

CALLIEPEIA:

OR

Profit
A rich Store-house of proper, choise, and
elegant Latine words, and phrases, collected

(for the most part) out of all TULLIUS

workes: and for the use and benefit of

Scholars, digested into an Alpha-
betical order.

By THOMAS DRAX.

CICERO AD BRUTUM.

Coll. Exon
Oxon
Ipsum Latine loqui, est illud quidem in magna laude ponendum.

Verborum delectus origo eloquentia. Ibidem.

Fundamentum oratorum est locutio emendata & Latina. Ibid.

LONDON,

Printed by JOHN BILL, 1618.

CLARISSIMO,
GENEROSISSIMO ET
MAGNÆ EXPECTATIONIS

Adolescentulo, Domino *Thoma Leigh, Ar-*
migero, & Domini THOMAE LEIGH de
Stonley Equitis Dynastici Nepoti,

Nestoreos annos, & profferat
omnia.

Vemadmodum (adolescentule no-
bilissime) primi illi & Principes, ar-
tium liberalium inuentores, & flex-
animæ eloquentiæ Antistites, prop-
ter præstantem operam literatæ Rei-
publicæ præstitam, summam & sempiternam lau-
dem promerentur; ita etiam, idq; meritisimò,
illarum perfectores & exornatores sunt non mino-
ribus laudibus & dum viuunt honoribus, sunt de-
corandi; quippe illi liberales artes fundarunt &
informârunt; hi verò illas ordinant, amplificant,
expoliunt: Et, vt hoc quod assero, distinctiùs &

E P I S T O L A

illustrius appareat, in vna aliqua specie insistendū
 cenſco, proinde, qui Rhetoricæ & sermoni com-
 muni, præter schemata, tropos, & alia lumina, ſen-
 tentias prouerbiales & adagia addiderunt, ſunt in
 delicijs habendi, vt qui ſuis excellentiſſimis labo-
 ribus vniuerſam Doctorem nationem ſibi deuin-
 xerunt; namq; prouertia ſunt, ceu orationis con-
 dimenta ſunt inſtar roſarū inter ſoſculos, & tan-
 quam oracula quibus propter ſeſe fides adiungi-
 tur. Et, ſi bonum quò antiquius eò melius, tum
 paræmiæ propter intimā antiquitatē cōmendan-
 tur. Etenim nō ſolū vetuſtiſſimi & venuſtiſſimi
 Gentium ſcriptores, nēpe *Ariſtides, Ariſtoteles, Chry-
 ſippus, Cicero, Diogenianus, Plutarchus, Plato, Seneca,
 Suidas, Varro, Zenodatus*, imo, & *Cani* illi ſummeq;
 reuerendi Eccleſiæ Primitiæ Patres, nimirum *Bas-
 ſilius, Chryſoſtomus, Hieronymus, & Tertullianus*, ad-
 agia ſuis operibus admilcuerunt: ſed etiā Diuini-
 tūs inſpirati *Propheta*, & in primis *Salomō*, quia tria
 milia Prouerbiorū dixiſſe perhibetur, *1. Reg. 4.* &
 ipſi Apoſtoli & Euangeliftæ illa uſurparunt, illisq;
 authoritatem conciliarunt: Huc addatur etiam
 quòd Chriſtus Ieſus ſalutis noſtræ vindix & aſſer-
 tor, eorum uſum non faſtidijt. Dignitas, maietas,
 & authoritas Prouerbiorum in hoc elucet, quòd
 non modò à ſupra memoratis viris ſint frequen-
 tata, & à quibuſdam perilluſtribus authoribus ad
 artem

DEDICATORIA.

artem reuocata, verum etiam quòd quasi in comuni colloquio *discurrat*, quandam habere, & oraculorum vim obtinere videantur. Venustas & pulchritudo eorum, in hoc agnoscitur, quòd tempestiuè adhibita orationem tanquam Margaritis insigniunt, ceu sale condiunt, & auditores docent, delectant, exercent, imò sunt ingenij cotes & indices. Postremò, ne paulò longius mea expatiatur & excurrat oratio, prouerbia plurimas habent utilitates & opportunitates, siquidem sæpiusculè interioris Philosophiæ mysteria paucissimis voculis inuoluunt: indolem indicant & exacuunt, sunt memoriæ subsidium falsè & scitè exagitant, & extemporalem orationem habituro amplissimum dicendi apparatus suppeditant.

Quodcirca cum animaduernerem multiplices paræmiarum vsus & commoditates, & cum intelligerem neminem nostratum in hoc genere elaborasse, vt Latina cum Anglicis conjungeret, ipse studio literas promouendi incensus, & duobus *Iani Guteri* voluminibus, quæ mihi ornatissimus & humanissimus vir, *Iohannes Billius* Typographus *Londinensis* dono dedit, adjutus, & optimis quibusq; authoribus in consilium adhibitis, hanc meam paræmiographiam Alphabetico ordine dispositam, diuulgare volui. Et ne tantæ utilitatis opusculum, esset indefensum & patrono de-

E P I S T O L A

stitutum, tibi (splendidissime vir) illud do, dico dedicoq; Nec facti rationes desunt, primò, tu liberaliter educatus, & ab Academia Oxoniensi perpolitus, non potes quin his studijs quæ doctrinam tuam augment & adiuuant, oblecteris. Deinde, ipse cum virtute, tum omnibus humanitatis laudibus excellis. Tertiò, per felicissimas nuptias honoratissimum Heroem, & de Republica & Academijs optimè meritum *Atlantem & Mæcenatem* Dominum *Thomam Egertonum*, Dynastem de *Ellesmere*, & magnum Angliæ totius *Cancellarium* arcta propinquitate & affinitate attingis. Postremò, Dominus *Thomas Leigh*, Eques verè auratus, & plusquàm auratus, magnæ in agro Warwicensi auctoritatis, & mihi multis nominibus colendissimus, cum in ambulachro Primarij civis Coven- triensis ubi tunc temporis *Henricus Princeps* omnibus laudibus præcellentiissimus, (& jam nostris peccatis offensus Deus tantum *Lumen*, & nostri Soli alterum *Solem*, maximo omnium dolore & damno, extinxit) inambulare, tuo tuo significarem, me, mea Prouerbia nepoti suo consecratarum, respondit, ipsum gaudere, quòd tam præclare de te sentirem.

Quapropter, me ortu & prima æducatione Stonleiensem suscipe, & mea Prouerbia tuo nomine inscripta in mitissimam & mellitissimam partem

---

D E D I C A T O R I A.

---

tem interpretare. De quo euentu persuasissimus,
ipse Deum Opt. Max, inuoco vt te auum, auiamq;
tuam, omnesq; tuos, quam diutissime incolumes,
& florentes tueatur.

COVENTRIÆ Nouembris vicesimo, Anno
Christi, 1612.

Tui, tuorumq; studiosissimus

THOMAS DRAXVS.

AD STVDVOSAM IUVVENTVTEM

Carmen Parænericum.

Dum iuuenem linguas verbis limare Latinis
Mollior: est moles nulla molesta mihi.
Non idcirco phrasas, mihi sat placuere priores,
Ni plurès illis adycerentur opes,
Si qua viderentur minus apta vocabula, penna
Expunxi, voces substituendo novas.
Idcirco, cultis haustum Ciceronis ab hortis,
Verborum & Phrasium grande volumen habes.
Non hic barbaries, nec verba incondita sedem,
Sed tantum inueniunt verba venusta locum,
Hinc literas laute scribes, discesque minuto
Tempore, praeclare, Rhetoricèq; loqui:
Romano cultu docti dictata magistri
Ornare, & poteris condecorare theses.
Ne spernas igitur nostros (philomuse) labores,
At magis inclusas intuearis opes,
Sic mihi sat solues pretium per dulce laboris
Rebus & inuenies congrua verba tuis.

CALLIOPEIA.

A.

*To Abandon, renounce,
disclaim.*

Abicere
Reicere
Aversari
Abnegare
Abrenūtiare

} quid

Repellere
Repudiare
Derelinquere
Non agnoscere.

To Abuse or vilify.

Abicere
Deprimere
Prosternere
Affligere
Obscurare
Extenuare
Derogare
Detrahere

} alicuq̃m.

} alicui.

*An Abasement, or disabling of
a Man.*

Imminutio
Abiectio
Extenuatio
Detractio
Depressio

} obscuratio.

Dignitatis alicuius obscuratio.
Ab omni laude exclusio.

*To Abate, to lessen, or to
diminish.*

Imminuere
Attenuare
Rem minorem facere
Dequantitate detrāhere.
De numero demere.

An Abasement or lessning.

Imminutio
Attenuatio
Deductio
Abstractio
Detractio

} de re vel de
quantitate.

*An Abetter, partaker, or encoura-
ger of a Man.*

A consilijs
particeps
Socius
Adiuutor
Defensor
Hortator
Suasor
Incitator
Consciū

} rei.

Com-

Communione sociatus.

*Ability, power, strength, or means
to perform a matter.*

Vires

Potentia

Facultas

Efficiendi vis

Opes

Efficiendi media & instrumenta

*To Abide, or suffer evil,
pain, &c.*

Pati

Perpeti

Sustinere

Tolerare

Haurire

Deuorare

Concoquere

Subire

Suscipere

dolorem.

An Abiding, or enduring of evil.

Perpeſſio

Tolerantia

Patientia

Deuoratio

Susceptio

Sensus diuturnus

malorum.

incommo-
dorum.

To Abide, remain, or last.

Permanere

Durare

Persistere

Suam statum retinere

Firmus esse

Consistere.

Perstare

Ad perpetuitatem fidelis esse

Diuturnitatem induere.

To Abide in a place.

Commorari

Permanere

Hærere

Diutius versari

Residere

Subsidere

Subsistere.

in loco.

*An Abiding in a place, or
sojourning.*

Commoratio

Mora

Permansio

Habitatio

Domicilij fixio

Pergrinatio

in loco.

To Abhorre or detest.

Abhorre ab.

Detestari

Auerſari

Exerari

Contemnere

Alienissimo animo esse in ali-

quem

Refugere ab alicuius societate.

quem.

An Ableman, or sufficient for.

Aptus

Habilis

Idoneus

Par

Aequalis factus

Sufficiens

Rebus gerendis aptus.

ad rem.

To Abolish, or abrogate.

Antiquare
Abrogare
Conuellere
Conscindere
Abolere
Inducere
Irritum reddere

} quid.

Abominable and wicked.

Nefarius.
Infandus.
Horrendus.
Detestabilis.
Teterrimus.
Infestus.
Omnibus odiosus
Execrandus.

To Abridge or to shorten a matter.

Contrahere.
Coarctare.
Summatim exponere.
In angustum locum contrahere.
Paucis comprehendere.
Ad certa genera deducere.
Breui completi.

A Breue or an Abridgement.

Epitome.
Compendium.
Angusta rerum narratio.
Summa negotij.
Rerum capita.
Summa rerum facies.

To Abrogate, repeal, or to disannul.

Delere
Antiquare
Abrogare
Abolere
Irritum reddere.
Rescindere.
Reuellere.
Inducere.

} quid.

To Absent, hide or withdraw himselfe.

Abesse
Se subducere
Secedere
Non comparere.
Conspectum fugere.
Vitare hominum praesentiam.

} à loco.

To Absolve, acquit, or to cleare a person.

Absolue.
Iudicio liberare.
Innocentem pronuntiare.
A culpa expedire.
Reum expurgare.
A pœna eximere.

Absolute, exquisite or perfect.

Plane
absolutus.
perfectus.
completus.
Omnibus partibus expletus.
Exquisitus.
Accuratus.
Nihil ei addi nec adimi potest.
Expolitus.

}

Limatus.

Limatus.

Ad finem perductus.

To Abstain or refrain from.

Abstinerē

Se	{	Temperare	} ab.
		Auerrere	
		Continere	
		Cohibere	

Reijcere	} quid.
Repellere	

Abstinence or temperance.

Abstinentia.

Continentia.

Temperantia.

Sobrietas.

Frugalitas.

Moderatio.

Absurd or unreasonable.

Absurdus. Illepidus.

A ratione auersus.

Absonus.

Communi sensui repugnans.

Non verisimile.

Contrarius.

Quod ratio non patitur, nec concedit.

Nullum sensum habens.

Nullum locum habens in.

Abundance or plenty.

Abundantia.

Copia.

Vberitas.

Affluencia.

Multitudo.

Plenitudo.

Silua.

Infinitas.

Abundantly, plentifully.

Luculentē.

Abundē.

Copiose.

Pluribus verbis.

Cumulate.

Infinite.

Satis superque.

To Abuse a man, or to handle him indignly.

Abuti.

Contumeliosissime accipere.

Violare

Iniuriā efficere	} quem.
Illudere	

Ludere

Existimationem alicuius offendere.

Verborum iniuria violare.

Male tractare.

Perulantissimis verbis insectari.

Contumeliam exercere.

An Abuse, disorder or ill custom.

Abusus.

Impia	} consuetudo.
Perueria	

Corruptela.

Mos malus.

Pauitas.

To Abuse, misapply or pervert.

Abuti re.

Peruerrere quid.

Ad

Ad alienum finem detorquere.
 Depravare.
 Corruptere.
 Rectum rei vsum inuertere.
 Ad malum finem applicare.
 In prophanum vsum conuertere.

*Necessary to, guilty of, or that hath
 an hand in a matter.*

Reus.
 Culpa { Affinis.
           { Particeps.
 Communione sceleris implica-
 tus.
 Conscius } negotij.
 Particeps }

*Acceptable, or welcome to a
 man.*

Gratus
 Iucundus
 Acceptus
 Probatissimus
 Exoptatissimus
 Desideratissimus
 Summam iucundi-
 tatem asserens

}

alicui.

To Accept of a thing.

Amplecti
 Approbare
 Laudare
 Anide accipere
 Libenter admittere
 Exosculari
 Æqui bonique con-
 sulere

}

quid.

Acceptation or approbation.

Approbatio.
 Amplexatio.
 Collaudatio.
 Amplexus.
 Candida exceptio.
 Beneuola interpretatio.

To Accompany one.

Comitari.
 Affectari.
 Se adiungere.
 Sequi.
 Adherere lateri.
 Subsequi.

Accordingly, answerably.

Conuenienter.
 Iuxta.
 Secundum.
 Pariter.
 Similiter.
 Congruenter.
 Æqua proportionem.
 Digne rei natura.

Greatly to Account of, or esteem.

In honore } habere.
 In delicijs }
 Plurimi æstimare.
 Honorifice sentire & loqui de.
 Multum tribuere alicui.

To reckon, or to cast an account.

Calculos adhibere.
 Ad calculos { reuocare,
                   { reducere.
 Rationes subducere.

Tabulas

Tabulas expensis & accepti conficere

In vnam summam redigere.

Accounted of, or in great account.

Clarus

In pretio & honore (pollens

Magna gratia & autoritate

Illustre nomen habens

Apud omnes ordines gratiofus

Multæ æstimationes.

An Account or reckoning.

Ratio

Æstimatio

Calculus

Subductio rationum

Ratio dati & accepti

Tabulæ accepti & expensis

Ratio sumptuaria

Supputatio rerum.

Of small or mean Account, little esteemed.

Velis

Minoris æstimationis

Contemptus

Sordidus

Ignobilis

Inglorius

Obscurus

To accomplish or effect.

Absolvere

Perficere

Complere

Efficere

Conficere

Exequi

Complere

Consummare

quid.

Accord, concord, or agreement.

Concordia, &c.

Conspiratio animorum

Concentus

Consensus

Idem sensus.

To Accuse or accuse.

Accusare

Arguere

Criminari

Deferre nomen

Iudicare reum

Infimulare

Damnare.

Of his own Accord, or freely.

Suas sponte

Sine coactione

Nemine impellente

Suo Marte & motu

Liberrime

Nulla urgente necessitate

Libentissime.

To Accord, consent, love and love together.

Inter se } Consentire.
              } Conspirare.

Idem sentire

Sensibus coniungi

Pacem inter se colere

Coniunctissime inter se vivere.

Of his own Accord, mind, motion.

Proprio motu

Suaspte

Suapte sponte
Suo iudicio & voluntate
Liberè & nullo impellente
Vlro & sine coactione.

*To Acquaint one with a matter, so
give him knowledge or no-
tice of.*

Certiozem facere
Docere } quem
Commonefacere } de
Rem alicui } indicare
                  } ostendere.
Non celare quid
Facere vt quis intelligat.

Acquaintance or familiarity.

Familiaritas
Consuetudo
Necessitudo
Notitia
Vfus
Coniunctio
Commercium.

Acquainted with, or familiar, &c.

Familiaris }
Assuetus } alicui.
Notissimus. }
Amicitia & consuetudine con-
iunctissimus
Maxime necessarius
Consuetudine & benevolentia
implicatus
Intima familiaritate coniun-
ctus
Intimus à consilijs
An Act or deed.
Factum

Res gesta
Actum
Facinus
Cœptum
Perpetratio.

An Act, decree, or law, Statute.

Decretum
Edictum
Res iudicata
Senatus consultum
Sanctio
Flebis scitum
Institutum.

*Active, working, in action or
motion.*

Actuosus
Semper in opere
Minime otiosus
Efficax
Vires suas exerens
Certos effectus producens
In assiduo motu.

*Alacrity, nimbleness, or a sleight
conveyance.*

Facultas
Agilitas
Solertia
Dexteritas
Agendi expedita celeritas
Membrorum mobilitas
Habilitas.

Accustomed, or wonted to.

Assuefactus
Versatus
Exercitatus

Vfu

Vfu & confuetudine rerum cal-
lum trahens
Afiduus in re
Vltate & frequenter faciens
In confuetudinem (rei) dedu-
ctus.
Non rudis & infolens in,

To Adde or put to.

Addere	} alicui.
Subiungere	
Adijcere	
Aiungere	
Apponere	
Artexere	
Admouere	
Annectere	}
Admiscere	

An Addition, or apposition.

Additio
Accessio.
Accumulario
Appendix
Appositio
Supplementum
Adiunctio.

*Added, or given to any
thing.*

Affixus
Addictus
Penitus dedicus
Consecratus
Studiosus
Paulo propensior ad.

*To Address, bend and dispose
himself vnto.*

Seipſū	Accingere	} ad.
	Adornare	
	Inſtruere	
	Confirmare	
	Præparare	
	Componere	
Conuertere.	}	
Proponere ſibi aliquid.		

Admirable, ſtrange, wonderfull.

Stuporem & admirationem ha-
bens
Sufpiciendus
Stupendus
Prodigioſus
Rarus & inuſitatus
Incredibilis

*Adioyning, conſining, or bor-
dering vpon.*

Propinquus	} alicui.
Finitimus	
Vicinus	
Adiacens	
Confinis	
Proximus.	

An Admonition or aduerſement.

Admonitio
Commonefactio
Monitum
Rei geſtæ indicatio
Salutare conſilium.

To Admire, or marvel at, &c.
Admirari

Obſtu-

Obstupefcere
Magnificè fcire
Non fatiari afpectu
Stupefactus intueri
In aliquo exclamare.

To admit into, or receive.

Recipere
Admittere
Afcire
Adfcifeere
Adoptare
Eligere

} quem in.

To admit or fuppose, &c.

Fingere
Conftituere
Concedere
Effe fortaffis.

Admit or fuppose this, &c.

Finge
Conftitue
Concedatur
Ello

} hoc.

To admonish or aduertife.

Admonere
Edocere
Commonefacere
Confilio iuvare
Confulere
Curam cavendi afierre
Significare
Certiorcm facere

To adorn or beautify.

Adornare
Expolire

Decorare
Infiguire
Emendare
Exornare
Commendare
Decus conciliare
Excolere.

To adopt or to chofe a fomme or heire.

Adoptare
Segregare in filium
Scrivere heredem
Conftituere heredem:

To advance or preferre.

Evehere
Excitare
Promovere
Perducere
Attollere
Sublevare
Excitare

} quem ad de-
cus aut dig-
nitatem.
Meliorè fla-
tum afferre.

Advanced to great honour.

Insignibus dignitatis excoltus
In fummo honore conftitutus
Ex humili loco ad fummam dig-
nitatem evectus.

Lib. 7. Caf. Com. de bel.
Gal.

Amplitudine illustratus
In dignitate collocatus.

Advancement or preferment.

Dignitas
Fortunæ amplificatio
Amplitudo

B

Hon

Honestus } in republica
 Honestior } locus.
 Conditio altior
 Commodior vivendratio
 Præfectura.

Advantage, or profit, &c.

Commodum
 Emolumentum
 Lucrum
 Compendium
 Utilitas
 Pecuniarum accessio
 Fructus
 Commoditas

To advantage a man, &c.

Commodare }
 Prodesse } alicui.
 Vtū esse }
 Utilitatem afferre }

To adventure or hazard, &c.

Extremum discrimen adire
 Se periculis obijcere
 Irruere in flammam
 Dimicationes & } adire
 pericula capitis } appetere.
 Nullum vitæ discrimen vitare
 Se { devovere } in medios ho-
 { iijicere } stes.

To advertise or certify.

Admonere
 Commonefacere
 Edocere
 Certiorem facere
 Significare
 Indicare

Innuere
 Insinuare
 Edisserere quid alicui.

Advertisement, warning, &c.

Admonitio
 Consilium
 Hortatio
 Sualio
 Commonefactio.

An advantage or opportunity.

Commoditas } loci
 Opportunitas } temporis.
 Rei gerendæ facultas
 Adjumentum
 Ampla occasio & idonea.

To take the advantage or opportunity.

Arripere occasionem
 Vti opportunitate
 Facultatem rei non prætermittere
 Ansam arripere
 Obsequi tempestatibus
 Vrgere occasionem.

An adulterer, fornicator, &c.

Adulter
 Alienæ pudicitie expugnator
 Homo impudicus
 Mæchus
 Contaminator matrimonij
 Stupri commissor
 Stuprator
 Spurius produciens.

*To adventure, or to enterprise
or assay.*

Audere
Suscipere
Aggredi
Tentare
Periculum facere
In manus sumere.

} quid.

With advice, or advisedly.

Consulto
Considerate
Præmeditare
Cogitare
Sumpto dicendi spatio
Cum studio & commentatione
Re considerata & deliberata.

*To advise, consult, or to
consider of.*

Multum deliberare de
Considerare
Cogitare
Consilium capere de
Consultare
Etiam & etiam cogitare
Perquam diligenter videre.

} de re

*To crave advice or counsel, to
consult.*

Alicuius consilium exquirere
Consultare quem
Percontari
Sciscitari
Quærere
Interrogare quem
Tentare sententiam
Deferre sententiam ad quem.

} quem à quo.

An Adversary, &c. or enemy.

Aduersarius
Hostis
Inimicus
Infestus alicui
Antagonistes
Oppugnator.

Equal, comparable, &c.

Par
Æqualis
Comparandus
Nihilo inferior
Nulla re cedens
Eiusdem dignitatis & meriti.

Affable, gentle, courteous.

Comes
Affabilis
Benignè alios compellans
Humanus
Colloquijs facilis
Facilitate par infirmis.

To affect or move, &c.

Afficere
Permouere
Perturbare
Concitare
Inflammare
Excitare affectus
Igniculos in animo excitare
Animum accendere
Animi motus agitare
Penetrare in animos
Retractare
Mouere
Flectere

Excipere hominum voluntates.

Affect-d, minded, or wedded to.

Affectus

Deditus

Addictus

Studio propendens ad

Studio rei incensus

An affection, &c. or inclination.

Affectus

Permotio

Amor

Desiderium

Animi motio

Impetus

Perpressio } mentis.

To affect or fancy a person.

Magnopere diligere

Suum studium erga aliquem
ostendereVoluntatis inclinatione pro-
pendere in quem

Egregie charum habere

Valde probare.

*Well affect-d, minded, given,
graciously disposed.*

Optimè animatus

Omnes virtutes colens

Optimis studiis deditus

Summæ spei

Probus.

*Affectionate of, carefull of, dutifull
and scrutable vnto,*Deditissimus } alicui.
Addictissimus }Observantissimus } alicuius
Studiofissimus }
Cupidissimus alicuius.*Affiance, trust, loyalty, &c.*

Confidentia

Fiducia

Animi acquiescentia

Spes

Fides

Veritas.

To affirm, &c. or avouch.

Affirmare

Ponere

Asseverare

Asserere

Pollicere

Instare

} quid.

Affliction adversary.

Res

} asperæ
} odneræ
} arduræ

Calamitas

Misericordia

Ærumna

Tempora calamitosa

Fortunæ fulmina

Inclinata & jacens fortuna

Cruz.

To give advisement, or to advise.

Consilio iuvare

Admonere

Suadere

Hortari

Auctori esse

Consilij copiam facere

Docere

Docere quid faciendum sit
Consilium suggerere.

Advisedly, or considerately, &c.

Consulto
Meditare
Deliberato
Dedita opera
Ratione duce
Considerato
Certo iudicio
Prudenter.

Advised, discreet,

Nihil temere committens
Sapienter & prudenter agens
Nihil sine consilio magno ag-
grediens
Magno consilio suscipiens
Consultus
Prudens.

To assist and trouble.

Affligere
Constrictari
Vexare
Molestia afficere
Inscitare
Exagitare
Perturbare
Persequi
Insectari.

*Afflicted or troubled in mind
and conscience.*

Anxius
Solicitus
Labes habens in animo
Angoribus implicatus

Peccatorem conscientia vexa-
tus
Rebus adversis exercitus
Inquietus.

Afflictions, &c. troubles.

Afflictiones
Calamitates
Res adversæ
Grauissimi casus
Acerbitates
Asperitas rerum
Incommoda
Miseriz.

*Perpassio-
nes.*

Afflicted, wretched, &c.

Afflictus
Miser
Calamitosus
In magnas angustias adductus.
Curis maceratus
Aerumnosus
Adversis casibus exercitatus.

To afford or yield unto, &c.

Subministrare
Suppeditare
Suggerere
Præbere
Dare
Proferre
Tradere
Porrigere.

*opem
auxilium*

Affraid or fearful, frighted, &c.

Terrore percussus
Metu exanimatus
Intimorem coniectus
Trepidatione exalbescens

Consternatus
Exhorreicens
Timidus
Tremebundus.

To Affright, terrify, &c

Perterrere facere
Metu percellere
Timorem iniicere
In metum adducere
Horrore perstringere
Formidine hominem concute-
re
In tremorem conijcere
Formidabilem se ostendere
Terrere
Metu exanimare.

*Afterwards, or in process
of time.*

Postea
Deinceps }
Deinde }
Progressu temporis
Postmodum
Posthac
Postero tempore.

Again, secondly, or may answer.

Iterum }
Rursus }
Deinde }
Secundo
Huc accedit quod.

*Age, or number of years,
time, &c.*

Ætas
Senectus

Annotum multorum curricu-
lum
Ætas ingrauescens
Percursa & exacta ætas
Terminus vite
Seculum.

Aged, or stricken in years.

Ætate prouectus
Annis quam plurimis affectus
Natu grandis
Senex
Tristis ac decrepitus senex
Ætas decrepita
Annis ac panis oblitus
Longævus
Qui multos annos attiger.

Agreeable, or conformable.

Consentiens
Congruens
Contentaneus
Conformatus
Consimilis
Consonus
Competens
Concurrent
Cohærens
Coniunctus
Concinens
Concordans
Non disiunctus.

Cum.

Agreement or concord.

Concordia
Pax
Animorum conspiratio
Consensio
Consensus & concertus

Con-

Confœderatio
Vnanimitas
Conspiratio.

*To aggravate, or to make a
matter worse.*

Exaggerare
Aggravare
Augere
Rei indignitatem verbis amplifi-
care.
Rem invidiosiore & acerbio-
rem verbis facere.

*To agree, or to record friendly
together.*

Idem velle & nolle
Singulari concordia conjungi
Amicissimè conspirare
Sensibus congruere
Inter se conjunctissimè vivere.

*An agreement, composition,
bargain.*

Pactio
Transactio
Conventio
Stipulatio
Compositio.

*Agreed, or taking is grievous
ly, &c.*

Molestè ferens
Dolens
Conquerens
Contristatus
Acriter } sustinens.
Difficillimè }
Nequaquam contentus

Perturbatus dolore

To aim at, to intend, or drive at.

Spectare
Sequi
Intendere } quid.
Proponere }
Habere sibi porpositum
Velle
Seu scopum sibi præfigere
Vnicè agere quid.

Aide, help or succour.

Auxilium
Præsidium
Subsidium
Opis
Alimentum.

To aid or assist.

Ope subleuare
Adiuuare
Auxiliari
Opitulari
Suppetias ferre
Opem ferre
Subuenire
Succurrere

To alienate or abandon a thing.

Abalienare
Auertere
Disiungere
Excludere
Expellere
Amouere

To allege or say, &c.

Producere
Proferre in medium
Nominare } proferre.
Cicare
Enumerare
Meminisse
Mentionem facere.

Alliance, Affinitie, kindred.

Affinitas
Cognatio
Propinquitus } Linguinis.
Communio
Necessitudo.

Allied, or of kinne so.

Communione sanguinis
Coniunctus alicui
Affinis
Propinquus } alicui.
Cognatus
Consanguineus
Necessarius.

Alive or breathing.

Vivus
Superstes
Sperat & spirat
Spirum haurit
Vivens & valens
In vivis
Particeps vitæ.

Allegiance, homage, loyalty.

Fides
Fidelitas

Obsequium
Officium
Abiectio
Observantia.

To allow or approve, &c.

Approbare
Laudare
Amplecti
Suo testimonio ornare
Suo iudicio confirmare
Sua autoritate tneri
Acquiescere in re aliqua
Admittere
Recipere
Asserere
Agnosce.

An allowance or stipend, &c.

Pæmium
Merces
Stipendium
Portio
Dimensum
Stata pecuniæ.

Allowable, current.

Laudatus
Probarus
Concessus
Ratus
Receptus.

An allowance, liking, or approving of.

Approbatio
Receptatio
Laudatio
Comprobatio } rei.

To alter or change, &c.

Mutare
Variare
Commutare
Invertere
Transformare
Aliud substituere loco.

To allure, or entice, to draw on.

Allicere
Allectare } ad.
Invitare
Blanditijs delinire
Mercede adducere aut prouocare
Ad se rapere & conuerrere.

An allurements or promocation.

Illecebre
Incitamentum
Blandimentum
Lenocinium
Allectamentum.

To give Alms.

Eleemosynam } tribuere
distribuere
erogare
conficere.
Stipem mendico porrigere
De suis bonis communicare pauperibus
Egenos cibo iuvare
Inopes rescere.

An alteration, or change.

Vicissitudo

Commutatio
Innouatio
Conuersio

Always or continually, &c.

Semper
Assidue
Sine intermissione
Quotidie
Indefinenter
Perpetuo
Omnibus temporibus.

Amazed or astonished, &c.

Stupore percussus
Attonitus
Admiracione suspensus
Metu obtorpescens
Formidine perturbatus
Trepidans
Tremebundus
Trepidus
Extra se

Rei } nouitate } consternatus.
} grauitate }

To amaze, or to appall, or astonish.

Consturbare
Suspensum } reddere.
Attonitum }
Timore percellere
Consternare.

To amend or repair, &c.

Reficere
Restaurare
Reedificare
Collapsam restituere

Extra.

Extrahere
Reparare
Instaurare
Meliozem formam rei inducere.

To amend or repent, &c.

Vitam malè actam in melius mutare
Retipiscere
Laudabiliorem vitam exordiri
Ad meliorem mentem se revocare

Peccata } deplorare.
          } abijcere.
Peccatorum pœnitentiam agere
Corrigere errorem.

Amendment, or repentance,

Resipiscencia
Vitæ in melius mutatio
Pœnitentia
Vitæ turpiter Actæ commutatio
Aleratio
Peccatorum expiandorum ratio
Incepta
Flagitiorum expurgatio
Sceleris ac facinoris dimotio
Culpæ emendatio
Vitæ novitas.

Ambition, vaine glory, &c.

Ambitio
Honoris aucupatio
Dignitatis vœnatio
Appetitus principatus.

*Ambitious, &c. or carrying on a-
spiring minds.*

Ambitiosus
Honoris paulò avidior
Æqualitatis impatiens
Locum principalem ambiens
Tumidus
Suo statu minimè contentus
Dominandi libidine effrænatus
De contentione principatus laborans.

To be ambitiously minded.

Ambire
Honores appetere
Insolenter se supra omnes alios
          efferre
Omnia ad dignitatem referre
Sitire
Aucupari } honores.
Venari }

Ambitiously, proudly, aspiringly.

Vasto animo
Ambitiosè
Impotenti desiderio
Arroganter.

Amisse or naughtily.

Malè
Perperam
Vitosè
Minus rectè

To do amisse, or to offend.

Peccare
Offendere

Delin-

Delinquere
Titubare
Labi
Errare.

Amiable or lovely.

Amabilis
Amore & amicitia dignissi-
mus
Suavis
Mellitis moribus
Mitissimus
Festivus
Mitis
Lenis
Delectabilis
Venustus
Iucundus
Omnium gratiam concilians
In vitæ consuetudine dulcissi-
mus
Mirabiles amores, concitans
sui.

Amplly, largely, in many words.

Paulo plenius
Copiose
Ample
Diffuse
Pluribus verbis.

To Amplify a matter.

Exaggerare
Amplificare
Verbis magnificentissime au-
gere
Infinitis exemplis ostendere
Verbis dilatare
Copiose tractare
Illustrare & ornare

Altius dicendo tollere
Locupletare figuris, tropis, sy-
nonimis rem aliquam
Latius & copiosius differere
Verbis dilatare.

An amplification, &c.

Exaggeratio
Dilatio
Amplificatio
Exornatio
Expolitio
Locupletatio.

Ancestors or predecessors.

Maiores
Patres
Generis auctores
Sui generis principes
Procreatores
Seniores
Superiorum memoriarum ho-
mines.

Ancient, old, &c.

Antiquus	} redolens an- tiquitatem.
Priscus	
Perueterustus	
Canus	
Auitus	
Pristinus	
Superioribus seculis ortus.	

Anciently, or in old time, &c.

Antiquitus
Olim
Superiori memoria
Præcæti temporibus
A præcæti memoria se motus

Quon-

Quondam

Ætate sua

Longe preterito & transacto se-
culo.*Angry, wrathfull.*

Iratus

Succensus

Indignabundus

Vehementer commotus

Vexatus

Furiolos

Furibundus

Iratu & offensu

Alienatu & offensu animu

Homo aceru & difficili natu-
ra.*To Anger or displease.*

Exacerbare

Commotum reddere

Exagitare verbis

Exasperare dictis

Turbare

Vexare

Ad furorem impellere

Irritare

Commovere.

To be angry with one.

Succensere

Irasci

Indignari

Vehementer commoveri

Exardere

Incandescere

Iracundia effriri

Exanduit & iracundia vhe-
menter exarbit.*Anger, wrath, displeasure.*

Ira

Excandescencia

Stomachus

Indignatio

Bilis

Furor

Anguish, distress or perplexity.

Anxietas

Angor

Sollicitudo

Cruciatu

Mæror

Acerbitas animi

Angustia.

*Annotatioms, notes, collections,
or observations upon a
place.*

Scholia

Annotationes

Animadversiones

Commentationes

Documenta

Præceptiones

Notæ

Collectiones.

To annoy, hurt, or to displeasure.

Lædere

Infestare

perturbare incommodis

Damno afficere

Obesse

Nocere

Officere

Incommodare

Magnum damnum apportare.

} alicui

An

Amoyance, hurt, or displeasure.

Malum
Incommodum
Detrimentum
Damnium
Molestia
Fraus
Læſio
Maleficium.

To Answer, &c.

Respondere
Rescribere
Satisfacere
Reperere } responſum.
Reddere.

Answerable or agreeable.

Congruens
Conſentiens
Conformatus
Conueniens
Efficitus } ad.
Conſonus }
Coniunctus cum re.

*Antiquity, or a multitude of
years paſt.*

Antiquitas
Veruſtas
Muktorum annorum curricula
Diuturnitas temporis
ſeculorum ſeries.

Apart, by it ſelfe, or ſeuerally.

Seorſim
Separatim

Diuiſim
In obſtracto
Diſiuncte
Sigillatim.

*An Apoſtate, renels, backſlider,
turne coat.*

Apoſtata
Deſector a fide
Qui ſceſſionem facit a
Deſertor veræ religionis
Fidei abiurator
Nauſragus fide.

Apparel or garments.

Veſtis.
Stola
Indumentum
Amictus
Ornatus corporis
Habitus
Amiculum.

To apparel or cloath.

Veſtire
Indumentis ornare
Amicire
Stolis induere
Velare
Veſtibus tegere.

Apparant or manifeſt.

Manifeſtus
Liquidus
Conſtat
Liquet
Facile apparet
Ab omnibus videtur
Sole clarior

Patet
Ante oculos positus
Aperius
Clarus
Illustris
Ntmini obscurus
In confessio.

To Appear or quiet, &c.

Pacare
Lenire
Delinire
Mollire
In pacem restituere
Mitigare
Minorem rem facere,
Componere.

*To Appear, to be seen, or
manifest.*

Extare
Apparere
Videri
Conspici
Esse in conspectu
Elucere
Notari.

*An Appearance, shew, or repre-
sentation of.*

Species
Similitudo
Probabilitas
Apparentia
Simulatio.

*An appetite or carnal desire
of a thing.*

Appetio

Desiderium
Incensa cupiditas
Ardor
Expetitio
Sitis.

*To Applaud, or give an open
signification of ap-
probation.*

Faustis acclamationibus profe-
qui
Magno clamore approbare
Aperto gestu suam significare
Exclamare in aliquo.

*To get the Applause, credit,
commendation.*

Applausum inuenire
Gloriam consequi
Multos virtutis suæ præcones
habere
Authoritatem } conciliare.
Reuerentiam }

To Apply, &c.

Applicare
Accommodare
Aptare
Admouere
Concinnare
Adiungere.

An Application or fitting to.

Applicatio
 Accommodatio
 Adaptatio
 Concinnatio
 Adiunctio
 Ad conuenientiam reductio.

To

To appoint or ordain.

Instituere
 Ponere
 Ordinare
 Fundare
 Designare
 Constituire
 Facere
 Decernere
 Sancire

An appointment or ordinance.

Institutio
 Constitutio
 Ordinatio
 Designatio
 Decretum
 Statutum
 Sanctio

To appropriate unto himselfe, &c.

Sibi vindicare
 Pro suo jure assumere
 Sibi arrogare
 Sibi asserere
 Ad usus suos adiungere
 Tanquam suum jus arripere
 Suo nomine appellare.

To approve or allow, &c.

Approbare
 Laudare
 Amplecti
 Acceptum habere
 Testimonio suo ornare
 Applaudere
 Fausa acclamatione uti

*Suo testimonio confirmare.**To approach unto, &c. or draw neere.*

Accedere
 Appropinquare
 Propè appellere
 Adventare
 Applicare se ad
 Imminere
 Instare } loco.
 Se proprius admonere ad
 Locum pene attingere.

An approaching to, &c.

Appropinquatio
 Accessio
 Appulsus
 Appulsio
 Adventatio
 Cursus itineris applicatio.

Apprehension, capacity, genius.

Indoles
 Ingenium
 Inveniendi facultas
 Acumen
 Intelligendi vis
 Captus.

A person of a great apprehension, conceit, understanding.

Vir peracutus
 Peripicacissimus
 Minimè hebes ad intelligendum
 Exquisito ingenio

Summo

Summo iudicio
Præfenti ingenio
Expeditè res percipiens.

Apt, fit, or meets.

Aptus
Habilis
Idoneus
Accommodatus
Elegans
Appositus locus agendi quid.

Argument or matter.

Materies	}	Thema, thesis propositio.
Argumentum		
Subiectum		
Obiectum		
Res		
Hypothesis		

To argue, or dispute, &c.

Desputare
Disserere
Disceptare
Colloqui
Ranocinari
Sermocinari
Argumentari
Cum aliquo disserere.

A Logical argument, or reason.

Argumentum
Ratio
Firmamentum
Probabile inventum ad facien-
dum fidem.

Arms, or Cognizances of Gentrie.

Insignia

Arma Gentilitia

Symbola

Ornamenta distinguuntia fami-
lias.

*Armed, or defended against
one.*

Well appointed, or provided.

Armatus	}	contra.
Probe munitus		
Ferro accinctus		
Paratus		
In procinctu		

An armie or host of men.

Exercitus	}	pugnantium.
Copia		
Militum legio		
Turnæ		
Cateruæ		
Cohortes		
Militum manus.		

*To arraigne a man or to announce
him before the Judge.*

In iudicium vocare
Reum agere
In iudicium adducere
Sistere Tribunali
Pro Tribunali adducere.

To arrive, or to land at a place.

Appellere ad locum	}	Egredi.
Terram attingere		
Peruenire ad terram		
Subducere se in terram		
Nauem		
Mare		

An

*An article, head or principall
point.*

Articulus
Caput
Clausula
Fundamentum
Principium.

Artillerie, or warlike provision.

Arma
Bellicus apparatus
Omnia ad pugnam necessaria
Præliorum instrumenta

*An Artizant, or man of trade
and occupation.*

Artifex
Mechanicus
Opifex
Operarius.

To Arise out of, &c.

Oriri	}	Ablat. cum præpositione.
Nasci		
Prouenire		
Surgere		
Efflorescere		
Emanere		
Eminere		
Exerere è tepidis herbis ca- put		
Procedere		
Resultare		
Germinare		
Fluere.		

Arrogant or proud, &c.

Arrogans

Elatus
Superbus
Insolens
Spiritus immoderatus habens
Inreperantis animi
Tumidus.
Turgescens
Contemptor aliorum.

Arrogancie, pride, &c.

Arrogantia
Insolentia
Superbia
Elatio animi
Sublimis alarum vectio
Ostentatio sui
Tumor
Sublimitas animi.

Art, science, or occupation, &c.

Ars
Scientia
Studium
Vitæ institutum
Ingenium
Viuendi via
Vitæ propositum.

Art, learning, knowledge, &c.

Ars
Literæ
Eruditio
Doctrina
Scientia
Humanitas poltior
Professio literarum
Cognitio

C

Votiva

Notitia rerum diuinarum hu-
manarumque.

Peritia.

Artificially, cunningly, &c.

Artificiose

Elaboratè

Graphicè

Peritè

Perpolitè

Scienter

Exquisitè

Aptè

Doctè

Sapienter

Adamussim

Omnia adamussim facta

Singulari artificio.

*To Ascend, or to go up, or mount
upward.*

Ascendere

Alia petere.

Surtum } euehi. Niti.

Superiores sedes capessere.

To Ask or demand of.

Exigere

Percontrari

Postulare

Expetere

Depolcere

Stipulari ab te, cur non sit, &c.

To ascribe unto, &c.

Ascribere

Assignare

Impurare

Tribuere

} quid alicui

Conferre in aliquem
Auctorem aliquem facere.

To Assault or invade upon, &c.

Irruere

Impetum facere } in aliquem.

Adoriri

Inuadere } hostes.

Aggredi

Inilire in hostes.

*To Assemble, to gather toge-
ther, &c.*

Congregare

Conuocare

Colligere

Compellere

Cegere

Aggregare

concire

In ynum locum adducere

Conuentus peragere

Concionem aduocare.

*An Assembly, Congrega-
tion, &c.*

Cœtus

Concessus

Concio

Conuentus

Frequentia

Corona

Synodus

chorus

Multitudo

Concursus.

A Senator or Alderman, &c.

Senator

Con-

Consularis vir
Pater conscriptus
Civitatis pater
Superioris in civitate ordinis
Qui omnibus honoribus per-
functus est.

To Assent or agree unto, &c.

Assentiri & assentire
Astipulari
Subscribere } rei
Acclamare }
Idem sentire cum
Acquiescere in alicuius opini-
one
Suum consensum testari
Concedere in sententiam.

To Assign or appoint unto

Assignare
Attribuere
Destinare
Delegare
Tradere
Transmittere
Designare
Committere
Relinquere

} quid alicui

To assist, help, or succour, &c.

Subuenire
Optulari
Succurrere
Adesse
Assistere
Magno subsidio esse
Alicuius partes tueri
Transire in partes alicuius
Manam alicui admoovere,

} alicui.

To be Ashamed, or abashed.

Erubescere
Pudore suffundi
Verecundari
Rubicundari
Pudere.

To make ashamed.

Pudescere
Pudore suffundere
Ignominia notare. Sensus suae
prauitatis afficere.

*One of an aspiring, or ambi-
tious mind.*

Ambitiosus
Vasto animo
Potentiae & honoris avidus
Ad altiore locum aspirans
Altius nitens.

*An Assault, encounter,
or onset.*

Impetus
Impressio
Insultus
Congressus
Aggressus

To Assault, try, or prove

Tentare
Experiri
Explorare
Periculum facere
Specimen capere.

An Assistant, or fellow helper.

Adiutor

C a

Socius.

Socius
 Particeps laboris
 Mutuam commodat operam
 Auxiliator.

*To assure, or to assure
 a man of.*

Securum reddere de
 Confirmare aliquem de
 Certo quid alicui polliceri
 Aliquem persuasissimum dimit-
 tere.

To associate to himself.

Asciscere socios
 In auxilium aduocare
 Sibi   adiungere
                   & assumere.
 In Communionem vocare
 In consortium pertrahere
 In societatem convocare
 Commiscere se cum.

To Astonish or amaze a man.

Omnem sensum   & adimere
                           & eripere.
 Obstupescere
 Consternare
 Percellere metu
 Conturbare
 Attonitum reddere.

Assuredly, or certainly.

Certe
 Proculdubio
 Exploratè
 Indubiè
 Enimverò
 Utique.

*An Atheist, or a man of
 no Religion.*

Omnium numinum contemp-
 tor
 Extremè impius
 Homo Atheos
 Nullius religionis.

To Attain, or commit a man.

Convincere
 Reum peragere
 Crimen intentatum probare
 Inexculabilem relinquere.

*An Assistance, aid, journey,
 help.*

Auxilium
 Subsidium
 Adiumentum
 Præsidium
 Patrocinium
 Adminiculum

*Astonied or amazed at
 a thing.*

Attonitus
 Stupore percussus
 Obstupescit
 Sensu ad rei eventum priuatus
 Rei nouitate percussus
 Metu exanimatus
 Consternatus
 Metu suspensus
 In quandam exta sin conjectus.

To Assure a man, &c.

Explorato promittere
 Confirmare quid alicui.

Per

Per-suadere.
Spon-dere.
Sine dubio dimittere.
Om-nem dubitandi scrupulum
eximere.

Assured of, or certain.

Certus.
Exploratus.
Persuasissimus.
Confirmatus.
Minimè dubitans.
Certissimè expectans.

To assuage or mitigate.

Mitigare.
Pacare.
Mollire.
Lenire.
Minuere.
Extenuare.
Temperare.
Diminuere.
Sedare.
Compescere.

An Asswaging.

Sedatio.
Mollitio.
Mitigatio.
Pacatio.
Allevatio.
Attenuatio.

To achieve, perform, &c.

Gerere.
Efficere.
Conficere.
Perficere.

Labore concludere.
Ad exitum perducere.
peragere.
Exequi.

To Attain unto, &c.

Assequi.
Consequi.
Comparare.
Acquirere.
Attingere.
Nancisci.
Peruenire } ad.
Aspirare }

*An Attainment, or obtainment
of a purpose, &c.*

Adeptio.
Consecutio.
Acquisitio.
Comparatio.
Aspiratio ad.
Inventio.

An Attempt or enterprise, &c.

Inceptum.
Conatus.
Molimen.
Nisus.
Enixus.
Exploratio.
Tentatio.

To Attempt or enterprise, &c.

Aggredi.
In se suscipere.
Moliri.
Conari.
Eniti corpore in locum.

Vires impendere.
 Conniti & contendere ad,
 Aggredi & eniti.
 Tentare
 Ordire
 Inchoare

*To Attend, or to listen and
 hearken,*

Attendere.
 Auscultare.
 Audissimis auribus audire.
 Excipere attentis auribus.
 Cum silentio animaduvertere.
 Aures admonere.
 Aurium iudicio ponderare,
 Diligenter attendere.
 Animis adesse.
 Cum magnâ audiendi cupiditate
 considerare.

To Attend or wait for, &c.

Expectare.
 Præstolari.
 Oppetiri.
 Aucupari & obseruare tempus
 Hæreere } donec quis adfu-
 Subsistere } erit.

Attention, heed, care, &c.

Attentio.
 Auscultatio.
 Silentium.
 Audiendi auditas.
 Cura animaduertendi quid.
 Diligentia.
 Respectus.
 Consideratio.

*To procure Attention, or to get
 audience, &c.*

Attentionem mittere.
 Beneuolos auditores reddere.
 Expectationem hominum con-
 citare.
 Beneuolos, benè existimantes
 efficere.
 Erectos ad audiendum efficere.
 Demulcere auditores.

*An Atheist or miscreant, or an
 Infidel, &c.*

Hostis socrorum & religionis.
 Omnis sanctitates & religiones
 contemnens.
 Deridens Deum,
 Illusor religionis.
 Deo bellum indicens.
 In Deum impius & sceleratus.
 Nullum diuinum nec cæleste
 numen existimans.
 Diuinitus institutam religio-
 nem ludibrio habens.

*An Attribute, or title, or
 name.*

Nomen.
 Attributum.
 Appellatio.
 Titulus.
 Prædicatum.
 Nuncupatio.

To Attribute or impute.

Ascribere.
 Tribuere.
 Authorem statuere & facere.

Ac.

Acceptum ferre alicui.
Acceptam ferre stipulationem.
Assignare.

Culpam { deriuare } in ali-
          { conferre } quem.

*To Attend or to wait upon
a man.*

Nutum alicuius obseruare.
Operam dare alicui.
Inseruire alicui.
Affectari quem.
Se applicare ad.

Attendance, or service.

Opera.
Oferuantia.
Obsequium.
Ministerium.
Seruius.

Attentively, or heedfully.

Attent.
Auidissimis auribus.
Cum silentio.
Diligenter.

Active, rayment, or apparel.

Vestitus.
Amictus.
Ornatus corporis.
Indumentum.

Available, effectual.

Vilis.
Fructuosus.
Opportunus.
Vim habens.
Maximi ponderis.

Efficax.

*To Avail for a purpose, to
serve to.*

Facere
Valere } ad rem.
Conducere }
Multum conferre. }
Magnam opportuni- } ad.
tatem habere. }

To Authorize a man.

Cum mandato mittere.
Negotium alicui committere.
Autoritatem dare & assignare.
Curationem mandare.
Prouinciam tradere alicui.
Autoritate communire.
Ius largiri.
Dare alicui potestatem agendi
quid.
Facultate & imperio armare.

Authority or government.

Authoritas.
Imperium.
Principatus.
Magistratus.
Amplitudo.
Praefectura.
Procuratio.
Eminentia.

To avoyd or shun, &c.

Declinare.
Effugere.
Auertere.
Deuitare.

C 4

Auer.

Auerſari.

Evitandum eſt quod non hone-
ſtum.*To Avouch or affirm.*

Affirmare.

Affuerare.

Aſſerere.

Ponere.

Struere.

Probare aliquid manifeſtè.

Inferre exemplo.

Teſtimonio convincere.

Confirmare.

An Autor or cauſe of, &c.

Author.

Architectus.

Princeps cauſa.

Cauſa.

Horrator.

Parens.

Inventor.

Inſtitutor.

Compoſitor.

Commentator.

Inceptor.

Inventrix.

Inceptrix.

Inſtitutrix.

An Auditory, or aſſembly.

Magna hominum frequentia.

Audientium concurſus.

Magna aſtantium vel confiden-
tium corona.

Audientia.

*To avenge himſelfe, or avenge a
man of,*

Vindicare } ſc.

Vlciſci

Vindictum ſumere } de

Penas repetere } a.

*Authentike, forcible, & to bee
credited for it ſelfe.*

Authenticus.

Ex, & in ſeipſo, fidem habens.

Propter ſe credendum.

Certiffimæ fidei.

*To uſe, or exerciſe power, or Au-
thoritie over.*

Habere dominationem in quem

Ius exercere in quem

Leges aliui præſcribere.

Sibi ſubjectum habere.

*To put out of Authoritie, or
office.*

Exautorare.

Imperio exuere.

Dignitate priuare.

Ornamentis ſpoliare.

A gubernaculo Reipublicæ re-
mouere.

Abdicare Magiſtratu.

To awaken, or raiſe out of, &c.

Suscitare.

Exuſcitare.

Expergetacere.

E ſomnis excitare.

Euocare è ſomnijs.

E lecto evocare.

Som-

Somnum ab aliquo remouere.

To Awe or keepe in, &c.

In metu & officio continere.

Frænare.

Imperio coërcere.

Metu comprimere.

Seueritate legum perdominare.

Supplicij formidine refrænare.

Minis atq; metu constringere.

Tremore & trepidatione legis
arrogantiam hominum reprimere & suppressere.

Awe, regard, reuerence.

Timor.

Obsequium.

Obsequantia.

Reuerentia.

Respectus.

Honor.

A man in Authority, &c.

In Republica eminens & illustris.

In dignitate constitutus.

Ad clavum Reipublicæ sedens.

Cum imperio.

Dominatum obtinens.

To award, defend, or keepe off.

Prohibere

Repellere

Propulsare

Arcere

} quid.

*Awful, duntisfull, or standing
in feare of.*

Offensionem alicuius veritus.

Metuenissimus

Observantissimus

Officiolus.

} virt.

B.

To Babbie or chat, &c.

B

Arrire.

Loquacem sese præbere.

Blaterare.

Multa verba effutire.

Loqui sine iudicio.

Inaniter Rhetoricari.

Aniliter fabulari.

Babbling, or chattering.

Loquacitas.

Garrulitas.

Futilitas.

Dicacitas.

Sermonis redundantia.

Verborum inanis superfluitas
& superlatio.

Rhetoricatio inanis.

*A Babbler, or lawyer, a man more
full of words then wit.*

Verborum multitudinem molestus.

Ineptè loquax.

Garrulus.

Garrulus
Non attendens quid loquatur.
Importunæ loquacitatis.
Verbosus.
Qui non pensum habet quid lo-
quatur.

A Babble, or royle.

Lodicea cres undia.
Ioculare quiddam.
Nugamentum.
Ludicrum.
Apinæ, Nugæ.

*To Backbite a man, or de-
fend, &c.*

Propugnare.
Defendere.
Tueri.
Acerrimè aliquem tutari.
Adesse alicui.
Sua autoritate confirmare.
Se adiutorem profiteri & osten-
dere.

To Backbite or slander, &c.

Detrahere } alicui.
Obreccare }
Maledicere }
Crimina cōfingere in aliquem.
Clam vituperare.
Obloqui.
Nefaria quædam de aliquo dis-
sipare.

Backward, slow, or unwilling to.

Tardus }
Aversus } ad.
Piger }

Repugnanter } faciens quid.
Perinuitus }
Vi pertractus ad.
Et nec otium nec animus est ad.

*A Backbiter, or prime
slanderer.*

Maledictus.
Obreccator.
Qui clam lædit famam alienam.
Laudis stinus alienæ existimati-
onis expuguator.
Calumniator.

To Banne, or to curse, &c.

Execrari.
Detestari } Cōgerere ex-
Diis addicere } ecrationes in
Deuovere, } quem.
Imprecare & cui pestem expor-
tare.
Anathemate ferire.

A Banning or cursing.

Execratio.
Deuotio.
Diræ.
Imprecatio.
Maledictio.
Anathematizatio.

To Banish or exile.

Exterminare.
E patriæ finibus eijcere.
Summouere.
Ablegare in exteras terras.
Relegare } agere.
In exilium } mittere.
In longinquas terras deportare.
Exilio

Exilio multare.

Banishment, exile, &c.

Exilium.

Expulsio.

Proscriptio.

Eiectio ex patria.

Exulatio.

Expulsio.

In alienas terras detrusio.

A banished man, an exile.

Exul.

E patria pulsus.

Proscriptus.

Relegatus.

E patriæ sinibus exterminatus.

Exactus patriâ.

Patriâ carens.

E sinibus patriæ deturbatus.

Exulans patria.

In remotissimas gentes amandatus.

Patriæ conspectu & libertate priuatus.

Extorris.

Aliunde eiectus.

A Bankrupt, or one that is not able to occupy or follow his trade, but owes more than he is able to pay.

Obærat.

Non soluendo.

Decoctor.

Nepos.

Asotus.

Foro cedens.

Non habens unde soluat.

A Banquet, or feast.

Epulum.

Comporatio.

Conuiuium.

Exquisiteiores epulæ.

To make a Banquet.

Epulum instituere.

Concelebrare conuiuium. (re.

Ad dapes suas plurimos invita.

Agitare conuiuium.

Menfam opiparis dapibus instruere.

To bargain with.

Pacisci.

Mercaturam exercere.

Commercium habere.

pactum facere.

Rationes habere.

Negotia cōtrahere cum aliquo.

Barbarous or rude in speech.

Barbarus.

In sermone agrestis.

Peregrino sermone.

Oratione inquinatus.

Spurcus

Inconditus

Inquinatè

Inconditè

Imperite

Incongrue

Ineleganter.

Literarum rudis.

A Bargain, bargain, &c.

Pactio.

Conuen.

CONTRITUS.

STIPULATIO.

CONDUCTIO.

FORDUS.

Commercium cum altero.

Barren or fruitless, &c.

Sterilis.

Imus.

Frigidus.

Infuctuosus.

Infecundus.

Effusus.

Exucus.

Fruges non emittens.

Barbarous, savage, cruel.

Immanis.

Sceleribus ferus.

Ferus.

Spirans crudelitatem.

Illusor } miserorum.

Exagitator

Barbarus.

Sævus.

Spirans crudelitatem.

Truculentus.

Sanguineus.

Base, or meanly descended.

Vilis.

Obscurus.

Terræ filius.

Obscuro loco natus.

Homo infimæ conditionis.

Obscuris majoribus ortus.

Humillimis parentibus editus.

Baseness or slauishness.

Seruitas.

Humilitas.

Animi abiectio.

Ignobilitas generis.

Obscuritas.

Infima generis conditio.

Timiditas

Demissio.

Abiectio.

Infirmitas

Humiles & sordidæ cogitationes animi.

Base, vile, contemptible, and in no estimation.

Abiectus.

Despectus.

Contemptus.

Nullius numeri.

Sine honore & æstimatione.

Sordidus.

Spretus.

Fastidiosus.

Nullius loci & ordinis.

Basely minded.

Humilis spiritus. Omnes suas cogitationes in res humiles & abiectas coniiciens.

Humiliter } sentiens.

Demisse

Ad sordidas curas se abiciens.

Basely full, shamefast.

Erbescens.

Rubore tinctus.

Verecundus.

Pudens.

Mode.

Modestus
Rubicundus
Timidus
Gratiam in fronte habens.

A Battle, warre.

Pugna
Bellum
Prælium
Conflictus
Certamen
Mars
Dimicatio
Congressio.

To Battle, or warre with.

Confligere
Bello contendere
Dimicare
Inferre arma
Præliari
Manum conferre
Pugnare.

To batter or throw downe,

Demoliri	}	quid.
Diruere		
Euertere		
Prosternere		
Vastare		
Solo æquare		
Comminuere		
Disficere		
Disturbare		

*To Bawle, yale, or to be
clamorous.*

Clamare	}	Obstreperare alicui.
Vociferari		
Inclamare.		

Vocem nimis intendere
Plenis faucibus cructare
Sonum edere
Clamorem & constentionem
adhibere
Alta voce inclamare
Exclamare tragicè.

A Beast, or wilde creature.

Belluo
Bestia
Fera
Animal agreste.

Beastly or cruel.

Belluinus
Immanis
Ferus
Agrestis
Importunus
Atrox
Crudelis.

Beastliness or sensuality.

Effusio in voluptates
Voluptaria vita
Mollities
Libido immoderata
Belluina voluptas
Fœditas contaminatissima.

To Bawle, or suffer with.

Tolerare
Connuere
Nulla poena afficere
Impunè præterire
Sine animaduersione dimittere.

To

To beat or chastise.

Verberare
 Cædere
 Flagris coercere
 Castigare
 Pulsare
 Punire
 Ferire
 Mulctare malè
 Plectere
 Supplicio afficere.

A beating or chastisement.

Pœna
 Castigatio
 Animaduersio
 Punizio
 Pulsatio
 Correctio.

To bear or to carry.

Ferre
 Portare } quid.
 Bajulare
 Circumgestare
 Deferre
 Vehere
 Adferre.

A bearer of burdens, a porter

Bajulus
 Gerulus
 Portator onerum
 Vector.

To befriend or succour.

Adesse alicui (re.
 Officia omnia amicitiz præsta-

Nullo loco deesse

Vtui esse

Subuenire

Auxiliari

} alicui.

*To befall, or to happen, or
 come to passe*

Vsu venire

Contingere

Obuenire

Accidere

Fieri

*To begge from doore to doore,
 to crave almes.*Emendicato cibo pasci. Stipem
 petere

Ex alieno vinere

Ostiatim victum quærere

Extremâ inopiâ laborare

Incertas & suspensas habere vi-
 uendirationes.*To beggar or vndoe, &c.*

Omnibus opibus evertere.

Fortunis exuere.

Naufragium bonis alicuius in-
 ferre.

Præsidij omnibus nudare

Omnibus fortunis spoliare

Ad mendicitatem redigere

Nihil de bonis alicujus relin-
 quere

Omnibus bonis viduare.

Beggarly, needy, poor, &c.

Egenus

Mendicus

Summè pauper

Vnde

Vnde viuat non habet
 Necessario victu destitutus
 Inopiā summa laborans
 A domestico apparatu imparatissimus.
 Inops.

Beginnerie paupertie, &c.

Summa paupertas
 Inopia extrema
 Mendicitas
 Rerum omnium penuria
 Ad nihilum redactio.

To begot or procreate, &c.

Generare	} Ortum dare
Gignere	
Sulcipere	
Procreare	
Profeminare	
Parere	
Edere	
Producere	
Enui	

To begin or enterprise.

Ordiri
 Incipere
 Aggredi
 Inchoare
 Inire
 Tentare
 Initium facere
 In manus sumere
 Auspicari
 Fundamenta ponere:

A beginning or entrance.

Exordium.

Principium
 Initium
 Ingressus
 Fundamentum
 Inceptio
 Auspiciū.

A beginning, or author of.

Author
 Incceptor
 Causa prima & primaria
 Inuentor
 Princeps.

To beguile or deceive.

Fallere
 Decipere
 Defraudare
 Fucum facere
 Expectatione frustrari
 Imponere alicui
 Circumuenire.

A beguiler, confener, impostor.

Fraudator
 Imposter
 Deceptor
 Illutor
 Præstigiator.

A beguiling or deceiving of

Deceptio
 Defraudatio
 Delusio
 Circumscriptio
 Impositura.

Behaviour or manner.

Vitæ consuetudo

Mores

Mores
 Viuendi ratio
 Sui compositio
 Regimen.

Of good or fine behaviour.

Facilimis & compositissimis
 moribus
 In vitæ consuetudine elegantis-
 simus
 Optimè moratus.

To behold a man.

Decollare.
 Otruncare.
 Caput } amputare
 } præscindere.

Caput } plectere
 } Mutare.

To behold or to look upon.

Intueri.
 Spectare
 Contemplari
 Aspicere
 Aspectu precipere
 Oculos defigere
 Speculari.
 Considerare.

A Beholding or looking, &c.

Spectatio
 Contemplatio
 Intuitus
 Obrutus oculorum
 Consideratio
 Speculatio.

Behold us to, &c.

Alicui multis nominibus obli-
 gatissimus
 Summum beneficium alicui de-
 bens
 Omnia accepta referens cui
 Deuinctus magnis alicuius be-
 neficijs
 Alicuius liberalitate ornatus
 In ære alieno
 Alicuius beneficiarius
 Nexu & vsu alicuius.

*To behold, or look upon, or
 towards.*

Procul aspicere
 Speculari
 Contemplari
 Oculis prosequi
 Intueri
 Spectare
 Conspicari

} quem.

*It behoueth, or is behou-
 full for.*

Necessarium est
 Requiritur
 Peropus est
 Interest valde
 Fieri oportet
 Expedit
 Conuenit
 Requiritur
 Necesse est.

To believe, or credit.

Credere.
 Fidem attribuere
 Assentiri

Fir-

Firmissimam fidem adiungere
Verissimam iudicare
Credulus esse.

Believe, faith, confidence.

Fides Dei
Fiducia
Confidentia
Firma persuasio
Credulitas
Cordis acquiescentia in aliquo.

To Believe, or to flatter.

Ementiri
Calumniari
Mendacis onerare
Laudibus obtestare
Laudi detrahere
Falsa obijcere
Contumeliose loqui
Falsa prædicare.

Beloved or favoured.

Amatus
Perdilectus
Charitate & benevolentia sep-
tus
Singularibus studiis ornatus
Pluribus moribus gratus &
iucundus
Amicorum copia abundans
Firmo amicorum præsidio re-
ctus
Imprimis gratosus
Benevolentia hominum muni-
tus

An ill Beloved, or not favoured.

Minime gratosus, ingratus

Contemptissimus
Odiosissimus
Nulla hominum benevolentia
munitus
In probro
Nulli acceptus.

*To Be come, pittie, or console a
man's case.*

Dolere vicem alicuius
Miseratione prosequi
Alicuius incommodis dolere.

*A Benefactor, or a worshipful
friend.*

Patronus
Amicus beneficus
Mæcenas
Optime meritis
Alicuius dignitatis amplificator
& auctor
Fortunarum auctor & ampli-
cator
Vultui alicuius seruiens
Beneficijs sibi aliquem munifi-
ciens.
Ornamentis alicuius prospici-
ens
Beneficiall, or good unto, &c.

Beneficus
Salutaris
Commodus
Vtilis
Perbenignus
Perbonus
Munificus
Amicissimus
Liberalis.

*A Benefit, reward, or good
turn, a recompence.*

Beneficium }
Meritum } Benefactum
Officium }
Munus }
Gratia }

*To Benefit or doe good unto a
man, &c.*

Prodesse
Non deesse
Emolumento esse
Vtū esse
Commodis alicuius Inscruiue
Beneficijs ornare.
Gratum facere alicui

Aliquem } adiuvare
          } ornare.

Beis, disposed, and inclined to.

Propensius }
Propendens } ad.
Reclivus }
Seclivus }
Studiosus } rei.
Appetens }

*Beveit, bereaved, or deprived
of any thing.*

Orbarus }
Spoliatus }
Privatus } re.
Destitutus }
Expertus }

To Besiege a place, &c.

Obsidere } locum.
Oppugnare }

Cingere obsidione
Castris circumdare
Obsidione tenere
Corona cingere
Obsidione premere
Circumvallare
Bellicis machinis attentare.

To Besiege, beset, beleaguer.

Obsidere } locum.
Oppugnare }
Infidari loco
Circumcingere.

Beseming or becoming a man.

Honestus
Decorus
Dignus
E dignitate hominis
Decens.

*To Beseech, request, or to entreat
a man.*

Omnibus precibus orare & ob-
testari
Summopere petere ab aliquo
Supplex exposcere
Etiam atque etiam petere
Obsecrare
Instare precibus spū quem.

Besotted, or devoid of sense.

Sensu priuatus
Brius
Rationis expertus
Stupidus

To bestirre himselfe, or doe his
endevour.

Omnes nervos intendere.
Eniti sedulo.
Omnem operam navare,
Summe elaborare.
Omnem movere lapidem.
Nullū laborem prætermittere.

To Bestow upon and to, &c.

Conferre in hominem quid.
Dare
Attribuere
Largiri
Constituere præ-
mia
Donare
Ornare } officijs.
Augere } officijs.

Bestowed, disposed, or orde-
red, &c.

Distributus.
Descriptus.
Designatus.
Dispersus.
Descriptus.
Assignatus.
Propositus.

To Bestow, disburse or lay out.

Insuere }
Impendere } quid.
Consumere }
Expendere }
Sumpus facere in quid.

Best, or most good.

Optimus.

Præstapullus.
Bonitate excellens.
Selectissimus.

To do his best, or to his best
advantage.

Omnia summa facere.
Omnibus viribus elaborare.
Omnes nervos intendere.
Facere sedulo.
Nihil non facere.

To bestow, &c.

Conferre
Recipere
Conferre
Dedere
Addicere
Profiteri rem.
Incumbere in rem.

To Bestow, or to make of
sense.

Significare
Prælagire
Portendere
Denotare
Ostendere
Prædicare
Indicare

To Bestow or make of
sense.

Tradere } hostibus.
Prodere }
Per scelus insidiosissime decedere
Perfide agere cum quo.

To Better a man's estate, to pro-
ferre be small him,

Dignitatem alicuius augere.
Fortunam amplificare.
Ad altiorem locum prouehere.
In foeliciorem statum asserere.
Attollere } quem.
Ditare }

To grow Better and better.

Proficere in melius.
Melior indies fieri.
Pristina viuis disponere.
Ad studium melioris vitæ concit-
tari.
Mores corrigere & emendare.

Better, or more worth.

Melior.
Optabilior.
Anteferendus.
Potius eligendus.

Ante, faiceneffi, bene.

Forma.
Species.
Pulchritudo.
Faciei honestas.
Formositas.
Venustas.
Decor.
Florētatis.

Beautiful, well favoured, &c.

Formosus.
Speciosus.
Decorus.
Forma conspicua.

Egregia forma.
Vultu venusto.
Facie valde amabilis.
Insigni facie excoluit.
Propter pulchritudinem vifen-
dus.
Liberali facie, & ætate incerta.
Spectabilis.
Singulari pulchritudine.
Forma apposita ad dignitatem,

To Beautifie or adorne with fi-
gures of eloquence.

Ornare.
Expolire.
Pingere.
Insignire.
Illustrare.

rem.

Omnibus dicendi luminibus di-

tinguere.
Cum omni gravitate & iucundi-
tate explicare.

Verborum sententiarumq; fig-
uris aspergere.

Composuit & ornate explicare.

To Bewaile or lament.

Lugere.
Lamentari.
Deplorare.
Lachrymis prosequi.
Mærore & lachrymis excipere.
Dolere.
Suum dolorem lachrymis testari

Am much Bewailed or missed.

Magnum relinquens sui deside-
rium.

Depla-

Deploratus.
Exploratus.

A Bewailing or Lamentation.

Luctus.
Deploratio.
Querela.
Questus.
Gemitus.
Conquestio.
Lachrymarum effusio.

To Beware, or take heed.

Cauere.
Prouidere.
Euitare.
Fugere.
Respicere euentum.
Considerare quid.
Præcauere.
Prospicere de re.

*To Bewitch, enchant or fore-
speak.*

Fascinare.
Incantare.
Maleficio infestare.
Diabolicis artibus lædere.
Præstigijs incommodare alicui.

To Bewray, describe, discover.

Prodere.
Indicare.
In vulgus efferre.
Divulgare. quid.
Aperire.
Manifestum facere.
Patefacere.

To Bid or command, &c.

Mandare.
Præcipere.
Imperare.
Iubere.
Suo imperio imponere quid fa-
ciendum.
Sua autoritate iniungere.

To Bind or tie hard.

Colligare.
Constringere.
Vincire. quid.
Viere.
Arcte coniungere.
Compingere.

*To Binde, or to make a man be-
bolden to him.*

Meritis sibi obligare.
Beneficijs deuincire.
Gratiam inire ab aliquo.
Optime mereri de aliquo.

Birch, natiuitie, &c.

Ortus.
Natiuitas.
Origo.
Generatio.
In vitam ingressus.
Primæ lucis intuitus.
In lucem hanc editio.

*A Bishop, Prelate, or Father of
the Church.*

Episcopus.
Præsul.
Antistes.

Angelus Ecclesiæ.
Pater reuerendus.

*Bitter in speech, spightfull, ill
tongued.*

Virulentus.

Amarulentus.

Acerbus.

Contumeliosus.

Mordacissimus.

A Biting or bitter thing, &c.

Amarus.

Acer.

Asper.

Mordax.

Austerus.

Gustui ingratus.

To Blab out, not to hold.

Effutire.

Enuntiare arcana.

In vulgus proferre.

Sibi tradita non continere.

Eliminare.

To Blame or rebuke, &c.

Increpare.

Arguere.

Reprehendere.

Aguare.

Notare.

Vituperare.

Improbare.

Dan-nare.

Accusare.

Vitio vertere alicui.

Verbis castigare.

Culpam in aliquem conferre.

Blameless, innocent, &c.

Innocens.

Culpæ expertus.

Minimè increpandus.

Integer.

Insonus.

Immerens.

Non minima reprehensione
dignus.

Blame-worthy, fault-full.

Reprehensione dignus.

In vitio.

Vituperationem subiens.

Culpabilis.

Coarguendus.

*Blasphemous, or tending to the
dishonour of God, and
his children,*

Blasphemus.

In Deum contumeliosus.

In Christum iniuriosus.

Dei gloriæ derogans.

To Blazs abroad, &c.

Enunciare.

In vulgus efferre.

Divulgare.

Publicare quid.

Sermonibus dissipare.

Foras proferre.

Disseminare.

Omnibus notum facere.

In lucem oculisque producere.

A Blemish, spot or stain,

Lakes.

Ignominia.

Ignominia
Vitium
Dedecus
Infamia
Turpitude
Offensio
Contaminatio
Inquinamentum.

*To Blemish, spot, soil
or stain.*

Contaminare
Inficere.
Dedecorare.
Inquinare.
Maculare.
Labe aspergere.
Conspurare.

Blessed or happy, &c.

Beatus.
Felix.
Misericors vacuus.
Expers omnis turba malorum.
In portu.
Fortunatus.
Omnia bene viuendi præsidia in
se & extra se habens.

Blessedness or happiness.

Beatitudo.
Fælicitas.
Prosperitas.
Pax.
Tranquillitas.
Secundissima vitæ conditio.
Prosper } fortunæ flatus.
Secundus }
Omnium bonorum perfruitio.

*To Bless or to bestow blessings,
or happiness on a
man.*

Beneficijs ornare.
Conferre fœlicitatem in quem.
Beatum reddere.
Fœlicitatem alicui asserre.
Prosperos successus tribuere ali-
cui.
Bonis cumulare.
Effundere bona in quem.

Blind, or that cannot see.

Cæcus.
Oculorum visu priuatus.
Nihil videns.
Omnibus luminibus orbatus.
In caligine viuens.
In tenebris natus & altus.

*To Blind, make blind, or to
put out ones eyes.*

Exocularé.
Excæcare.
Visu priuare.
Aspectum adimere alicui.
Oculos { effodere.
          { exculpere.

Blindness.

Cæcitas.
Priuatio visus.
Caligo oculorum.

Blockish, dull, gross, &c.

Tardus.
Hebes.
Stupidus.

Intelligentiæ expertus
 Plumbeus
 Crasso ingenio
 Tardus in cogitando
 Sensu priuatus
 Bardus
 Minus rerum difficilimarum ca-
 paz

A Blas, blot, or stain.

Labes
 Macula
 Natus
 Vitium
 Nota
 Menda
 Contagio
 Infectio.

Bloudy, or cruel, &c.

Sanguineus
 Cruentus
 Truculentus
 Funestus
 Dirus & atrox
 Ad cædem imminens
 Crudelis
 Manus suas sanguine tectæ &
 impure crucientis
 Fera & immanis bellua, In Ferr.

To Blot out, or to cancel.

Delere
 Expungere
 Oblitterare
 Exscindere
 Eximere è tabula.

*Blushy, rudely, after a homo-
 ly manner.*

Crassiore Minerva
 Planius & rudius
 Insulse
 Rustice.

*To Blush, or to be abashed and
 ashamed.*

Erubescere
 Rubicundari
 Verecundari
 Puderè.

To Boast, vaunt or brag.

Gloriari
 Sese ostentare
 Efferre
 Iactare
 Arroganter loqui
 Magnifice se efferre
 Inuenuliter exultare.

*Maiores narra-
 re quam in
 ipso sunt.*

Bold or confident, hardy.

Audax
 Intrepidus
 Confidens
 Strenuus
 Acer
 Infracto animo.

Boldly, confidently.

Audacter
 Audenter
 Confidenter
 Mew deposito
 Singulari audacia
 Animose.

In-

Intrepide.

Bondage, slavery, thralldome.

Servitus

Captivitas

Libertatis amissio

Mancipiorum conditio

Subjugatio miserrima

Tyrannis.

*To bring into Bondage, to en-
thrall or captivate.*

Iugo opprimere

Iugum servitutis imponere ali-
cui.

Libertatem eripere alicui.

In servilem conditionem conij-
cere.

In servitutem dare

In servitutem redigere.

*To be given to his Book, studious
to mind his learning.*Totum se in scientiæ & cogniti-
one collocare

In studia incumbere

Discendi cupidus

Animum studiis adiungere

Contemplationi vacare

Se literis abdere & involuere

Quotidie commentari.

Born, or brought forth, &c.

Natus

Ortus

Editus

Prognatus

Genitus

Satus sanguine alicuius

In lucem editus

Profeminatus.

*Bordering upon, confining to,
neat adjoining.*

Contiguus

Confinis

Adiacens

Finitimus

Conterminus

Situ pene contingens.

To borrow of a man.

Mutuari

Mutuo sumere, vel accipere

Aliunde petere

Favolari ^{Mutuum}

accipere.

Bountifull, liberal, frank.

Beneficus

Valde liberalis

Benignus

Promptissimus ad largiendum

Ab avaritia remotissimus

Benigne faciens omnibus

In dando non restrictus

Bonitatis thesauros explicans.

Brave or elegant.

Floridus

Elegans

Ornatus

Perpulcher

Comptus

Florens

Nitidus

Splendidus.

Per-

Perennius.

To carry a Braue or an honourable minde.

Existimationis & dignitatis studiosus.

Ad summa contendere.

Summa petere.

Præclara sibi proponere.

Ad summam gloriam vitæ cursum dirigere.

Ad laudem incensus & incitatus esse.

Omnia humana infra se ducere.

Animi lumen ostendere.

Diuino motu res magnas concupiscere.

Brauerie, excellencie.

Ornatus.

Elegantia.

Splendor.

Maiestas.

Nitor.

Cultus.

Dignitas.

Pulchritudo.

Venustas.

Pompa.

Ostentatio.

Braue in apparel, finely clad or cloathed.

Splendide vestitus.

Magnifice amictus.

Elegantissimis vestibus ornatus.

Fulgens vestibus.

Nullius ornamenti expertus.

To Brawl, or wrangle, to brawle.

Rixari.

Lites creare.

Inter se contendere.

lurgiis inter se certare.

Cum aliquo obiurgare.

Expostulare

Litigare

Altercari

Conflitari

} cum aliquo.

To Bragge, crake, boast.

Arrogantissime se prædicare.

Se gloriose efferre & ostentare.

Se venditare.

Narrare sua facinora.

Suas laudes prædicare.

Gloriari.

To Break in pieces.

Frangere.

Comminuere.

Elidere.

Dirumpere.

Contundere.

Confringere.

Dissoluere.

In partes distrahere.

Membratim diuellere.

To Break or transgresse, &c.

Violare

Perfringere

Transgredi

Transilire

Conculcare

Peruertere

} leg. m.

Peccare

Peccare } contra legem.
Offendere }

*To Break, or to train up, to
tame, or make tame.*

Perdomare.

A feritate ad mansuetudinem
perducere.

Frangere.

Mansuafacere.

Ab agresti vita ad civilem reuo-
care.

Spiritus alicuius retundere.

Subiugare.

Brevitas, or shortness, &c.

Breuitas.

Contraſtio.

Conciſus ſermo.

Orationis compendium.

Rerum capita.

Preſſa narratio.

To Breed, or to bring forth.

Parere

Producere

Procreare

Effundere

Emittere

Edere

Gignere

Oenerare

Parturire.

quid.

A Breue, abſtract, or ſumme.

Commentariolus.

Compendium.

Epitome.

Synopſis.

Summa.

Breuis indicatura.

Præcipua capita.

*Briefe, compendious, ſhort,
or piſhia.*

Preſſus.

Compendioſus.

Compreſſus.

Argumentoſus.

Anguſtus.

Conciſus.

Strictus.

Contractus.

In pauca coactus.

Coarctatus.

*To handle Briefly, compendi-
ouſly, &c.*

Minimè multis morari.

Laconice loqui.

In paucis verbis

Summatim

Compreſſe

Præciſe

Breuitè

Verbis non multis uti.

Breuitè & perſilicenter com-
plecti.

Vno in conſpectu omnia po-
nere.

To Bribe, or corrupte.

Largitionis ſicribus polluere.

Pecuniâ corrumpere.

Oppugnare nummis.

Quæſtu peruenire.

Pretio labefactare.

Mercede

Mercede adducere, vel inducere.
 Delinire.
 Solicitare pecuniā.
 Donis & pollicitationibus allicere.

To Bridle or to curb.

Frangere.
 Frangere.
 Terminis coarctare.
 Circumscribere.
 Coercere.
 Reprimere. quem.
 Retundere.
 Legibus astringere.
 Iuris repagulis coercere.
 Perdomare.

To Bring forth.

Edere.
 Efferre.
 Proferre.
 Producere.
 Effundere.
 Procreare.
 Germinare.
 Protrudere.

To Bring to effect, &c.

Efficere.
 Effectum reddere.
 Dare effectum.
 Facere aliquid alicui.
 Exigere.
 Exequi.
 Ad maturitatem perducere.
 Perficere.
 Consummare.

A Bribe or reward.

Largitio.
 Munus.
 Donum.
 Pretium.
 Largitionis fax.
 Præmium.
 Lucellum.
 Mercedula.

*A Bribing person, or one that
 taketh gifts.*

Homo nummarius.
 Largitionis faxibus corruptus.
 Argentanginam patitur.
 Auiceps pecuniae.

A Bribing or corrupting of.

Ambitus.
 Largitio.
 Corruptela nummaria.
 Oblatio muneris.

To be Bright or to shine.

Enitere.
 Elucere.
 Effulgere.
 Suum lumen efferre.
 Resplendere.

*To Bring up, nourish, educate,
 maintain.*

Educare.
 Alere.
 Nutrire.
 Necessaria ad victum de suo alicui suppeditare.
 Alimenta subministrare alicui.

Brused

Printed or published abroad.

Palam dictatus.
Omnium sermone celebratus.
Peruagatus.
Decantatus.
Longe lateque disseminatus.
Latius dissipatus & divulgatus.
In multis locis commemoratus.
Indicatus in vulgus.
In ore vulgi.

To Bud, bloom, or blossom.

Germinare.
Suppullulare.
Gemmate } folia.
Emittere } flores.
Germina } proferre.
          } extrudere.

Gemmare.
To Buff, box, or cuff a

Colaphis cedere.
Pugnis contundere.
Ferire.
Fustigare.

To Build or erect, &c.

Extruere.
Excitare.
Edificare.
Erigere.
Condere.
Fabricari.
Coagmentare.
Componere.

A Builder or Carpenter.

Edificator.
Faber lignarius.
Effector.
Exstructor domus.
Artifex.
Fundator edificiorum.
Conditior.
Factor.
Author.

A Building or making of houses.

Edificatio }
Fabricatio } domorum.
Extractio }
Coagmentatio.

A Bulwark, fence, fort, or place of defence.

Propugnaculum.
Munimentum.
Vallum.
Locus munitissimus.
Castellum.
Arx.

To Bungle, botch, patch.

Consecrare.
Dolare vt poterit.
Sarcire.
Rudi Minerua tractare.

A Brawler, a botcher, a mangle workman.

Dolator.
Vnose multis.
Vix medioctis.
Baulus.

Tolera.

Tolerabilis.
Minime exquisitus.

To Burden with or load.

Onerare.
Cumulare.
Implere.
Sarcinam } alicui imponere.
Onus
Onere opprimere.

Burdenous or heavy.

Grauis.
Molestus.
Intollerabilis.
Onerosus.

To Burden a man.

Corpus terræ reddere.
Funere efferre.
Exequijs prosequi.
Sepultura honorare.
Glebam iniicere in hominem.
Supremo honore decorare.

*To burne or consume, or to deu-
stroy with fire.*

Comburere.
Inflammare.
Incendijs vastare.
Incendio committi.
Ignibus absumere.
Flamma populari.
Faces iniicere domui.
Ad cineres redigere.
Concremare.

A Burning or consuming with fire.

Incendium.

Conflagratio.
Combustio.
Inflammatio.
Ad cineres redactio.
Concrematio.

A Burden, load, weight.

Onus.
Sarcina.
Pondus.
Pressura &c.

Base or employed about.

Occupatus.
Exercitus.
Negotijs distentus.
Impeditus.
Maximis occupationibus detentus.
Susceptorum rerum } pressus.
oneribus magnis } depressus.

*To Busie, occupie, or employ, or
to exercise, &c.*

Exercere.
Occupatum tenere.
Negotijs implicare.
Operibus vrgere.
Prouinciā magnā alicui tra-
dere.
Pensum alicui attribuerē.
Ab otio arcere.
Otiosum esse non pati.

*A Busie body, or a maddler
with.*

Curiosus,
Homo

Homo inquietus
 Alienarum rerum satagens
 Aliena curans & ea quæ ad se
 nihil pertinent. Ter.
 Ardellio
 Alienis negotijs se implicans &
 immiscens.
 Se in alienas res intrudens &
 ingerens.

Business, affairs, or employment.

Negotium
 Occupatio
 Prouincia
 Onus
 Procuratio

*A man Busyed, or employed or
 exercised about.*

Occupatus
 Negotijs districtus

Nunquam otiosus
 Occupationibus distentus
 Laboribus varijs implicatus
 Nullam à negotijs respiratio-
 nem habens.

To Buy a thing, to give many for it.

Emere
 Mercari
 Pecunia comparare
 Aere parare
 Pretio acquirere
 Perfoluere pretium pro re.

*To Buzz into ones eares, to
 whisper.*

Occulte dicere in aurem
 Insuffurrare
 Insonare
 Inculcare
 Clanculum suggerere.

C.

To Call or name.

Vocare
 Nominare
 Nuncupare
 Nomine appellare
 Titulo insignire
 Salutare
 Appellatione distinguere.

A Catiffe, or a forlorn person.

Improbos

Deploratus
 Desperatus
 Extremi ingenii
 A spe derelictus
 Abiectissimum mancipium
 Ingenio egregie natus ad mis-
 riam.

To Call or bid to.

Vocare
 Inuitare

Aduo-

Aduocare
 Allectare.
 Orando elicere.
 Aliquem suum conuiuium esse
 cupere.

*A Calling, order, state or condi-
 tion of life, &c.*

Studium
 Ratio
 Institutum
 Cursus
 Consuetudo vitæ
 Artificium
 Ordo
 Via
 Propositum

3 *viuendi.*

Calamity or misery.

Calamitas
 Miseria
 Aerumna
 Afflictio
 Informium
 Res aduersæ
 Difficultates
 Incommodum.

Calm or quiet.

Tranquillus
 Pacatus
 Placidus
 Intempestas
 Lenis
 Quietus
 Minime procellosus.

*To walk in, or to follow his Cal-
 ling or trade.*

Officijs vitæ fideliter, & cum in-
 dustria fungi.

Partes suas exequi.

Munus obire.
 Conficere.

Opusculum exercere

Spartam quam nactus est, exor-

nare.

Officio satisfacere, non de-
 functionis esse.

Rerum suarum satagere

Ex vocatione præscripta, mune-

& officia facere.

Intra officij cancellos se conti-
 nere.

Cantered, or inuestigate.

Indeteratus

Institus

Radicatus

Agnatus

Inustus

Malignus

Penitus insidens

Vetustate corroborata malitia.

*To Cancel, abolish, or to abro-
 gate or rid of.*

Abrogare

Abolere

Rescindere

Extinguere

Delere

Obliterare

Antiquare

Irrita reddere

Expungere.

Can-

Ca. cred, malitiam, spiritus full.

Virulentus

Motum nocendi in animo habens

Perseuerans in odio

Simulatorem a'ens in animo

Exulceratissimus in quem.

A Canon, rule, order.

Canon

Regula

Prescriptum

Norma

Amulus.

Capab' of, or of capacite.

Capax

Docilis

Comprehendere valens

Idoneus

Aptus

Indo'em habens ad

Potens perdiscere.

Capacitie, comprehension, conceit, or wit.

Ingenium

Captus

Complexus rationis

Indoles

Intelligentiæ vis

Mentis acumen

Ignem & diuinum ingenium

Celeritas & bonitas ingenij

Perpicacitas

Modulus ingenij.

A Captain or leader.

Dux

Bellator

Cenurio

Imperator

In bellicis rebus excellens

In acie illustris

Tribunus militum

Chiliarchus

Militibus præfectus.

Captious, carping, sophistical.

Auceps vocum

Captiosus

Insector aliorum

Momus

Sophista

Cavillator

Insidiosus.

Cere or griefe, and thoughts.

Cera

Dolor

Sollicitudo

Angor

Anxietas

Molestia

Mæstitia

Cogitatio tristis

Perturbatio animi

Ægritudo animi.

Care, regard, or endeavour.

Cura

Conatus

Opera

Labor

Diligentia

Sollicitudo

Vigilantia.

E

Carefully or heedfully.

Vigilanter
Accuratè
Religiosè
Diligenter
Indultrici.

To Care for, or be careful of.

Curare rem
Laborare de
Sollicitus esse
Commendarum habere
In curam (rei) incumbere
Rei prouidere
Rem non negligere
Diligenter rem considerare.

Carelessly, slackly, &c.

Dissolutè
Negligenter
Remissè
Securè
Indiligenter
Sine cura & sollicitudine
Languidè
Segniter
Otiosè.

Careless, slack, or dissolute.

Dissolutus
Negligens
Securus
Remissus
Oscitans
Otiosus
Languidus
Indiligens.

Careful of a matter.

Sollicitus de re
Rem commendatissimam habens
Maximè rem curans
Satagens rei.

Carefulness, thoughts.

Anxietas
Solicitude
Ægritudo animi
Angor
Molestia } animi.
Edax cura.

To Carry or bear.

Ferre
Vehere
Deferre
Portare
Bajulare.

Carriage of a man's self, or behaviour.

Mores
Vita
Consuetudo
Vitæ compositio
Sui conformatio
Vitæ, vestis, victus actio, ordo.

To Carry, or gram.

Culpare
Incidere
Insculpere
Exculpere.

A carnall, loose, or an effeminate person.

Homo voluptuarius
Omnia voluptate metiens
Mollis
Effeminatus
Paulo ad voluptates propensi-
or.

A Case of conscience.

Casus de fide
Quæstio de fide
Casus conscientie
Controversia de Religione.

To Cast away.

Abijcere
Depellere
Reijcere
Proijcere
Procul amovere.

A Castle, hold, or tower.

Castellum
Munimentum
Arx
Turris
Locus vallatus
Propugnaculum.

Casualtie, case, lot, fortune.

Euentus
Fortuitus
Casus
Fortuna
Sors
Contingentia

Casual, or accidental.

Fortuitus
Contingens
In casu positus
Inexpectatus euentus
Accidentalis.

To Catechize, or instruct in the grounds of Religion.

Erudire
Instituere in pietate
Religione imbucere
Rudes docere
Principia religionis tradere.

To cause a thing to be.

Efficere
Author esse princeps
Dare { initium
          { ortum } rei.
          { formam }

A Cause of, or efficient.

Causa
Efficiens
Princeps
Auctor
Effector
Conductor
Parens
Artifex
Procreator
Productor
Principium.

A Cause, vault, leane.

Cauca

E a Speu,

Specus.
Spelæum.
Antrum.
Caverna.
Cryptum.

To Canill, or wrangle at.

Carpere
Calumniari } quem.
Peruallere
Vellicare
T aducere.
Falsas causas pro veris afferre.

A Caniller, or wrangler.

Calumniator.
Altruator.
Sophista.
Contentionis cupidior quàm
veritatis.
Conuictator.
Tergiuersator.

To Cease or abstaine from.

Desistere
Cessare
Superiedere
Intermittere } à re.
Feriari
Quiescere

*To Cease a thing, to stop, or
end it.*

Tollere.
Sedare.
Extinguere.
Finire.
Componere.
Dirimere.

Coercere.

A Coasting or intermission.

Intermissio.
Cessatio.
Quies.
Interuallum.
Respiratio.
Temporis interpositio.
Vacatio.

A sharpe Censurer.

Acris animaduersor in.
Aulterus Iudex.
Censor seuerus.
Magister disciplinæ.

To Chase, fret, fume.

Indignari.
Stomachari.
Fremere.
Grauiter commoueri.
Frendere.

*A Challenge or provo-
king, &c.*

Prouocatio.
Euocatio ad pugnam.
Ad certamen irritatio.
Irritatio.
Ad concertationes incensio.
Ad conflictum inuitatio.

To Challenge or dare a man.

Prouocare.
Lacessere.
Ad pugnam euocare.
Ad certamen irritare.
Ad duellum excire.

Poscere

Poscere aliquem ad pugnan-
dum

Impellere }
Trahere } ad concertationes
Vrgere }

A Champion, or valiant man.

Pugil

Athleta

Vir bellicosus

Fulmen

Atlas

Popugnaculum

Omnes ad pugnas prouo-
cans

Acerrimus principis propug-
nator.

To change, or happen.

Accidere

Euenire

Contingere

Vsu venire

Fluere

Incidere

Occurrere.

To change or alter.

Mutare

Variare

Commutare

Nouare

Innouare

Inuertere

Ordines statumq; rerum com-
mouere

Aliud pro alio ponere

Transformare

A change or alteration.

Mutatio

Vicissitudo

Conuersio

Commutatio

Inclinatio

Reipublicæ inclinatio

Nouatio

Translatio.

Changeable or mutable.

Mutabilis

Mobilis

Varius

Inconstans

Vagus

Flexibilis.

*A chance, hap, accident,
occurrence.*

Casus

Sors

Euentus

Forturum quid

Coniunctura.

*To change or to alter his mind
purpose, determi-
nation.*

Animum

Sententiam

Aliud sentire

Vclavertere.

Abspell or wa:oric.

Sacrarium

Ædificia

Sacellum

E 3

San.

Sanctuarium
Templum priuatum
Fanum.

Certainly, sure, known.

Certus
Exploratus
Manifestus
Verissimus
Certa fide compertum & illu-
stratum
Euentu comprobatus
Minime dubius
Perspicuus
Testatissimus.

Certainty or assuredness.

Fides
Explorata veritas
Certitudo
Firmitas
Stabilitas
Plerophoria
Fundamentum solidum.

Certainly, surely, &c.

Procul dubio
Vere
Sine dubio
Sine controuersia
Non ambigue
Absque ulla dubitatione
Reuera
Explorare.

To certify.

Edocere
Certiore facere

Nuntiare
Dicere
Renuntiare
Significare
Aperire
Monere
Commonefacere
Erudire
Exponere
Perspicue demonstrare
Perferre ad aliquem
Explanare quid alicui.

A charge, office, or function.

Munus
Functio
Prouincia
Officium
Procuratio
Præfectura
Cura
Negotium
Ministerium
Pensum
Onus.

Charge or command.

Iubere quem
Mandare
Præcipere
Imperare
Edicere
Imponere
Imungere.

Chargeable unto, &c.

Sumptuosus
Grauis
Onerose alicui.

Magnæ

Magnæ impensæ
Onerosus
Multas pecunias requirens

Charges, expenses, &c.

Sumptus
Pecuniarum erogatio
Insolentia & magnificentia im-
penfarum
Impendium
Impensa
Pecuniarum elocatio

To chastise or correct.

Corrigere
In aliquem animaduertere
Punire } Varijs
Plectere } ærumnis
Castigare } exercere.
Vindicare alicujus delicta
Pœnis afficere
Flagellare
Supplicio mulcare
Virgis lædere.

A Chastisement or correction.

Castigatio
Punitio
Pœna
Supplicium
Animaduersio
Pœnæ infliccio
Multatio
Flagellatio

By Chance, or accidentally.

Fortuito
Causa
Contingentes

Per accideris

*Charitable in censuring, &c.
quali, inst.*

Candidus
Æquus
Charitate omnia metiens
Omnia in mihiorem partem in-
terpretans
Facilis
Beneuolus
Pallio charitatis tegens riuos.

Chast, continent, honest.

Castus
Pudicus
Continentissimus
Purus
Castitatem colens
A flagitijs immunis
Singulari continentia
A flagitijs abhorrens
Ab illicitis voluptatibus tempe-
rans
Dianam exercet.

To check chide, &c.

Increpare
Objurgare
Reprehendere
Carpere
Vellicare
Criminari
Seuera oratione increpare
Redarguere
Liberius inuehere
Exagitare
Corripere
Vituperare

A checke, or rebuke.

Reprehensio
 Increpatio
 Obiurgatio
 Redargutio.

To cherish, or nourish, &c.

Alere
 Fovere
 Nutrire
 Blandè tractare
 In sinu habere
 Sustainere
 Indulgere alicui
 Educare
 Pascere amicissimè

*To cheer, hearten or put life
into a man.*

Exhilarare
 Lætitiâ explere } quem.
 Spe erigere }
 Spiritum asserere } alicui,
 Alacritatem inijcere }
 Incentivum excitare.

Cheerfull, frolicke, merry.

Animo læto & tranquillo
 Hilaris. Alacris.
 Gaudio exultans
 Iucundus & plenus spei
 Immunis a sollicitudine.

Chiefe, or princ. pers., &c.

Primus
 Primarius
 Princeps
 Lumen
 Flos

Comphatus
 Summus
 Præcipuus
 Potissimus
 Maximus.

To be chiefe, or principall.

Eminere
 Præcipuam habere autoritatē
 Præcellere
 Faciè excellere
 Omnia habere superiora.

Chiefely, principally.

Præsertim
 Præcipuè
 Imprimis
 Maximè
 Potissimum
 Præ aliis rebus omnibus.

A child, an infant, or babe.

Infans
 Puellus
 Pusio
 Puer
 Proles
 Filiolus.

To chide, or rebuke a man, &c.

Obiurgare
 Expostulare cum aliquo
 Castigare } aliquem.
 Increpare }
 Reprehendere
 Redarguere.
 Exagitare.

Child

Childhood, or tender age.

Pueritia
 Annitudiores
 Tenella ætula
 Adolescens
 Pubertas.

To choose, or elect, &c.

Creare
 Eligere
 Seligere
 Subfortiri
 Coaptare
 Designare
 Separare
 Adsciscere
 Admittere

} quem.
 }
 } ad.

*To chronicle or record a thing
in monuments, &c.*

Æternitati commendare quid
 Annalium monumentis conse-
 crare.
 Literis mandare
 Scriptis prodere
 Chartis consignare
 Monumentis literarum tradere
 Scriptis explicare
 Annalibus delegare.

A chronicle.

Chronica, orum, hæc,
 Historia
 Annales
 Rerum gestarum narratio
 Commentarius.
 Literarum monumenta.

Christish, crooked, crabbed.

Inhumanus
 Difficilis
 Inurbanus
 Humanitatis expertus
 Asper
 Ferreus
 Importunus
 IntraStabilis
 Rusticanns
 Inofficiosus
 Cynicus
 Morosus
 Incompositis moribus
 Agrestis
 Rudis.

A Church or Temple.

Templum
 Sanctuarium
 Ædis
 Ecclesia
 Locus sacer
 Fanum
 Asylum
 Delubrum.

Circumspect, heedle well advised.

Cautus
 Consideratus
 Providus
 Consultus
 Ratione & consilio omnia fa-
 ciens.

To circumvent, or decieve a man.

Verba dare alicui

Illudere

Illudere
Decipere
Fallere
Circumuenire
Circumfringere
In fraudem inducere.

To Cite or allege, &c.

Proferre
Nominare
Producere
Enumerare
Citare
In medium proponere
Allegare.

*To Cite or summon, or summon
to appear.*

Citare
Diem comparendi alicui indi-
cere.
Denuntiare alicui vt ad sit.

Civility, or good behaviour.

Morum { ciuilitas,
          { grauitas
          { vrbauitas
          { elegantia

Humanitas
Vitæ compositionissima ratio.

To Clear or explain.

Interpretari
Exponere
Explanare
Enucleare
Expedire
Soluere
Expandere & aperire

Enodare
Illustrare
Explicare
Lumen afferre

To Clear or purge, &c.

Culpæ eximere lite
Purgare
Absoluere
Innocentem probare
Diluere crimina objecta
Innocentiam ad salutem voca-
re
A crimine liberare
A culpa expedire
Noxa eximere.

To cleanse or purge, &c.

Purgare
Eluere
Abstergere
Delere
Expiare
Emundare
Sordes eluere

Clean, pure, washed.

Mundus
Purus
Purgatus
Terius
Sincerus
Defæcatus
Incontaminatus
Incorruptus.

*Clear, vide, apparent, or
manifest.*

A Clarke, Scribe, Secretary.

Scriba
Amanuensis
Librarius
Scriptor
Exarator literarū.

Closely, or secretly, covertly.

Tacitè
Absconditè
Clandestinè
Obscure
Tecte
Secreto
Disimulanter.

*A Coast, Region, quarter,
country.*

Regio
Ora
Gens
Terra
Natio
Clima abs hoc.

*To Collect or gather
together.*

Congregare
Colligere
Cogere
Contrahere
Concire
Conuocare
Condensare.

*A Collection or gathering
of people.*

Collectio

Congregatio
Conuocatio
Conuentus
Condensatio
In vnum adductio,

*Cold, faint, Remissè, in a
matter.*

Frigidus
Oscitabundus
Indiligens
Languidus
Remissus

} in.

Colorable or pretended.

Fucatus
Ementitus
Simularus
Adumbratus
Fictus
Laruatus.

To Combat or conflict, &c.

Confligere
Concertare
Dimicare
Velitari
Conflictari
Ad manus venire
Pugnare
Ferro decernere.

To Come into a place.

Venire
Accedere
Locum attingere
Locum itineribus assequi
Peruenire
Perduci

Perferri
Commeare
Adire
Aduentare
Progredi.

Comely, handsome, and seemly.

Decorus
Venuſtus ad aſpectum,
Forma liberali
Spectabilis
Specioſus
Elegans
Facie conſpicuus
Vultu { *modesto*
          { *perhoneſto.*

*To come by, to attain, or obtain,
procure or get, &c.*

Comparare
Conſequi
Nancilci
Obtinere
Acquirere.

After a comely ſort.

Decorè
Cum dignitate
Venuſtè
Conuenienter.

*To combine, unite, or couple
together.*

Copulare
Conſociare
Coniungere
Conglutinare
Deuincire
Iugare

Connectere
Colligare.

To comfort or cheere, &c.

Mororem leuare mitius conſo-
lando
Conſolari
Verbis exhilarare
A triſtitia ad hilaritatem dedu-
cere
Sũſtentare
Alicuius moleſtiam allevare
Sua uitate verborum delinire
Iacentem excitare
Spe erigere
Recreare
Lenire.

Comfort or conſolation.

Conſolatio
Allevatio
Spei ſolatum
Exhilaratio animi

A comforter or helper.

Conſolator
Dulcis focus
Doloris mitigator
Paracletus
Sũſtentator
Iucundiſſimus conſiliarius.

Comfortable.

Conſolabilis
Suauis
Dulcis
Lætabile ad efferendum animũ.
Ægritudinis amuletum
Iucundus

Dele-

Delectabilis.

Comfortable.

Omnibus solatijs orbarus
 Consolationis expertus
 Inconsolabili dolore oppressus
 Nulla habens remedia incom-
 modorum
 Tabescens in malis
 Omni spe spoliatus
 Ab omni consolatione exclusus.

To commend, bid, enioyne.

Edicere } alicui vt.
 Prescribere }
 Dare in mandatis alicui
 lubere quem
 Principere } alicui.
 Imperare }

A commendement.

Mandatum
 Preceptum
 Edictum
 Iussum
 Imperium
 Imperatum
 Edictum
 Iudicium.

*To commend, set forth,
or praise.*

Laudare
 Celebrare
 Ornare
 Predicare
 In celum verbis asserre
 Laude & predicatione celebra-
 re

Euchere

Attollere in celum
 Summis laudibus amplificare
 Ornare preconio.

*To commend himselfe to one : To
salute by letter, or
greet.*

Salutare
 Salutem dicere
 Commendare
 Per nuntium bona alicui preca-
 ri
 Alloqui } absentem per literas
 Affari }

*Commendable, or praise-
worthy.*

Laudabilis
 Predicabilis
 Ad laudem illustis
 Gloriosus.

Commendation, or praise.

Laus
 Elogium
 Encomium
 Celebratio
 Predicatio.

*To Commit to a man, or give him
charge of, &c.*

Credere
 Committere
 Commendare
 Delegare
 Deserre
 Vermittre potestati alicuius
 Praeficere aliquem rebus
 (Aliquem)

(Aliquem) rei arbitrum & curatorem constituere.

To Commit a horrible or wicked act, or offence.

Horrendum facinus designare
Culpam grauem admittere
Grauissime peccare
Ingens scelus perpetrare
Summum dedecus admittere
Maximo scelere se obstringere
Se scelere grauissimo contaminare
Offendere atrociter.

To Commit or work treason.

Lædere
Violare
Imminuere } maiestatem.
Prodere Principis salutem
Coniurare contra rempub.
Moliri reipublicæ interitum.

A Commission.

Mandatum
Delegatio
Audiendi & dijudicandi concessa autoritas
Curatio.

A Commander, leader, or Captain.

Dux
Imperator
Princeps
Antesignanus
Præcursor
Ductor.

A Commissioner, or Justice, or an officer chosen for, &c.

Cognitor causæ
Honorarius arbiter
Delegatus iudex
Iudex
Causæ acceptor & auditor
Grauis ac firmus quæstor.

To Commit or referre a matter to a man.

Arbitrio } alicuius } committere
Iudicio } permittere
Deferre rem ad aliquem.

Commodity or profit.

Vtilitas
Commoditas
Compendium
Emolumentum
Fructus
Fœnus.
Vestigal.
Incrementum.

Commodities or gainfull.

Vtilis
Quætuosus
Commodus
Opportunus
Emolumentum præbens
Fructuosus
Lucrosus.

Common or usual, &c.

Vsitatus

Or-

Ordinarius
Frequens
Quotidianus
Perusgatus
Pervulgatus
Visu receptus
Obuius.

The Common people, &c.

Imperita multitudo
Plebs
Vulgus
Populus
Infimaturba
Subditi.

Commonly or usually.

Vulgò
Communitèr
Visitatè
Vt plurimùm
Idemidem
Frequenter
Sæpè
Vulgariter.

A good commonwealths man, &c.

Communis salutis studiosissi-
mus.
Natalis soli commodis egregiè
consulens
Pestis & vastitatis depulso
Beneficus & salutaris patriæ
Bene de vniuersis promeritus.

The Common-wealth.

Respublica

Communis salus
Patriæ conditio
Communitas hominum
Politia.

One of the Common or vulgar sort.

Vnus è multis
Homo vulgaris
Plebeius
Gregarius
Ex ima sæce plebis.

*To Common, conferre, or
talks with.*

Sermones   cedere.
                    & serere.

Colloqui cum
Communicare sermones cum
aliquo
Consilia mutuo, vel inuicem
impertiri
Conuenire cum quo de re ali-
qua
Consilium cum consilio con-
iungere.

*To Communicate words, or
import.*

Alicui communicare
Patefacere
Narrare
Impertiri
In sinum deponere
Significare
Nuntiare
Participem facere
Non celare aliquem.

To compare, or liken to, &c.

Assimilare
Comparare
Componere
Conferre

} alicui.

To keepe companie, or societie with.

Affiduous esse
Versari
Consuetudinem habere
Non discedere ab alicuius latere
Societate quotidiana cum aliquo coniungi
Alicuius colloctione & aspectu quotidiano frui.

A companion or fellow.

Socius
Sodalis
Consiliorum particeps
Alicuius a consilijs
Conturbernalis
Constrictissimus amicus
Collega
Comes.

To compass, or to attaine unto.

Acquirere
Obtinere
Nancisci
Consequi
Comprehendere
Adipisci
Compos fieri rei
Potiri re
Comparare

} aliquid.

Peruenire ad rem.

*A companie, or a band,
fellowship.*

Societas
Sodalitas
Ordo hominum
Communitas hominum
Collegium.

*A great companie, sort,
multitude.*

Turba
Multitudo
Frequentia
Magna vis hominum
Innumetabilitas
Numerus magnus } hominum

Comparable, or equal to.

Comparabilis
Aequalis
Minimè cedens
Par.

} alicui.

To compass about, or to imitate.

Circundare
Circuire
Cingere
Ambire
Obsidere
Circumeludere.

Compassion, or pitié.

Miseratio
Misericordia
Condolentia

Ægri-

Agritudo ex alienis rebus ad-
versis.

Clementia.

Sympathia.

*Compassionate, pitifull, mer-
ciful.*

Miserecores.

Alijs condolens.

Alienæ agritudinis } socius.
particeps.

Clemens.

*To Compell, urge, enforce,
constrain.*

Cogere

Iniunum trahere } quem.

Compellere

Vi adigere

Necessitate constringere.

Necessitatem imponere alicui.

Omnem recusandi libertatem
alicui eripere.

*Compendious, short, or pithie,
or brieve.*

Pressus.

Concisus.

Brevis.

Paucis expediens rem.

Strictim omnia attingens.

Lacónica breuitate.

Creber rerum frequentia.

*Compendious, short, or pithie,
or breuite, &c.*

Concisa

Nuda

Pressa

} veritas.

Succulenta oratio.

Contractio sermonis.

Brevis, sed solida comprehensio
rerum compressio.

Epitome.

Narratio } Sine ambagibus &
Oratio } circutione.

Competencie or indifference.

Mediocritas.

Satietas.

Modicus apparatus.

Quod vitæ victuique est neces-
sarium.

Simpliciter necessaria.

Interioris status inter penuri-
am & abundantiam.

Competently, or indifferently.

Modicè

Mediocriter.

Vtunque.

Moderatè

Tolerabiliter.

Quod queat sanè aliquo modo
sufficere.

A complains or complaining.

Querela.

Lamentatio.

Querimonia.

Accusatio.

Delatio.

Iniuriarum expostulatio.

Gemitus.

*To complaine or shew that he
is dampted some way.*

Queri.

F

Lamen-

Lamentari.
 Querimonias habere.
 Secum male actum cogitare.
 Permolesse ferre.
 Accusare.
 Inurias deferre alicui.
 Iniquo animo tolerare quid.

*Comp. minded of or com-
 pact.*

Compositus.
 Factus.
 Coagmentatus.
 Fictus.
 Concretus.
 Contatus.
 Contectus.
 Commistus.

*To comprehend or con-
 taine, &c.*

Comprehendere
 Continere
 Complecti.
 In se includere.
 Capere.
 In se habere.

*To make a Composition or
 an agreement be-
 tween.*

Remcomponere.
 Dissidentes concilia e.
 Litigantes reconciliare.
 Discordes in gratiam restituere.
 Oras inimicitias, extinguere.
 Lites dirimere.
 Definire & expedire, contro-
 versas.

*To Comprehend or to knit up in
 few words.*

Brevi comprehendere.
 Paucis amplecti.
 In pauca rem conferre.
 Laconice dicere.
 Non pluribus morari.

*To Conceale or keep
 close.*

Celare.
 Abcondere.
 Tegere.
 Occultare.
 Silentio occultare.
 Tacitum tanquam mysterium
 tenere.
 Supprimere.
 Foras non proferre.

*Concited, pleasant, or
 merry.*

Lepidus.
 Salsus.
 Facetus.
 Festivus.
 Urbanus.
 Argutus.
 Scitus.
 Bellus.
 Iocosus.
 Suavis.
 Perurbanus.

*Concited or well persuaded
 of himselfe, selfe-
 wise, &c.*

Sibi nimium placens.

Pauld

Paulo arrogantior
Sibi applaudens
Philautus
Suae sententiae nimis consecra-
tus.

Opinaſter
Reliquis minor cenſeri non
vult

Se omnibus anteponens
Se alijs praestantiorē autu-
mans

Inani perſuaſione utmidus.

*A Conceit, fancy, imagina-
tion, device.*

Commentum

Figmentum

Fictioncula

Imaginatio

Inanis perſuaſio.

*To utter his conceit, or ſhew
his mind, or mean-
ing.*

Senſa mentis, verbis explicare.

Opinionem ſuam proferre

Animi cogitata enuntiare

Quid ſibi videtur oſtendere

Quod ſentit, libere eloqui

Mentis conceptum edere.

To conclude or underſtand.

Cāpere

Aſſequi

Intelligere

Complecti

Comprehendere ingenio

Percipere.

} quid.

It concerneth the matter.

Ad rem pertinet

Interest

Cum re maxime conſiſtens

est

Valde conſentaneum est

Ad rem maxime facit.

*To conclude or finiſh
it, &c.*

Concludere

Terminare

Finire

Peragere

Conſicere

Ad finem perducere

Exedificare

Conſummare

Perficere

Perorare

Fastigium imponere

Claudere

Metam

Modum

} adiungere rei.

*A concluſion, or an end
of, &c.*

Finis

Exitus

Peroratio

Terminus

Meta

Periodus

Claufula

Epilogus

Concluſio

Terminatio

*A Concourse, confluence,
or an assembly of
people.*

Concurfus.
Confluentia,
Conuolatio,
Conuentus.
Frequentia } populi.
Corona }
Conglobatio }
Ingens multitudo.

Concord, vnitie, or peace.

Concordia
Conspiratio
Consensus
Consensus animorum,
Pax
Vnitas.

To condemn to die.

Damnare capitis
Mortui adjudicare
Sententiam mortis pronuntiare
in quem.

*A Condition, manner of living
or state,*

Conditio
Status.
Locus.
Ordo vitæ
Lex.
Constitutio.

Conditionally,

Certa lege & pactione.
Conditione adjecta.

Addita conditio.
Interposita exceptione & cau-
tione.
Restrictione adhibita.

A conference with a man,

Colloquium.
Collocutio.
Mutuus sermo.
Consiliorum communicatio.
Consultatio }
Deliberatio } mutua.
Disceptatio }

To conferre, bestow, or give.

In aliquem conferre & conge-
rere.
Dare.
Tribuere.
Largiri.
Impertire.
Donare.
Participem } facere beneficij.
Compotem }

*To Conferre or com-
mune with,*

Colloqui.
Sermones cadere.
Rem communicare.
Sermonem habere.
Sua consilia invicem impertire.
Inter se de varijs rebus dispu-
tare.
Mutuo rem disputare.

*To confesse or utter
openly.*

Confiteri.

Fateri

Fateri.
 Agnoscere.
 Non inficiari.
 Profiteri.
 Non dissimulare.
 Palam prædicare.
 Coram omnibus dictitare.
 Non occultare.

*A Confession or open vi-
 serance.*

Confessio.
 Testimonium.
 Agnitio.
 In medium prolatio.
 Testatio.

*Confessed, vitered, or openly
 granted.*

Testatus.
 In confesso.
 Omnium testimonio compro-
 batus.
 Sole illustrior.
 Concessus.
 Agnitus.
 Apud omnes constat.
 Omnibus perspicuum.
 Assensu omnium comproba-
 rum.

*To Confirm, prove, or delive
 or establish.*

Confirmare.
 Corroborare.
 Stabilire.
 Sancire.
 Autoritate comprobare.
 Communire.

Consignare.
 pondus adjungere.

Confirmed or established.

Confirmatus.
 Sancitus.
 Autoritate comprobatus.
 Legum vi stabilitus.
 Consignatus.
 Corroboratus.
 Suffragijs omnium ordinum de-
 cretus.

*A Confirmation or establi-
 shing, &c.*

Sanctio.
 Sanctiones legum.
 Confirmatio.
 Comprobatio.
 Approbatio.
 Fidei }
 Autoritatis } additio.

*To put Confidence in a
 man.*

Credere }
 Confidere } alicui.
 Magnam fiduciam in quo ha-
 bere.
 In fide alicuius omnia consti-
 tuere.
 Nihil non sibi polliceri de quo.
 Fidem } habere } alicui.
 Adjungere }

Confidently, resolutely, boldly.

Audacter.
 Confidenter.
 Animose.

F 3

Strenue.

Strenue.
 Certa fiducia.
 Sine timore & metu.

*To Confiscate, or escheat a
 man's goods.*

Confiscare.
 Publicare.
 Addicere.
 Abalienare.

A Conflict, or combat.

Pugna.
 Certamen.
 Prælium.
 Concertatio.
 Conflictus.

*Conformable, or like agreeing
 unto.*

Conformatus	}	rei.
Similis		
Congruens		
Contentaneus		
Conueniens	}	rem.
Analogus		
Consonus		
Effingens		
Repræsentans	}	
Præseferens		

Conformity, or agreeableness.

Conformitas.
 Similitudo.
 Congruens consuetudo.
 Paritas.
 Æqualitas.
 Harmonia.
 Uniformitas.

Consensus.
 proportio.
 Conuenientia.
 Repræsentatio.

*To Conforme, fashion, or square
 himselfe unto, &c.*

Ex præscripto alicuius vitam &
 mores conformare.

Se conformare } ad.
 componere }

Instituere vitam ad similitudi-
 nem alicuius.

Exemplum alicuius imitari.

Aliquem, ceu speculum, sibi
 proponere.

Ex alieno instituto vivere.

In vestigijs alicuius insistere.

A præscripto alicuius non rece-
 dere.

To Confound, or destroy.

Confundere.
 Abolere.
 Euertere.
 Perdere.
 Dissipare.
 Dispergere.
 Commiscere omnia.
 Miscere summa infimis.

*To Confound, disprove, con-
 vince or confute by argu-
 ment or reason.*

Argumentis euertere.
 Confutare.
 Refellere.
 Improbare.
 Conuincere.

Ad confessionem erroris & ignorantie adducere.
Argumentis obruere.

To Confound, disturb, or to insert order.

Ordinem { perturbare.
          { inuicere.
          { confundere.

Alieno loco collocare.

Conturbare { omnia.
Miscere {

A Confusion, or desolation.

Pernicia.
Confusio.
Exitium.
Rerum omnium perturbatio.
Reipublicæ nox.
Desperatio.
Omnium rerum permixtio.
Excidium.
Vastatio.
Interitus.
Ruina.
Delectio.

Confusedly, disorderly.

Perturbatè.
confusè.
præposterè.
promiscuè.
permistim.
Inuerso ordine.

To Confuse, refell, or to overthrow by argument.

Refellere.
confutare.

Redarguere falsitatis.
Reuellere aduersarij firmamenta.

Contraria loca dissoluere.

A Congregation, or an assembly.

Cœtus
Concilium
Confessus
Conuentus
Concio
Concurfus
Frequentia } hominum.

To Coniune in friendship, or to make alliance betwixt.

Amicitia ac benevolentia homines connectere.

Familiaritate & necessitudine coniungere.

Conciliare } homines.

Deuincire }

Fœdus constituere inter.

To Conquer, fail, or vanquish, &c.

Vincere.
Subiugare.
Fundere.
Sub potestatem & ditionem redigere.
Debellare & expugnare.

A Conquerer.

Victor.
Triumphator.
Expugnator.
Debellator.
Fusor hostium.

A Conquest.

Devictio hostium.
 Conquestus us.
 Subactio nationis.
 Generalis victorum querela.

*A man of a good Conscience, that
 carrieth a good mind.*

Integer & innocens.
 Optime sibi conscius.
 Iustus.
 Nulli nocens.
 Omnibus prodesse cupiens.
 Sine offensione vivens.
 Inviolatae fidei.
 Vir antiquae fidei.

Conscientiously, Religiously.

Religiose.
 Integra } conscientia.
 Salva }
 Illiis }
 Sancti.
 Bona fide.
 Pie.

*To Consc. or agree with, to
 assent voto.*

Consentire.
 Suffragari.
 Astipulari.
 Suam sententiam ascribere.
 Approbare.
 conspirare.
 Congruere } inter se.
 Convenire }
 Vnum idemq; sentire.

By a generall consent.

Vnanimi consensu.

Nemine refragante.
 Coniunctis studiis & votis.
 communi calculo.

*A Consequence, or depend-
 dence.*

Consecutio.
 Sequela.
 Deductio.
 Ordo & series.
 connexio.
 coherensio.
 catenatio.

*To Consider, or ponder of a
 matter, or mark with
 himselfe.*

Considerare.
 Examinare.
 Expendere.
 Spectare.
 providere.
 prospicere.
 Cauere.
 Respicere.
 Excutere.
 Notare.
 Obseruare.
 Mentis acie dispicere.
 ponderare
 Studiose meditari secum
 Deliberare
 Accuratiùs cogitare
 Perpendere

*Is Confesseth or standeth
 of, &c.*

Copstare.
 Consistit.

Con-

Construntur.
Componitur.
Conflatur.
Subsistit.
Situs } est.
Positus }
Continetur.
Versatur.

*A Considerate person, or a grave
man, sober and well
advised, &c.*

Prudens vir.
Sobrius.
Consideratus.
Nihil temerè agens.
Consultus.
Deliberatò agens.
Sophus.
Sophron.

*Considerately, or ad-
visedly.*

Considerate.
Meditatò.
Consultò.
Re mature & bene deliberatà.
Cogitato.
Magna cum deliberatione.
Multa meditatione adhibita.

*To Conspire, or devise, or
plot.*

Conjurare.
Moliri quid.
Male machinari Reipub.
Conspirare contra.
Miscere.
Scelus concipere contra.

Parturire }
Meditari } malum.
Fabricari }
Scelus contexere.

A Conspiracie or plot, &c.

Conjuratio.
Seditio.
Nefaria pactio.
Initum consilium.
Nefarium scelerum foedus.
Coitio scelerata.
Conceptio propitionis.

A Conspirator or rebell.

Perduellis.
conjurator.
Insidiator patriæ.
perfidus in Rempub.
Seditiosus.
Arma sumens contra patriam.
Veniens in societatem mali.

Constant, stable, or settled, &c.

Constans.
Firmus.
Confirmatus.
Sui similis.
Fixus.
Certus.
Immutabilis.
Immobilis.
permanens.
Stabilis.

Constantly.

Constanter.
Firmiter.
Fortiter.

Per.

Perseueranter.
Immutabiliter.
Firmo animi proposito.

Constancy, stabilitie, con-
nuance in,

Constantia.
Stabilitas.
Perseuerantia.
Firmitas.
Immobilitas.

To constrain, compel, or en-
force unto, &c.

Impellere.
Compellere.
Cogere.
Iuvitum trahere.
Adigere.
Appellere & admoovere.
Adducere aliquem.
Renitentem torquere.

By Constraint or enforce-
ment,

Coactione.
Alieno impulsu.
Vi & armis.
perinuitus.
Repugnanter.

To Confer, interpret, ex-
pound.

Interpretari.
Exponere.
Sensum dare.
Explanere.
Enodare.
Illustrare.

Consumed, wasted, or spent, &c..

Exhaustus.
Consumptus.
Confectus.
Dissipatus.
In nihilum redactus.
Exinanitus.
Deperditus.

To Consume, or waste.

Absumere.
Deuorare.
perdere.
Exhaurire.
profundere.
Dissipare.
Prodigere.
Consumere.

To Consume, windle or pine
away.

Morbo contabescere.
Confici dolore.
Oblanguescere.
Absumi morbo.
Liquifieri.

A Consuming disease, or con-
sumption,

Syntaxis.
Tabes.
Macies.
Morbus lentus.
Pestis.

To Consult, or take advice, or
counsell of a man.

Consultere.

In

In consilium adhibere
Rem ad aliquem deferre.
Alicujus sententiam rogare.
Quid aliquis sentit exquirere.
Ad alicujus judicium confu-
gere.
Alienam opinionem elicere.

*To Consume, waste, or spend mo-
ney to Laugh is out.*

Bona { abligurire.
dilapidare.
male perdere.
Omnia deuorare & absorbere.

Rem familiarem { decoquere.
Fortunas { dissipare.
consumere.

Per luxuriam omnia profunde-
re.

Vorago fortunæ esse.
Luxurie & lasciuia diffluere.

*To Contain or compre-
hend.*

Continere.
Comprehendere.
Complecti.
Habere.
Tenere.
Suo ambitu includere.
In se habere.

To Contemn, or despise.

Pro nihilo reputare.
Aspernari
Contemnere.
Despicere.
Nullo loco numerare.
Nullâ rationem alicujus habere.

Pro nihilo reputare.
Nihili æstimare.
In postremis habere.

Contempt or scorn.

Contemptus.
Derisio.
Dedecus.
Contemptio.
Fastidium.
Despicientia.
Neglectus.
Aspernatio.
Neglectio.

Contemptible, or vile, &c.

Abiectus.
Nullius numeri.
Contemptus.
Irrisui { omaibus.
Fastidio {
Inglorius.
Sordidus.
In nullo loco.
In minimis positus.
Nullius authoritatis & gratiæ.
Nullum numerum obtinens.
Sordidissimus.
Despectus.
Nullius prætij & estimationis.
plane ignobilis
Subiectus ludibrijs.

To bring into Contempt, &c.

In odium trahere.
Inuidiæ & contemptui obijce-
re.
Odio subijcere aliquem.
Odium & inuidiam creare.

Con-

Contemptui exponere aliquem.
 Gratiā aliquem priuare.
 Odio exponere.

To grow into Contempt.

Vilescere.
 Dedecus concipere.
 Ignominiam contrahere.
 Ex gratia excidere.
 In reprehensionem incurrere.
 pudoris & honestatis existimati-
 onem amittere.
 populi studia amittere.
 Inuidiam suscipere.

*Contemptuously, or stub-
 bornly.*

Contemptim.
 præfractē
 Obstinate
 Contumaciter
 pertinaciter
 Morose
 Refractarie

*To contemplate, muse, or me-
 ditate upon a mat-
 ter.*

Contemplari
 Meditari
 Considerare
 Commentari
 Cogitare de.
 Cogitationem suscipere de.
 Animo infigere,

*Contention or strife, variance
 or controuersie.*

Verborum pugna.

Lites.
 Contentio.
 Inimicitia.
 Altercatio.
 Digladiatio.
 Controuersia.
 Iurgium.
 Dissidium.

*Contented with a
 thing.*

Contentus.
 Acquiescens.
 Expletus.
 Sui nunquam status pœnitens.
 Satis habens.
 Non aliud desiderans.
 Boni consulens.
 Satiatus.

*Contentment or satisf-
 faction.*

Desiderij expletio.
 Acquiescentia animi.
 Votum.
 Cupiditatis fruitio.
 Propositi adeptio.

Contentious or quarrellous.

Pugnax.
 Contentiosus.
 Querelus.
 Litigiosus.
 Repugnans.
 Turbulentus.
 Animi turbidus.
 pugnarum & rixarum author.
 Semina dissidiorum ferens.

*Contentedly, gladly, with heart,
and godly will.*

Aequo animo.

Non repugnanter.

Perlibenter.

Cum animi voluptate non mediocri.

Non inuitus.

Sine offensione.

*To give contentment unto, to
please, or to satisfy
one's mind.*

Desiderium explorare.

Sitem extinguere.

Animum satiare.

Desiderio alicuius satisfacere.

Nihil non desiderabile afferre.

Perplacere alicui.

*Contentiously, or wrang-
lingly.*

Contentiose.

Pugnaciter.

Litigiose.

Rixosè.

Turbulentè.

*To continue, abide, or remain
in a place.*

Hærerè.

Habitare.

Comorari.

Perfisterè.

Insisterè.

Continere se in loco.

Remanere.

Perdurare.

Retineri.

Permanere.

Verfari.

*To continue, to last, abide
or to be long la-
sting.*

Permanere.

Ad diuturnitatem fidelis esse.

Stabilitatem habere.

Durare.

Continuance of time.

Temporis progressus.

Diuturnitas.

Longinquitas.

Annorum spatium.

Mora.

Temporis longitudo.

*Continuance, the extent, or la-
sting of a thing.*

Continuatio

Duratio

Diuturnitas

Perpetuitas

Productio

Stabilitas

} rei.

*To continue or prolong a thing,
to lengthen.*

Continuare.

Quàm maximè diuturnum red-
dere.

Firmum & stabilem efficere.

Prorogare.

Producere.

Protendere.

Extendere.

Con-

Continued or prolonged, &c.

Perpetuus
Continuatus
Minime intermissus
Extensus
Non interruptus
Propagatus
Productus.

Continually, always.

Sine intermissione
Semper
Assidue
Perpetuo
Nunquam non
Noctu diuque
Indefinenter
Iugiter.

*Contradiction, gainsaying, or
contrarying.*

Contradictio
Reclamatio
Oppositio
Repugnantia
Verborum pugna
Contrarij affirmatio
Reclamatio.

*To contradict or gainsay in
argument.*

Adversari
Repugnare
Contradicere
Reclamare
Refellere
Confutare
Refragari

alicui.

Se opponere
Argumentis evertere
Contrarium affirmare.

Contrarily, &c.

Ex opposito
E diverso
E contrario
E conuerso
Ex aduerso
Contra.

A contrary.

Contrarietas
Repugnantia
Aduersatio
Contradictio
Oppositio
Pugna.

*To be contrary to one, or to be
against, &c.*

Adversari
Se opponere
Repugnare
Resistere
Refragari
Contrarius esse
Abhorreere ab aliquo
Maxime distinctus } esse,
Alienissimus
Pugnare cum
Nihil habere cum
Se insensissimum aduersarium
præbere alicui.

*To controvert, rebuke, confute,
or reprehend.*

Arguere

In.

Increpare.
Redarguere.
Verbis exagitare.
Censere.
Reprehendere.
Vituperare.
Objurgare.
Corripere.
Asperis verbis perstringere.

*To Contrive, invent, frame,
and frame a matter.*

Concipere	} quid.
Invenire	
Excogitare	
Comminisci	
Formare	
Fingere	
Contextere	
Fabricari	

A Contriveler or censor.

Censor.
Monitor.
Præfectus moribus.
Magister disciplinae.
Reprehenfor.
Iudex severus.
Qui cenforem agit.
Inspector morum.

Convenient or fit, &c.

Appositus.
Accommodatus.
Idoneus.
Peropportunos.
Congruens.
Consentaneus.
Aptus.

Æquus.
Commodus.
Consequens.

*Conveniently, commodiously with-
out hurt, or loss.*

Commodè.
Sine ullo incommodo.
Sine ullo damno.
Sine sua molestia.

*A Country man, a fellow of
the Country, a rude
person.*

Rusticus.
Rusticanus.
Rudis.
Agrestis.
Inurbanus.
Inhumanus.
Homo Plebeius.

A Country or native soil.

Regio nativa.
Patria.
Locus natalis.
Regio in qua quis natus & nu-
tritus est.
Ortus nostri locus.

To converse with, &c.

Verfari cum quo.	} habere.
Consuetudinem	
Commercium	
Multum esse cum.	
Una habitare.	
Adhærere lateri.	
Non discedere ab.	

Vivere

Vivere }
 Vesci } vna.
 Colloqui }
 Esse assiduus cum.

To Convert or bring to an amendment of life, &c.

Ad saniozem mentem ducere.

Ad sanitatem conuertere.

Ad meliorem mentem & voluntatem conuertere.

Ad cogitationes meliores reuocare.

In pietatem & Christi contemplationem restituere.

Conuersation or fellowship.

Vistus }
 Sermonisque } societas.

Vitæ conjunctio.

Mores.

Vitæ consuetudo.

Forma & modus viuendi.

Communio.

To be Conuersant about.

Verfari circa rem.

Operam dare rei.

Studere rei.

Exerceri } circa rem.

Occupari }

Operam & studium ponere in.

To convince a man, to prove to his face.

Sine excusatione relinquere.

Convincere } quem.

Coarguere }

Quamuis repugnantem, ad consensum trahere.

Nullum diverticulum aut tergiversationem alicui relinquere.

To Coole a man, to pull downe his spirits, to quiet him.

Minuere audaciam.

Retundere arrogantiam.

Frangere hominis peritiam.

Impetum reprimere.

Ter. Quietum redere.

A Copie, or Example.

Exemplum.

Exemplar.

Typus.

Idæa.

Præscripta forma.

To Copie, or to write out.

Exscribere.

Transcribere.

Describere.

Edypum producere.

Exarare exemplum.

A Cormorant, caterpillar, or devourer of the Commonwealth.

Pestis

Lues

Calamitas

Everriculum

Director

Prædo

} reipub.

} publici boni.

Hirudo.

Hirudo ararij.

To Correct or chastise.

Verberibus mulctare

Castigare

Corrigere

Pœnis coercere

Plagis afficere

Punire

Supplicio plectere

Vindicare maleficia

Seuerum & vehementē se præbere contra aliquem.

Corrected, or reformed.

Correctus

Emendatus

In melius mutatus

Limatus

Castigatus

Repurgatus

Reformatus

Notia forma præditus.

To Correct or reform.

Emendare

Corrigere

In melius mutare

Instaurare

Renouare

Redintegrare

Reparare

Labes repurgare

Collapsam rem restituere.

*Correction, chastisement.
discipline.*

Correctio

Castigatio

Animaduersio

Corruptio

Disciplina.

Correspondent, proportionable unto.

Congruens

Conueniens

Consentaneus

Consonus

Adaptatus

Accommodatus.

*Correspondency, or agreement
ablemisse.*

Congruentia

Consensus

Accommodatio

Similitudo

Conuenientia.

To Corrupt or infect, &c.

Contaminare

Deprauare

Labes inquinare.

Vitiare

Menti nubem offundere.

Inficere

Peruertere

Corrumpere

Deturpare

Conscelerare

Deteriorem facere.

Ad malam consuetudinem deducere

Polluere.

Corruption or infection.

Labes

G CON

Corruptela
 Prauitas
 Vitiolitas
 Macula
 Virium
 Contragio
 Infectio
 Lues.

Corruptly, badly, fealsily.

Corrupte
 Mendose
 Vitiose
 Contaminate
 Deprauate
 Male
 Perperam.

To Cosen or deceime a man.

Fraudare
 Fallere
 Decipere
 Ludificari
 Vafre eludere
 In fraudem inducere
 Auertere quid ab aliquo
 Astu circumuenire quem
 Infidijs opprimere
 Dolo malo vti.

Cost or charges.

Sumptus
 Pecuniarum erogatio
 Impensa
 Impendium
 Pretium
 Nummorum collocatio
 Pecuniarum dispensatio

*To be at Cost, or beflow
 upon &c.*

Magnum sumptum in aliquem
 conferre
 Magnas impensas facere in
 Summam liberalitatem exerce-
 re in aliquem
 Victum, pecuniam, vestes alicui
 suppeditare

Costly, sumptuous, chargeable.

Carus
 Sumptuosus
 pretiosus
 Magnæ impensæ
 Magno constans

To Concey or to hide.

Occultare
 Abscondere
 Contegere
 Inuoluere
 Ab oculis remouere.

*Coueteousnesse, greedinesse,
 desire of, &c.*

Auaritia
 Auiditas pecuniarum
 Habendi sitis
 Immoderata pecuniarum cupiditas
 Illiberalitas
 Tenacitas
 parsimonia
 Sordes.

*Coueteous or desirous of
 riches.*

Auarus
 Auidus pecuniarum

Sordidus

Sordidus.
 Illiberalis.
 Pecuniae insatiabiliter tenax.
 Sibi tantum viuens.
 Rebus mundanis prorsus addictus.
 Nummi deditus amori.
 Diuitijs incubans.
 Nummos admirans.
 Nihil præter diuitias spectans.
 Nimis deditus auaritiæ.
 Nunquam expletus & satius mundanis bonis.
 Paulo ad rem attentior.
 Parcus.

To Court or desire, &c.

Concupiscere }
 Desiderare } quid.
 Expetere }
 Auere.
 Desiderio } rei { teneri.
 Studio } rei { incendi.
 Cupiditate }
 Dulcedine ret capi.
 Anhelare rei.
 Omni studio quærere.
 Inflammato animo rapi ad.

A Covenant, or bargain, or indenting with.

Pactum.
 Pactio.
 Stipulatio.
 Transactio.
 Contractus.
 Conditio.
 Fædus.

To make a Covenant or bargain with, to agree upon the point.

Pacisci }
 Contrahere } eum.
 Stipulari }
 Pactionem instituere cum quo.
 Pangere.

To keep touch or covenant;

Pactis stare;
 Pactiones seruare.
 Promissiones implere.
 Liberare fidem.

A Covering or covertlet.

Velamentum.
 Operimentum.
 Stragulum.
 Integumentum.
 Inuolucrum.

To Counsel or advise, &c.

Suadere.
 Author esse.
 Consulere;
 Monere.
 Hortari.
 Consilium suum communicare.
 Persuadere.
 Verbis inducere.

By honest counsel or advice;

Alicuius }
 consilio.
 susu.
 impulsu.
 hortatu.
 G 2

Aliquo

Aliquo auctore.

Counsell or advice, &c.

Consilium.
Monitum,
Suasio,
Hortatus.

To ask Counsell or advice.

Consilium expetere.
Sententiam alterius rogare.
Ab aliquo sciscitari.
Explorare alicuius opinionem.

To Count or number.

Numerare.
Ad calculos reuocare.
Recensere.
Rationes inire,
Computare.
Examinare.
Considerare.
Expendere.

To Countenance, or to grace.

Decorare.
Honestare.
Honorare.
Sua beneuolentia & praesidio te-
gere.
Illius gratia accipere.
Auctoritate & gratia subleuare.
Decus & dignitatem adiungere.
Splendorem adaugere, & famam
tribuere.
Consilio & auctoritate tegere.

*Counterfeited, fained or
forged.*

Commentitius,
Fictitius.
Personatus.
Adulterinus.
Ementitus.
Fucatus.
Falsus.
Adumbratus.
Supposititiuus.

Non { genuinus.
          { germanus.
          { sincerus.

*To Counterfeit, or be like unto,
or to resemble.*

Praeseferre.
Fingere.
Simulare.
Repraesentare.
Alienam & se indignam perso-
nam assumere.
Imitari.
Effingere.
Similitudinem rei gerere.

To Counterfeit, corrupt, forge.

Adulterare.
Fucare.
Ementiri.
Vitiare.
Simulare.

*To Counterfeit, dissemble, or to
play the hypocrite.*

Simulare.

Hypo-

Hypocritam agere.
Aliud loqui, aliud facitare.
Ementiri sanctitatem.
Artem simulationis exercere.
Fallaci virtutis imagine alios decipere.

A Countree, coast or Region.

Regio.
Terra.
Ora.
Gens.
Natio.
Regnum.
Ditio.
Patria.

} Tractus. us.

A Countree, Region, Land or Nation, &c.

Gens.
Regio.
Natio.
Terra.
Prouincia.
Ora.
Clima.

To traualle into / orre Countrees.

Vltimas prouincias & terras peragere.
Remotas Regiones petere.
In diſiunctiſſimas terras abire.
Peregrinationem ſuſcipere ad loca quæ procul abſunt.
Remotiſſimas mundi partes obire.
Patriæ fines egredi.

In procul diſſitas gentes peruagare.

Deferri in oras tranſmarinas.

To Comple or combine, or to ioyn together.

Confociare.
Conglutinare.
Colligare.
Contextere.
Copulare.
Coniungere.
Connectere.
Coniugare.
Aptare.

A Coupling or linking together, a conioyning, &c.

Coniunctio.
Confociatio.
Conglutinatio.
Diunctio.
Iugatio.
Copulatio.
Aptatio.
Coniugatio.

Contragions or vallant.

Maximo animo præditus.
Virum ſe præbens.
Vir animo intrepido.
Animo acri & præſenti.
Magnanimus.
Erecto
Infraſto
Excelſo
Magno
Fortis.
Minime timidus.

} animo.

*Conragiously, valiantly,
floutly.*

Animose.
Srenue.
Viriliter.
Fortiter.
Infraeto animo.
Animo acri & præfenti.

A Course of life.

Genus.
Ratio.
Institutum.
Cursus.
Studium.
Consuetudo.
Proposium
Via } vitam agendi.
Ordo

*To Course, or roughly to
handle.*

Exagitare.
Seuere agere cum.
Aspere tractare.
Summo iure agere cum quo.
Male habere quem.

Courteous or gentle.

Humanus.
Comis.
Affabilis.
Facilis.
Candidus.
Blandus.
Mellitus.
Sociabilis.
Suauiloquus.

Lucundus & suavis in colloquijs.

Courteously, &c.

Humanitùs.
Benignè.
Suauiter.
Mellite.
Comiter.
Blande.
Dulcissime.

Courtesie.

Humanitas.
Comitas.
Facilitas.
Benignitas.
Affabilitas.
Clementia.

Courtesie, humanitie, gentleness.

Humanitas.
Vrbalitas.
Comitas.
Benignitas in salutatione.
Morum suauitas.

A Coward or duffard.

Timidus.
Pusillanimitus.
Ignauus.
Meticulosus.
Impune omnem fert injuriam.
Detrectans militiam.
Demisso
Angusto
Abieeto
Ieiuno
Exili
Pusillo } animo.

Men.

Mentem in fugam destinatam
habens.

Cowardlines, daftardlines, &c.

Ignauia
Timiditas
Pufillanimitas
Tergiuersatio
Muliebris animus.

Cowardly, &c.

Ignave
Timide
Meticulose
Languide
Abiecte
Muliebrites
Sine fortitudine
Fugitiui inftar
Socorditer
Meticulose.

Crabbed or waiward waffifh

Proteruus
Morofus
Tetricus
Difficilis
Intractabilis
Irritabilis
Iracundus
Asper.

To Crake or to braft, &c.

Gloriari
Iactare
Sefe prædicare
Suas vires oftentare

Se vindicare
Oftentatione vti
Falfa & ficta fe proferre.

A Craking or vaunting.

Iactantia
Gloriatio
Sui prædicatio
Oftentatio
Vendicatio fui.

A Craker or boaffer.

Thrafo gloriofus
Sui inſolens prædicator
Oftentator.

Craft, art or occupation.

Studium
Artificium
Viuendi inſtitutum
Vitæ via
Ars
Manuaria } ſcientia.
Mechanica }

Craft or ſubtilty.

Calliditas
Aſtutia
Fucus
Fraudentia
Verſutia
Ars
Fallacia
Vaſtrities
Dolus
Inſidix.

Crafty, ſubtle or ſlie.

Aſtutus

Callidus

Callidus,
Versutus,
Insidiosus,
Fraudulentus,
Dolosus,
Veterator.
Ex fraudibus compositus.
Insidijs opprimens.

Craftily.

Assute.
Versute.
Dolose.
Insidiose.
Veteratorie.
Callide.
Fraudulenter.

*Craucative, wise, witty, or
conceited, &c.*

Salsus.
Iocosus.
Lepidus.
Ingeniosus.
Festivus.
Facetus.
Urbanus.
Dictis breuibus excellens.
Suuus.

Crasse, wearisb, sickly.

Infirmus.
Languidus.
Procliuus ad morbos.
Aduersa & pene nulla valeru-
dine.
Morbis tentatus.
Male se habens.

Credible, or probable, &c.

Credibilis.
Probabilis.
Verisimilis.
A vero non prorsus alienum.
Cum veritate nonnullâ habens
similitudinem.
A fide non abhorrens.

Credibly or probably.

Probabiliter.
Verisimiliter.
Speciem certitudinis præ se fe-
rens.
Credibiliter.
Opinione } non absurde,
Coniectura }

*To creep, or to winde him-
selfe into.*

Irrepere.
Illabi,
Influere.
Sese insinuare.
Immiscere.

*Credit, reputation, good name
and fame.*

Fides.
Auctoritas.
Existimatio.
Splendor.
Gloria.
Dignitas.
Gratia.
Celebritas.
Honestas.

*To bring Credit vnto, or to
bring a man into re-
putation.*

Gloriosum } reddere.
Splendidum }
Insignem facere
Auctoritatem & fidem asserre
Dignitatem & claritatem nomi-
nis asserre
In maximam laudem adducere
Splendorem accersere
Ornamento }
Gloriæ } alicui esse.
Honori }
Honorem adiungere alicui.

*A man of Credit, or esteem, or
reputation.*

Homo fide dignus
In oculis multitudinis
Fama & nomine excellens
Gratia valens
Omnibus dilectus & probatus
Virtutis opinione præstans.

*To tender or reflect his Credit,
name, reputation.*

Famæ seruire
Dignitati consulere
Sux exultationis rationem
habere
Omnia ad gloriam & splendo-
rem reuocare.

*To give Credit, and assent
vnto.*

Credere rei

Fidem rei adiungere
Subiungere assensionem.
Certa fide amplecti
Assentiri.

To Crie or make lamentation.

Clamare
Eiulare
Questum edere
Plangere
Lamentari
Lugubriter loqui.

A Crying, or roaring, &c.

Clamor
Exclamatio
Eiulatio
Lamentatio
Planctus.

*A Crime, sinne, an offence or
transgression.*

Facinus
Delictum
Offensa
Peccatum
Crimen
Flagitium
Scelus
Enorme vitium
Culpa
Noxa.

*A Crop, commodity or
fruit.*

Fætus
Fruges
Terræ fructus

Pro-

Prouentus
Anni redditus
Commoditas
Terræ vsura.

*Cracked, bowing, not
straights.*

Curuus
Obliquus
Tortuosus
Flexuosus
Pruer sus
Minime rectus.

To Crosse, elude, disappoint.

Eludere
Frustrari
Anteuertere
Impedire
Retardare

Crosse or affliction.

Miseria
Calamitas
Ærumna
Afflictio
Infortunium
Incommodum.

To Crosse or to contradict.

Aduersari
Resistere
Repugnare
Sele opponere
Alicuius voluntati obstare
Obuiam ire alicui
Contradicere
Contrarius esse,

} alicui.

*The Crowds, presse, or thrast
of people.*

Turba confertissima
Frequentissimus cætus
Densissima corona
Compressissima multitudo.

Cruell or seuer.

Ferus
Inhumanus
Agrestis
Crudelis
Immanis
Immitis
Inclemens
Sæuus
Rigidus
Atrox
Asper
Truculentus
Importunus
Belluinus
Nimium seuerus

To deale Cruelly with, &c.

Sæuare in aliquem
Credulitatem in aliquem exer-
cere
Crudeliter agere
Exemplum seueritatis edere
paulo grauius statuere in
Inclementer tractare aliquem
Nimis seuerum se ostendere in
puniendo
Nullum misericordie locum re-
linquere alicui.

Cruellia

Cruelis, or tyrannic.

Crudelitas.
Szuitia.
Feruas.
Immanitas.
Tyrannus.
Asperitas.
Inhumanitas.
Atrocitas.
Truculentia.

To Crush, keepe downe.

Pondere opprimere.
Collidere.
Supprimere.
Non pati resurgere.
Deprimere.

*To Call, sort, or to picke
out.*

Seligere.
Delibare.
Decerpere.
Excerptere.

Cunning, knowledge, or skill.

Ars.
Peritia.
Scientia.
Eruditio.
Solertia.
Artificium.
Sapientia.
Cognitio.
Intelligentia.

Cunningly or perfectly.

Scienter.

Perite.
Artificiose.
Erudite.
Affabre.
Elaborate.
Exquisite.
Intelligenter.

*Cunning, skilfull, or well seeme
in a matter.*

Peritus
Callidus
Probe versatus
Exercitatus
Gnarus.
Minime rei rudis.

Cunning, politick, subtil.

Callidus.
Solers.
Astutus.
Consultus.
Versatili ingenio.

*To Curbe, bridle, or to re-
strain &c.*

Frangere.
Cohibere.
Reprimere.
Compscere.
Impedire quo minus.
Limites statuere.
Modum ponere.
Perdomare.

To Cure or to heale.

Mederi alicui.
Curationem adhibere.
Ad salutem conuertere.

Morbos

Morbos leuare.
Perfanare.
Ad salutem vocare.
Medicari.

Curious, or over-busy.

Curiosus.
In reali sua nimis negotiosus.
Ea curans quæ ad se nihil perti-
nent.
Se alienis negotijs immiscens.
In vita aliena nimis oculus.

To cuttall, mangle, maim.

Delumbare.
Custare.
Mutilare.
Mangere.

Cursed, abominable.

Execrabilis.
Nefarius.
Sceleratus.
Dirus.
Maledictus.
Abominabilis.

*To Cuss, bemo, or to wish
evil unto, &c.*

Execrari
Male precari } alicui.
Detestari }
Manibus inferis deuovere.
Omnia mala alicui exoptare.
Diras fulminari contra aliquem.

*Current or allowable, with
or among men, &c.*

Omnibus gratum & acceptum.
Popularis.
Plausibilis.
Gratus.
Iucundus.
Bene approbatus.
Auctoritate sancitum.
Legitimum.
More receptum.

A Custom, or manner.

Mos.
Consuetudo.
Ritus.
Ratio.
Institutum.
Modus.
Ordo.
Solemne quoddam.

Customably, wontedly.

Vsitate.
Frequenter.
More. Vt plurimum.
Vsu.
Sæpiuscule.
Diuturna consuetudine.
Plerumque.

To cut into peeces.

Conscindere.
Dissecare.
Diuidere.
Lacerare.
Discindere.

D.

Dainty, or fine fare, &c.

Onquistissimæ dapes

Exquilita

Opipara

Lauta

} conuinia.

Magnifica

Splendida

Saliare dapes.

A Dainty, spruce, delicate person.

Homo elegans.

Nitidus.

Comptus.

Primus omnium rerum.

Homo delicatus.

Homo expolitus.

Mundus.

Compositus.

To Dally, or to trifle.

Nugas agere.

Tricari.

Nugari.

Nihil agere.

Ad res inanes studia conuertere.

Ambagibus uti.

Ludere.

Delicias facere.

Damages, or loss.

Iactura

Infortunium.

Nocumentum.

Damnum.

Naufragium.

Detrimentum.

Dispendium.

Rei familiaris imminutio.

Damnable, vile, horrible.

Nefarius.

Horrendus.

Teter.

Intolerandus.

Damnatissimus.

Execrabilis.

*Damned, or adjudged to eternal
torments.*

Exitio destinatus.

Inferno adiudicatus.

Perpetuis cruciatibus additus.

Sempiternis supplicijs deuotus.

Ad inferos damnatus.

To Damnishe, or to hurt.

Imminuere.

Ledere.

Iniuria afficere.

Nocere.

Incommodare.

Officere.

Detrimentum } afferre.

Damnum }

Alicuius commoda imminuere.

Danger,

Danger or peril, &c.

periculum
 Discrimen
 Molestia
 Difficultas
 Casus metuendus
 Molestiarum } fluctus.
 Tempestatum } undæ.
 Vitæ conflictatio.

To bring into Danger.

In summum discrimen adduce-
 re
 Summam (alicui) calamitatem
 importare
 In miserandas difficultates ali-
 quem conjicere
 In summas mysterias conjicere
 Periculū magnum alicui creare.

Dangerous to &c.

periculosus
 periculum habet
 Exitiosus
 Perniciosus
 Incommodus
 Noxius
 pestilentissimus
 Metuendus } ab ali.
 perimiscendus } quo.

To be in Danger.

periclinari
 Exremo laborare discrimine
 In difficultates conjectus
 In discrimine versatus
 Quo se vertat non habere.

To Dance, leap.

Saltare

Tripudiare
 Choros ducere
 Nauare, in choreis operam
 In numerum mōdere pedes.

Dark, obscure, or intricate.

Obscurus
 Abditus
 Perinconditus
 Difficilis
 Inuolutus
 Interpretationis indigens
 Offuscatus
 In coniectura positus
 Ab imperitorum intelligentia
 sensuque remotum
 Spinosus
 Sensus præteruolans.

Darkness, dimness.

Tenebræ
 Nox
 Caligo
 Obscuratio
 Lucis absentia
 Offuscatio.

To Darken.

Obscurare
 Offuscare
 Caligine offundere
 Noctem inducere rei
 Obscuritatem rei afferre
 Lucem rei eripere
 Tenebris occultare.

A Dastard or Coward.

Homo ignavus

Iners

Iners
 Pavidus
 Trepidus
 Belli fugax
 Fortitudinis contemptor
 Meticulosus
 Timidus
 Viribus suis diffidens.
 Animo concidens & succum-
 beris
 Hostem aduersum intueri non
 audens.

Daily, vsuall, ordinary.

Quotidianus
 Fluxatus
 Ordinarius
 Flu vehemens
 Assiduus
 Consuetus

In few Dayes, shortly.

Breui
 Propediem
 Paucis diebus
 Non longe abhinc
 Cito
 Mox.

*Death, or a separation of the soule
 and body, or a departing of the
 soule from the body.*

Mors
 Occasus
 Migratio à vita
 Discessus animæ à corpore
 Exitus
 Lethum

Obitus
 Animi & corporis diuortium.

*Dearth, scarcity, want, or deareness
 of grains and other victuals.*

Exiguus rerum prouentus
 Rerum omnium inopia
 Calamitas fructuum
 Caritas annonæ
 Terræ sterilitas.

Dead, or deprived of life and sense.

Mortuus
 Extinctus
 Pra destitutus
 Defunctus

*Death, a dying, destruction, or o-
 uerthrow of people.*

Lues
 Pestis
 destructio.
 Pestilentia
 Exitium.
 Calamitas
 Bellum
 Internecio.

Deadly, mortall.

Funestus
 Fatalis
 Exitiosus
 pestiferum
 Mortiferum
 perniciosus
 pestifer
 Mortifer.

Cedens

Cedens ad mortem.
Lethalis.
Infestus.

*To put to Death, execute,
or kill, &c.*

Nec dedere.
Interimere.
Vitam adimere.
Morte afficere.
Ad perniciem vocare.
Luce priuare.
E finibus naturæ exterminare.
Securi ferire.
Decollare.
Capitaliter plectere.

In crucem $\left\{ \begin{array}{l} agere. \\ tollere. \end{array} \right.$

*To have Dealing, trading, or
trafficking with.*

Negotium
Commercium $\left\{ \begin{array}{l} \\ \end{array} \right.$ habere cum.
Rationes
Multum exercere mercimoniū.
Negotiarī cum quo.

To Debarre, or keepe backe.

Ab aditu prohibere.
Arcere
Propulsare $\left\{ \begin{array}{l} \\ \end{array} \right.$ quem,
Detinere
Excludere.
Cohibere ab optato.

To Debase, or disgrace a man, &c.

Prosternere.
Abjicere.

Obscurare.
Detertere.
Deprimere in tenebras.
Honorem alicuius minuere.
A dignitate excludere.
Elevare.
Decus extinguere.
Laudes obtinere.
Multis annumerare.
In infimum ordinem conijcere.
Facile contemnere.
Alicuius dignitatem opprimere.
Res gestas verbis extenuare.

*To Debate, or reason, to intreat of,
or handle.*

Agitare.
Persequi.
Disceptare.
Pertractare.
In manibus habere.
Ratiocinari.
Agere
Verba facere $\left\{ \begin{array}{l} \\ \end{array} \right.$ de re.

Debate, contention, disagreement.

Diffidium.
Controuersia.
Concertatio.
Rixa.
Contentio.
Digladiatio.

*To worke Debate betweene, or to
sit at variance.*

Lites serere inter.
Consensum conuellerē.

Inter

Inter se committere.
 Scintillas contentionis accendere.
 Amicitiam discindere.
 Fraternali coniunctione tollere.
 Concordes distrahere.
 Amicitias dissolvere.

To be in debt or in other men's books, &c.

In ære alieno esse.
 Multum debere.
 Obxeratus.
 Ex ære alieno laborare
 Ære alieno opprimi
 In alicuius nominibus esse
 Beneficijs alicuius diuinctissimus esse
 Magnæ pecuniæ vim debere.

To pay, or to discharge debts.

Ex ære alieno exire
 Nomina dissolvere
 Debita soluere
 Suis nominibus satisfacere
 Dependere quod debet.

Decayed, or ruinous.

Ruinofus
 Labans
 Collapsus
 Vitium faciens
 Vitiosus
 Ruinæ proximus
 Conuulsus
 Debilitatus.

A decay, weakening.

Imminutio
 Labefactatio
 Defectus
 Infirmatio.

To decay, decrease, to fade, or fall away.

Occidere
 Abire
 Perire
 Euanescere
 Deflorescere
 Diffluere
 Pati diminutionem
 Deficere
 Contabescere
 Dilabi
 Effluere.

Decayed, diminished, impoverished.

Iacens
 Attenuatus
 Imminutus
 Ad ultimam penè fortunam redactus
 Ad inopiam redactus
 Paupertate attritus
 Ære alieno laborans.

To deceive or to beguile.

In fraudem inducere
 Fallere
 Decipere
 Verba dare
 Deludere
 Fraudare
 Frustrari

Circumvenire
 Ludificari
 Arte tractare
 Circumscribere.
 Illudere } alicui.
 Imponere }

Deceitfull, false, vntuallie.

perfidus
 Falsus
 Infirmus
 Infidus
 Infida & infesta omnia faciens.

Deceit, or guile, &c.

Vasfrities
 Dolus
 Fraus
 perfidia
 Impostura
 Infidix
 Fallacia
 Ars
 Strophæ.

Deceitfull, guilefull, &c.

Dolosus
 perfidus
 Infidiosus
 Fallax
 Mendax
 Non credendus
 Impostor
 Fraudulentus.

Deceitfully.

Fallaciter
 perfide
 Dolose

Mendaciter.

*To decease, die, or to yeeld
 vpon the Ghost.*

Vitam reddere
 Spiritum edere
 Mortem oppetere
 Vsuram lucis amittere
 Animum efflare
 De statione & præsidio vitæ de-
 cedere.
 Mortem cum vita commutare.

*To decide or end a controu-
 ersie, &c.*

Definire	}	causas. lites. controuerfias.
Cognoscere		
Finire		
Concludere		
Expedire		
Dijudicare		
Transigere		
Dirimere		
Componere		
Statuere		
Litigantes reconciliare		
Decidere.		

*Deciding, or determi-
 nation.*

Expositio	}	causæ.
Definitio		
Disceptatio		
Agitatio		
Determinatio		
Dijudicatio		
Conclusio		
Peroratio		
Direptio		

To Decke, adorne, trimme.

Decus & Venerem rebus con-
ciliare
Exornare
Expolire
Excolere
Decorare
Insignire.

A Decking, adorning, trimming.

Exornatio
Cultus
Expolitio
Ornatus
Decoris adiunctio.

To declare or shew.

Declarare
Enuntiare
Demonstrare
Indicare
Exponere
Expromere
Patefacere
Proloqui
Aperire
Explicare.

A declaration or shewing.

Enuntiatio
Declaratio
Explicatio
Explanatio
Expositio
Demonstratio
Indicatio.

To decline or fall away.

Relabi

Recedere
Excidere
Deficere
Desciscere
Se auertere ab.

*A declining or falling away
from.*

Defectio
Recessio
Relapsus
Descisio
Declinatio
Apostasia.

*A declining or shunning, an
avoiding or visita-
tion, &c.*

Fuga
Viratio
Declinatio
Elusio
Effugium
Cautio
Elusatio.

*To decline, or go
backward.*

Reflectere
Regredi
Retro cedere
Deficere
Degenerare
Se auertere ab
Referre pedem.

*To decline, avoid, or
shun.*

Auertere malum.

H 2

De.

Declinare
 Vitare } quid.
 Effugere }
 Elabi }
 Emergere } d

*Deare, or much loved, and
 esteemed.*

Charus } Gratiosus.
 Perdilectus }
 Omnium bonorum præsidio
 munitus & armatus
 Plurimis mortalibus charus &
 iucundus
 Præsidio multitudinis constipa-
 tus.

*To Dedicate to a man, to
 consecrate unto, or
 to entitle to.*

Inscribere
 Dedicare }
 Nuncupare } quid alicui.
 Consecrare }
 Deuovere }
 Sub nomine alicuius emittere
 Offerre alicui.

A Déd, fact, allion.

Actio
 Factum
 Facinus
 Res gesta.

*Deere, or at an high rate, or
 price costly.*

Magnâ mercede emptus
 pretiosus
 Charus

Multis nummis vxnit
 Magnis pecunijs constat
 Magno constans.

To Defame or slander.

Infamare
 Dedecorare
 Calumniari
 Ignominiosè notare
 Maledicè infectari
 Dedecus alicui imprimere
 Adducere in vituperationem
 Famam alicuius contaminare
 Æstimationem alicuius dimi-
 nuere.

To Deface or Cancell.

Delere
 Abrogare
 Irritum reddere
 Conuellere
 Obliterare
 Deformare
 Expungere.

*To Defeat or disappoint
 a purpose.*

Eludere
 Fraudare
 Fallere
 Deficere
 Avertere
 Rerardare
 Occurrere
 Quo minus fiat impedire.

*Defectus, coming slow, maimed,
 wanting.*

Mancus

Mu-

Mutilus
Imperfectus
Ekumbis
Enervus
Decurtatus
Defectulaborans
Clausus,

*To defend or to maintain
against, &c.*

Patrocinari
Favere } alicui.

Assistere
Defendere
Tueri omni ratione
Vindicare

Patrocinium suscipere
Propugnare
Ex alicuius partibus stare
Sustentare

Tueri } quem.
Subleuare }
Subsidio } esse.
Præsidio }

*A defence vnto, 'a safeguard, ayde,
or countenance, &c.*

Præsidium
Defensio
Patrocinium
Asylum
Columen
Tutela
Fauor
Protectio.

*A defender, or upholder of a
purpose.*

Defensor

Vindex
Patronus
Propugnator
Vltor alicuius iniuriarum.

*A defended place, a fortified
place, or a Skance.*

Munimentum
Locus munitus
Castellum
Propugnaculum
Asylum
Turris
Refugium
Loca septa & munita
Præsidium
Acropolis.

To deferre or to delay, &c.

Procrastinare
Proferre
Reijcere
Producere
Moram iniicere
Prorogare
Retardare
Suspendere
Comperendinare
Extrahere
Longius ducere
Disferre
Protrudere
Ampliare
Morari
Protrahere
In aliud tempus difficere.

*To dispo, contemne, or haue in
desolation, &c.*

Contemnere

H 3

Dej

Detestari
 Exhibilare
 Aspernare
 Detestationi habere
 Despicere
 Bellum indicere rei
 In nullo numero habere
 Auerfari aliquem
 Hostili animo esse in aliquem
 Se alicui opponere.

*Defiance, challenging,
 provocation.*

Prouocatio
 Indicta inimicitia
 Irritatio ad pugnam
 Euocatio ad certamen.

*To define, or to shew the na-
 ture of a thing.*

Definire rem
 Ex genere & forma demonstra-
 re.
 Vim rei eruere & aperire
 Ostendere quid sit res.

*To defile or infect, to
 stain.*

Contaminare
 Inquinare
 Inficere
 Polluere
 Maculare
 Fœdare
 Maculas aspergere
 Violare
 Conscelerare
 Scelere peruertere
 Buneſtare

*To Define or determine, to
 discuss, &c.*

Definire
 Explicare
 Expedire
 Diminere
 Componere
 Perorare
 Euoluere
 Pertractare
 Enarrare.

*To deflower, dishonour,
 violate.*

Constuprare
 Comprimere
 Violare
 Corruptere
 Vim afferre alicui

Expugnare } pudicitiam.
 Eiſpere }

*Deformed, misshapen or
 disfigured, &c.*

*Informis
 Deformatus
 Portentofus
 Monſtrum
 Vastus
 Longè abest a pulchro
 Fædus
 Immanis
 Monſtroſus
 Vitioſus aspectu.

*To deform, disgrace,
 or deface.*

Deformare

Dede-

Dedecorare.
 Ignominia afficere.
 Labem inurere.
 Imminuere alicujus existimati-
 onem.
 Splendorem alicuius obscura-
 re.
 Res gestas verbis extenuare.

*To defraude, conſen, beguile.
 a man.*

Intercipere } quid ab.
 Invertere }
 Emungere quem pecunia
 Fraudare
 Dolo circumvenire
 Ludificari.

*To degenerate or to grow out
 of kind.*

Degenerare
 A parentum veſtigijſ recedere,
 vel reſilire.
 A via majorum deſlectere
 Meſſem virtutis amittere
 Non perſiſtere in priſtina mo-
 ribus
 Ab incæpto curſu deſlectere.

To deliberate vide to conſult

*To Degrade or put out of his
 office, to diſſiſurge, &c.*

Ornamentis ſpoliare
 Ex honoris poſſeſſione deijce-
 re
 Exauſtorare
 Ab imperio remouere
 De gradu deturbare.

Hæreditare } priuare
 Honore } depriuare
 Dignitate } orbare.
 Munere } auertere.
 Officio }
 De Reipub. præſidio demoue-
 re
 A gubernaculis repellere
 Abdicare magiſtratu.

*A degree, or aſſent in
 dignitiſ*

Gradus
 Dignitas
 Aſcenſus honoris
 Splendoris acceſſio.

To dehort, or diſſwade, &c.

Dehortari
 Diſſuadere
 Abſtergere.
 Ab inſtituto abducere.
 A re aliqua aliq̃ } reuocare.
 } deterrere.
 Reſlectere ab.
 A propoſito argumentis dedu-
 cere
 In aduerſam partem traducere.

*A Dehortation or diſ-
 ſwaſion.*

Diſſuaſio
 Dehortatio
 Inhibitio
 Reuocatio.
 In contrariam partem retra-
 ctio
 Ad oppoſitam partem inuita-
 tio.

*A Delay or lingering, a detaining
off, or prolonging.*

Mora
Procrastinatio
Prolatio
Tarditas
Dilatio
Comperendinatio
Relectio
Protractio
Prorogatio
Productio
Moræ injectio
Temporis intervallum
Protractatio.

To Delay, vide, to deferre.

Disserre
Protrahere
Prorogare
In aliud tempus reijcere
Procrastinare.

Delicate, coy, nice, effeminate.

Delicatus
Mollis
Effeminatus
Voluptuarius
Fastidiosus
Eneruatus
Muliebris
Dissiduosus
Omnes suavitates conquirit
Paulo ad voluptates propensior
Omnia voluptate metiens.

Delicates, dainties, fine saivs.

Deliciz.

Lautitiz
Cupeditiz
Mensæ secundæ
Opiparæ dapes
Conquisitissimi cibi
Delicatiores epulæ.

*A delay or lingering, a deferring
or putting off, &c.*

Mora
Tarditas
Prolatio
Procrastinatio
Dilatio
Prorogatio
Productio
Comperendinatio.

Delicate, dainties, fine.

Laurus
Opiparus
Magnificus
Conquisitissimus
Quæritissimus
Delicatus
Palato gratissimus.

*To Delight, or joy, or glad a
man, &c.*

Summam iucunditatem afferre
Motum dulcem afferre
Lætitiâ [aliquem] cumulare
Gaudio explere
Suauiate perfundere } ani-
Gaudio cumulare } mum
Iucunditate afficere } alicu-
Delectatione retinere } ins.
Dulcedine delinire }

Ob.

Obleſtare }
 Delectare } aliquem.
 Recreare }
 Exhilarare }
 Conſolatione permulcere
 Non mediocrem conſolationem
 afferre alicui.

Delight, or ſolace, &c.

Delectatio
 Voluptas
 Gaudium
 Lætitia
 Iucunditas
 Recreatio
 Hilaritas
 Oblectamentum
 Solatium.

Delightſome, or gladſome.

Iucundus
 Delectabilis
 Gratus
 Cordi } eſt.
 Voluptati }

Delectationi comparatus.

*To Deliver out of danger, to rid,
 or ſet, &c. to free from
 danger, &c.*

E periculis eripere vel eximere
 Vindicare è ſervitute
 Exoluere }
 Extrahere } aliquem.
 Expedire }
 Ex anguſtijs educere
 A malis liberare
 Afflictiſ ſalutem afferre

Periclitanti ſuccurrere.

*Deliverance, health or ſafety, ſal-
 vation or liberate.*

Salus
 Liberatio
 Libertas
 Vindicatio

To deliver, or to give to.

Reddere
 Dare
 Tradere
 Redhibere } alicui.
 Deferre }

A Deliverer or Saviour.

Vindex
 Liberator
 Pater patriæ
 Conſervator
 Saluator
 Salutis auctor
 Aſſertor libertatis.

*A deliverance or ſaving from
 danger.*

Abſtractio è malis
 Exemptio ab incommodis
 Eductio ex anguſtijs
 Vindicatio è ſervitute
 Mali } depulſio.
 } averſio.
 Libertatis aſſertio
 Extractio ex discrimine.

To deliver out of priſon.

Dimittere è cuſtodia

Liber

Liberare è vinculis
Educere è carcere
Vinctum dimittere.

*To delude, deceive, or
blinde,*

Dolis deludere
Vana spe producere
Obscura spe & cæca expectati-
one incitare
Inani spe lactare
In falsum gaudium inducere
Fallere
Imponere
Decipere.

To demand or ask, &c.

Rogare
Requirere
Flagitare
Postulare
Percontari
Quærare
Interrogare
Repetere.

*A demonstration, or a signifying,
a shewing, a sign, or some-
time a proof, a
token &c.*

Signum
Demonstratio
Declaratio
Argumentum
Documentum
Pignus
Monimentum
Significatio.

*To deny a man, to say him
nay, &c.*

Negare } quid alicui.
Denegare }
Obsecrationem alicuius repudi-
are
Contrarium affirmare
Securim iniicere petitioni
Resistere precibus alicuius
Repellere
Refragari petitioni.

*To depaint, describe, delineate
anatomize,*

Vivis coloribus } depingere.
Graphice }
Pulchre delineare
Lucide exprimere
Adumbrare in sermone
Distincte } tractare.
Partite }

*To depart from a place, or
from one place to a-
nother, &c.*

Discedere
Migrare
Recedere
Abire
Relinquere
Deferere.
Commovere se loco
Locum frequenter mutare.

A departing from a place,

Discessus
Migratio
Abitio.

Locī mutatio.

*To depart or die, to end and finish
his life, &c.*

Interire

Mori

E vita discedere

Diem obire

Vitam cum morte commutare.

Occidere

Vitam finire

Mortem oppetere

Vitam terminare

Transigere } ætatem.

Perficere }

Morte occumbere

Fato fungi.

*A Departing, ending of life,
death, dying, &c.*

Obitus

Mors

Nox

Spiritus exspiratio

Extremus vitæ dies

Vitæ terminatio

Vitæ exitus.

*To Depend upon a man, or
his wife.*

Pendere ex aliquo

Niti potentia alicuius

Ad præsidium alicuius confugere.

Omni spem reponere in

Se ad alicuius auctoritatem con-
ferre.

Ad voluntatem accommodare

Maximam spem habere in

Salutem suam alicui committe-
re

Se tutelæ alicui commendare

Omnia sua præsidia reposita
habere in aliquoIn fidem & patrocinium alicu-
ius se conferre

Alicuius præsidio confidere

Omnia ponere & consecrare in
aliquo.

*Depending, staying, or build-
ing upon, and
trusting to.*

Nixus

Fretus

Fultus

Confisus

} aliquo.

Pendens ab aliquo

Sui præsidij

Suz defen-

sionis.

} spem } collocans
} habens
} reponens

*A Dependence, agreement, or
connexion of one place
with another.*

Cohæsiō

Series

Rerum connexio

Rerum ordo, & consequutio

Ex certa lege connexio.

*A suit depending, or hanging
in the law.*

Sub indice lis est

Lis indecisa

Controuersia nondum explica-
ta.

To

*To depose or put down, to
degrade.*

Tribu mouere
Deponere
Dignitate exuere
Munere abdicare
De gradu deturbare
Exauthorare
Ordine mouere
Honoribus priuare
A loco dimouere
A dominatu depellere
A gubernaculis repellere
Summouere a Repub.
Potestatem auctoritatem alicui
eripere.

*A deposing, putting down or
degrading.*

Deiectio
Exauthoratio
Abdicatio
Honoru priuatio
Potestatis ereptio
A gubernaculis repulsio
Ornamentorum dignitatisque
detractio.

To deprave or slander, &c.

Ignominiose notare
Maledicere & petulanter aliquem
verbis insectari
Invehi in aliquem
Notis stigmatum deprauatum
reddere.
Derogare } alicui.
Detrahere }

Labem alicujus dignitati infer-
re

Dehonestare } quem.
Deformare }

Depravation, or slander.

Opprobrium
Dedecus
Contumelia
Convitium
Obrectatio
Falsa criminatio.

*Deprived, or bereft of, or
spoiled, &c.*

Priuatus
Spoliatus
Orbatus
Exutus
Nudatus
Viduatus
Exinanitus
Castus
Vacuus } re

*To deprive of his honours, or
put one downe from his
dignities.*

Loco mouere
Honoribus priuare
Dignitate exuere
Summouere ab officio
Auctoritatem redimire alicui.
Exauthorare.

Vide plura in depose.

A deputy, substitute, Vicar.

Vicarius

Lo-

Locum tenens
 Qui vices gerit
 Ascriptitius
 In locum alicuius substitutus.

To deride, to mock, &c.

Deridere
 Ludibrio exponere
 Exsibilare
 Ludificari
 Illudere
 Irrisione ludere
 Pro ludibrio habere
 Petulantibus facetijs perstrin-
 gere
 Subsannare.

*To deride or convey into, to
 continue into, &c.*

Diffundere
 Propagare
 Transmittere
 Posteritati commendare
 Deriuare

*To descend, or to play upon a mat-
 ter, to handle it di-
 versly.*

Variè } tractare.
 Minutius }

Eandem rem dicere commuta-
 tis verbis & sententijs
 Alijs & alijs verbis rem eandem
 ostendere
 Enucleatius disputare de.

Descended or sprung from.

Progenitus
 Genitus

Ortus
 Creatus } aliquo.
 Natus }
 Editus }
 Satus }

In lucem editus
 Stemma } ducens
 Originem } trahens
 Genus } repetens:

*A descent of kindred, pedu-
 gree, stock, &c.*

Stirps
 Genus
 Propago
 Progenies
 Cognatio
 Origo
 Familia
 Stemma.

*To describe or draw
 out, &c.*

Designare calamo
 Describere
 Delineare
 Effingere
 Adumbrare
 Penicillo exprimere
 Depingere

*A description or declaration, a pa-
 term or definition, &c.*

Delineatio
 Descriptio
 Definitio
 Adumbratio
 Depictio
 Idea.

A man deserving well of the Commonwealth, &c.

Optimè meritis
Excellentissimis meritis in rem-
publ.
Insigni in patriam beneuolen-
tia
Salutis & libertatis reipublicæ
vindex
Meritis in remp. singularibus
In reip. maximis & grauissimis
causis cognitus.

*A merit or Desert, a good
turne, &c.*

Meritum
Beneficium
Officium
Gratia
Donum.

*To deserve well of a man, to binde
him, or make him beholden
unto him.*

Vetera merita nouis cumulare
Bene
Preclarè } de aliquo.
Optimè mereri }
Excellentibus meritis quem sibi
obnoxium reddere.
Innumeris beneficijs aliquem
sibi obligare & obstringere.
Inire gratiam ab aliquo
Homines suis donis sibi deuin-
cire.

*Deservedly, iustly, not with-
out cause.*

Iure

Iustè
Meritissimè
Non iniuria
Non sine causa
Æquissimè.

To desire or beseech a man, &c.

Orare
Obsecrare
Obtestari
Expetere
Supplicari alicui
Demissimè rogare
Humilimas preces alicui funde-
re.

A desire or request, &c.

Petitio
Postulatum
Votum
Precatio
Rogatus
Rogatio
Supplicatio
Desiderium.

A desire or longing after.

Desiderium
Studium
Auiditas
Cupiditas
Sitis
Inflammatum ardor
Anhelatio
Appetitus
Expetitio.

Desirable, or to be desired.

Desiderandus

Experi-

Expetibilis
Optabilis
per se expetendū
Desiderabilis
Querendus
petendus.

Desirous of a matter.

percupidus
Avidus
Appetens
Expetens
Studiosus
Sitiens
Cupidissimus
Miro rei desiderio tentus
Appetentissimus
Inflammata cupiditate raptus
Exoptans } valde rem.
Desiderans }

*To desire, wish or long for,
greatly to expect or
look for.*

Expetere
Exoptare
Desiderare
Auere
Concupiscere
Expectare
Sitiere
Desiderio rei teneri
Rei desiderio flagrare & labo-
rare
Mirifico studio rei flagrare
percupere quid
Magno studio rei incendi.

Desirously.

Cupide
Scienter
Ardentius
Summo } desiderio.
Auide
Perlibenter
Exoptato.

*Desolate, or ruined and
decayed.*

Dirutus
Prostratus
Deformatus
Deletus
Eversus
Vastatus
Deiectus
Oppressus
Collapsus
Debilitatus
Vitiū faciens
Ruinosus.

Desolation or destruction.

Solitudo
Vastatio
Deletio
Extinctio
Eversio
Vastitas
Solitudo
Rudera
Interitus
Excidium.

To make desolate.

Vastare

Destruere

Destruere
Ad solitudinem convertere
Ferro & flamma populari
Delere
Diruere
Perdere
Solo æquare.

A desolate or solitary place.

Locus vastus, horridus, incultus,
vacuus
Solitudo
Secessus
Domus ab arbitris remota.

*To despair of a thing, or to dread
the end of, &c.*

Desperare
Dubitare
Diffidere
Hæsitare
Omni spem abijcere
Absorberi mali expectatione
Ad desperationem adduci
Eventum valde metuere.

A desperate, or scall, or villain.

Desperatè malus
Extremè sceleratus
Plenus inconsideratissimæ & a-
mentissimæ temeritatis.
Ad quævis maleficia pronus &
præceps
Profligatissimus
Deploratissimus } homo.
Perditissimus
Nobilitatus flagitijs.

Despise.

Contumelia
Malignitas
Malitia
Invidia
Nocendi cupiditas.

Despised or contemptible, &c.

Vilis
Neglectus
Abiectus
Contemptus
Derisus
Fastidijs adhærescens
Nullius existimationis esse
Nullo loco habitus
Ab omnibus spreus.

To despise or contemn a man.

Contemnere
Despicere
Abijcere
Spernere
Negligere
Non curare
Aspernari
In nullo numero haberi
Minimè curare
Pro derelicto haberi
Vili pendere
Pro nihilo reputare
Despicari.

*Displeased fully, maliciously, or
contemptibly, &c.*

Contumeliosè
Ignominiosè

Mali.

Malitiose
Maledice
Virulente
Acerbe & austere
Asperè
Parato ad nocendum animo
Iniuriose
Indignis modis.

*To despise a man, to owe him
an ill turn.*

Malevolo animo esse in quem.
Male cogitare alicui
Læsam cupere
Insidiare alicui
Quærere nocendi occasionem
Infectis oculis intueri
Ægre ei facere contendit
Omnia moliri contra.

*A despising, condemning, or
slandring a right by any
thing.*

Contemptus
Neglectio
Despicatus, us.
Despectio
Vilis æstimatione } rei.

*To Destroy, ruinate, or
overthrow.*

Euertere
Delere
Extinguere
Vastare
Excindere
Perdere
Conficere
Malè perdere.

Exanimare
Destruere
Sternere
Deicere
Diruere
Opprimere
Demoliri

*Desistit in ruinæ, euerfion,
extinction, &c.*

Euerfio
Ruina
Excidium
Occasus
Pernicies
Exitium
Vastitas
Interitus
Clades
Cædes
Oppressio
Extinctio
Subuerfio.

*To detain or withhold
from.*

Detinere
Arcere
Iniuste usurpare
Non reddere } quid alicui.
Non restituere }
Inuito vero domino sibi refer-
uare.
A vero possessore abalienatum.
Ad suos usus adiungere
Excludere aliquem
Prohibere
Suspendere } aliquem.
Reprimere }

I

Inter-

Interdicere suis bonis.

*To determine or discuss
a matter.*

Expedire
Definire
Dissolvere
Concludere
Statuere
Componere
Dirimere
Dijudicare
Evolvere
Disceptare
Determinare
Examinare
Discutere.

*I am determined, or I am
purposed.*

Constitutum }
Deliberatum } est mihi.
Certum }
Propositum }
Decretum }
Constitui
Deliberaui
Proposui
Nihil est mihi deliberatius
quam.

To detest or hate, &c.

Detestari
Spernere
Contemnere
Odio habere
Abhorreere ab aliquo.
Inseffis oculis intueri.
Horreere aliquem,

Quam longissime diffugere.
Aversissimus esse ab.

Detestabile, vile, abominabile.

Detestabile
Maximè fugiendum
Nefarium
Execrandum
Horrendum.

*A determination, or discussing
of a matter, cause or con-
troversie.*

Decisio }
Disceptatio } litium.
Diremptio }
Dijudicatio }

*To devise, invent, or find
out, &c.*

Excogitare
Commisisci
Ex se fingere
Artifex rei esse
Invenire
Formare
Concipere
Ingenio suo fabricari
Commentari
Meditari.

*A device, invention, or
policy.*

Figmentum
Commentum
Ingeniosum
Machina
Inventum
Ingenij fabrica

Arti.

Artificium
Techna
Asturia.

The Devil.

Diabolus
Dæmon
Satanas
Cacodæmon
Generis humani hostis infensis-
simus.
Princeps aeris & mundi.

*To devise, muse, or to meditate
upon a matter*

Meditari
Deliberare } *de re.*
Attentius cogitare }
Rem expendere.
Rem } *considerare.*

In rei contemplatione versari
Rem speculari.

*Dedicated unto a man, or greatly
bounden, etc*

Deditus
Addictus
Deuotus
Deuinctus
Obætatus
Addictissimus
Obligatissimus
Deditissimus
Omnia debens
Beneficiarius alicui.

*A demous person, or overzealous
affected towards prayer
and Religion.*

Sanctus.

Pius
Religiosus
Feruenti in Deum pietate
Deo penitus addictus
Deo deditus

*To Demour or consume, to spill
or scatter.*

Deuorare
Profundere
Consumere inutiliter
Dissipare
Perdere
Abligurire
Prodigere
Amittere
Dispergere
Ad vanos vsus conuertere.

*Devotion, Zeale, fervent
petie.*

Zelus
Pietas
Deuotio
Religionis ardor.

*To demise, or distribute into
parts, etc.*

Dispartire
Distribuere
Diuidere
Digerere
Secare
describere
distrahere
Diuellere
Plurimis & singularibus benefi-
cijs (ab aliquo) affectus.

I 2

Diet,

*Diet, manner of feeding,
food.*

Diet
Victus
Victus ratio
Alimentum
Cibus
Pastus
Penus
Esca
Omnia ad victum necessaria.

Difference, or distinction.

Discrimen
Differentia
Dissimilitudo
Delectus
Distantia
Distinctio
Diuersitas
Disparitas
Inæqualitas
Discrepantia.

To die for his Country.

Mortem pro patria oportere

Vitam pro patria { consumere.
profundere.
contemnere.
amittere.

Obijcere { caput { salute } pa-
Offerre { pro { liber- } trie

Nullos impetus, & nullum vitæ
discrimen pro patria vitare.

Se in medios hostes pro salute
patriæ iniicere.

In flammis irruere pro patriæ

defensione.

In hostilem impetum obijcere
pro patria.

To die or end his life, &c.

Vitam { exhalare.
expirare.
edere.

Spiritum emittere

Occidere

Mortem obire

E vita discedere

Extingui

E viuus migrare

Vitam cum morte commutare

Interire

Mortem cum vitâ commutare.

Diem obire

Vitæ curriculo decedere

Vitam defungi.

Much differing from.

Variat à re.

Multum dissent

Valde discrepat } à.

In multiplici differentia versa-
tur.

Dispar } rei.
Dissimilis }
Dissentaneus }

*A difficult, or hard matter to be
understood.*

Res multiplex & obscura

Res latens & involuta

Sensus prætervolans

Longe ab imperitorum intelli-
gentia remotus.

*To digresse, wander, or erre from
his matter.*

Digredi } à re.
Aberrare }
Declinare } à causa.
Deflectere }
Extra propositum diuagari.

*Diligence, or endeavour, labour
or travail, paine, &c.*

Diligentia.
Solertia.
Industria.
Vigilantia.
Cura.
Sedulitas.
Assiduitas.
Conatus.
Stadium.
Nauitas.
Sudor.

*Diligent, industrius or
painefull.*

Industrius.
Nauus.
Sedulus.
Studiosus.
Diligens.
Solers.
Impiger.

*To doe his uttermost dil-
gence.*

Omnes neruos intendere.
Negligentiae offensionem vitare.
Summe in re aliqua elaborare.

In opere non cessare.

*To diminish or lesse, to make
small or lesse, &c.*

Diminuerè.
Extenuare.
Eleuare.
Detrahere de re.
Minorem (rem) facere.
Adinere de.

Diligently, carefull, laboriously.

Diligenter.
Studiose.
Accurate.
Singulari industria.
Elaborate.
Sedulo.

A diminishing or lessening.

Extenuatio.
Diminutio.
Decessio.
Detractio.

To direct vnto, &c.

Dirigere.
Referre.
Informare.
Viam commonstrare.
Digitos ad locum intendere.
Remittere } aliquem.
Deducere }
Præuius ire alicui.
Semitam ostendere.
Manu ducere quem ad.

A direct course, or way to.

Via proxima & compendaria ad.

Via facilis & expedita.

Cursus apertus } ad:
Aditus patefactus }

Directly, without circumstances, plainly, &c.

Directè.

Planè.

Conspicue & evidenter.

Sine circumsione.

Sine ambagibus.

Absque mora.

Expeditè.

Celeriter & expeditè.

A direction, rule or light.

Norma.

Præscriptum.

Regula.

Canon.

Manu-ductio } ad.

Facis prælatio }

Lucis accensio.

Præceptum.

Amussia.

Institutio.

To disable a man, or to deprive him of power and means.

Potentia privare.

Eripere alicui rei bene gerendæ facultatem.

Exarmare.

To disagree, or to have amongst themselves.

Dissidere.

Discordare.

Simultates alere.

Dissentire.

Sensibus non congruere.

Disallowed or disliked.

Improbatus.

Damnatus.

Vituperatus.

Reiectus.

Repudiatus.

To disallow or disclaim, &c.

Abrenuntiare.

Abnegare.

Abdicare.

Nullo modo agnoscere.

Auersari.

Procul à se repellere.

Diffiteri.

Nuntium (rei) mittere.

To disagree or dissent from.

Dissentire.

Dissidere.

Discordare.

Multum aliter sentire.

Inter se non convenire.

Digladari.

Voluntatibus discrepare.

Diuersissime sentire.

Disagreeing or difference, &c.

Discordia.

Factio.

Schisma.

Iurgium.

Dissentio.

Controversia.

Discrepantia voluntatum.

Dini-

Dmifio.

To Difable or abafe, &c.

Profternere.

Abijcere.

Minuere.

Extenuare.

Elcuare alicuius vim.

Deprimere.

Deſpectum reddere.

Alicuius vires & facultatem deterere.

Authoritatem alicuius frangere.

To Difallow, diſlike, diſcommend.

Improbare.

Damnare.

Reprehendere.

Iniquo animo ferre.

Abhorrere à quo.

Auerſari quid.

Diſparitas.

Inæqualitas.

Diſiunctio.

Contrarietas.

Delectus.

Diſtinctio.

Diſallowed, diſliked.

Improbatus.

Damnatus.

Reprehenſus.

Reiectus.

To Diſappoint, or deceive.

Præcidere ſpem.

Repellere inde quò quis ſemiqueat.

Fruſtrari quem ſua expectati-
one.

Spem alicujus eludere.

A ſcopo depellere.

*To Diſcipline, nurture,
break.*

Erudire.

Verberibus in officio continere.

Inſtituere.

Mores informare.

To Diſcern or diſtinguiſh.

Diſtinguere.

Internoſcere.

Dijudicare.

Delectum facere.

Diſcrepantias rerum notare.

Diſcernere.

Diuidere.

Diſparare.

A Diſcerning or diſtinguiſhing.

Diſcretio.

Diſcrepantium obſervatio.

Dijudicatio.

Diſcriminis agnitio.

Diſtinctio.

Delectus.

Differentia.

Internotio.

Separatio.

To Diſcharge or execute, &c.

Erequi.

Obire.

Explere.

Absolvere.
Effectum reddere.
Perficere.
Exercere.
Facitare.

*To discharge, to free or absolue
a man, &c.*

Absolvere	}	quem.
Exolvere		
Liberare		
Expedire		
Leuare		
Vindicare		
Asserere		
Dimittere	}	
Immunem præstare,		

*To disclose, discover or
reveal.*

Aperire.
Denudare.
Patefacere.
Indicare.
Nihil rectum nihil occultum
esse patitur.
Recludere.
Prodere.

*To discomfort, to dishearten,
or discourage*

Frangere animum alicujus.
Desperatione debilitare.
Pusillanimos reddere.
Languorem alicui asserre.
Inclinare quem timore.
Spem omnem eripere alicui.

*Discommodity, disprofit,
or loss, &c.*

Incommodum.
Malum.
Dammum.
Iactura.
Detrimentum.
Involutas.
Infortunium.

*Discontentment, dislike, dis-
like of.*

Offensio	}	rei.
Querela		
Displacencia		
Fatidium		
Odium		
Improbatio	}	

To discontent, dislike, displease.

Offendere
Displicere alicui.
Tædium } alicui parere.
Querelam }

To Discontinue, or intermit.

Intermittere rem.
Cessare à re.
Intervallum aliquod asserre.

*Discontent, offended, or grieved
with, &c.*

Offensus.
Commotus.
Querulus.
Minimè rei acquiescens.
Queribundus.
Ægrè & molestè ferens.

Ne-

Nequaquam contentus.
 Iratus.
 Succensus.

To discover or reveal, &c.

Patefacere.
 Indicare.
 Aperire.
 In lucem proficere.
 Illustrare.
 Reuelare.
 Omnibus notum facere.
 Divulgare.

A Discovering or manifestation.

Indicatio.
 Patefactio.
 Manifestatio.
 Illustratio.
 Reuelatio.
 In lucem productio.
 Prolatio.
 Declaratio.
 Dissipatio.

*To Discountenance or disgrace
 a man.*

Infamare.
 Dedecorare.
 Honore indignum declarare.
 Honoribus priuare.
 Autoritate & potentia oppri-
 mere.
 Minis & pœnis detertere. quo
 minus.
 Aduersari voluntati alicuius.

To Discourse or treat of,

Agere.

Differere.
 Loqui.
 Verba facere.
 Explicare.
 Sermonem habere.
 Disceptare.
 Tractare.
 Disputare.

*A Discourse, treatise or di-
 spate of.*

Tractatio.
 Disputatio.
 Dissertatio.
 Explicatus, us.
 Dialogus.

To Discourage, &c.

Animi magnitudinem inflecte-
 re.
 Exanimare.
 Perterrefacere.
 Infringere animum.
 Languorem asserre.
 Detertere.
 Retardare alicuius conatus.
 Debilitare metum.

Discord or contention.

Contentio.
 Dissidium.
 Dicordia.
 Dissensio.
 Dissidentia.
 Factio.
 Lis.
 Iurgium.
 Simultas.

*To appease or assuage
discord.*

Animorum metus extinguere.
Discordiam tollere.
Lites componere.
Simultates delere.
Sopire dissensiones.

*To set Discord between
men.*

Homines inter se committere.
Societatem hominum evertere.
Lites serere inter.
Amicitiam dissuere & discinde-
re.
Dissociare homines.
Scintillas contentionum exci-
tare.
Diffidia & diuorcium facere.

To discredit himself, &c.

In dedecus incurrere.
Suam auctoritatem imminue-
re.
Aliquid de existimatione deper-
dere.
Dedecus & offensionem susci-
pere.
Fontem perennis suæ gloriæ
perdere.
In vituperationem venire.
In dedecus incurrere.

A discredit to a man, &c.

Ad famam sordidus.
Vituperationi est.
Infamia.
Ignominiosus.

Parum honestus.

In alicuius contumeliam redun-
dans.

Aliquo indignum.

Contumeliosum

Criminosum

Invidiosum.

} alicui.

*To discredit, disgrace, or de-
face a man.*

Maculam ignominie alicui inu-
rere.

Auctoritatem & existimatio-
nem alicuius minuire.

Probitatis opinionem detrahe-
re.

Nomen alicujus sordibus inqui-
nare.

Decus adimere alicui.

*Discreet, prudent, or
wise, &c.*

Prudens.

Consideratus.

Sapiens.

Temperatus.

Cautus.

Consultus.

In omni iudicio elegans.

Omnia ratione & consilio a-
gens.

Providentissimus.

Discreetly, wisely, prudently.

Prudenter.

Sapienter.

Cordatè

Sobriè.

Temperatè.

Cogitatè.
 Consideratè.
 Matura deliberatione adhibita.
 Moderatè.
 Summa ratione.

Discretion or consideration, &c.

Prudentia.
 Consideratio.
 Iudicium.
 Ratio.
 Sapientia.
 Sophia.
 Phronesis.
 Discretio.
 Consilium.
 Delectus.

To discourage a man, or dissuade, &c.

Deterrere.
 Exanimare.
 Perterrefacere
 Infringere animum.
 Languorem asserre alicui.
 Animi magnitudinem inflectere.
 Metu debilitare.
 Dissuadere.
 Spem perficiendi alicui adimere.

To discuss, vide to decide or determine, &c.

Enucleare.
 Enodare.
 Explicare.
 Expedire.

Excutere.
 Definire.
 Dijudicare.

A disease, or malady, a distemper in the body.

Morbus.
 Malum.
 Invaletudo.
 Offensio corporis.
 Infirmitas valetudinis.
 Ægotatio.
 Mala corporis temperies.

Diseased, sick.

Gravi morbo implicitus.
 Vlcerosus.
 Æger.
 Ægotus.

Marbo { tentatus.
 affectus.
 implicitus.

Disdainfull, or with scorn and contempt.

Cum contemptu.
 Fastidiosè.
 Contumeliosè.
 Delicatulè.
 Superbè.

To disdain or contempt.

Fastidire.
 Aversari.
 Contemnere.
 Detestari.
 Irridere.
 Deridere.
 Insultare.

Illu.

Illudere.
Despicere.

*Disdainfull, scornfull or
proud.*

Delicatus.
Fastidiosus.
Vultuosus.
Contemptor aliorum.
Spretor.
Superbus.
Arrogans.
Tetricus.

*To Disgrace or detract from, to
discommend, or dis-
praise.*

Infamem reddere.
Nomen alicuius sordibus inqui-
re.
De alicuius existi- & detrudere.
matione & derogare.
Famæ nocere & officere.
Infamare.
Dedecorare.
Contumeliosè accipere;
Laudi obrectare.
Insigni turpitudine afficere.
Deformare.
Offendere alicuius existimatio-
nem.
Cruelitate verborum violare.
Infamia notare.

Disgracefull vnto, &c.

Ignominiosum.
Indecorum.
Sordidum.
Inhonestum.

Contumeliosum,
Dignitas exitus non patitur.
Turpe.
Indignum quoddam.
Famam & existimationem vul-
nerans.
Opprobrio alicui,

Disgracefully,

Contumeliosè.
Ignominiosè.
Cum contemptu.

To grow in disgrace,

De decus concipere.
In dedecus incurrere.
Maculam contrahere.
In vituperationem venire.
Gratiâ excidere.
Viri boni nomen & splendorem
amittere.

Disguise,

Larvatus.
Personatus.
Fucatus.
Simulatus.
Transmutatus.
Deformatus.
Transfigoratus.

Disshonest, filthy, unchaste.

Turpis.
Infamis.
Inhonestus.
Impudicus.
Flagitiosus.
Contaminatus.

Di-

Dishonestly.

Turpiter
Inhonestè
Fœde
Impudice
Impurè.

To Dishonour or shame, &c.

Inglorium & ignobilem reddere.
Defamare
Sordibus inquinare
Dedecorare
In vituperationem adducere
Pudore suffundere.

Dishonour, or shame, &c.

Ignominia
Dedecus
Indignitas
Contumelia
Labes
Infamia
Famæ contaminatio.

Dishonourable to, &c.

Ad famam sordidus
Ignominiosus
Vituperationi est
Inhonestum
Turpe
Dignitati alicuius contrarium.
Sordidum
Multum de alicuius splendore
detrahens.

Dislike or dislike, not like to, &c.
Dissimilis.

Dispar
Quam longissime abest
Nihil pene affinitatis habens
Durissimus
Contrarius } alicui.
Aduersus }

Disloyal or treacherous.

Infidus
Perfidus
Infidelis
Subdolus
Fidem suam violans
Falsus
Insidiosus
Machinator improbissimus
Græcæ fidei.

Dismailed, amazed, or astonished.

Stupefactus
Metu perculsus
Attonitus
Metu exalbescens.
Animo vehementer fracto &
perturbato.
Tristis & conturbatus
Tremefactus

To dismay or astonish.

Consternare
Percellere
Attonitum reddere
De mentis statu dimouere.

*Disembled, mangled, maimed
torn, rent.*

Laceratus
Discerptus

Laniatus
Mutulatus
Distractus
Dilaniatus
Mancus
Curtatus

*Disobediens or stubborn.
ness.*

Contumacia
Pertinacia
Procacitas
Peruicacia
Inobedientia
Obstinatio
Iugi excusatio.

Disobedient or stubborn, &c.

Effrenatus
Coniunx
Immorigerus
Iugi impatiens
Dicto non audiens
Imperata non faciens.
Refractarius
Inobsequens.

To disobey, &c.

Iussa alicui deirectare
Repugnare
Resistere
Insurgere contra.
Imperata non facere
Non auscultare alicui
Se immorigerum ostendere.

A disorder or confusion, etc.

Perturbatio
Confusio

Deformatio } Reipub.
Distributio }
Inuersio ordinis
Rerum conturbatio
A'ragia
Transpositio
Peruersio rerum
Disciplinæ & compositionis
neglectus.

*To disorder or confound,
etc.*

Perturbare
Confundere
Omnia permiscere funditus
Conturbare
Peruertere
Inuertere
Noctem } rebus asserre.
Obscuritatem }
Permiscere.

*Disorderly, confusedly, prepo-
sterously.*

Incomposite
Inordinate
Perturbate
Peruerse
Confuso } ordine.
Inuerso }
Incondite
Præpostere.

*Disordered, or confound-
ed, etc.*

Confusus
Perturbatus
Præposterus
Peruersus

Incompositus
Inconditus
Transpositus
Mistus
Sine ordine & methodo
Inordinatus
Permixtus.

*To dispende, or beare
with, etc.*

Æque ferre
Tolerare
Licentiam dare.
Indulgere
Gratificari
Veniam tribuere
Concedere
Permittere quid alicui.

A dispensation or licence to.

Potestas
Licentia
Venia
Immunitas
Prærogatiua
Privilegium
Concessio
Permissio
Facultas.

*To dispatch or accom-
plish, etc.*

Conficere
Expedire
Absolvere
Complere
Peragere
Transigere
Perficere

Effectum dare.

To displace or degrade, etc.

E loco mouere
E sede dimouere
Disturbare
Imperium abrogare alicui.
Omni dignitate spoliare
E loco discludere
Ab excelsu loco detrudere
A dominatu depellere
Honoribus priuare
A præfectura deponere.

*To displease, disgust, offend
a man.*

Displicere alicui.
Offendere
Ad iram prouocare
Irritare.

*Displeasing or unwelcome
unto.*

Ingratus
Iniucundus.
Insuauis
Molestus
Odiosus
Ingratus

To doe a man a displeasure.

Nocere
Incommodare
Officere
Calamitati esse
Lædere
Damno afficere quem.
Obstare commodis alicuius.

To dispose or order, &c.

Digerere
 Dispertire
 Ordinare
 Dispensare
 Collocare
 Constituire
 Componere
 Distribuire.

*Well disposed addicted
 given.*

Dispositio
 Ordinatio
 In suo loco collocatio
 Methodus
 Digestio.

*A disposition, or setting in
 order, of, etc.*

Optimis studiis } de dicitur.
 } addicitur.
 Optimè à natura informatus
 Nihil cogitans nisi cum dignita-
 te coniunctum.
 Fictus & factus ad virtutem
 Probè affectus ad munus suum
 exequendum.
 Optime animatus.

*Ill disposed, one that taketh
 ill ways.*

Malis studiis deditus.
 Proclivis } in vitia.
 Pronus }
 Prauisimis } moribus.
 Distortissimis }
 Male animatus

*To dispossesse or spoile,
 of, &c.*

Priuare }
 Spoliare } quem.
 Nudare }
 Bonis exure
 Possessionibus pellere
 Nudum relinquere
 Impetum facere in bona ali-
 Inuadere } cuius.

*Disposed, determined, purposed
 or minded, etc.*

Certus
 In animo habens
 Persuasissimus
 Decernens
 Constituens
 Animo propensus ad.
 Animatus
 Secum habens deliberatum.

Dispositions or afflictions.

Affectus
 Motus
 Animi propensiones
 Animi appetitiones
 Impetus
 Inclination

*To dispraise or discommend,
 or to blame, etc.*

Vituperare
 Reprehendere
 Culpare
 Dedecorare
 Carpere
 Increpare

Lau-

Laudibus priuare.

*To disprove a man, to hurt
him, &c.*

Incommodare

Nocere

Damnum afferre

Officere

Iniuria afficere

Lædere

Rationibus alicuius aduersari

Retardare alicuius commoda.

Disprove or hinderance.

Detrimentum

Damnum

Iactura

Dispendium

Rei familiaris imminutio.

To disprove or convince, &c.

Refellere

Confutare

Improbare

Falsitatis conuincere

Redarguere

Argumentis euertere

Falsum esse docere

Coarguere

Eneruare

Diluere.

*A Disproving or discommen-
ding of a person or
thing.*

Vituperatio

Reprehensio

Increpatio

Vituperium

Infamatio.

To dispute or reason, &c.

Disputare

Disserere

Disceptare

Philosophari

Sermocinari

Ratiocinari

Argumentari

Colloqui

Ratione contendere

Argumentis confilgere.

Disputable or doubtful, &c.

Anceps

Controuersus

Incertus

Ambiguus

Dubius

Obscurus

In questione versatur.

*Disputation, or commit-
ting of.*

Disceptatio

Disputatio

Colloquium

Questionum agitatio

Argumentorum pugna & con-
certatio

Dialectica conflictatio

Disertio.

*Disputable, or in controuer-
se, &c.*

Controuersus

Anceps

Sub iudice lis est

K

Dubius

Dubius
 Suspiciosus
 Sulpensus
 Litigiosus
 Non dijudicatus
 Inter eruditos non explicatus.

To disquiet or vex, &c.

Infestare
 Vexare
 Molestus alicui esse
 Vrere
 Sollicitare
 Pungere:

Disquietness of mind.

Conturbatio
 Ægritudo animi
 Anxietas
 Molestia
 Vexatio
 Angustia.

*To dissemble or counter-
 feits, &c.*

Aliud sentire, aliud loqui
 Dissimulare
 Animi sensum verbis occul-
 tare
 Hypocritam agere
 Fingere verba
 Multis simulationum in volucris
 tegere.

*A dissembler or counter-
 feits, &c.*

Dissimulator
 Hypocrita
 Nullius fidei

Aliud loquens, aliud facitans
 Homo fucatæ sanctitatis
 Fallaci virtutis imagine alios de-
 cipiens,

To dissent or disagree, &c.

Discrepare
 Dissentire
 Discordare
 Dissidere
 Contrarias tenere sententias
 Opinione disungi
 Non idem } velle
 sentire.

*Dissentian, discord, disagree-
 ments.*

Dissensio
 Lites
 Simultas.
 Discordia
 Dissonantia.

Dissolute or licentious, &c.

Dissolutus
 Voluptuarius
 Mollis
 In voluptate profusus
 Contaminare viuens
 Turpi luxuria diffuens
 Delicate & molliter viuens
 Intemperans
 Animo morem gerens
 Voluptatibus totus deditus.

Dissolutely, loosely or prophanely.

Dissolute
 Remitte
 Intemperanter

In.

Incompositæ.
Luxuriose.
Profane.

*Distance of, or space between
place and place.*

Distancia.
Interuallum.
Intercapedo.
Disiunctio.
Spatij interiectus.

Farre Distans from.

Procul dissitus.
Remotissimus.
Disiunctissimus.
Magno interuallo distans.
Longe remotus à.

To Dislike, or mislike.

Odio rei imbui.
Abhorreere à re.
Aversari rem.

To Distemper, trouble, disquiet.

Molestiam creare alicui.
Habere sollicitum.
Vexare.
Perturbare.

*To Distinguish, note, or
discern.*

Distinguere.
Discernere.
Internoscere.
Dijudicare.
Differentiam ponere.
Suo iudicio separare.
Delectum facere inter.

Partiri.

*A Distinguishing or no-
ting, &c.*

Discrimen.
Distinctio.
Discretio.
Differentia.
Disimilitudo.
Disparitas.
Diuisio.
Ratio.

A Distinction or stop, &c.

Respiratio.
Interuallum.
Interpunctum verborum.
Mora.
Spiritus suspensio.
Distinctio.
Requiescendi nota.
Apex.

Distinct, several, or different.

Distinctus.
In certas leges reductus.
Minime confusus, aut promiscuus.
Diuersus.
Discretus.
Differens.

Distinctly, differently.

Distincte.
Discrete.
Diuisim.
Articulatim.
Partite.
Proprio loco.

*To Distract a man, to perplex
and trouble his
minds.*

Afferre ancipitem cogitandi cu-
ram.

Perturbare } animum.

Percellere }

Solicitare } quem.

Inquietare }

Perplexum reddere.

Distresse or calamities.

Angustia.

Difficultas.

Detrimentum.

Iactura.

Calamitas.

Ærumna.

Casus aduersi.

Infortunium.

Summum discrimen.

Distressed or miserable, &c.

Calamitosus.

Miserijs pressus.

Afflictus

Maximam acerbitem sentiens.

Infortunatus.

Ærumnosus.

In maximas perturbationes co-
iectus.

In magno discrimine est.

Malis infinitis implicatus.

Multis incommodis & difficul-
tatibus affectus

In maximis angustijs versatus.

To be in Distresse.

Laborare.

Non habere quod se vertat.

Esse in continuis periculis.

Angi animo.

In extremū deductus discrimen.

Felicitates omnes habere sibi
aduersas.

*To Distrust or suspect, not to
trust a man.*

Parum confidere.

Minimè credere.

Nullam fidem habere.

Fidem alicui derogare.

Veritatem alicuius suspectam
habere.

Subdolum iudicare.

Æquitatem alicuius in quæstio-
nem vocare.

Distressed or afflicted.

Fractus } calamitate.

Afflictus }

In extremo discrimine constitu-
tus.

Fractus & debilitatus malis.

Grauiissimis malis vrgetur.

Calamitatibus implicatus.

Malis conflictatus.

Extrema mala patiens.

Magnas calamitates hauriens.

In miseria esse.

In maximas difficultates illap-
sus.

Remedium malorum non inueni-
ens.

Sub-

Subsidij omnibus destitutus.

To Disturb or to hinder.

Impedire.

Interpellare.

Perturbare.

Studia alicuius retardare.

Opus inchoatum interrompere.

Retardare } quid.

Remorari }

Destitute, deprived, bereft, or naked of, &c.

Priuatus.

Vacuus.

Nudus.

Orbus.

Expers.

Inanis.

Spoliatus.

Minime particeps.

To Dissuade or turne from.

In aliam persuasionem traducere.

Dissuadere alicui.

Ad contrariam partem conuertere.

A proposito auertere.

A sententia dimouere.

Restringere alicuius cupiditatem.

Desperatione debilitare.

A re aliqua detertere.

To Dissuade or dissuade.

Dedocere.

Sese renocare.

Abstrahere.

A consuetudine rei sese distingere.

Intermittere.

Omittere.

Relinquere.

Disuse or discontinuance of.

Desuetudo.

Insolentia.

Intermissio.

Desuetudo.

Diversitie, difference, or variety.

Varietas.

Diuerfitas.

Dissimilitudo.

Vicissitudo.

Contrarietas.

Disparitas.

Discrepantia.

Discordia.

Repugnantia.

Delectus.

Non eadem ratio.

Diversely, or variably, &c.

Diuerse.

Varie.

Multifariam.

Alias.

Aliter.

Non eodem modo.

Alia forma.

Diabolical or mischievous, &c.

Maleficus.

Nefarius.
 Scelestus.
 Præius.
 Sceleregaudens.
 Dona sibi à Deo data ad fraudem perniciemque hominum conuertens.

Diueri, manifold.

Multiplex.
 Varius.
 Distinctus.
 Multiformis.
 Copiosus.

A Divine or Preacher.

Theologus.
 Verbi diuini dispensator.
 Prædicator.
 Concionator.
 Præco.
 Diuinae voluntatis interpret.
 Legatus Christi.

A Diuision, or distribution into parts.

Diuisio.
 Partitio.
 Sectio.
 Distributio.
 In partes distinctio.

Diuisio, variance, contentions.

Dissidium.
 Lis.
 Discordia.
 Contentio.
 Inimicitia.

To Diuide into parts, &c.

Diuidere	}	in { partes, genera, membra.
Dispartire		
Diffundere		
Secare		
Distribuire		
Diffipare		
Tribuere		
Describere		

To Diuide or diuorce from, &c.

Diuellere.
 Separare.
 Secludere.
 Segregare.
 Dissuere.
 Dirimere.
 Dissiungere.
 Diuertere.
 Distrahere.

To Diuorce, put away, renounce, separate from.

Repudiare.
 Nuntium mittere alicui.
 Separare àb.
 Diuortium facere.
 Abrenuntiare.
 Abdicare.
 Abrumpere sacrum nodum.

To Doat, to be foolish.

Desipere.
 Delirare.
 Ineptire.
 Rupescere.

To doe or goe about, &c.

Conari.
Operam dare.
Moliri.
Tentare.
Experiri.
Aggredi.
Manum rei ad mouere.

To doe his endeavour.

Operam dare.
Eniti sedulo.
Omni diligentiam adhibere.
Omnes neruos intendere.
Omnia summa facere.
Conatum adhibere.
Nullum laborem prætermittere
Omni mouere lapidem.

Dolefull, ruthfull, beaui.

Lugubris.
Lamentabilis.
Calamitosus.
Intolerabilis ad dimittendum
animum.
Ad cogitationem sensumque
triste, &c.

Dominion or Lordship.

Dominatus.
Principatus.
Imperium.
Iurisdiction.
Potestas.
Authoritas.
Præfidentia.
Præfectura.

Done, dispatched, finished.

Factus.

Transactus.
Confectus.
Abolutus.
Consummatus.
Ad finem perductus.

*A doubt, scruple, or irre-
solution.*

Dubitatio.
Scrupulus.
Æstus in animo.
Hæsitatio.
Ambiguitas.

*To bring into doubt, to
perplexe.*

In dubitationem adducere.
Scrupulum iniicere.
Dare locum secus existimandi.
Incertum reddere.
Assensionem extrahere ex ani-
mis.
Obijcere dubitationem.

Doubtingly.

Dubitanter.
Suspensio animo.
Hæsitanter.
Titubanter.
Perplexè.
Timide.

Double-hearted, or false, &c.

Perfidus.
Fallax.
Dolosus.
Insidiosus.
Simulator.
Infidus.

To doubt or dread, &c.

Dubitare
Ambigere
Suspendo animo esse
Fluctuare
In varias opiniones distrahi
Aliud aliud sentire
In dubio versari
Varie trahi
Æstare.

*Doubtfull, unresolved, varying
or inconsistent.*

In dubio
Paulo momento huc illuc impulsus
Varie animo tractus
Huc & illuc iactatus & commotus
Hæsitans
Timidus & titubans
Instabilis
Iudicio minus firmo
Suspendo animo
In ancipites curas distractus.

Doubtfull, or vacillating, &c.

Dubius
Anceps
Controversus
Ambiguus
Incertus
Obscurus
Dubitationem res habet
In disceptatione & controversia est
In utramque partem disputans

In dubium vocatus
Disputabilis
Dubitabilis

*A downefall, or a steep
falling, &c.*

Præcipitium
Casus
Occasus
Ruina
Prolapsio
Descensus
Deturbatio.

A draught; or abstract.

Eclypsom
Exscriptum
Delineatio
Antitypus.

To draw neere unto, or to approach, &c.

Appropinquare
Propius accedere
Adire
Ingredere
Instare

Imminere } loco.
rei.

Propendere.

*To draw a man on, to allure,
or to entice.*

Allicere
Promissis lactare
Promissis inducere
Inuitare
Pellicere
Attrahere

Verbis

Verbis blandissimis prouocare.

To draw or take from, &c.

Detrahere
Subtrahere
Diripere
Distrahere
Eripere
Tollere
Auellere
Pruare
Spoliare.

To draw upon himself.

Accersere } *sibi,*
Attrahere }
Aggregare
Sulcipere
Deuenire in periculum.

To draw or wring from, &c.

Exprimere
Extorquere
Expiscari
Exquirere
Elicere
Vi obtinere.

*Drawn, borrowed, or taken
from a place or out of an
Antithesis.*

Petitus
Arreptus
Haultus
Expressus
Expromptus.

Dread or fear.

Metus

Horror
Timor
Formido
Expectatio mali
Pauor
Pallor
Reuerentia.

To dread or fear a thing.

Pertimescere
Horrere
Reformidare
Expauescere
Expallesce
Vereri.

Dreadful or fearsful.

Horrendus
Portentosus
Pertimescendus
Formidolosus
Metuendus
Minax.

Aliquod } protendens.
malum } denuntians.

*The dregs or refuse, the com-
mon people.*

Fax
Colluies
Sentina
Infima plebs
Sordes
Eluies populi
Vulgu hominum
Populi scoria.

Drie, or void of moisture.

Aridus

Siccus

Siccus
Humoris & humiditatis expertus.
Flaccidus.

*The drift or scope of a place,
the intent or mean-
ing.*

Scopus
Mens
Sententia
Intentia
Propositū
Finis

} loci.

To drink much.

Exhaustire pocula
Ebibere
Græco more bibere
Permultum potare.

*To drown, sink, or overwhelm
in the waters.*

Demergere
Aquis obruere
Opprimere
Deprimere
Vndis suffocare.

Drowsie, sleepe, sluggish.

Oscitans
Somniculosus
Socors
Ignavus
Veternosus.

*Drunken, or given overmuch
to drinke.*

Ebrius
Temulentus

Vinolentus.
Potu obrutus.
Ebriofus.
Minimè sobrius.
Inebriatus.

A Drudge, a drôle.

Mancipium.
Mediastinus.
Vilissimis ministerijs destinatus.
Abiectissima munia obiens.
Basilus.

*To Dull, wearie, or stupifie a
man.*

Hebetare.
Obtundere.
Defatigare.
Obstupefacere.
Retardare.

Dull, or blackish, &c.

Indocilis.
Plumbeus.
Stupidus.
Hebes.
Tardus.
Ingenij inopialaborans.
Ad comprehendendum ineptus.
Segni ingenio.
Crassus.
Bardus.

Dumbe, or speechlesse.

Mutus.
Vocis expertus.
Elinguis.
Penitus obmutescens.

Linguae vsum non habens.
Nihil distinctè & articulatè lo-
qui valens.
Sermonis vacuus.

To do his Dutie.

Officium { facere.
          { præstare.
Penſum abſolvere.
Partes { peragere.
          { exequi.
Suo munere fungi.
Munus ſuum adminiſtrare.
Partes ſuas percurrere.
Imperata facere.

Dutiful, or obſequious.

Officioſus.
Obſeruantia plenus.
Humanus.
Obſequium præſtans.
Mula officij.
Omnia officia pollicens.
Obtemperans.
Aſcultans.
Obediens.
Obſequens.
Ad omnia imperata paratus.
Fidem & diligentiam præſtans.
Sedulum miniſtrum ſe præbens.

Dutifully, or reſpectively.

Officioſè.
Obedienter.
Obſeruantiffimè.
Morigerè.

Piè.

A Dwarf.

Nanus.
Pumilio.
Homuncio.
Staturæ breuiſſimæ.
Prodigioſæ breuitatis.
Perpuſillus.

*To ſhift his Dwelling, or
Habitation.*

Migrare.
Vertere ſedes.
Mutare ſolum.
Se ad alium locum recipere.

To Dwell in a place, &c.

Locum incolere.	
Habitare	
Sedem figere	
Reſidere	}
Remanere	
Retineri	
Subſiſtere	
Inamorari	
Fixus eſſe	in loco.

A Dwelling place, &c.

Domicilium.
Commorandi locus.
Diuerſorium.
Sedes.
Manſio.
Domus.
Habitaculum.

E.

To be Eager, or greedy of.

Ardere rei cupiditate.
Instare.
Auidissime appetere
quid.
Summe cupere } rem.
Acerime persequi }
Inflammato animo concupiscere.

To Earn, deserve, get.

Lucrari } quid.
Promereri }
Mercedis loco accipere.
Acquirere.
Pro labore postulare.

Earnsness, or importunity.

Importunitas.
Vehementia.
Animi ardor.
Feruor.
Acrimonia.
Contentio.
Inflammatus ardor.
Vrgens petitio.

*To be Earnest with, or to re-
quest earnestly, &c.*

Finem rogandi non facere.
Cum aliquo vehementer agere.
Maiorem in modum contendere.

Pluribus verbis rogare.
Obnixè obtestari.
Maximopere petere.
Vehementer orare & obsecrare.
Summo studio petere.
Non desistere rogare.
Cupidius instare.

*Earnest, zealous, or valen-
t, &c.*

Vehemens.
Ardens.
Acer.
Incitatus.
Feruens.
Instans.
Concitatus.
Paulo feruidior.
Singulari studio.

Earnestly, or importunately.

Vehementer.
Serio.
Acrius.
Arduer.
Omni animi contentione.
Fortissimo animi impetu.
Etiam atque etiam.
Mirandum in modum.
Inflammato animo.
Acerimo studio.
Obnixè.
Summo studio.

Magna

Magna contentione.

To live at Ease, or quietly.

In portu requiescere.

In tranquillitate acquiescere.

In pace vivere.

Quietè

Otiosè

Tranquillè

} vitam { ducere.
                  }   { degere.

Facilem & expeditum vitæ curriculum habere.

Omnium perturbationum expertus esse.

Vitam ab omni molestia

remotam

sejunctam

segregatam

disiunctam

} agere.
                  } traducere.
                  } peragere.

Contra omnes aduersos impetus armatus.

Bene beateque vivere.

Quàm commodissima conditione vivere.

To Ease, lighten, or to unburden.

Onerè leuare

Molestia liberare } quem.

De pondere detrahère.

Alleuare quem.

Ease, or quickly to be done.

Facilis.

Nullius negotij.

Minime arduus.

In medio positus.

Expeditisima res.

Cognitionem habens facilem.

Non laboris multi.

Res cognitu perfacilis.

Res explicata.

Sole clarior.

Mediocris diligentiae.

*Easily, or with little aduerse
small paines.*

Facile.

Nullò negotio.

Nullò labore.

Vno digitulo.

Sine difficultate.

Citra laborem.

Abique molestia.

To Eat, or feed upon.

Comedere.

Devorare.

In nutrimentum sumere quid.

Pasci.

Vesci.

Nutrirì.

Ali.

*Immoderate Eating, or glut-
tonic.*

Immodicus edendi appetitus.

Edacitas.

Voracitas.

Ingurgitatio.

Ingluuias.

Intemperantia diætæ.

*Education, or good bringing
up, nurture.*

Educatio.

Disciplina.

Recta institutio.

Morum formatio.

An Effect, or work, &c.

Opus.
Effectum.
Actum.
Actio.
Operatio.
Consequentia.
Euentum.

An Effect of doing, power of working, or bringing to passe.

Effectus.
Opera.
Ingenium.
Studium.
Facultas.
Vis.
Virtus.

To take Effect, or to be effectual.

Bene succedere.
Efficaciam suam exercere.
Prosperè cuenire.
In effectum educi.
Vim suam imprimere.
Valere.
Effectum optatum producere.
Effectu non carere.

Effectual.

Efficax.
Vim habens.
Effectus certissimos habens.
Valentissimus.

To Effect, or to accomplish.

Facere.
Efficere.

Absoluere.
Complere.
Expedire.
Perficere.
Ad finem perducere.
Terminare.
Consummare.

Effeminate, lascivious, or wanton, &c.

Effeminatus.
Libidinosus.
Muliebris.
Voluptuarius.
Mollis.
Eneruatus.
Delicatus.

To this Effect or purpose.

In hanc sententiam.
Huc recidit.
Huc spectat.
Huc pertinet.
Eodem reuoluitur.
Eundem habet scopum.
Eodem sensu.

To Effeminate, corrupt.

Effeminare.
Delicijs corrumpere.
Emasculare.
Languore afficere.
Mollitie liquetacere.
Eneruare.

An Egging, enticing, or prouoking vnto.

Sollicitatio.
Prouocatio.

Alle.

Allectatio
Incitatio.

To Egge, or entice to, &c.

Impellere
Stimulare
Concitare
Propellere
Exacuere
Solicitare
Incitare
Alicere
Inuitare
Inducere
Instigare
Elicere
Pellicere

} aliquem ad.

Elders, or Ancestors, &c.

Maiores
Generis auctores
Patres
Ætate antecellentes
Sui generis principes
Seniores.

*Elder, or more ancient in
years.*

Senior
Maior
Ætate prouectior
Annis superior.

Eldest in years.

Natu maximus
Ætate p. ouctissimus
Annocissimus
Annorum numero
Reliquos præcedens.

Elegant or fine.

Elegans
Ornatus
Politus
Comptus
Mundus
Decorus
Scitus
Nitidus
Splendidus
Fulgens
Gloriosus

Eloquent or elegant.

Perdisertus
Eloquens
Politus dicendi magister
In dicendo elegans
Suadæ medulla
Suavis
Dicendi gloria excellens
Dicendi princeps
Dicendi artificio instructissi-
mus
Luculentus in verbis
Præstans dicendi artifex

Eloquence, or elegance, &c.

Eloquentia
Elegantia
Dicendi suauitas
Splendida & illuminata elocu-
tio
Orationis facultas
Verborum bonitas & splen-
dor
Purus & incorruptus sermo
Ornatum & minimè vulgare di-
cendi genus

Sin-

Singularis dicendi facultas &
ornata

Elaborata dicendi vis & copia

Accuratum dicendi genus

Suauiloquentia.

*Eloquently or elegantly, trimly
or notably.*

Diserte

Eloquenter

Ornatissimis verbis

Suauiissime & elegantissime

Illuminate & polite

Splendore verborum illustra-
tum.

Ornate

Splendide

Eleganter

Luculenter

Rhetorice

Oratorie.

To embolden or animate, &c.

Animare

Animum addere

Hortatu incitare

Accendere

Inflammaré

Confirmare

Erigere

Excitare

Mentem liberare

Spiritum afferre alicui.

Vim injicere cui

Alacriores efficere

Sua cohortatione incitare

Maximam confidentiam alicui
parere

Cupiditatem alicui injicere.

To Embrace or love, &c.

Amplecti

Suscipere

Exosculari

Fouere

Colere

Charissimū habere

Amore complecti

Diligere

Venerari

In sinu habere.

An embracing or salutation.

Amplexus

Exosculatio

Amicissima salutatio

Consalutatio

Complexus

Veneratio

Humanitatis mutua expressio.

Emphaticall or significant.

Notabilis

Emphaticus

Efficax

Magnam vim habens

Significantissimus.

*To be idle or to want im-
ployment.*

Stare otiosi

Nullam habere occupationem.

Procuratore & negotio care-
re.

*To Employ, lay out, or be-
flow.*

Impendere

con.

Conferre
Erogare
Infundere
Collocare

Employment, or affairs,

Occupationes
Exercitamentum
Negotium
Munia
Procuratio
Prouincia
Onus
Penſum
Adminiſtratio.

To Employ a man, &c.

Ad opus aliquod destinare
Exercere
Prouinciam alicui tradere
Ous alicui imponere
Procuracionem alicui attribuer
Non otium eſſe pati
Negotium } alicui } cōmittere
Reni } credere
Partes aliquas alicui assignare.

To employ a mans credi.

Detrahare } de alicuius facul-
Diminuere } tate
Derogare
Proſternere } hominem.
Abicere }
Alicuius exiſtimationem viola-
re
Dignitatem alicuius lādere
Fidem alicuius labefactare
Authoritatem frangere

Employed or buſied,

Negotioſus
Exercitatus negotijs
Occupationibus diſtentus
Procuracioni allegatus
Laboribus conſecratus
Latori aſſiduo aſſuetus.

To enchant, bewitch,

Incantare
Fascinare
Fascino lādere
Diabolicis artibus infeſtare
quem.

An enchantment,

Carmen
Incantamenta
Magicum inuentum
Fascinum.

To endamage, or hurt,

Lādere quem
Damno aſſicere
Calamitatem aſſerre
Caſ. Grauem iniuriam facere
alicui.

To encloſe, compaſſe, ſhys in,

Intercludere
Circumſepire
Interſepire
Circumvallare.

To encourage a man, &c.

Animare
Vegetare
Alacriorem facere

L

Alacri-

Alacritatem injicere
 Sua hortatione incitare
 Metum & diffidentiam alicui
   adimere
 Sum nam confidentiam alicui
   parere
 Cohortatione sua concitare
 Minimè spem dubiam alicui af-
   ferre
 Maiores animos facere
 In bono proposito confirmare.

To encounter or buckle with.

Incurrere in quem
 Irrumpere
 Inuadere } in quem.
 Grassari }
 Petere } quem.
 Oppugnare }
 Impetum convertere in quem
 Arma expedire contra
 Aggredi hostem
 Congredi } cum aliquo.
 Decretare }

*To encrease a thing,
 &c.*

Adagere
 Multiplicare
 Duplicare
 Addere
 Ampliorem facere
 Augere
 Amplificare
 Exaggerare
 Acc. fisionem facere
 Progressus
 Incrementum } ei dare.

*An encrease, multiplication,
 addition.*

Accessio
 Additio
 Incrementum
 Amplificatio
 Accumulatio
 Continua progressio
 Accretio.

To end, or to finish, &c.

Finire
 Absolvere
 Ad finem perducere
 Peragere
 Complete
 Terminare
 Concludere
 Consummare
 Perpolire
 Ultimam manum imponere
 Periodum constituere.

To endanger a man, &c.

Periculum conflare
 Incredibilem molestiam infer-
   re
 In magna pericula conijcere
 Omnem perturbationem alicui
   infligere
 In discrimen adducere
 In fraudem impellere
 Periculis aliquem subijcere
 Obijcere periculis
 Summum calamitatis metum
   importare alicui
 Alicuius } vitam } tentare
           } fortunas } conuelle-
           } statum } re.

As

*An end, or conclusion, or an
epilogus, &c.*

Finis
Terminus
Peroratio
Epilogus
Conclusio
Extremum
Clausula
Exitus
Periculus
Meta
Calx.

*To endeavour, or employ his ut-
most diligence.*

Elaborare omni studio
Inflammati studio rapi ad
Aspirare ad
Eniti sedulò
Anniti
Contendere
Operam navare
Omni diligentiam adhibere
Contri studiose
Summum conatum adhibere
Omni spe & opere eniti
Toto animo studio incumbere
Vehementissima animi conten-
tione uti
Flagranti studio contendere.

*An endeavouring, labouring,
striving.*

Conatus
Emolatio
Contentio animi

With all his endeavour.

Omnibus { nervis.
                  { viribus.
Maximâ industriâ
Toto pectore
Manibus pedibusq;
Summis velis
Summa animi contentione.

To enlute, accuse, arraign, &c.

Nomen alicuius indicare
Postulare in iudicio
Accusare
Crimen { obicere.
                  { intendere.
Adducere in iudicium
Actionem instituere contra.

To endue with, to make partaker of.

Ornare
Ditare
Dotare
Locupletare
Instruere
Participem rei facere.

*Endued with, or partaker of,
possessed of.*

Particeps
Compos
Ornatus
Locupletatus
Præditus
Illustratus
Excultus
Cumulatus

L 2

Insignis

Insignis
 Ditatus
 Institutus
 Instructus
 Non expers rei
 Hibens } rem.
 Possidens }

To endanger a man.

Periculo exponere
 In discrimen adducere
 In magnam perturbationem
 conjicere
 Summum periculum accersere
 Pericula conflare
 Periculo obijcere
 Malum appostare
 In periculum includere
 Calamitatibus involuere;

To endure or continue.

Permanere
 Durare
 Persistere
 Constante perseverare
 Stabilis } esse.
 Firmus }
 Statum & vigorem suum reti-
 nere
 Non deficere.

To endure or abide a thing.

Pari
 Sustinere
 Perferre
 Perpeti
 Tolerare

Subire } molestias.
 Exorberere }
 Ferre patienter laborem
 Excipere casus adversos.

To endure sorrow or griefe.

Exhaurire
 Exorberere
 Haurire
 Subire } dolorem.
 Concoquere }
 Pati
 Sustinere
 Sufferre }

To enforce a man unto, &c.

Cogere
 Viimpellere
 Protrahere ad
 Vi & minis cogere
 Adigere aliquem ad
 Inunum torquere
 Vim afferre alicui
 Viribus & minis adducere ali-
 quem.

To enforce, or to straine himselfe.

Eniti
 Contendere
 Omnem operam adhibere.

To enfeeble, or to weaken.

Infirmare
 Debilitare
 Eneruare.

Engaged, or beholdento.

Plurimum debens alicui

Ob

Obxatus }
 Obstrictus } alicui.
 Obligatus }
 Alicui { deditissimus.
 { addictissimus.

To engender or beget, &c.

Gignere
 Sulcipere
 Generare
 Procreare
 Edere
 Proseminare
 Parere
 Germinare
 Producere.

To engrave or imprint, &c.

Imprimere
 Infigere
 Insculpere
 Inscribere
 Inferere
 Impingere.

*An enemy, adversary, or foe,
 repugnant, &c.*

Hostis
 Aduersarius
 Inimicus
 Malè cogitans
 Infestus
 Intensus
 Qui oppugnat aliquem
 Inimicitias indicens
 Nimis grauis alicui
 Antagonistes
 In omnibus alicui contrarius
 Infidiator.

To enjoy or possess, &c.

Percipere
 Colligere
 Obtinere
 Potiri
 Frui
 Vsum fructum rei habere
 Dominus } rei esse.
 Vsu fructuarius }
 Possidere } rem.
 Tenere }
 Vsurpare.

To enlighten.

Illuminare
 Irradiare
 Illustrare
 Lucem rei afferre
 Splendorem rei accersere.

*To enlarge or extend, to multi-
 ply or amplify.*

Vberius disputare
 Cumulatiùs augere
 Onando amplificare
 Pleniorem facere
 Pluribus persequi
 Quàm plurimis argumentis docere
 Dicendo exaggerare
 Accessionem rei adjungere.

An enlarging or amplification of.

Amplificatio
 Accessio
 Exaggeratio
 Vberiore explicatio

Augmentum
Incrementum.

To enlarge, or to make bigger.

Laxare
Propagare
Amplificare } quid,
Dilatare
Accessionem rei adjungere
Protendere

An enormitie, or a great abuse.

Indignum scelus
Abusus notabilis
Horrendum facinus
Impia } consuetudo,
Prua }
Malificium

Enraged, borne mad,

Excandescens iracundiâ
Animi impotens
Omnia omnibus minans
Rabiosus
Furore abreptus
Sui non compos.

*To enrage or mad a man, to
make woud.*

Irritare
Ad iram accendere
Exasperare
Exulcerare
Ad furorem impellere
Commotum reddere
Ad infamiam redigere
Iratorem facere

Grauilimè commouere

To enrich a man, &c.

Ditare
Locupletare
Ad magnam dignitatē evehere
Dignitate aliquem donare amplissima.
Ornare hominem.
Magnam pecuniæ vim alicui præbere.
Opibus instruere.
Ditijs cumulare.

*To entangle or intrap, to
infnare, &c.*

Implicare
Impedire
Involvere
Iretire
Circumvenire
Illaqueare
Insidias parare
Insidijs opprimere
Dolo excipere
Iretitum tenere
Nullâ effugium alicui relinquere

Entangled or circumvented.

Impeditus
Implicatus
Iretitus
Inuolutus
Interclusus
Illaqueatus
Captus
Inescatus
Sine effugio interceptus
Innexus

To Enter or get into a place.

Intrare } in locum.
 Ingredi }
 Introire
 Penetrare in locum.

An entrance, or beginning.

Introitus
 Ingressus
 Exordium
 Principium
 Aditus.

To embrace, or put between.

Intermiscere
 Interfargere
 Intertexere
 In medio inferere.

To enterprise or take in hand.

In se suscipere
 Tentare
 Aggredi
 Moliri
 Conari
 In manus sumere
 Exordiri
 Inire
 Incipere
 Inchoare
 Auspicari.

An enterprise, or an attempt.

Conatus

Molimen
 Ceptum
 Tentatio
 Molitio
 Aggressio
 Susceptio
 Inceptatio
 Auspicatio.

To entertain, or welcome.

Hospitio excipere
 Honorificè tractare
 Liberalissimè complecti
 Intra suas ædes recipere
 Magna humanitate tractare
 Mensa & larè recipere
 Laure & opiparè accipere
 Cibo & humanitate benevolentiam allicere
 Quam liberalissimè habere
 Tecto recipere.

Entertainment, &c.

Hospitium
 Amicitiaz officia
 Laeta exceptio
 Humanitas
 Admissio ad ædes & mensam benignissima
 Inuitatio & tractatio benevolentissima.

To enthrall, or to bring into bondage.

Mancipare
 Captivare
 Subjicere tyrannidi

Servitute premere
 Libertatem alicui eripere
 Subiugare.

To Entice, or allure.

Allectare
 Inuitare
 Promissis inducere
 Fellicere
 Laetare
 Allicere
 Sollicitare
 Conciliare
 Trahere
 Rapere
 Mouere
 Illecebris accendere.

An Enticement, or allurement.

Illecebra
 Inductio
 Inuitamentum
 Blandimentum
 Illectamentum
 Prouocatio.

Entire, perfect, whole.

Totus
 Integer
 Illibatus.
 Sine tantillâ diminutione
 Minime minus.

Entirely, singularly, admirably.

Vnice
 Intime
 Eximie

Singulariter
 Imprimis

To Entrap, ensnare, to entangle.

Illaqueare
 Implicare
 Irretire
 Insidijs excipere.

To Entreat, or beseech.

Orare
 Precari
 Obsecrare
 Obtestari
 Præcibus sollicitare
 Exorare
 Præcario obtinere
 Rogare
 Petere ab aliquo
 Supplicare alicui.

To Entreat, sue, or supplicate for a man.

Supplicare
 Submisso intercedere
 Orare
 Non defatigari supplicando
 Deprecari
 Intercedere.

To Entice a man, or be grieved at his good, or felicity.

Splendorem & gratiam alicuius
 deprimere
 Alicuius felicitate offendi
 Alicuius virtutem extinctam
 cupere

Alicui

Alicui invidere.

*Envie, or a grieve for another
man's well-fare.*

Invidia

Livor

Ægritudo ex aliena fœlicitate

Gaudium ex alienis incommodis.

Envious or spitefull.

Invidus

Alienæ laudis obreſcator

Alijs tua commoda invidens

Malo alieno lætus

Aliquid de laudibus cupiens diminutum.

To envie or custome.

Assuefacere

Condocefacere

Inſtituere

Exercere

Fingere

Formare

Flectere

In $\begin{cases} \text{vſum} & \text{rei de-} \\ \text{conſuetudinem} & \text{ſducere.} \end{cases}$

Enured or accuſtomed to.

Assuetus

Assuefactus

Familiarem habens

Exercitationibus exultus

Exercitatus

Factus & ſectus ad

Flexus

Condocefactus

Vſu $\begin{cases} \text{tractatam} & \\ \text{agitatam} & \end{cases}$ habens.

Factitans } rem.
Agitans }

*An Epicure, one wholly given to
ſenſualitie or pleaſure.*

Epicureus

Homo voluptuarius

Voluptate omnia metiens

Totus deditus iucunditatibus.

*To equall a man, or match
one, &c.*

Aſſequi

Æquare

Exprimere } aliquem.

Reddere }

Par eſſe

Æquiparare

Non cedere

Non inferior eſſe

Effingere

Eiuſdem eſſe præſtantix, meriti,
doctrinæ, fortitudinis.

Equall, or correſpondent to.

Æqualis

par

Minime inferior

Conferendus

Comparandus

Exæquandus

Non cedens

Non } minor.

} infer or.

Eiuſdem gradus, gratiæ, præ-
ſtantix

Socius alicuius

Eiuſdem rei particeps

To equivocate, or to speak doubtfully or deceptively.

Æquivoce }
Obscurè } loqui.
Perplexè }
Enigmaticè }
Ludere ambiguitatibus
Flexuosis ambagibus
Rem occultare
Verborum tendiculas adhibere.

To erre or to be deceived

Errare
Labi
Falli
Decipi
Titubare
Offendere
Hallucinari
De via declinare
A veritate deflectere
In errore versari
Erecta regione deflectere
Vagam & errantem habere opinionem
A veritate aberrare
In errores abduci
In magnis erroribus esse
Falsum sentire.

Errors or false opinions.

Errorēs
Superstitiones
Vanæ & fictæ piniones
Contaminata dogmata
Falsæ opinionēs

Falsitates
Errantes & vagæ sententiæ.

Erroneous or false, &c.

Falsus
A veritate alienus
Cum veritate pugnans
A recta sententia errans
Divinis placitis alienum
Hæreticus
Insalubris
Commentitius.

To bring into error, to seduce.

In errorem inducere
Falsis opinionibus imbuerē
Fidem alicuius pervertere.

An Eschewing of, &c.

Fuga
Declinatio rei
Vitatio
Aversio
Anticipatio
Cautio
Eluctatio ex

To Eschew or decline.

Effugere }
Avertē } quid.
Declinare }
Evadere }
Elabi } evē ex.
Euolare }
Subterfugere rem
Subducere
Deuitare

To escape, or finde an evasion.

Declinare
Effugere
Eludere
Euadere
Euolare

} quid.

Exitum reperire

Elabi

Emergere

Præterire

Transvolare

Eluctari
Expediri

} ex aliquo malo.

An escaping, or an avoiding of a danger.

Fuga

Euitatio

Declinatio

Depulsio

Auerſio

} periculi.

Especially or principally.

Præcipuus

Princeps

Singularis

Potissimus

Primarius

Maximus

Specialis

Extraordinarius

Invitatus

Minimè vulgaris.

To espie, find out, or take notice of.

Speculari

Obſervare

Animaduertere

Deprehendere

Notare

Comperire

To establish or confirm.

Confirmare

Stabilire

Sancire publico edicto

Suâ authoritate comprobare

Corroborare

Firmare

Constituere

An estate, order, or condition of life.

Vitæ

status

conditio

ordo

lex

via.

At mans estate.

Sumpſit togam virilem

Ad ætatem virilem peruenit

Virilem ætatem attingit

Exceſſit ex exphæbis

To esteem greatly.

Præcipuo honore habere

Magno pretio habere

Magni æſtimare

Plurimi facere

Admirari

Multum deferre alicui

Eximium habere

In ſummo honore habere

In delicijs habere

Oſculari

Am.

Amplexari
Pouere
Suscipere.

A man greatly esteemed.

Florens honoribus & gratia
Virtutis opinione præstans
In sua ciuitate magnus & clarus
Omni laude cumulatus
Fama & nomine excellens
In $\begin{cases} \text{pretio} \\ \text{honore} \end{cases}$ $\begin{cases} \\ \text{habitus.} \end{cases}$
Gloria florens
Magnum & memorabile nomen
consecutus.

*A man in no esteem, account,
or request.*

Vilis
Sordidus
Despectus
Spectus
Nullius numeri
Nullo splendore commendatus
Neglectus.

Estimation or reputation.

Æstimatio
Splendor
Celebritas
Existimatio
Fides
Fama
Gloria
Dignitas
Amplitudo
Gratia

Estranged or alienated from.

Abalienatus } ab.
Aversus }
Alicuius inimicitias subeuns

To eternize, or make immortal.

Æterna gloria illustrare
Immortalem alicuius memori-
am reddere
Immortalitati commendare
Monumentis consecrare.

An ewast nor sists out, &c.

Effugium
Latebra
Diuerticulum
Eudendi via
Eluctatio
Emersio
Euolutio.

An event, or issue.

Casus
Euentus
Exitus
Euentum
Fortuna
Successus
Contingentia.

Evermore, or for ever continually.

In æternum
In perpetuum
In omnes ætates
Semper
In sempiternum
In omnem perpetuitatem.

Euer,

Ever, or at all times.

Semper
Perpetuò
Nullo non tempore
Sine intermissione.

Every where, in all places.

Vbique
Passim
Nusquam non
Usquequaque
In omnibus locis.

Every man, or any man.

Quisque
Unusquisque
Singulus
Quilibet,
Omnis.

*Every where, or in any place,
all abroad.*

Vbique
Passim
Vbius
In omnibus locis
Vbilibet
Vbicunque
Generaliter
Apud omnes.

Everlasting, or eternall.

Sempiternus
Perpetuus
Æternus
Perennis
Duraturus sine tempore
Nullis seculis interiturus

Nullum exitium habens
Indelebilis
Immortalis
Nunquam moriturus
Non extinguendus.

Evident, manifest.

Res non parum clara
Perspicuum
Notum
Illustre
Nemini obscurus

*Evidently, plainly, perspicuously,
manifestly.*

Conspicue
Planè
Apertè
Dilucidè
Manifestè
Luculentè
Evidenter
Sp'endidè
Illuminatè
Non obscurè.

To make a matter evident, or plain.

Enodare
Enucleare
Explicare
Illustrare
Perspicuum facere
Explicare
Splendorem accersere
Lucem asserre
Apertam rem reddere
Ambiguitati nullum locum re-
linquere.

} quid.

} rei.

An

An euill or mischiefe, &c.

Infortunium
Malum
Grauissimus casus
Maleficium
Casus aduersus
Periculum
Discrimen.

An euill deed or act.

Facinus
Nefarium
Maleficium
Malefactum
Flagitium
Scelus.

*An euill doer, a wicked person, a
naughty fellow.*

Nequam
Nefarius
Maleficus
Facinorosus
Homo malignus
Flagitiosus & infestus
Malefactor
Seditiosus & turbulentus
Criminosus
Fax
Signifer } sceleris.
Antesignanus }
Vir improbilissimus.

To doe a man much euill.

Esse alicui multis modis injurius
Infestare aliquem
Affligere quem.

*An euill or naughty man, an
vnhonest person.*

Improbus
Flagitiosus
Facinorosus
Vitijs deditus
Malis moribus corruptus & con-
taminatus
Inhonestus
Scelere contaminatus & inqui-
natus
Maleficijs omnibus deprauatus
ac viriatus
In omni flagitio versatus.

To exalt, lift vp, promote.

Attollere in summum fastigium
Ex communi hominum ordine
segregare
Ad dignitatem excitare.

Exact, elaborate, exquisite.

Accuratus
Exquisitus
Elaboratus
Limatus
Perfectum ingenio
Minimè vulgare

*Exaltation, promotion, pre-
ferment.*

Dignitas
Honor
Fortunæ amplificatio
Honestior viuendi conditio
Dignitatis ascensus

Loci

Loci ornamentum,

*To be greatly exalted, or promoted,
or set up, &c.*

Nobilitari

Ab obscuritate in claritatem
vindicare

Magnifice illustrari

Clarus & illustris reddi

Singulari præconio effertur

Ad magnos honores ascendere

Ad altiorem locum pervenire

Surgere ad gloriam

Crescere ad decus

Amplissimas fortunas consequi.

*To give out a good example.*Sui exempli luce alijs præluce-
re

Faciem virtutis prætere

Se exemplum bonorum operum
præbere.*To examine or search, to try
or prove.*

Examinare

Explorare

Expendere

Probare

Inquirere

Mentis acie perspicere

Perpendere

Exigere

Disquirere in rem

Excudere

Ventilare.

Examination or search.

Inquisitio

Exploratio

Examen

Indagatio

Ventilatio

Inspectio

Cognitio rei

Consideratio

Perpensio

} negotij

To exceed or excell.

Superare

Vincere

Exuperare

Multis gradibus post se relin-
quere

Omnibus rebus esse superior

Excedere

Præstare

Excellere

Antecedere

Gloria & dignitate superare

Aliorum luminibus obstruere

Omnia habere superiora.

Excess or lawlessness.

Luxus

Luxuries

Intemperantia

Effusio opum

Intemperies

Nulla mediocritatis & modera-
tionis observatio

Bacchatio.

Excessively or unmeasurably

Immoderate

Intemperanter

Immodice

Nimis

Supra

Supra modum
Paulolificentiosius
Paulo liberius
Plus iusto
Prodigè
Effusè.

Excessive or superfluous.

Hyperbolicus
Nimius
Profusus
Immodicus
Immoderatus
Redundans
Diffuens
Superfluens
Intemperans.

*Excessive, immoderate, un-
measurable.*

Immodicus
Immoderatus
Modum excedens
Intemperans
Limites non habens.

Excellency or notableness.

Præstantia
Exuperantia
Excellentia
Eminentia
Præcellentia
Dignitas
Nobilitas
Principatus
Primarum partium adeptio.

*To excell or surpass, or
surpass, &c.*

Excellere
Antecellere
Præcedere
Facile primas tenere
Vincere
Superare
Post se. longo intervallo relin-
quere
Præcurrere } alicui.
Præstare }
Principem locum obtinere
Vide plura in *Excedere*.

Excellent, notable, or famous.

Excellent
Præstans
Præstabilis
Singularis
Divinus
Eximius
Egregius
Ornatissimus
Præstantissimus
In omnibus rebus præcellentis-
simus.

Flos
Lumen } populi.
Sidus }

Omnium expectationem vin-
cens.

Inclutus
Illustris.

Excellently or notably.

Egregiè
Insigniter
Valde

Lauda-

Laudabiliter
Exquisite
Magnifice
Excellenter
Perfekte
Optime
Eximie
Elaborate.

*To exclaim, cry out, or entreat
against*

Acclamare alicui
Vociferari contra
Inuehi in quem.
Exclamare contra aliquem.
Acerbe carpere.

To Exclude or debarre from.

Excludere
Nihil loci relinquere
Expellere
Exturbare
Prohibere quo minus
Arcere ab.
Interdicere alicui re aliquâ.
Repellere
Remouere } aliquem.

*To excommunicat or exclude out
of the Church.*

Ex Ecclesia } eijcere.
Expellere
Exterminare.

Ab Ecclesiæ communionem ex-
pellere.
A publicis sanctorum congressi-
bus excludere
Ex omni conuentu bonorum
eijcere.

A consilio Ecclesiæ repellere &
secludere.
Ab Ecclesiæ precibus & myste-
rijs prohibere.

An exercise or task.

Exercitium
Animi occupatio
Prouincia
Munus
Procuratio
Onus
Negotium.

Exercise, practise, use.

Exercitatio
Vius
Agitatio mentis & corporis
Consuetudo.

To execute or put to death.

Percutere
Extremo supplicio afficere
Vitâ priuare
Nec debere } quem.
Capite plectere

To exercise or practise.

Exercere
Facilitare
profiteri
Rei studere.

To excuse a man.

Excusare
Defendere
Offensionem minuere
Neglecti officij reprehensionem
mitigare.

M

De

De culpa detrahete.

An excuse, or lessning of a fault.

Excusatio
Purgatio
Extenuatio facti
Apologia
Detractio de criminis grauitate.
Subleuatio offensionis.

To exhort or stirre vp.

Hortatione impellere
Suadere alicui.
Adhortari
Incitare
Instigare
Promouere
Excitare
Admouere
Impellere
Illicere
Inuitare

} aliquem verbis iucundissimis.

Exhortation or instigation.

Hortatio
Admonitio
Monitus
Sussio
Instinctus
Instigatio
Impulsus

To execute, to follow, or put in practise.

Exequi
Exercere
Perficere

Prouinciam quam nactus est Exornare.

In factum effectum } producere.

Facitare.
Actitare
Opere complere
Agendo conficere

Exempt or privileged from.

Immunis
Liber
Liberatus
Exolurus
Exceptus
Premunitus
Tutus

} ab.

Exhibition, allowance, maintenance.

Certæ pecuniæ
Dimensum
Stipendium
Stips
Pecunia collatitia
Viuendi præsidia & adminicula.
Res ad victum cultumque necessariæ.
Victus quotidianus

Exorbitant,

Extra legum metas
Iuris æquabilitatem superans
Intolerabilis
Iniquissimus.

Expenses, cost or charges.

Sumptus.

Im-

Impenia
Pecunia exposita
Pecuniarum erogatio
Rei familiaris imminutio
Nummorum collocatio.

*Expedient or convenient, it
behooveth or becom-
meth, &c.*

Congruens
Conueniens
Conducens
Conducibilis
Expedi
Decet
Iuue
Habilis
Aptus
Accommodatus
Necessarium est
Valde requisitum
Res exigit & postulat.

rei.

ad

*A man well experienced, very
well sense, &c.*

Cognitus
Spectatus
Probe versatus
Exercitatus
Minime rudis
Peritus usu
Sciens
Gnarus
Pertractatus res multas habens
In rebus a exercitatus
gendis & Experimentissimus
Intelligenti iudicio in re,
Non ignarus.
& hospes.

Longo rerum usu sapit.

To trie by experience.

Experiri
Conquirere aliquid experi-
tia.
Tentare
Explorare
Probare
Usu dicere
Usu perspectam habere.
Perspicere
Cognoscere re & affectis.

To haue experience of.

Sentire
Experiri
Comperire
Usu cognoscere.

Found true by experience.

Longo usu percepta
Rea { observatione cognita;
& exemplis comperta.

Expertly, or skilfully.

Perite
Artificiose
Scienter
Erudite
Solenter
Gnate.

*Expert perfect or ready in
a matter.*

Peritus
Gnarus
Multi consilij
Non hebes

alicuius rei,

M 2

Non

Non peregrinus

Paratus

Absolutus

Expertus

Accinctus

Apparatus

Perfectus

Promptus

Rem vsu tractando cognoscens.

*Expire d, fulfilled, complet,
ended, &c.*

Expletus

Perfectus

Finitus

Peractus

Complectus

Transactus

Præteritus

Ad finem perductus

Consummatus

Ad exitium perductus

An exploit or famous deed.

Illustre

Pulcherrimum } facinus.

Egregium facium

Res præclare gesta.

To do an exploit or famous act.
Egregium facinus edere
Rem præclaram efficere.*An Expositor.*

Interpres

Explamtor

Expositor

Commentator

Explicator

*Exposed, liable, or in danger
into, &c.*

Expositus

Obnoxius

Subiacens

Propositus

Subiectus

Aptus

Proximus

Obuius

Patens

Nudatus.

*To expound or interpret, de-
clare or open, &c.*

Exponere

Interpretari

Expedire

Enodare

Illustrare

Lucem rei asserre.

Adiuuare & expedire

Explanare

Explicare

Illuminare

Aperire.

*An Exposition or interpreta-
tion or opening.*

Interpretatio

Explanatio

Expositio

Explicatio

Enarratio

Illustratio

Enodatio

Euolutio

Parsfactio.

To expresse in words, &c.

Verbis exprimere & explicare.
Oratione aperire & ostendere.
Dicendo complecti.
Eloquendo comprehendere.
Fando enuntiare.
Sermone proferre.
Animi complicatam notitiam
verbis evolvere.

Extempore or suddenly, &c.

Subito.
Nullo dicendi spatio sumpto.
Nullo interiecto intervallo.
Tumultuarie.
Ex tempore.
Incredibili celeritate.
Nullo sumpto excogitandi spa-
tio.
Insperantibus hominibus.

Exquisite, curious, exact.

Exquisitus.
Politus.
Ornatissimus.
Accuratus.
Elaboratus.

Exquisitely, exactly, perfectly.

Exquisitè.
Accuratè.
Elaboratè.
Haud vulgàriter.
Splendidè.
Summa arte & cura.
Politissimè.
Ad amullum.

*To extort, draw, or to wring
from a man.*

Extorquere } ab. }
Exprimere } ex. }
Rapere }

*To extoll or set forth, to com-
mend or magni-
fie, &c.*

Multi æstimare.
Magnificare.
Prædicare.
Extra modum efferre.
Laudibus exornare.
Maximis ornare verbis.
Magnificis encomijs celebrare.
In cælum laudibus inferre.
Efferre ad cælum elogijs.
Insigni laude cumulare.
Splendide & magnificè laudare.
Extollere laudibus.
Meliore nota commendare.
De (alicuius) laudibus non con-
ticescere.
Commendare rei dignitatem.
Se totum in laudes alicuius ef-
fundere.
Celebrare.
Magnificè } laudare.
Copiosè }

*Extremities, & rigour, severi-
ties, cruelty, or au-
ferity.*

Summum ius.
Iniquitas.
Litera legis.
Seueritas.
Iustitia sine æquitare.

M. 3

Rigor.

Rigor.
Tyrannis.

To *Exact from a man, or exact to his own use.*

Aliorum spolijs suas facultates augere.

Alienis incommodis sua com-
moda adaugere.

Alijs eripere & sibi assumere.

Vicerepere ab alijs.

Extorquere

Exprimere. } ab.

Eradere

Ex scalere detescere.

Extortion, pillage, rapine.

Raptum.

Rapina.

Exactio.

Oppressio.

Violentia.

An Extortioner, piller, poler.

Rapax.

Raptor.

Oppressor.

Exactor.

Ex rapto vivens.

Non necessaria onera im-
ponens.

To deal: Extremely or severely with, &c.

Severè } agere.

Summo iure

Poulo durius tractare,

Nullam æquabilitatem obser-

pare.

Seuere in aliquem.

Immanis

Teter

Durior

Vehementior

} esse in aliquem.

Extravagant, or from the purpose.

A re alienus.

A causa maximè distinctus.

Ad rem nihil pertinens.

Nihil cum causa commercij ha-
bens.

Nullum cum re habet commer-
cium.

Mentem & scopum rei non at-
tingit.

*An Extraordinary, rare or sin-
gular person.*

Vir maximè rarus & penè sin-
gularis.

Maximè excellens.

Vir egregius.

Diuius.

Planè admirabilis.

In suo genere princeps.

Parem non habens.

*Extraordinary, or sin-
gularly.*

Extra ordinem.

Singulariter.

Præter communem consuetu-
dinem.

Admirabiliter.

Modo Nouo & inuitato.

Præter exemplum.

Raro privilegio.

*To see with his Eyes, to view
or behold.*

Oculis { peruidere,
aspicere,
cernere.

Contemplari.
Spectare.

Obtrueri.
Perlustrare.
Intueri.
Considerare.
Inspicere.
Notare.
Speculari
Oculos in rem conijcere.

F.

A Fable, ynteruenth, or lie, &c.

Abula.
Fignentum.
Mendacium.
Commentum.

Opinio ad vmbrata.

Falsum.

Somnium.

Nullam cum veritate habet si-
militudinem.

Fabulous or fained, &c.

Commentitius.

Fictus.

Sinularus.

Mendacij asperus.

Falsissimus.

Somnium.

Nullam cum veritate habens si-
militudinem.

Factions or seditions.

Factiosus.

Turbulentus.

Seditiosus.
Coniurator.
Machinator improbiſſimus.
Contentionis fax.
Tumultuosus.
Rixarum excitator.

*A Factor, dealer, or agent for
a man.*

Procurator.
Factor.
Curator.
Mercatoris œconomus.
Negotiator.
Institor.

To Fade or decay, wither, &c.

Effluere, y
Defluere.
Deflorefcere.
Decrefcere.
Decidere.
Exareſcere.
Concidere.
Prætereire.

Evanescere.

Transire.

Dilabi.

Non esse diu vno eodemque
statu.*To Fail a man, or to forsake,
so leave desitute.*

Relinquere

Deferere

Destitute

Deficere.

Orbum iniopemque relinquere.

Desciscere ab.

Amicis spoliare.

Periculis aliorum deesse.

*To Fail, faint, or to come short
in a matter.*

Deficere

Claudicare

Deesse rei.

In defectu peccare.

Delinquere.

A Failing, a decay, or want.

Defectus.

Imminutio.

Decessio.

Debilitatio.

Nexus.

Claudicatio.

*To Fail, imagine, or to suck
out of his fingers.*

Comminisci.

Ementiri.

Fingere vt aranea telas.

Neminem auctorem habere.

*Fained, counterfeited, for-
ged, false.*

Fictitius.

Commentarius.

Simulatus.

Falsus.

Mendax.

*Faint, cold, remiss in a
matter.*

Remittens studium.

Remittens de ardore.

Negligens

Tardus

Languidus

To grow Faint or wearie.

Defetiscere.

Onem cedere.

Elanguescere.

Labi in torpedinem.

Faint-hearted or fearefull.

Timidus.

Metu abiectus.

Perterritus.

Meticulosus.

Ignauo

Imbecillo

Muliebri

Deficiens

Languescens

Pugillanimus.

Manis facile permotus.

To Faint or to quail.

Animo concidere.

Languescere.

Deficere.

Suc-

Succumbere.
Animum subijcere.
Despondere & demittere animum.
Diffidere rebus suis.
Cadere
prostrerni } animo.
Frangi }
Devilitari }
Minuere de constantia.

Fainting or quailing.

Languor.
Deliquium.
Derectio.
Deblitatio }
Abiectio } animi.
Contractio }
Dissolutio }
Desperatio.

Faintly, false-heartedly.

parum viriliter.
pusillanimitas.
Languide.
Timide.
Ignaue.

Faire or beautifull, comely.

Formosus.
Venusus.
pulcher & elegans.
Facies liberali.
Speciosus in aspectu.
Eximia pulchritudine excellens.
Formę elegantia conspicuus.
Dignus spectatu.
Singulari pulchritudine.

Forma apposita ad dignitatem.
Ornatus aspectu.

It saeth well with a man, &c.

Præclare agitur cum.
Omnia eueniunt ex sententia.
Feliciter succedit ei.
prospera fortuna fungitur.
Bene cedit alicui.
prosperere contingit alicui.
Non pessime cum eo agitur.
Res suas optime constitutas habet.

Faireness, or beauty, comeliness, or handsomenesse.

Faciei dignitas.
Forma.
Venusitas.
pulchritudo.
Splendor faciei & dignitas.
Spectabilis corporis elegancia.
Decor.
Flos ætatis.
Apta membrorum compositio.

It saeth ill, or goeth ill with.

Male cum eo agitur.
Res ejus sunt loco pessimo.
Astris excidit.
Est valde infortunatus.

Faithfull, loyall, or trustie.

Fidelis.
Homo antiquus.
Minime invidiosus.
Fidelitate firmissimus.
In fide & constantia manens.
Fuci ignarus.

In rebus aduersis spectatus.
Fidem seruans.
Homo antiqui officij.
Singulari & incredibili fide.
Animo fideli in aliquem.
Fidem & animum singularem
habens.

*It fallsh well out with, or it
chanceth well.*

Percommode accidit.
præclare res se habet.
Bene se res habet.
Optime seres habet.
prospere cecidit.
Optimo in statu res est.
Bene res habet.
Meliore in statu res esse minimè
potest.
Ex animi sententia geritur.

A Fall, or slip.

Lapsus.
Prolapsio.
Inclinatio.
Ruina.
Præcipitium.
Offensio.

To fall downe.

Ruere.
Ruina dare.
Collabi.
Concidere.
Labare.
Cadere.

To fall out go by at variance.

Ira gerere.

Mutuas inimicitias sibi indice-
re.

Exercere } similitates.
Alere }

*False, deceitfull, not to be
trusted.*

Malæ fidei.
Perfidus.
Mendax.
Falsus.
Fidem fallens.
Multiplici & tortuoso ingenio.

Falshood or deceit.

Dolus malus.
Faliacia.
Fraus.
Proditio.
Insidiosa tractatio.

False or untrue.

Falsus.
Fictus.
A veritate alienus.
Minimè verum.
Ficta
Falsa
Commentitia
Fucata
Mendax
Vana
Nullam veri similitudinem ha-
bens.
Fabula.
Nulla veritate mixta res.

*To fall into, or to chance
into, &c.*

Incidero	}	in	{	malum. miserias.
prolabi				
præcipitari				
Discolui				
Incurrere				
Illabi				
Inuolui	}			
Detrudi				

Falsly or deceitfully.

Dolosè.
Insidiosè.
Falsò.
Fallaciter.
perfidè.
Mendaciter.

To falsify or corrupt.

Violare.
Lædere.
Corruptere & interlinere.
Inuertere.
peruertere.
In falsum convertere.
Depravare.
Vitare.
Falsum reddere.
Mendacijs contaminare.
Alienum sensum rei affingere.

*Familiaritie, or acquaint-
ance.*

Familiaritas.
Necessitudo.
Vfus.
Commercium.

Amicitiz fords.

Familiar with, &c.

Familiaris.
Necessarius.
Intimus ab alicuius consilij.
Quàm familiarissimus alicui.
Necessarius & familiaris.
Communione cum aliquo ha-
bens.
Omnes necessitudines habens.
Sociabilis.
Sese alijs familiariter admis-
cens.
Benevolentia & consuetudine
cum aliquo coniunctissimus.
Copulatus cum aliquo.
Coniunctissimus cum.

Familiar or easy, &c.

Facilis.
Perspicuus.
In medio } positus.
In communi }
Minimè difficilis.
Obuius.
parui negotij.
Exigui operis.
Non obscurus.
Nullius negotij.
Mediocris artis.
Minimè arduus.
Non laboris multi.
Levis & non magnæ difficulta-
tis, sed facilis & expedita.

Familiaritie or acquaintance.

Familiaritas.
Consuetudo.

No.

Notitia,
Necessitudo.
Commercium.
Amicitia.
Vlus.

Fame, reverence, or glory.

Fama,
Splendor,
Gloria.
Nominis claritas.
Existimatio.
Dignatio.
Celebritas.
Amplitudo.
Honor.

Famine, dearth, want of necessary foods.

Fames.
Annonæ angustia.
Rerum ad victum necessariorum absentia.
Penuria.
Inopia.

To famish, starve, or pine a man.

Fame conficere.
Inedia enecare.
Necessario cibo priuare.

Famous, glorious, or renowned.

Illustis.
Gloriosus.
Splendidus.
Celeberrimus.
Clarissimus.

Celebritate & splendore florens.

Homo gloriâ & rebus gestis amplissimus.

Gloriâ maximè excellens.

Magnificis laudibus exornatissimus.

Laudibus illustis.

Ad claritatem & amplitudinem natus.

Laudi ampliorem locum non relinquens.

Orbem nominis sui gloriâ implens.

In gloriæ theatrum prodicens.

To make Famous, or renowned, &c.

Clarum & illustrem reddere.

Magnifice illustrare.

Nobilitare.

In claritatem ab obscuritate vindicare.

Famam (alicuius) laudibus magnificis amplificare.

Illustrem reddere.

Magnum splendorem alicui afferre.

Multum alicui honorem accumulare.

Æternâ gloriâ aliquem illustrare.

Nomen alicuius æterna memoria consecrare.

Gratiam & gloriam alicui parere.

To be Famous or renowned.

Inclarescere.

Ex-

Excellere
Eminere
Fama & nomine illustris esse.
Immortales laudes consequi.
Memorable nomen obtinere
Gloria florere

A toy, fancy.

Figmentum
Commentum
Ludicrum
Nugamentum
Inuentum nouum
Res leuissima
Ludibrium

To Fancie, or affect, &c.

Adamare maximè
Animum adijcere
Probare
In amoribus & delicijs habere
Singulari esse beneuolentia in-
aliquem.
Studijs prosequi
Beneuolentia complecti
Exosculari aliquem

*After his own mind, will,
fancie.*

Suo arbitrio
Prout sibi placet
Ex sua ipsius libidine
Pro bene placito

*Fantasticall, variable, not long
in a mind or fashion.*

Homo { euri-
varius
sui nunquam similis.

Ad quamuis occasionem muta-
bilis.
Nullum certum vitæ finem sibi
proponens.
Vanus
Leuis
Inæqualis.

It fareth well with him.

Fœlix est }
Bene } agitur cum eo.
Præclare }
Prospero fortunæ flatu vititur

*To farewell, to haue an ex-
quisite diet.*

Delicatè pasci
Cupedijs & scitamentis vesci
Saliarem in modum epulari.

*Farre off, or farre abhorring
from, strange, &c.*

Alienissimus
Remotus
Procul
Abhorrens
Auersus
Purissimus
Disiunctissimus

} ab aliquo

A farre countrie, &c.

Regio longinqua
Terra extera
Transmarina gens
Remotissima natio.

A fashion, guise, or manner

Mos
Consuetudo

Ritus

Ritus
Modus
Forma
Via
Disciplina.

To Fast, or use abstinence.

Ieiunare
Ab omnibus vitæ adiumentis
abstinere.

Carnem } macerare.
          } affligere.

A cibo & potitione sibi tempe-
rare.

A fault, or vice, an offence.

Peccatum
Vitium
Culpa
Offensa
Erratum
Lapsus
Noxa
Crimen

*To commit a fault, or to
offend.*

Errare
Peccare
Labi
Culpam committere
Offendere
Decipi
Contrahere
Flagitium designare
Delinquere
Peccatum admittere
Noxam concipere.

*For fashion or comple-
ment.*

Ad speciem tantum.
Moris gratiâ
Prætexu
Similitudine quadam
Simulatione
Consuetudine magis quàm con-
scientia inductus.
Pro forma tantum
Ostentationis causâ.

Faults or blame-worthy.

Reprehendus
Reus
Culpæ affinis
Mendosus
Criminosus
Accusandus
Increpatione dignus.
In culpa hæret
In vitio.

To find fault with one.

Alicui vitio venere
Crimini dare alicui
Culpam (in aliquem) vertere
Convitiis scarpere
Convitiis virgere
Malè (in re aliquâ) accipere
Crimen in aliquo reprehende-
re.
Culpæ insimulare }
Criminis } arguere } aliquem.
Culpæ }
Criminis }
Peccati } notam } inurere
Errati } } alicui.

Culpæ

Culpæ notant inire.

Tribuere aliquid } fraudi.
Ascribere alicuius } stultitiæ.
                                 } ignorantiz.

Conferre culpam in aliquem
Verbis castigare

Fautleffe, blameleffe, innocent.

Extra noxam
Innocens
Culpâ carens
Purus à culpa
Expers criminis
Remotus à vizio
Nulla reprehensione dignus
Minimè inculpandus.

To favour, to like one, or to wish well unto.

Approbare
Amplecti
Illustri gratia accipere
Collaudare
Laudî alicuius suffragari
Indulgere } alicui.
Favere }
Bene cupere }
Benevolentia complecti
De ornamentis alicuius cogitare.
Inclinatione voluntatis in aliquem propendere.
Præcipue indulgere alicui.
Benevolentiz significationes dare.

Favour, love, liking.

Gratia
Favor
Amor
Approbatio
Studium
Benevolentia
Charitas.

Favourable, or gracious so.

Benignus
Facilis
Propitius
Indulgens
Placidus
Bonus
Amicus
Clemens
Altus
Benevolus
Omnia sentiens pro aliquo
Studia tua erga aliquem voce,
vultu & facto significans.

Favourably, graciously, kindly.

Benigne
Indulgenter
Candide
Benevole
Propitie
Clementer
Singulari benevolentia in quem.

To winnow favour.

Influere in aures.
Benevolentiam experiri.

Gra.

Gratiam parare
 Studia hominum comparare
 Omnes in amorem sui vertere.

*Favoured or in favour or
 grations*

Gratiosus apud omnes
 Vnicè dilectus
 Multæ authoritatis & existima-
 tionis.
 Gratia excellens
 In omnium ore & oculis
 In hominum charitate
 Gratia florens
 Priuatis, summis & infimis cha-
 rus.
 Gratia & authoritate valens
 apud.
 Charus & dilectus omnibus.

A favour of a man, etc.

Ascriptor alicuius dignitatis
 Amantissimus alicuius
 Fautor
 Auditor } alicuius dignitatis.
 Patronus }
 Singulari in aliquem beneuolen-
 tia.

Adamator }
 Autor } alicuius.
 Amplexatur }

Ascriptor alicuius sententiæ
 Suffragator alicuius laudis.

*To grow or fall out of favour,
 or request, to be dis-
 favoured.*

Populi studium amittere
 perdere beneuolentiam.

Ex hominis studiis excidere
 Ex animis & amore effluere
 In vituperationem incidere

*Il-favoured, unfermely, de-
 formed.*

Deformis
 Horridus
 Inornatus
 Squalidus
 Inuenustus
 Monstrum hominis.

To bring into favour.

Gratiosum reddere
 In grati- }
 } ponere
 } sconstituere.
 Gratiam alicuius conciliare
 Sua gratia & potentia adiuua-
 re.

Fearfully, daftardly, unresolued.

Timidè
 Titubanter
 Dissidenter
 Meticulolè
 Pusillanimitè
 Abiecto animo.

*To fear or stand in awe of, to
 dread, &c.*

Perumescere
 Horrere
 Reformidare
 Metuere
 In metu versari
 Expauescere
 Terrore opprimi
 Trepidare

Con-

Contremescere
Formidare
Timere
Alicuius aduentum horrere
Minas horrescere
Metu exalbescere
Perhorrescere quid
Cohorrescere.

To Feare or terrifie a man.

Perterrere
Metum incutere
Perturbare
Metu afficere
Intimorem conicere
Causam timoris alicui asserre
Spe deicere
Metu debilitare.

Fear or dread.

Terror
Metus
Formido
pavor
Trepidatio
Mali expectatio.

Void of feare, or fearelesse.

Impertersitus
Animo infracto
Intrepidus
Nullos casus pertimescens.

Fearfull or battlesse.

Meticulosus
Timidus
Demisso & abiecto animo
pusillanimus
Tenciori animo
Timori succumbens

Ignauus
Minis cadens.

*Fearfull or terrible, dread-
full to, &c.*

Horrendus
Terribilis
Horridus
Pertimescendus
Metuendus
Reformidandus
Formidolosus
Minor
Timendus

Aliquid mali } } portendens
                  } } denunciens.
Ominosus.

*To Feast a man, or to give him
good entertainments.*

Conuiuio excipere
Ad epulas invitare
prandium } dare alicui.
Cenam }

Feastly, neatly, finely.

Scite
Venuste
Terse
Polite
Compte
Ornate
Concinne.

Feeblesse, or weaknesse.

Infirmitas
Imbecillitas
Debilitas
Languor

N

Im.

Impotentia
Defectus virium.

Feebly or weakly.

Infirmie
Languide
Inualde
Impotenter
Puhllanimiter
Imbecilie.

To feeble one, to ferret out his meaning.

Tentare sententiam alicuius
Opinionem exquirere
Explorare mentem
Exlicere
Expiscari } quid quis sentit.
Exsculpere

Feeble, weak, or crasse.

Debilis
Infirmus
Impotens
Languidus
Nullarum virium
Imbecillus
Morbis affectus
Valerudinarius
Ægrotans.

To fetch from a place.

Accersere
Haurire
Petere
Sumere
Ducere
Delibare
Colligere

Mutari.

Farre ses.

Longè petitus
Transinarinus
paulo longius ductus
Aduentius
Peregre arcessitus.

Farre distant, or a great way off.

Longe distans
Procul remotus
Disiunctissimus
Multis abest milliarijs.

To Feed or to nourish, to cherish or maintain diet.

Pascere
Nutrire
Saturare
Alere
Victum alicui præbere
Fouere
Pabulum
Dietam } suppeditare.
Cibaria
Sustentare.

To feast a man, &c.

Conuiuio excipere
Laute tractare
Conuiuium alicui dare
Cibo alicuius beneuolentiam
allicere
Inuitare aliquem cæna
Cæna aliquem dignari
Epulum alicui instituere

Con-

Conquistissimus dapibus saturare.

A fellow or companion.

Socius

Comes

Sodalis

Connictor

Contubernalis

Cum aliquo coniunctissimus.

Fellowship, communion, society.

Societas

Communio

Coniunctio

Conaictus

Fierce, eager, violent.

Acer

Vehemens

Feruidus

Ferox

Turbulentus

paulo concitator

Commotior.

Fertile, battle, fruitful.

Fertilis

Fructuosus

Fecundus

Vber

Magnam copiam effundens.

Fewness, or a small number.

paucitas

Infrequentia

Exiguus numerus

Raritas

Exiguitas

penuria

Defectus.

In few words briefly.

paucis verbis

presse

Concise

Breuite

Stricte

Summatim

Genera rerum breuiter attin-
gendo.

To fight in battell.

pugnam ire

præliari

Acie congregi

Dimicare

Confligere } cum.

Armis disceptare

Digladari

Confliktari

Decertare

Manum conferre vel conferere.

A fight or battle.

prælium

pugna

Conflictus

Certamen

Digladatio

Certatio

Dimicatio:

Overcome in fight, or battell.

Fusus

N a

Pro-

Profligatus
 Denictus
 Cæsus
 Fractus
 Superatus
 Manus datus.

A figure, a shape, or forme, &c.

Forma
 Figura
 Idea
 Facies
 Effigies
 Species
 Character
 Similitudo
 Imago
 Simulachrum

Figures or flowers Rhetorickæ.

Figuræ	}	orationis.
Tropus		
Ornamenta		
Insignia		
Lumina		
Suadæ medulla		
Elegantiz		
Flores		
Veneres		
Suauitates		
Delibati flosculi		
Vbertate		
Myrothecia	}	oratoria.
Pigmenta		

*Figurate, set forth, or adorned
 with figures.*

Oratio metaphorica

Sermo { Modificatus
 Figuratus
 Tropicus
 Translatus.

Verborum & sententiarum floribus conspersus sermo.

To fill up, or to replenish.

Implere
 Cumulare
 Onerare
 Locupletare
 Refercire
 Complere
 Exaggerare
 Explere quod deest
 Addere quod deficit
 Nullum vacuum locum pati
 Nullam inanitatem permittere.

A filling up, or replenishing.

Supplementum
 Repletio
 Complementum
 Comprissio
 Expletio
 Exaggeratio
 Inanuitatis exclusio.

Filthy, foul, stutty, viciously.

Sordidus
 Inquinatus
 Squallidus
 Fædus
 Illotus
 Immundus
 Obscenus.

Filthy

fil. by, beastly, unhonest.

Turpis
 Fædus
 Pudicitæ expugnator
 Inhonestus
 Spurcissimus
 Ad libidines natus
 Inquinatus
 Impurus
 Contaminatus
 Viciosus
 Dissolutus
 Turpitudini serviens
 Palam ad omnes libidines diuulgatus
 Impudicus
 Omnibus turpitudinis notis insignis
 Vino & lustris obrutus
 Impura intemperantia homo
 Sparcissimus
 Vitijs inquinatissimus.

Filthy, unhonestly, beastly.

Flagitiosè
 Inhonestè
 Impudicè
 Sordidè
 Turpiter
 Libidinosè.

Filthiness, foulness, or impurity, &c.

Turpitude
 Fædity
 Vitz inquinatio
 Impurity
 Immundities
 Spurcities

Libido

Morum } Fædity
 } Obscœnitas
 Inhonesti mores.

To commit filthiness.

In turpitudinem delabi
 Turpitudinem suscipere
 Flagitium committere
 Impudicè } viuere.
 Impurè }
 Alienam pudicitiam expugnare
 Turpitudini seruire
 Intemperanter viuere
 In impuritates incidere
 Fædissimam vitam agere.

Fine, trimme, braue, gallant, &c.

Nitidus
 Elegans
 Ornatus
 Comptus
 Splendidus
 Politus
 Lautus
 Terfus
 Limatus
 Fulgidus
 Magnificus.

Finess of speech, eloquence.

Emendatior
 Purior } sermo.
 Politior }
 Dicendi elegantia
 Accuratum loquendi genus

N 3

Cultus

Cultus sermonis
Ornatus orationis
Elocutionis præstantia
Optimus dicendi character.

*To flode out, to search
out.*

Adinuenire
Deprehendere
Investigare
Eruiere
Expiscari
Comperire
Resciscere

Finally, to conclude.

Deniq;
Demum
Ad postremum
Postremo
Ultimo
Ad summam
In summa
Vt comprehendam breui.

*Finemisse, brauerie or ele-
gantie.*

Elegantia
Ornatus
Vestium magnificentia
Splendidissimæ vestes
Fulgens stola
Decor
Lautitia
Mundities
Vestium luxus
Curiosior cultus.

Finely, gallantly, or exquisitely.

Eleganter
Ornatè
Exquisitè
Comptè
Accuratè
Elaboratè
Splendidè
Illuminatè
Politè
Limatè
Admirabiliter
Industriè
Concinne
Peruenustè
Compositè
Nitidè

To Finish, or to conclude.

Finire
Terminare
Perorare
Concludere
Pertexere
Perficere
Absolvere
Consummare
Extremam manum imponere
Exædificare
Fastigium operi imponere
Vsq; ad extremum exequi
Explere quod deest.

*To fire, to set on fire, to burn
or to waste, &c.*

Inflammarè
Incendere
Ignibus committere

Flam-

Flamma delere
 Concremare
 Exurere
 Comburare
 Ignis subijcere rei.

A firing or burning, &c.

Incendium
 Conflagratio
 Ignis
 Inflammatio
 Combustio.

Fired, consumed, burned.

Ignibus vastatus
 Incendio sepultus
 Flammis consumptus
 Ad flauillas & cineres reductus.

Fits or apt to or for a matter.

Aptus
 Habilis
 Idoneus
 Accommodatus
 Appositus

} ad rem.

It is fitting or meet.

Par est
 Conuenit
 Decet
 Equum } est.
 Iustum }
 Conguium.

Fitted or prepared for a matter.

Opportunus & ex usu
 Vsu alicui inseruiens

Par }
 Idoneus } negotio.
 Opportunus } rei
 Vtilis }
 Aptus & instructus amplissime
 ad.

*To flatter or to curry favour with,
 to dissimble.*

Assentari
 Adulari
 Blandiri
 Se suppliciter insinuare alicui
 Loqui omnia ad colligendum
 beneuolentiam
 Ad alterius voluntatem loqui
 Compositis sermonibus aures
 mulcere
 Fallis laudibus exornare
 Falsam laudem alicui assignere
 Gratiam inire apud omnes
 Blanditijs beneuolentiam cap-
 tare
 Se in gratiam alicuius insinu-
 are.

*Flattery or praising, fallacy,
 dissimulation, or false-
 hood, &c.*

Adulatio
 Assentatio
 Blanditiæ
 Obsequium
 Delinitio
 Insinuatio
 Verborum } } illecebræ
 } } lenocinia.
 Blandiloquentia.

A flatterer, a cogger or gliser, a false dissimbler, &c.

Adulator
Assentator
Blanditor
Gratix captator
Auribus inseruens
Gnatho
Blandiloquus
Ad gratiam omnia loquens.

To flaunt, or to brags it out in eloquent words.

Rem splendore illustrat verborum
Iactationem habere apud populum
Prolusione vti.

Flauntingly.

Profluenter
Orientatione adhibita
Ambitiose
Populariter & affectare
Iactabunde.

To flee, or to have recourse unto.

Confugere } ad.
Se recipere }
Recurrere }
Receptum habere in quo.

To flee, or runne away, to betake him to his heels.

Aufugere
Salutem fugâ querere

Sibi fugâ consulere
Tergum vertere
Se in pedes conijcere
Se fugæ mandare
Fugam captare
Pedibus confidere.

Fleeing, fading, transitory.

Fluxus
Celeriter præteruolans
Caducus
Cito decidens
Diffluens.

To cause to flee, or to put to flight.

Subigere
Perdomare
Profligare
Consternare
Frangere
Comprimere
Opprimere
Euertere
Fugare
Fugæ mandare
Dissipare. } hostes.

Flight, or flying from, &c.

Fuga
Tergiversatio
Auolatio
Præpropere discessio
Quæ sita peruolatio.

To sit or remove to a place.

Migrare
Solum vertere
Sedem mutare

Muta-

Mutato domicilio alium locum
habitare
Ad alium locum migrare
Domo remigrare.

*To Flocke unto, to resort
to, &c.*

Ititare

Confluere } magno numero
Aduolare } ad.
Effundere se ad
Frequenter adesse
Globatim conuertere se aliquo
Concu sum facere.

*To Flocke to a place,
Vide Resorts.*

Concursum facere }
Aduolare & confluere } ad.
Frequenter ire.

To Flout or mocke at.

Deridere
Salle notare
Facere perstringere
Indificari
Derisione ludere quem
Subannare
Dicaciter alicui insultare

Flourishing or happy.

Florens
Vigens
Floridus
Fœlix
Perbeatus
Fortunatus
Bene beateque viuens
Omnia subsidia habens

Omni } molestia }
          } perturba- } carens.
          } tione   }

Omnia ad voluntatem fluentia
habens.

*To Flow, mocke, or scoffe at
a man.*

Dignum putare quem illudat.
Indignis modis irridere
Pro ridiculo & delectamento
putare
Probrosis nominibus illudere in
quem
Indificari quem.

To Flourish, or to prosper.

Florere
Fœlicitate vti
Optime se habere
In rerum omnium abundantia
viuere
Diuinitus habere fortunam ad-
iunctam
Omnia secunda experiri.

To Flow from, or to proceed.

Fluere
Procedere }
Efflorescere }
Gigni } ex à.
Emanare }
Effluere }
Nasci }
Descendere }
Prouenire }
Proficisci }

To Flout, mock, scoff at.

Ludere in quem
Ab aliquo iocum captare
Satyrica dicacitate exagitare
Risu prosequi
Illudere } quem.
Deridere }

Food, meat or nourishment.

Cibus
Alimonia
Victus
Pallus
Cibaria
Nutrimentum
Alimentum
Pabulum.

A Fo, adversary, or enemy.

Pessime animatus erga quem
Inferissimus allui
Inimicissimus
Hostili animo in quem.

To Foile or vanquish.

Fandere
In fugam conijcere
Profligare
Superare
Euertere
Consternare
Cogere ad deditionem
Virtute superare
Manu & ferro opprimere
Subingere

Frangere
Hostiles opes atterere.

A Foile, vanquishing or overthrowing, conquering.

Ignominia
Offensio
Labes
Incommodum
Repulsa
Calamitas
Clades
Titubatio.

To receive a Foile, or overthrow, to be put to flight, &c.

In cladem incidere
Calamitatem accipere
Pessimè accipi
Plagam accipere
Ignominiam accipere
Victoriam amittere.

Foiled, subdued, overcome.

Fugatus
Victus
Prælio fractus
Cæsus
Subactus
Superatus
In fugam coniectus.

Foolish, delirious, blackish or foolish.

Imprudens
Stultus

Sine

Sine ratione omnia agens

Ineptus

Insulfus

Delirus

Plane desipiens

Ratione expers

Insipiens

Sapientiae expers

Nullius iudicij

Futilis

Nihil plane sapiens

Nullus consilij

Imprudenti consilio omnia mo-
liens.

*Foolishness, foolishness, folly
and witlessness, &c.*

Stultitia

Insipientia

Imprudentia

Insulitas

Vanitas

Ineptiae

Stoliditas

Imprudentia

Fatuitas

Amentia

Vecordia

Foolishly.

Inepte

Stulte

Temore

Insulfe

Insipienter

Sine ratione

A foolish, unwise or witless person.

Insipiens

Delirus

Nullius consilij

Ineptus

Verecundiam laborans.

*To play the fool, to dole
unwisely.*

Ineptire

Suas ineptias prodece

Stulte agere

Desipere

It followeth or remaineth, that.

Relinquitur

Sequitur

Reltat

Superest

Reliquum est

} vt.

*A follower, a servant, an at-
tendant.*

Affectator

Cultor

Affecta

Minister

Observatissimus alicuius.

To follow or imitate.

Imitari

Persequi

Æmulari

Vita exprimere

Vestigijs alicuius insistere

Reddere

Effingere

Se ad alterius mores & consue-
tudinem componere

Se

Se ad alterius exim p'um confor-
mare.

*To follow a matter, or to pro-
secute it.*

Persequi
Vrgere
Premere
Agitare
Insistere
Herere
Immorari
Amphicare
Exornare
Dicendo exaggerare.

Fond, foolish, or wiseless.

Stolidus
Fatuus
Homo minimi consilij
Perridiculus
Vide antè in Foolish, &c.

Fond, or cackling, &c.

Indulgens
Nimium amans
Paulò facilius
Nimio plus diligens
Indulgentia plus nimia suos libe-
ros amans
Depravans liberos indulgentia
Nimis leni ingenio in aliquem
Nimia indulgentia mores filio-
rum deformans
Sua immodica conniventia libe-
ros corrumpens.

Fond, or cackling, indulgentia.

Indulgentia
Nimius amor
Tenerimus affectus
Immoderata dilectio
Lenitas vitiosa
Cæcus amor liberorum.

*To forbid, to prohibit, to inter-
dict or restrain.*

Prohibere
Interdicere
Vetare
Verbis impedire
Inhibere
Minus detertere quo minus
Pœnis } reuocare.
Edicto }

Forbidden or vulgar snail.

Illicitus
Vetus
Inconcessus
Nefas
Prohibitus
Interdictus
Contra leges
Verbo Dei repugnans.

A forbidding, or restrains.

Interdictio
Prohibitio
Interminatio
Inhibitio
Restrictio
Imperiosa reuocatio

*To force, or impell, to enforce
or constrain, &c.*

Impellere
Adigere aliquem
Inuitum trahere
Vi protrahere
Cogere
Compellere
Necessitate vrgere
Protrudere.

Of no force, or weighi forcelesse.

Irritus
Vix minimi instar habet
Nullam habet auctoritatem
Nullius omnino } ponderis
                          } roboris
                          } momenti.

Inutilis
Vanus
Nullam habet vim.

A forcing or compelling.

Coactio
Compulsio
Adactio
Motus violentus

Fercible, powerfull, effectual:

Vehemens
Efficax
Valens
Actuosus
Vim habens
Magni ponderis

Fercible, or with violence.

Violentè

Vi quadam
Impetu & armis
Coactè
Imperiosè.

Force or violence.

Vis
Impetus
Violentia
Coactio
Vehemensimpulsus
Terror
Protrusio.

To foresee, or foresee.

Prædicere
Præfigere
Præmonstrare
Diuinare
Præcinere
Augurari
Vaticinari
Prænuntiare
Futura canere.

To foresee, or perceive, &c.

Providere
Percipere
Præuidere
Præsentiscere
Præscire
Præsentire in posterum
Prospectere in futurum
Præcognoscere
Cogitatione providere.

To Forswear himselfe.

Pelerare
Falsò iurare

Esse

Esse periurij reus
Conceptis verbis peierare
Iuramentum violare.

*To forestall, engross, or buy
before hand.*

Præmerari
Coemere
Interceptere
Prior emere.

*To forewarn or admonish a-
forehand.*

Præmonere ut sibi quis caueat
Prædicere
Præsignificare alicui
præmonere
Denuntiare quid euenturum sit
De futuris euentibus certio-
rem facere.

Forged or counterfeited.

Fictus
Commentitius
Adulterinus
Falsus
Ementitius
Suppositivus
Mendax

Non { germanus
          { genuinus
Fictivus.

*To Forget or blot out of remem-
brance, to extin-
guish, &c.*

Oblivisci rei
Oblivioni tradere
perpetuo silentio obruere
Oblivione voluntaria contrerere

Ex memoria delere
Memoriam rei abijcere
Ex animo deponere
Sepelire caligine
Oblivione delere
Memoriam rei deponere
Nunquam cogitare de re.
Non recordari rei.

*To forgive or to pardon, to
dispenſe with, or
release.*

Remittere
Condonare
præterire
Impunitum dimittere
Erratis veniam tribuere
Impunitatem dare
Ignoscere
Licentiam concedere
pœnas ab aliquo non repe-
re.

Forgiveness or pardon, &c.

Venia
Condonatio
Impunitas
Remissio
Ignoscentia
Conniuentia.

Forgetfulness.

Oblivio
Memoriæ defectus
Rei ex animo deletio.

Forgetfull, oblivious.

Obliviosus
Nulla pene memoria.

Audi-

Audita & lecta obruens obliuione
 Labili memoriâ
 Rerum auditarum vel lectarum
 non tenax.

Forlorne, or gracelesse, &c.

Omnium præsidio spoliatus
 Perditus
 Profligatus
 Desertus
 Nullis præsidij munitus
 Omnibus copijs & facultatibus
 orbatus
 Bonis omnibus defectus
 Ab omni spe derelictus.
 Subsidijs omnibus destitutus
 Ad insignem prænam referuat.
 tus.

Formally, agreeably unto.

Consentaneè
 Congruenter
 Accommodate
 Consonè
 Conuenienter.

*For forme, shew, fashion, for
 complement only.*

Dicis causa
 Pro forma tantum
 Prælusione quadam
 Specie tenus
 Simulate.

Ferraine, out-landish, farre fet.

Externus
 Aduentitius
 Transmarinus

Petitus aliunde
 Exoticus
 Peregrinus
 Ex remotissimis nationibus im-
 portatus.

To forsake or leave desitute.

Deferere
 Destituere
 Derelinquere
 Orbum inopemque relinque-
 re
 Aliquem deficere
 Discessionem facere ab aliquo
 Ab aliquo recedere
 Desertum & amicis defectum
 reddere aliquem.

Forsaken or left destitute.

Desertus
 Derelictus
 Destitutus
 Inops & ab omnibus reiectus
 Amicis orbatus
 Omnibus præsidij nudatus
 Perditus
 Abdicatus
 Omnibus malis expositus.

*To foresee, perceive, know,
 or understand before.*

Cogitatione sua prouidere
 Prænoscerè
 præsagire
 præcognoscere
 præsentiscere
 prospicere in futurum
 Præscire

Augu-

Augurari coniectura futura
 Diuinare
 Prauidere.

To Fortifie or make strong.

Munire }
 Sepire } vallo.
 Vallare }
 Corroborare
 Obuallare
 Firmare
 Stabillire
 Exagerare.

A Fortified or defended place.

Munimentum
 Castellum
 Propugnaculum
 Turris
 Septus & munitus locus
 Vallum
 Septum

*Forth-with, presently,
 immediately.*

Mox
 Illico
 Confestim
 Continuo
 Euestigio.
 Dictum factum
 Nul' à morà interposità
 Primo quoque tempore
 Memento temporis.

*A Fortresse, Hold, Scence,
 Castle.*

Castellum

Turris
 Propugnaculum
 Munimentum
 Arx
 Locus munitissimus.

*To Forward a matter, or sur-
 ther, to helpe for-
 ward.*

Promouere }
 Adiuuare } rem.
 Provehere }
 Incitare }
 Magno adiuumento esse
 Vrgere
 Instigare
 Alas edere
 Omnia adminicula suppeditare.

Forward, or ready to.

Promptus }
 Expeditus }
 Paratus }
 Incitatus } ad.
 Propensus }
 A'acer }
 Volens }
 Accinctus }
 Pronus. }

*In a forwardnesse, or
 readinesse.*

In promptu
 In procinctu
 In bono cinctu
 In bono cursu
 Expeditus

Accin-

Accinctus }
 Satis propensus } ad.
 Paratus }

To goe forward or proceed.

procedere
 pergere
 prouchi
 Sese promouere
 progredi
 proficere
 Gradum prbmouere
 Festinare
 Properare.

A forme, type, or map.

Forma
 Idza
 Imago
 Species
 Simulachrum
 Typus
 Effigies
 Figura.

Fortunate; or prosperous.

Felix
 Fortunatus
 Beatus
 Faustus
 Secundus
 Florentissimus
 Incredibili felicitàte
 Digito cælum attingens
 Auspicatus
 Ex animi sententia res suas
 confici

Fortunately, happily, luckily.

Fortunatè
 Faustè
 prosperè
 Auspicatè
 Feliciter.

Foule, or deformed; &c.

Aspectu } teter
 } deformis
 Inuenustus
 Sordidus
 Fædus
 Squalidus
 Turpis
 Inhonestà facie
 Longè abest à pulchro.

*Foule or discompered
 weather.*

Cælum pluuiosum
 Tempestas minimè serena
 Magna pluuiarum vis
 Intemperies acris
 Spurcissimum cælum.

Foule, or filthy.

Turpis
 Fædus
 Inquinatus
 Spurcus
 Obscænus
 Inhonestus.

*To lay a foundation, or
 ground worke.*

Fundamentum ponere, iacere,
 collocare.
 Auspicari opus

Ordini

Ordiri } quid.
Inceptare }

It is, or mortall.

Momentaneus
Caducus
Fragilis
Mortalis
In casu positus
Fluxus
Vanus
Non duraturus
Non } constans
          } permanens
Celebriter dilabens.

*Fraile, or weaknesse,
mortality.*

Fragilitas
Mortalitas
Vanitas
Fugacitas
Instabilitas.

*To frame or make a
speech, &c.*

Efficere
Conficere
Componere
Fabricari
Contextere
Formare
Instituere
Habere
Excogitare
Inuenire
Inuentor
Author
Artifex

} epistolam, ora-
tionem, &c.

} rei esse.

*Framed to, for, or accep-
ding.*

Factus
Fictus
Compositus
Assuefactus
Aptus
Informatus
Idoneus
Temperatus

} ad.

Fraud, craft, or guile, &c.

Fraus
Dolus
Impostura
Versutia
Vasrities
Calliditas
Insidiae
Praestigiæ
Dissimulatio
Astutia.

A Feay, or tumult.

Tumultus
Rixa
Digladiatio
Motus
Sicarum
Gladiatorum

} districtio.

Freed, or set at liberty.

Liberatus
Exemptus
Absolutus
Exolutus
Ereptus
Expeditus
Non alligatus

Liber

Liber
Solutus
Ingenuus
Sux potestatis
Nemini seruiens.

To Free a man from, or to deliver from, &c.

Liberare
Exolvere
Expedire
Vindicare
Eximere
Asserere
Eripere
Soluere
Immunitatem
Libertatem

} aliquem ab.

} à re concedere.

Free from, or without monition, gratis, &c.

Gratuitus
Sine mercede
Aduentitius
Nequaquam mercenarius
Ex sola Dei bonitate proficiens
Minimè mercenarius
Sine pecunia & pretio
Ex grati & dono
Immeritò
Non emptitius.

To make a man Free of any place, City, incorporation, company.

Manu-mittere
Ciuitate donare
In societatem ascribere

Liberum facere
Imperire ciuitatem alicui
Immunitatem dare
Rudi donare
A seruitute eximere

Free or as libertie.

Liber
Solutus
Sui iuris
Libertate donatus
Nulli seruiens
Ingenuus
Sux potestatis

Free from, &c.

Liber
Immunis
Liberatus
Procul remotus
Purus
Remotissimus
Disiunctissimus
Longè distans

} ab.

Freely or without reward.

Gratuitò
Sine mercede
Gratis
Ex mera gratia
Ex dono
Sine vlla pactione.

Freedom, or libertie.

Libertas
Manumissio
Immunitas à seruitute
Ingenuitas

*To get gain, or win
friends.*

Parare
Acquirere } sibi amicos.
Adiungere }
Benevolentiam sibi comparare.

Friendless.

Inops amicorum
Patrocinio destitutus
Expers fautorum.

A trusty or sure friend.

Certus
Probatas
Compertus
Exploratissimus
Cognitissimus
Coniunctissimus } amicus.
Constantiam & fidem amicis
præstans.
Egregiè fidelis alicui
Periculi perspectus amicus.

Friendly, or kind unto.

Benignus
Amicus
Indulgens
Humanus
Liberalis
Beneficus
Hospitalis
Amicissimus
perbenevolus.

*To frighten, or to scare,
or scare.*

Terrori inferre

Metu percellere
Horrore perstringere
Exterrere
Complere horrore
Metum asferre

To frequent or resort unto.

Confluere
Concurrere } ad.
Itare }
Aduolare }
Aggregare se ad
Multum adesse
Frequenter ire ad
Concursum facere ad.

*A place much used or
frequented.*

Frequens
Frequentatus
Locus celeberrimus
Frequentia hominum maximè
illustrissimus
Congregatione hominum cele-
berrimus
Locus hominum multitudine
completissimus
Consertissimus cuius locus.

Frolic, jocund, merry.

Totus spirans hilaritatem
præ lætitiâ gestit
Explicans frontem
Iucunditate plenus
Hilarus

Froward or pœuish, &c.

Peruersus
Morosus

Difficilis in vitæ consuetudine.
Iracundus.
Incommodis moribus.
Querulus.
Insuavis conuictor.
Acerbissima natura.
Intractabilis.

Fruit or increase of the earth.

Fruges	}	terrx.
Fructus		
prouentus		
Fœtus.		
Fœnus		
Commodum		
Reditus		

Fruit, benefit, or commodious.

Fructus.
Commodum.
Beneficium.
Vtilitas.
Emolumentum.
Bonum.
Lucrum.
Accessio.

Fruitfull or commodious.

Fructuosus.
Vtilis.
Ferax.
Vberes fruges effundens.
Frugiter.
Non pœnitendus.
Non inutilis.

*A fruitfull or plentiful soile
or Country.*

Vbertate agrorum abundans.

Varietate fructuum & passionis
magnitudine excellens.

Frugifer.
Ferax.
Fructuarius.
pinguis
Prouentum edens.
Fœcundus.
Fructuosus.
Fertilissimus.
Cultissimus.
Vberimus.
Vberiores fructus edens & affe-
rens.
Fructuum copiam producens.

Fruitfullness.

Fœcunditas.
Vberitas.
Feracitas.
Fertilitas.

To make fruitfull.

Fœcundare.
Fructuosum efficere.
Fertilitatem infundere.
Feracitatem dare.

Frustrate or vaine, &c.

Inanis.
Irritus.
Nullo fructu.
Vanus.
Abrogatus.
Nullius usus.
Inutilis.

To make frustrate or vaine.

Ab opere efficiendo prohibere.

A scopo suo depellere
 Conatus alicuius irritos reddere
 Frustrari } quem.
 Eludere }

A Fugitive, or runner away.

Fugitivus
 Profugus
 Transfuga
 Erro
 Sedem solumque mutans.

To Fulfill or accomplish.

Exple
 Exequi
 Absolvere
 Perficere
 Effectum dare
 Consummare
 Perpolire
 Finire
 Peragere.

Full of, filled or replenished.

Plenus
 Cumulatus
 Abundans
 Repletus
 Exaggeratus
 Refertus
 Locupletatus.

Fulness or plenty.

Plenitudo
 Abundantia
 Copia
 Vbertas
 Vis infinita

Cumulus
 Varietas
 Multitudo
 Amplitudo.

Fully, or plentifully, &c.

Copiosè
 Amplè
 Expletè
 Pluribus
 Abundanter
 Fluenter
 Effluenter
 Profluenter
 Cumulatè
 Completè

Furious, wrathfull, testie.

Iracundus
 Irritabilis
 Homo summâ iracundia
 Morosus & difficilis.

Furious or outrageous.

Facies furorum intentans
 Impotentissimus
 Omnia omnibus minans
 Furens
 Animi impotens
 Insanus
 Intemperantissimus
 Ira nullum modum habens.

Furious or franticke, &c.

Furiosus
 Effervesceus iracundia
 Facibus furorum incensus vel inflammatus
 A totâ mente deficiens

Fu-

Furore ac irâ excandescens
Omnia omnibus minans
Præceps actus ab affectibus.

To Furnish or store with, &c.

Instruere
Ornare
Locupletare
Cumulare
Replere
Oncrare
Complere
Exagerare

} aliquem.

*A Furberance or help
unto.*

Adiumentum
Præsidium
Adminiculum
Auxilium
Instrumentum
Incitamentum
Progressus
Calcar.

To Further a man unto.

Prouhere
Promouere
Adiuuare
Magno vsui esse alicui
Alicui magnum adiumentum
asserre & approbare
Materiam & facultatem alicui
suppeditare
Auxilium (alicui) subministra-
re
Magna momenta asserre alicui
ad

A Furberer of a man, &c.

Adiutor
Auxiliator
Incitator
Author
Impulsor
Fautor
Sublevator
Amplificator
Ornator
Illustrator.

Fury, madness, rage.

Furor
Rabies
Indignatio
Amentia
Bachatio.

Furniture, or provision.

Apparatus
Ornatus
Apparatus
Provisio
Cloregium.

Furnished, prepared for.

Instructus
Paratus
Præmunitus
Accinctus

} ad.

To Furnish, trimme, scour.

Interpolare
Nitorem dare rei
Repolire
Tergere
Reparare

Splendorem accersere rei.

*Furthermore, or more-
moresney.*

Præterea
Quinetiam
Huc addatur etiam
Huc accedit quod
Porro
Ut progrediar.

To Fyre or burns.

Inflammare
Incendere
Ignibus delere
Ignibus committere
Flamma delere & consumere
Flammis loca absorbere
Concremare
Exurere
Comburare
In cineres redigere,

G.

To Gad v^y and downe.

Gircumcurritare
Huc & illuc vagari
Sursum deorsum cursi-
tare

Nulla certo loco consistere.

To Gaine or get, &c.

Emolumentum }
Operæpretium } facere.
Lucrari
Fructum recipere
Fructum discerpere
Diuitias & copias colligere
Opes conquirere
Lucrum facere
Suis seruire commodis
Vtilitatem colligere ex.

Gaine or commoditie, &c.

Quæstus

Lucrum
Fructus
Commodum
Fænus
Vtilitas
Vsura
Compendium.

*Gainefull or profitable, commodious
or gainefull to.*

Quæstui alicui
Quæstuosus
Commodus
Ad magnitudinem quæstus im-
mensus
Ad vtilitatem alicuius compo-
tus & comparatus
Vtilitati } esse alicui.
Emolumento }
Fructuosus } alicui.
Perutilis }

To Gain grace or favour.

Colligere gratiam
Elicere voluntates
Comparare benevolentiam
Influere } in animos homi-
Insinuare se } num.

To Gainsay or contradict.

Contradicere
Repugnare
Reclamare
Refragari
Obnuntiare
Obstreperere
Occinere
Verbis oppugnare
Obnuntiationem opponere ali-
cui
Aduersari
Dicendo obstreperere alicui
Contrarium affirmare
Obloqui
Reclamare
Respondere

*A Gainsaying or contra-
diction.*

Repugnantia
Reclamatio
Contradictio
Intercessio
Oppositio
Obnuntiatio
Refragatio
Aduersatio.

Gallant, fine, or brave, &c.

Ornatus

Splendidus
Nitidus
Excultus
Fulgens
Expolitus
Præstans
Pictus
Comptus
Terfus
Lautus
Venustus
Speciosus.

*To Gall, nip, touch, or net-
tle a man.*

Vrere.
Pungere.
Exulcerare
Angere
Commouere
Male habere

} quem.

A Gallant, a brave fellow.

Primus rerum omnium adole-
scens
Florentissimus
Elegantissimus
Moribus & vestibus ornatissimus
Splendidissimus.

Gallantly, finely, bravely.

Ornare
Eleganter
Venuste
Splendide
Nitide
Compte
Pulchre.

Floride

Floridè
Illuminatè
Cum dignitate.

To gaze after, to be greedy of.

Inhiare rei
Vehementer appetere
Ardere rei cupiditate
Imminere rei
Spe deuorare quid.

To garnish, adorn, trimme.

Exornare
Excolere
Instruere
Decorare
Expolire
Decus conciliare
Splendorem accersere } rei.
Distinguere.

*Guard, defence, or attendance
upon, &c.*

Præsidium
Satellitium
Magna turba stipantium
Comitatus
Frequentia stipatorum
Ministrorum } multitudo.
Affectatorum }

To guard, or defend, &c.

Tueri
Defendere
Propugnare
Stipare
Patrocinium suscipere
Præsidio communire
Præsidio & custodia seipere

Instructu & ornatu comitari.

Garments, attire, or apparel.

Indumentum
Vestis
Amictus
Vestimentum
Ornatus
Stola
Habitus
Integumentum corporis.

Gathered out of, collected.

Expressus } de.
Exceptus }
Collectus } ex.
Desumptus }
Delibatus }
Elicitus }
Extractus.

*To Gather, to reap, or
to receive, &c.*

Carpere
Percipere
Colligere
Metere
Delibare
Accipere
Sumere
Frui.

To Gather together, &c.

Conuocare
Cogere
Congregare
Concire
Contrahere
Centuriare
Conglobare

In unum compellere

To Gaze, or stare upon a man.

Fixis oculis intueri

Spectatu diuinum arbitrari

Oculos { Conicere
Conuertere } in quæ.
Deligere

Aspicere

Curiosus contemplari

Videndum ducere

Spectare quem.

A Generation, lineage, offspring,
or ascent.

Progenies

Soboles

Propago

Generatio

Genus

Genesis

Stirps

Procreatio

Familia.

Generally, or in gross.

Generatim

In vniuersum

Communiter

Vniuersaliter

Plerumq;

Maxima ex parte.

Gentle, courteous, mild, &c.

Humanus

Clemens

Tractabilis

Placabilis

Facilis

Facilitate par infimis

Ad lenitatem propensus

Comis

Commodus

Perfacilis in colloquiis

Suavis

Mansuetus

Indulgens

Candidus.

A Gentleman, one well borne,
descended of ancestors
ped gree.

Domi suæ clarus & nobilis

Claro

Summo } loco natus.

Ex illustri domo editus

Ex nobili familia splendidissimus

Nobilis natu

Verustis insertus familiis

Summa nobilitate homo

Splendidè natus

Homo minimè obscurus.

Gentleness, curtesie, meek-
ness.

Comitas

Humanitas

Facilitas

Lenitas

Placabilitas

Mansuetudo

Clementia

Urbanitas

Humilitas

Candor.

Gent.

Gently, courtteously.

Clementer.
Humaniter.
Leniter.
placidè.
Candidè.
Comiter.
Benignè.
Blandè.

*To make gentle, or to tame,
break, subdue.*

Manfuefacere.
Domare.
Mollire.
A fera & agresti vita ad huma-
nam civilemque deducere.
A pertinacia abducere.

To grow gentle or tame.

Mitescere.
Ferocitatem deponere.
Humanitatem inducere.
Remollescere.

Gentry, or nobility.

Genus.
Nobilitas.
Natalium splendor.
Stemma illustre.
Generis claritas.
Generis & nominis insignis dig-
natio.
Familix præstantia.
Maiorum illustrium vetustas.
Generosæ stirpis antiquitas.
Ortus claritas.

*To guess, to coniecture, to
weave or think,
&c.*

Coniectura assequi quid.
Diuinare.
Vaticinari
Coniecturam facere rei
Putare
Existimare
Arbitrari
Autumare
Tantum opinari
Præfagire.

To Get or winne good will.

Hominum aprobationem mo-
uere
Hominum studia complecti
Ad beneuolentiam allicere
Gratiam inire
Colligere beneuolentiam
Animos hominum conciliare
Ad beneuolentiam hominum
aspirare
Amores hominum assequi
Gratias & studia parere
Beneuolentiam adiungere
Influere in sensus hominum.

*To Get or procure a
thing, &c.*

Comparare
Consequi
Acquirere
Parare quid
Impetrare
Lucrari
Nancisci

Adipisci
 Affequi
 Parere
 Peruenire
 Aspirare } ad aliquem.

*A Giant, or a man of an huge,
 or extraordinary
 stature.*

Gigas
 Homo vastus
 Invictæ magnitudinis
 Maximæ
 Procerissimæ } stature.
 Vasto corpore.

Well gifted, or graced.

Excellentissimis donis com-
 mendatus
 Præclaris animi ornamentis ex-
 cultus
 Animi donibus excellens
 Divinis quibusdam bonis in-
 structus & ornatus
 Virtute & pietate præstans.

Given to some vice.

Proclivis
 Pronus
 Propensus } ad.
 vitio studens

Vitio } cumulus.
 } inquinatus.
 } contaminatus.
 Infamis aliquo flagitio.

To give or bestow upon.

Deserre beneficium
 Conferre in aliquem

Dare
 Tribuere
 Donare
 Largiri
 Impertire alicui
 Ornare
 Ditare } beneficio,
 Tradere

To Give out or leave off, to leave.

Cessare
 Desistere
 Abstinere
 Decedere
 Abire
 Finem facere
 Intermittere
 Superfedere
 Omittere
 Quiescere
 Deserere.

*To give himselfe unto, or
 bestake.*

Sese } dedere
 } addicere.
 } consecrare.

Operam dare
 Applicare } se ad,
 Apponere }

Attendere
 Accumbere
 Dicare
 Dare
 Deuovere } se studijs.
 Operam navare rei
 Se conferre ad.

Gods headed or light, variable, &c

Leuiculus
Inconstans
Mutabilis
Varius
Lubricus
Sui semper dissimilis
Vagus
Leuis
Aliàs aliud sentiens
Opinione valde labilis
Sententiam identidem mutans.

A gift or good turne.

Donum
Munus
Beneficium
Premium
Meritum
Officium
Ornamentum
Gràcia.

*A gift or qualitie of the minde,
a grace of God.*

Donum
Charissima
Munus
Ornamentum
Bonum
Dona
Habitùs mentis laudabilis.

To bestow gifts or benefits on a man.

Dona conferre in quem
Beneficia tribuere alicui
Suis meritis sibi obligare
Beneficentiã devincere

Officia præstans alicui
Demereri quem.

Glad some, ioyfull.

Lætabile ad efferendum animi
Lætus nuntius
Iucunditatem asserens
Gratus
Acceptus.

Gladly, willingly, ioyfully.

Hilari
Læto } animio.
Æquo }

Mira animi alacritate

Non } grauare.

Perlibenter
Cum summa voluptate.

Glad or ioyfull, &c.

Lætus
Hilaris
Iucundus
Gratulabundus
Triumphans
Magno gaudio persusus
Multa lætitia accumulatus
Incredibili iucunditate expletus
Alacer
Triumphabundus.

Gladnesse, or ioyfulness.

Læticia
Hilaritas
Voluptas
Triumphus

Gau-

Gaudium
Exultatio
Iucunditas
Diffusio animi.

To be Glad or merry.

Lætari
Gaudere
Recreari nomine (alicuius)
Delectari
Exhilarari
Palam exultare lætitiâ
Gaudio triumphare
Gestire
Diffundi lætitiâ
Omnem molestiam ex animo
deponere.

To make Glad or merry, &c.

Gaudio perfundere
Exhilarare
Gaudio { complere.
          { cumulare.
          { efferre.
Magnam lætitiâ obijcere
Hilaritatem asserre quampluri-
mam
Suscitare mentes hilarare
Voluptate exple
Lætitiâ dare alicui
Materiam exultandi ministrare.

*To Glance at, or to give a
touch only.*

Obiter perstringere
In transcurso attingere
Non professo tractare.
ex composito
Aliud agens persequi

Per transennam præterire
Genera rerum & capita tantum
notare.

A Glimpse, taste, or proof.

Gustus
Specimen
Præluuium
Modica scintillula.

To Glory, vaunt, or brag.

Gloriari
Superbire
Magnificè se efferre
Inueniliter exultare
Se ostentare
Ævenditare.

Glory, fame, or renown.

Gloria
Splendor
Fama
Celebritas
Nominis claritas
Honor
Existimatio
Decus.

*Glorious, honourable, for
ones credit.*

Commemorabilis
Gloriosus
Ad gloriam insignis
Illustris
Prædicabilis
Splendidus
Inclytus
Ad famam honestus
Mentione & memoria dignissi-
mus.

A Glorie or credit vnto,

Res insignis ad maximam latitudinem

Gloriosus } alicui.
Splendidus }

Authoritatem & fidem afferens alicui

Honestus

Existimationem alicuius amplificans.

*Vaine-Glorious, ambitious,
greedie of praise.*

Ambitiosulus

Falsæ gloriæ umbras condecorans.

Vanæ gloriæ audis

Hominum fauorem venans

Honores { appetens.
                  } aucupans.

*A Glosier, flatterer,
disssembler.*

Assentator

Adulator

Gnato

Fucata specie blandiens

Blandiloquus

Omnia ad gratiam loquens

Blanditijs beneuolentiam captans.

To Glut, fill, or pamper himself.

Ingurgitare cibum

Se infercire

Abdomen explere

Curare cuticulam

Insatiabiliter pascere

A Glutton, or immoderate eater.

Venter ei pro solario est

Edax

Gulosus

Bibax

Victu intemperans

porcus Troianus

Nimio cibo & potione se complens

Vorax

Ventris & gulæ mancipium.

Gluttony, or immoderate eating.

Voracitas

Edendi intemperantia

Cibi potusque ingurgitatio

Ingluuius

Curatio cuticulæ

Immodicus cibus & potus.

To serve or worship God.

In pietatis studium diligenter incumbere

Deum { inuocare.
          } colere.
          } venerari.

Diuinum numen horrere

lustam venerationem Deo tribuere

Dei offensionem vitare

Deum timere.

God, Almighty God, &c.

Summus rerum parens

Solus cælo dominator

Dominus & moderator omnium rerum.

Conditor

Conditor
 Artifex } omnium rerum
 Architectus } naturæ totius.
 Creator }
 A cuius mutuo omnia pendent.
 Opifex }
 Sator } omnium.
 Effector }
 Conseruator }
 Deus ipse }

Calliepe or religiousness.

Pietas
 Religio
 Sanctitas.
 Purus numinis cultus
 Vitæ ad verbi regulam compo-
 sitio
 Syncerus in Deum affectus.

*God willing or with the help
 of God.*

Deo { adiuuante
 { propitio
 { propitiantie
 Diuino concessu.
 { beneficio
 Dei { præsidio
 { auspicio & ductu.

A Godly or holy man.

Sanctissimus religionis cultor
 Studio religionis florentissi-
 mus.
 Pietatem adhibens
 Colens religionem
 Religiosus
 Iehouam sanctè & auguste co-
 lens.

Puram religionem sanctissimè
 colens
 Omnem impietatem & injusti-
 tiam perolus.

A good or an upright man.

Plane bonus
 Optimus
 Probus
 Incorruptus.
 Optimè meritis vir
 Optimis & sanctissimis mori-
 bus
 Optimis studijs deditus
 Inprimis honestus & bene mo-
 ratus.
 Gracilissimus }
 Benignissimus } vir.

I have thought good, &c.

Commodissimum putavi
 Nihil duxi esse commodius
 quàm
 Mihi visum est
 Mihi perplacuit
 Nihil mihi tui prius & anti-
 quius quàm
 Censui.

Goodwill, favour.

Benevolentia
 Gratia.
 Studium
 Amicitia
 Amor & benignitas
 Charitas
 Voluntas
 Animi propensio
 Gratosus affectus

To Get good will.

Gratiam inire
Hominum approbationem mouere
Animos hominum conciliare
Benevolentiam hominum alligere
Hominum studia assequi & complecti
Colligere gratiam
Homines ad usus suos adiungere.

Goodly, faire, highly.

Spectabilis
Pulcher
Decorus
Ad speciem splendidus, & illustris
Speciosus
Dignus conspectu
Pulchritudine conspicuus.

Good for, or serving well for
a purpose.

Bonus
Vilis } rei.
Commodus }
Salutaris.
Opportunus } ad.
Aptus }

To beare good-will to a
man.

Summo studio prosequi.
Studium suum significare alicui.
Totum se ad alienam utilita-

tem astringere.

A good Commonwealth
man.

Reipub. commodis seruans
Omnia ad ciuium utilitatem referens
Nihil nisi Reipub. bonum & utilitatem sibi proponens
Natus ad homines iuandos
Patriæ utilis.
Reipub. decus & dignitatem sustinens
Communis salutis studiosissimus.

To goe to a place,
Or.

Itare
Proficisci
Sele conferre
Concedere
Ambulare
Iter suscipere
Habere iter
Contendere
Transire
Ferri
Ire
Gradi. } ad.

To goe before, in place or
order.

Præcedere
Præire
Antecedere
Priorem locum habere
Antegredi.

To go, or walk into.

Ire
Vadere } ingredi } ad
Accedere } progredi }
Ambulare } procedere }

Gorgius, great or sumptuous,
costly.

Sumptuosus
Magnificus
Regius
Splendidus
Nitidus
Fulgens
Lucus
Pretiosus
Ornatissimus
Gloriosus
Delicatus.

Gorgius, sumptuous or sumptuous-
ness.

Splendor
Ornatus
Magnificentia
Elegantia
Nitor
Fulgor
Gloria
Pulchritudo.

To Govern or to rule.

Regere
Gubernare
Procurare
Moderari
Ad gubernacula reipublicæ sc-
dere

Temperare

Imperio continere
In sua potestate habere:
Præesse
Præsidere } alicui.
Imperare }
Dominari }
Clavum reipublicæ tenere
Imperium habere in aliquem.

Government rule or
Empire.

Imperium
Principatus
Magistratus
Regimen
Reipublicæ administratio
Autoritas
Eminentia in Republica.

A Governor, Ruler, Ma-
gistrate.

Gubernator
Rector
Imperator
Moderator
Præfectus
Administrator populi
Præses populi
Imperium habens in populum.

Government, rule, au-
thority.

Imperium
Rerum administratio
Regimen.
Autoritas
Præfectura.

*Graces or anby disposition
in a man.*

Indoles ad virtutem.
Sanctus animi habitus
Optima mentis dispositio
Probitas
Sanctitas
Animus optimè informatus
Mens pia.

*To finde grace or fauour with
a man, or to grow in fa-
uour with.*

Animum alicuius sibi concili-
are.
Gratiam inuenire apud quem
Amicum & benecolum sibi ex-
periri.

*With a grace, comelineffe
mairfite.*

Cum dignitare
Venuſtè
Decorè
Grauiter
Cum authoritate
Ornatè

*Gratious, in request, in fa-
uour, &c.*

Gratiosus
Omnibus charus
Omnibus acceptus & charus.
In oculis & ore omnium
Ab omnibus dilectus
In honore & dignatione habi-
tus

Gratia antecellens
In populi gratia
Gratia & autoritate valens a-
pud.

*To Grate or honour
a man.*

Decorare
Honestare } alicquem.
Commendare }
Honorem addere } alicui.
Decus conciliare }
Nobilitare.
Clariorem efficere.
Splendorem & dignitatem alicui afferre

Decorum } alicui esse.
Honori }

By Gods grace or helpe.

Deco } adiuuante
propitiantè
prosperante.
Præsidio } Christi.
Auxilio }
Beneficio }
Diuino concessu
Auspicio & ductu.
Christo duce & auspice.

A Grace or gift, &c.

Donum
Charisma
Dosis
Munus
Ornamentum
Donatio spiritualis

Grati-

*Gratefully, or desperately
minded.*

*To Grant to ones request or
desire.*

Perditus.
Deploreat } *speci.*
Deposuit }
Desperatus.
Ab omni honestate relictus.
profligatus.
Improbissimus.
Reprobæ mentis.
Nullius in frigus.
Vitiis gurgis.
Omnes virtutis nervos elidens.
Nullâ ad facinus verecundiâ.

*Gracious or kind unto, bene-
ficial to.*

Gratiosus }
Benignus }
Beneficus } *alicui.*
Salutaris }
Amicus }
propitius }
Indulgens }
Commodus }
Velis }

*Graciously, favourably, or
kindly, &c.*

Beneficē.
Amicē.
Propitiē.
Benigne.
Peramanter.
Humaniter.
Blande.
Mellite.

Concedere }
Permittere } *petita.*
Largiri }
Non pati esse inanem.
Facilem se præbere.
Satisfacere roganti.
Desiderium alicuius explere.
Exaudire alicuius præces.
Dare rogantibus quod petunt.
petenti non denegare.

A Grant or licence.

Concessio.
permissio.
Venia.
Indulgentia.
Concessus.
Tolleratio.
potestas.

*To Gratify or to pleasure
a man,*

Gratificari.
Gratum facere.
Bene- } obligare } *aliquem*
ficio } obstringere }
Alicuius commodis inferuire.
Gratiam ab aliquo inire.
Optime mereri de aliquo.
Alicuius voluntati satisfacere.

*Gracious, toward, verily
disposed.*

Optimis studiis addictus.
Fictus & factus ad virtutem.
Optime a natura informatus.
Sibi optima quæq; proponens.

Gratefull, or thankfull.

Memor } beneficij.
Tenax }
Dignus in quem beneficium
conferatur.
Mentis animo custodient.
Se gratum benefactori præ-
stans

*A Gratuitie, or free gift,
a benevolence.*

Donum.
Gratuita donatio.
Elemosyna.
Stips.
Stipendium ex merâ benevo-
lentiâ.

A Grave or place of buriall.

Sepulchrum.
Monumentum.
Bustum.
Tumulus.
Conditorium.
Locus sepulture.

*A Grave, reverend, or sage
person.*

Gravis.
Modestus.
Sobrius.
Reverendus.
Honestus.
Severus.
Ætate reverendus.
Canicie venerandus.
Austerus.
Ad severitatem factus.
Severo vultu.

Decoris & honestatis studio-
sus.

Alacritate rethorissimus.
Prudens vir.

Gravely, solemnly, or heavily.

Graviter.
Sobrie.
Ornate.
Cum dignitate quadam.
Severe.
Constanter.
Decore.
Honeste.
Cum dignitate & gravitate.

Gravitie.

Gravitas.
Dignitas.
Severitas.
Compositissimi mores.
Moderata in omni vita constan-
tia.
Decus.
Auctoritas.

*Great, gracious, or familiar
with a man.*

Necessitudine & familiaritate
cum aliquo conjunctissimus.
Primus apud quem.
Priores partes habens apud ali-
quem.
Copulatissimus cum quo.
Familiarissimus alicui.
Ab intimis alicui.

Great, high, or mighty.

Magnus.

Potens.

Potens.
 Natu grandis ac valens.
 Magnum gradum in repub. con-
 secutus.
 Sua autoritate pondus ha-
 bens.
 Amplissimus. } vir.
 Maximus

Great or large in quantity.

Magnus.
 Immenfus.
 Grandis.
 Ingens.
 Valtus.
 Quantitate incredibilis.
 Præamplus.

Greatly or wonderfully,

Magnopere.
 Maxime.
 Mirifice.
 Summe.
 Valde.
 Vehementer.
 Insigniter.
 Non mediocriter.
 Admodum.
 Mirum in modum.
 Immodice.
 Abundanter.
 Affatim.
 Quamplurimum.
 Inprimis.
 Præcipue.

Greeds of a thing.

Appetens.
 Audus.

Paulo cupidior rei.
 Spe deuorans quid.
 Atarissimus.
 Vorax.
 Rapax.

Grimme, fowre, gaff.

Vultu tetrico & formidabili.
 Truci aspectu.
 Luridus.
 Peracerbus natura.
 Austerus.
 Torvus.

*To Grow mighty or great, to rise
 or grow into honour, &c.*

Creſcere.
 Surgere ad decus.
 Ad magnam dignitatem aspi-
 rare.
 Adoleſcere } ad dignitatem.
 Ascendere }
 Ad magnam potentiam perue-
 nire.
 Atrolli }
 Efferri } ad honores.
 Evchi }

*Griefe or heavineſſe, anxietie
 or ſorrow.*

Dolor.
 Sollicitudo.
 Angor.
 Cura.
 Moleſtia.
 Mæror.
 Vexatio.
 Aegritudo.

Tadium.
Anxietas.

To Greet or salute, &c.

Salutare.
Humanissime appellare.
Alloqui.
Salutem ascribere alicui.
Humanitatis officia præstare.
Amplexari.
Amicissime affari.

*To suffer Grief, or be
afflicted, &c.*

Magnam anxietatem exhausti-
re.

Dolores vel labores	{	tolerare sustentare, pati. ferre. perpeti. subire.
---------------------	---	---

Summa sollicitudine affici.
Mærore absorberi.
Affligi 2 dolore.
Vexari 3

Grieved, vexed, or heavie.

Afflictus	{	angoribus,
Confectus		dolore. curis.

Animo deiectus.
Sollicitudine divexatus.
In mærore & sordibus iacens.
Concursu molestiarum convul-
sus.
Summam sentiens animi acer-
bitatem,

Ægrandine & mærore percul-
sus.

Lachrymis & mærore perdi-
tus.

Mærore afflictus.

Mærens.

Sollicitus.

*To grieve or trouble a
man, &c.*

Sollicitum habere

Vexare

Torquere

Affligere

perurbare

Angere

Dolore afficere

Cruciare

Fodicare

Infestare

Vrere

Excruciare

Pungere

Alicuius molestiam augere,

Mærore esse alicui.

Grievously, heavily.

Grauitèr.

Molestè.

Dolentèr.

Acerbè.

Mæstè.

Luétuose.

A Greeting or salutation.

Salutatio.

Mutua comprecatio.

Humanitatis officium.

Compellatio.

A Griper, or an oppressor.

Rapax.
Exactor.
Raptor.
Oppressor.
Auidus diuitiarum.

A Ground, principle, foundation, article.

Principium.
Fundamentum.
Firmamentum.
Caput.
Articulus.
Basis

Grounded upon, depending on.

Nixus re.
Fundatus } ex.
Constitutus }
pendens à re.
pro fundamento habens.

A Grievous or lamentable thing.

Miserandum quiddam.

Res {
moesta.
gravis.
acerba.
lucrosa.
intoleranda.
lamentabilis.

Aduersissimus casus.

Grosse, rude, or dull.

Crassus.
Absurdus.

Imperitus.
Obtuso & hebeti ingenio.
Rudi minerua.
Rusticus.
Stupidus.
Tardus.
Iners.

Grossely, rudely, dully, &c.

Crassa Minerva.
Absurdè.
Absondè.
Impolitè.
Imperite.
Barbare.
Spisse.
Corrupte.
Permisste.
Indocte.
Nullo artificio.
Nullo iudicio.

To Grow, spring, or proceed from.

Nasci
Procedere }
Fluere }
Manare }
Provenire } ex.
Gigni }
Oriri }
Duci }
Deriuari }

*To grow bigge, to be great,
to rise, to grow
unto.*

Ad magnam potentiam peruenire.

Ascen.

Ascendere }
 Attolla } ad dignitates.
 Effrui }
 Evehi }
 Crescere ad decus.
 Surgere ad gloriam.
 Honores gradatim obtinere.

*To Grow bigger, to multiply,
or increase.*

Crescere.
 Adolescere.
 Vires & incrementa sumere.
 Assiduos habere progressus.
 Accessionem quotidianam ha-
 bere.

Major }
 Anterior } Fieri.
 Amplior } Effici.

Grudge, or ill-will.

Simulas.
 Malevolentia.
 Infusata malitia.
 Ira acerba intimo animo con-
 cepta.
 Inueteratum odium.
 Occulta inimicitia.
 Animi alienatio.

To Grudge, or murmur at.

Obmurmurare alicui.
 Tacite stomochari.
 Teste odisse.
 Subinvidere alicui.
 Esse malivolo animo in quem.

Guilt or fraud.
Dolus.

Fraus.
 Fallacia.
 Impositura.
 Perfidia.
 Calliditas.

Guiltfully.

Dolose.
 Fallaciter.
 perfide.
 Fraudulente.
 Insidiosè.
 Veteratoric.

To Guide or lead, &c.

Ducere }
 Agere } aliquem.
 Aditum patefacere alicui.
 Viam ostendere.
 Præferre lumen alicui.
 Præluere alicui.
 Se ducem, authorem & princi-
 pem alicui præbere.
 Præire, } alicui ad.
 Antecedere }
 Viam commonstrare.

A Guide or leader.

Dux.
 Consiliarius.
 Norma.
 Lumen.
 Fax.
 Duxtor.
 Antecessor.

*Guiltie faultie, or partaker
of evil.*

Reus.

Par-

Particeps.
 Conscijs.
 Sustinens culpam.
 Affinis.
 Noxius.
 Peccator.
 Consentiens malo.
 Facinorosus.
 Maleficus.

Guiltinesse, or faultinesse.

Reus.
 Culpa.

Animus male conscius.
 Offensio.
 Criminis materia.
 Meritum.

*To Gull, delude, beguile
 a man.*

Frustrari.
 Deludere.
 Fraudare.
 Vana spe lacerare.
 In fraudem obsequio impellere.
 Ludificari.

H.

An Habitation house.

H Ommorandi locus.
 Domicilium.
 Sedes.
 Habiraculum.
 Domus.
 Tectum.
 Diuerforium.

*To Halt between two persons,
 to carrie fire and
 water.*

Claudicare inter duos.
 Duabus sellis sedere.
 Fauere } partibus.
 Studere }
 Duobus seruire magistris.
 'Euxaq; repitum.
 Verilque partibus fauere.

Se ad diuerse sententiarum mo-
 res conformare.
 Huc & illuc nutare.
 Ad utramque partem se appli-
 care.

*To Hallow, consecrate, or to set
 apart to a Divine
 use.*

Dedicare.
 Consecrare.
 Diuino vsui destinare.
 Dei cultui addicere.
 A profano vsu eximere.
 Separare ad Dei honorem.

*To Hang a man, to cru-
 cify, &c.*

Suspendere.
 In crucem agere.

Tol.

patibulo suffigere.

Tollere.

Crucifigere.

Laqueo suffocare.

Reste strangulare.

*To Hang upon by neck
at hand,*

Imminere.

Instare.

propendere.

Iscombere.

Virgere.

Appropinquare.

Ingruere.

To be at hand, or hard by.

Imminere.

Ingruere.

Impendere.

Instare.

Præsto adesse.

Non procul abesse.

Appropinquare.

An Handicrafts man,

Artifex.

Mechanicus.

Qui manu victum querit.

Opifex.

Operarius.

Mercenarius.

*To Handle a matter learnedly,
and exquisitely,*

Ornamentis verborum & sententiarum distinguere quid.

Adhibere ornamenta innumera.

Cum dignitate explicare.

Ornatissime & copiosissime disputare.

Composite, copiose, & ornate pertractare.

Orationem verbis ornare & perpolire.

Verborum insignibus & sententiarum floribus variare.

Præclare consistere in re aliqua.

Calide & perite versari in re.

Luce verborum illustrare.

*To handle or create
of, &c.*

Tractare.

persequi.

Agitare.

Enarrare.

Disputare.

Dilceptare.

Oratione prosequi.

In manibus habere.

In re aliqua versari.

Sermonem complecti.

Dicendo exprimere.

Rem di- & expedire.
cendo, & explicare.

An Handling of, &c.

Pertractatio.

Agitatio.

Disputatio.

Dilceptatio.

percussio.

Enarratio.

Explicatio.

Hand.

Handsome part.

Elegans
Decens.
Commodus
Habilis.
Concinnus.
Venustus.

Handsome, featly.

Aptè
Commodè
Concinnè
Decorè
Venustè
Eleganter.

To Hang or strangle.

Suffocare.
Strangulare.
In crucem agere.
Ligno suffigere.
De patibulo suspendere.
Laqueo collum frangere.

To happen or chance, &c.

Contingere
Evenire
Accidere
Cadere
Obtingere
Vsu venire.
Casu offerri.
Fieri.

*Happie, prosperous, lucky, or
blessed, &c.*

Fœlix
Faustus.

Beatus
Fortunatus
Doloris vacuus
Aduersæ fortunæ ignarus
Secunda fortuna vitæ.
Vacuo } animo.
Soluta }
Omnibus præsidij abundans.

Happiness or felicity, &c.

Fœlicitas
Beatitudo
Misericordiarum & peccati immuni-
tas
Florentissima vitæ ratio.

Happily or luckily.

Faustè
Fortunate
Prosperè
Fœliciter
Exanimi sententia.

*An Harbour or a place of
shelter.*

Portus
Asylum
Perfugium
Sanctuarium
Tuta sedes
Receptus, na.

To Harbour or entertain.

Hospitio excipere
Alere
Fouere
Sustentare
In ædes suas recipere
Mensa & lecto dignari

Quàm

Quàm liberalissimè habet
 Te sto invitare
 Cibum victumque præbere ali-
 cui.

An barbaræ or defender of.

Fautor
 Patronus
 Defensor
 Tutor
 Hospes
 Propugnator
 Susceptor alicuius partium
 Receptor.

*Hard, or of much labour or
 difficult.*

Mulæ industriæ & laboris mag-
 ni
 Operæ non exiguæ
 Inprimis arduum
 Difficilis
 Durus
 Magni negotij
 Quod difficiles habet explica-
 tus
 Impeditus
 Summa difficultatis
 Res operosa & hominis perili-
 gentis
 Magnum opus & arduum.

Hard hearted or unmerciful.

Duro
 Ferro } pectore.
 Adamantino }
 Lapidæus
 Prorsus non homo
 Ab humanitate auersus

Obduratus
 Implacabilis
 Precibus non flectendus
 In exorabilis
 Humanitatis expers
 In crudelitate obfirmatus.

Hard by, or adverting.

Vicinus
 Propinquus
 Proximo
 In proximo
 Confinis
 Non procul remotus.

*To harden, or to make ob-
 stinate.*

Indurare
 Obfirmare
 Pertinacem reddere
 Callum inducere alicui.

*Hard, enured to labour
 and pain.*

Sudoris & algoris patientissi-
 mus
 Hyemis pruinarum & laboris
 tollerantissimus
 Rebus asperis & adversis assue-
 tus
 Nullas molestias recusans
 Homo maximè industrius.

Harm, loss or hindrance.

Damnum
 Detrimentum
 Iactura
 Dispendium
 Imminutio

Nocu-

Nocumentum
Incommodum.

*To harm, hurt, or dis-
fit, &c.*

Lædere
Minuere
Obterere
Opprimere
Nocere
Incommodare
Fraudi esse
Dammum dare
Officere
Afferre damnum
Inique agere
Crueliter tractare.

*Harmesse, innocent, fault-
less.*

Innocens
Integer
Innoxius
Nullius criminis conscius
Nullo flagitio contaminatus.

*Hartily, soundly, or un-
sainedly.*

Ex animo
E corde
Toto pectore
Animitus
Vere & ex animo
Citra dissimulationem
Syncere
Ardenter
Propensissimo animo
Medullitus
Ex intimo animo.

To Harden his heart.

Offirmare
Obdurare
Callum obducere.
Animi duritiem induere
Indurescere
Omnes monitus aspernari
Omniem sensum amittere
Callere.

To Harden or encourage.

Animare
Vegetare
Sua hortatione incitare
Alacriorem facere
In bono proposito confirmare.
Cohortatione sua concitare.
Majores animos facere ad.
Summam confidentiam alicui
parere.
Impellere } ad rem.
Acuere }
Animum addere } alicui.
Spiritus asserre }

Harmesse.

Innocens.
Innoxius.
Sibi ab omni malificio carent.
Purus a malo.
Neminem lædens.
Expers criminis.

To Hasten or make speed.

Accelerare cursum
Passus celeriter explicare
Propere
Festinare.

Matu.

Maturare
 Veloci cursu contendere
 Incredibili celeritate sese pro-
 mouere
 Sese proripere
 Cursu tarditatem corrigere
 Omnem moram abijcere
 Omnem festinationem adhibe-
 re.

Hast or speed, &c.

Festinario
 Velocitas
 Celeritas
 Pernicitas
 Properatio
 Acceleratio
 Incitatus cursus
 Maturatio.

Hastie, or rash, &c.

Temerarius
 Consilij experta
 Præceps
 Improuidus
 Inconsultus
 Imprudens
 Nimum properans
 Inconsideratus
 Præproperus
 Impetu potius quàm consilio
 omnia agens.

*Hastie, testie, angrie,
 waspish.*

Iracundus
 Irritabilis
 Facile exandescens
 Difficilis

Morofus
 Biliosus
 Paulo ad iram propensior.

Hatefull, hatred or odious

Contemptus
 Omnibus peruersus
 Inuidiosus omnibus
 Ab omnibus reiectus
 Despectissimus.
 Odiosissimus
 Explosus
 Detestabilis
 A quo omnes abhorrent.

To hate or detest, &c.

Odisse
 Odio habere
 In hostium numero habere
 A charitate (alicuius) abhorre-
 re
 Odio & vituperatione prose-
 qui
 Abhorre ab aliquo
 Detestari.

Hatred or ill-will, &c.

Odium
 Maleuolentia
 Simultas
 Inimicitia
 Inuidia
 Inuidentia
 Offensio
 Abalienatio voluntatis
 Inueterata ira.

To grow hatefull.

Contemptum contrahere

In

In omnium offensionem incur-
rere

Suscipere odium

Ex gratia hominum excidere.

*To bring into Hatred, to bring
out of conceit.*

Odium creare alicui

Odio subijcere

In contemptum adducere

Conflare inuidiam alicui

Inuisum reddere.

*To Haunt, frequent, or oft to
visit a place.*

Frequentare locum

Celebrare

Ititare ad

Curitare ad

Visere locum.

*To Hazard himselfe, or adventure
his life for.*

Periculo exponere vel commit-
tere

Periclitari omnia

Fortunæ subijcere.

Nullos aduersos casus reformi-
dare

Sese periculis subijcere

In perspicuum periculum incur-
rere

Omnia subire pericula pro

Incertam subire fortunam

Extremum discrimen adire

In flammis irruere

Nulla pericula pro aliquo sub-
terfugere

Head, rash, mad, misled.

Præceps

Temerarius

Effrænus

Peruicax

Obstinatus

Contumax

De sua sententia omnia gerit.

To Heale or cure, &c.

Curare

Sanare } quem.

Mederi

Sanitati restituere

Incolumitatem parere

Ad priorem sanitatem restituere

Morbos expellere

Remedium afferre malo

Pharmaca malis adhibere.

Health or good plights, &c.

Salus

Incolumitas

Sanitas

Integritas corporis

Ægritudinis vacuitas

Integra valetudo

Optimus corporis status

Firmitas & vigor corporis.

Healthfull or prosperous to.

Salutaris

Prosper

Vtilis

Secundus

Fortunatus

Benignus

Q

Com.

Commodus
Bonus.

*To bee in health, alive, and a-
lives like.*

Vivere & valere
Omnibus carere morbis
Spirare & sperare
Salvus
Incolumis
Vivax
Incorrupta sanitate vi
Pancratice valere
Optima valetudine.

To heape or store up, &c.

Cumulare
Exaggerare
Congerere acervum
Condere
Construere
Reponere
Reservare
Coacervare
Condensare
Colligere

To heape or hoard up.

Accumulare
Coacervare
Congerere
Recondere
Construere.

*The heart, minde, af-
fection.*

Mens
Animus
Cor

Affectus
Appetitiones.

*To take a good heart unto
him, to be courageous.*

Audere
Animum sumere
Spiratum recolligere
Omnem metum abijcere
Confidere
Se adversus mala confirmare.

To hearken or listen to.

Auscultare quem
Dicentem attente audire
Aures dicenti accommodare
Ab ore dicentis pendere
Diligenter excipere quæ quis
proponit
Auidissime } audire.
Summo silentio }

Heat, or hotnesse, ardour.

Æstus
Ardor
Calor
Excandescencia
Caliditas
Fervor.

*To bee in heaven, or to enjoy
everlasting blisse and
glory.*

In æternis esse gaudijs.
In cælo esse
Sempiterno xuo frui
In cælesti paradiso degere.

*To take a thing heavily, to
take it to heart.*

Molestè } ferre.
Dolenter }
Dolorem capere de.
Non sine dolore cogitare de.

Heaven, &c.

Cælum.
Superæ sedes.
Paradisus.

Dei { Thronus.
Aula.
Palatium.

Cæleste domicilium.

*A Heavenly or excellent
man.*

Cælestis.
Diivinus.
Diivinitus darus.
Singularis.
E cælo dilapsus.
Rarus & admirabilis.
Summus.
Præstantissimus.

To be Heavie or sad, &c.

Mærare.
Dolore percelli.
Angi.
In mærore versari.
Ingemiscere.
Solicitudine premi.
Curis implicari.
Dolere.
Ægritudini confici.
Dolore } frangi.
perturbari.

Heaviness or sorrowfulness.

Tristitia.
Mæstitia.
Solicitudo.
Dolor.
Angor.
Squalor.
Ægritudo.

To take heed or beware of.

Cauere }
Prouidere } ab aliquo.
Declinare }
Timere.
Suspectum habere aliquem.
Caute agere cum aliquo.
Nullam spem reponere in.
Non familiariter versari cum.
Ab insidijs alicuius cauere.

Heedie, warie, charie.

Cautus.
Prouidus.
Consideratus.
Prudens.
Minimè temerarius.
Vigilans.

To heed, regard, mark.

Attendere }
Notare } quid.
Considerare.
Animaduvertere.
Osseruare.

Heinous or horrible, &c.

Nefarius.
Horrendus.
Indignus.

Q

Hor

Horribilis.
 Atrox.
 Grauis.
 Teter.
 Capitalis.
 Incredibilis.
 Immanis.
 Detestabilis.
 Truculentus.
 Deterrimus.
 Fædissimus.
 Non ferendus.
 Insolendus.
 Turpissimus.
 Inauditus.

To Helpe or assist, &c.

Adiuuare	} aliquem.
Subleuare	
Adesse	} alicui.
Præsto esse	
Opem ferre	
Opitulari	
Auxiliari	
Subsidio esse	
Assistere	
Commodare operam.	

An Helper or furtherer.

Adiutor.
 Auxiliator.
 Patronus.
 Fautor.
 Opitulator.
 Sublenator.
 Fultor.
 Illustrator.

Hell, or the place of the damned.

Infernus.
 Gehenna.
 Locus damnatus assignatus.
 Barathrum.
 Abyssus.

Helpfull to, or a furtherance unto a matter.

Non parum valet ad.
 Magno adiumento ad.
 Opportunus } ad.
 Necessarius }

To Helpe forward, to further, to readie.

Adiumento esse alicui.
 Adiumentum afferre alicui.
 Auxilium suppeditare.
 Prouehere } ad.
 Promouere }

Hereticall or superstitious.

Superstitione implicatus.
 Prauis opinionibus imbutus.
 Falsa religione implicatus.
 In errore pertinax.
 Falsorum dogmatum patronus ac defensor.
 Prauis & falsis dogmatibus cumulus.

An Heretike, or one that erreth in the foundation of true Religion.

Falsorum dogmatum assertor.
 Crassissimis erroribus imbutus.

Spi-

Spiritu erroris dementatus.
 Hæreticus.
 Salvificæ veritatis oppugnator.

*An Heretico, line-load, or pos-
 session.*

Hæreditas.
 Prædium.
 Possessio.
 Patrimonium.
 Hæredium.
 Latifundium.

Heroically minded, &c.

Omnia humana infra se ducens.
 Bene audire ab omnibus cupiens.
 Res humanas minoris æstimans
 Omnia ampla & præclara cogitans.
 Animo excoeco & præstanti.
 Alta & sublimia spectans ac cogitans.
 Gloriæ & dignitati serviens.
 Res magnas & magnopere extensas concupiscens.
 Ditius.
 Heroicus.
 Magnificus.
 Altus.

*To hinder, prejudice, or
 let, &c.*

Obstare alicui.
 Tardiorē facere.
 Segniorē
 Deterrere quo minus.

Impedire
 Retardare
 Remorari
 Reprimere
 Interpellare
 Prohibere
 Implicare
 Interturbare
 Obijcere incommoda alicui.

An hinderance or let.

Impedimentum
 Obstaculum
 Remora
 Auocamentum
 Retardatio
 Interpellatio
 Scandalum.

To hide or lay up.

Recondere
 Reponere
 Asservare
 Ad futuros usus reservare
 Congerere
 Coaceruare

Incompositum

in futurum.

*To hide or conceal a
 matter.*

Abfcondere
 Celare
 Obtegere
 Occultare
 Celatum velle
 Supprimere
 Condere
 A conspectu removere.

Q3

Taci-

Tacitum tanquam mysterium
tenere.

*To Hide or keep close
himselfe.*

Se latebris occultare.
Inclusus & abditus.
Latens in occulto.
Abdere sese aliquo.
Latitare.
In tenebris se abdere.
In occulto se continere.
Ab hominum oculis sese remo-
uere.

Hidden, close, dark.

Abditus.
Reconditus.
Inuolutus.
Abstrusus.
Absconditus.
Celatus.
Teclus.

*Height, highnesse or great-
nesse.*

Altitudo.
Sublimitas.
Celsitudo.
Fastigium.
Apex.
Culmen.
Ascensus.

High, tall, or lofty.

Altus.
Sublimis.
Excelsus.
Exaggeratus.

Erectus.
Elatus.
Eminens.
Editus.

To Hire for money, &c.

Mercede conducere.
Pretio inuitare.
Pecunia
Præmij } adducere.
Benignitate }

Hired for money.

Mercenarius.
Conducticius.
Mercede conductus.
Suam elocat operam.

*An Historie, or storie, a relation
of things done.*

Historia.
Rerum gestarum narratio.
Chronica, orum.
Annales.
Literarum monumentum.
Chronologia.

*To Hiss openly at, or to dis-
grace, &c.*

Clamore & conuiuijs repudiare.
Conuiuijs & sibilis insectari.
Sibilis conscindere & eijcere.
Exsibilare } quid.
Explodere }
Deridendum propo- } quid.
nere }
Ludibrio habere }

Ve-

Vehementer reclamare.

To write an History.

Conscribere historiam
Rerum actarum
Commentarios conficere
Res gestas literis mandare.

Hot, fiery, burning.

Feruens
Calidus
Igneus
Incandescens
Inflammanus
Efferuescens
Adurens.

*To be hot, earnest, or eager
in a matter.*

Ardere
Concalescere
Instare
Vehementiam adhibere.

*An Hold, castle or sconce, a
bulwark, &c.*

Turris
Munimentum
castellum
Propugnaculum
Asylum
castrum
Vallum
Arx
Locus munitissimus.

*To hold on, or to continue
in, &c.*

Perfistere

Perfuerare

Inhzrere

Habitare

Immorari

Infirmare

Permanere

Suum cursum non abrumpere.

To hold, enjoy, possess.

Tenere

Possidere

Habere

In potestate habere

Perfrui re.

To hold fast.

Arcte tenere

Firmiter apprehendere

Non e manibus amittere.

*An holy person, or very
religious.*

Sanctus

Vir plane celestis

Cælitum vitam in terris imi-
tans

Sanctitate mirabilis

Purus

Minime profanus.

*Hollow, false, not to be
trusted.*

Lubrica fide

Perfidus

Nemini fidus

Ei nihil veri & sincere subest

Subdolan

Insido ingenio.

Q 4

To

Homely or rude in speech,

Incomptus	} in oratione.
Inornatus	
Impolitus	
Incompositus	
Vulgaris	
Plane rudis	
Subrusticus	
Incultus	
Oppidanus	
Peregrinus	
Inconditus	}
Agrestis.	

To keep or live at home.

Domi se continere
 Infra parietes suos se tenere
 Priuam vitam agere
 Foris non prodire
 Domo raro abesse
 Latitare
 Se latebris occultare.

After a rude and homely manner.

Crassiore Minerva
 Rustice
 Inculte
 Vulgariter
 Inornate
 Impolite
 Incite
 Parum artificiose.

Honest or upright, &c.

Honestus
 Ingenuus
 Probus

Integer
 Probatus
 Spectatissimus
 pudorem & innocentiam sanctissime colens
 Probitate excellens
 Sanctissimus vir
 Homo optima religione prae-
 tus
 Frugi vir
 Perspecta vitæ morumque probitate ornatus
 Omni carens dedecore.

He venerable, reverend, or worshipful.

Honoratus
 Amplissimus
 Ornatissimus
 Nobilissimus
 Splendidus
 Florentissimus
 Generosissimus
 Magnificus
 Honorificentissimus
 Excellentissimus
 Clarissimus
 Inclytus.

Honour or reputation, &c.

Amplitudo
 Honor
 Dignitas
 Splendor
 Gloria
 Ornamentum
 Decus
 Celebritas
 Nominis dignatio & claritas
 Orna

Ornamenta fortunæ.

Deservus of honour or estimation.

Honoris appetentissimus
 Gloriæ paulo audior
 Auidissimus gloriæ
 Famæ cupidissimus
 Omnia ad dignitatem referre
 Ad laudem incensus & incitatus.

Honourably descended, &c.

Ex amplissima familia natus
 Summo loco natus
 Clarissimus
 Splendidus
 Vetus in familia
 Domi nobilis
 Ex illustri familia editus.

Honourable in calling or in worship.

Vir maxime illustris
 Magnificus
 Honorabilis
 Venerabilis
 Ornatissimus
 Honoratus
 Splendidus
 Celebris
 Augustus
 Gloriosus.

To honour or exalt, &c.

Ad dignitatem euehere
 Gloriam & dignitatem asserre
 alicui
 Claritate illustrare

Ad decus excitare

Honori
 Amplitudini } esse alicui.
 Gloriæ insignibus ornare
 Honestare
 Suscipere & }
 admirari } aliquem in.
 Obseruare
 Colere
 Alicui honorem præstare.

To honour or reverence.

Honorare
 Reuereri
 Existimationi esse alicui
 præcipuum honorem habere a-
 licui
 Reuerentiam alicui exhibere
 Amplecti }
 Exosculari } aliquem.
 Admirari }

*Honourably minded, one that re-
specteth his credit and esti-
mation.*

Ad res præclaras animum ad-
 iungens
 Ad summam laudem conten-
 dens
 Gloriæ seruiens
 Omnia ad gloriam & splendo-
 rem reuocans
 Heroico ingenio
 Præclara sibi proponens
 Existimationis studiosissimus.

*Honourably, worthily,
heroically.*

Honorifice.

Mag.

Magnifice
Ample.
Heroice
Gloriose
Splendide
Auguste
Excellenter.

To hope well of, &c.

Optime ^{de} sperare
Honorifice ^{de} sentire
Præclaram concipere spem de
Præclare sentire de
Magnas res ab aliquo expecta-
re
Nullo modo de aliquo despera-
re.

Hope or confidence.

Spes
Fiducia
Confidentia,
Expectatio.

*A person of excellent hope, to-
wardness, expecta-
tion.*

Eximie spei
Summæ expectationis
Expectatissimus ad
Miram de se mouens expectati-
onem
Magnam sui opinionem concitans.

*To put a man in good
hope.*

Expectationem non prauam as-
sere.

in summam spem adducere
De euentu quem confirmare
Expectationem concitare.

An horrible offence.

Indignum facinus
Nefandum scelus
Horrendum peccatum
Immane flagitium
Crimen inauditum.

*A man that keepeth good
hospitality, &c.*

Homo multorum hospitem
Ædes patentes habens
Lautissime & liberalissime ho-
mines tractans
Omnes ad mensam suam ad-
mittens
Gratiam & beneuolentiam ci-
bo colligens.

Hostility or enmity.

Inimicitia
Hostilitas
Simultas aperta
Armorum } indiçio,
Belli }
Oppositio.

*A fine house, or stately habi-
tation, a goodly
house, &c.*

Domus dignitatis plena
Domicilium præclarum
Receptaculum
Sedes ornatissima
Habítandi locus magnificus
Habítaculum excultissimum.

Te.

Tectum exornatum.

An House, or dwelling place.

Domus.

Domicilium.

Tectum.

Habitandi locus.

Sedes.

*To Huddle up, to handle a man
perfuncturily.*

Tumultuarie agere.

Effundere.

Præcipitare.

Nimis properare.

Præpropera festinatione uti.

Inconsideratè efficere.

Huge or bigge.

Immensæ magnitudinis.

Prægrandis.

Ingentis molis.

Vastus.

Portentosæ quantitatis.

Non exiguæ magnitudinis.

Visenda magnitudine.

Humble, lowly, meek.

Humilis.

Demissus.

Modestus.

Ab omni arrogantia remotus.

Humiles spiritus gerens.

Supplex.

Reuerentiam humilitate captat.

To Humble a man, &c.

Modestum reddere.

Spiritus retundere.

Reprimere arrogantiam alicuius.

Humilem efficere.

Mansuëfacere.

Ad humilitatem reuocare.

Insolentiam alicuius frangere.

Ad suæ nuditatis sensum perdu-
cere.*Full of Humanitie, courteous.*

Omni humanitate excultus.

Expositus

Amicus

Familiaris

Indulgens

Commodissimis

Facilimis

Affabilitate & comitate homi-
nes sibi concilians.

Homo summa humanitate.

*Humilitie, lowliness, or
courtesie.*

Humilitas.

Animi submissio.

Mansuetudo.

Lenitas.

Modestia.

Humanitas.

Candor.

Humbly to beseech.

Demississimè obsecrare.

Magnopere petere.

Studiosissimè rogare.

Suppliciter supplicare.

In pedes prouolutus } obtesta-
Prostratus } ri.

To

To follow a mans humour.

Alicuius cupiditati morem genere

Se ad aliquem applicare

Se totum ad alicuius arbitrium fingere & componere

Libidini alicuius obtemperare

Voluntati alicuius in omnibus inferuire

Alicuius nutum & imperium in omnibus sequi.

Affentari & obsequi in omnibus.

An innumerus, or fantastical person, a Novelist.

Facitiosus

Præposterq; zelo plenus

Varius

Rerum nouarum studiosus

Certæ parti addictus

Tumultuosus.

To be hungry.

Esurire

Famelicus esse

Cibum appetere

Latrantem habere stomachum.

To hunt wild beasts.

Venari

Feras agitare

Captare aues

Se venando exercere.

Hurt, harme, losse.

Damnum

Detrimentum

Calamitas

Nocumentum

Dispendium

Lætio

Incommodum

Iactura

Inutilitas.

To hurt or harme, &c.

Lædere

Impedire

Oppugnare vtilitatem alicuius

Labefactare

Incommodare } alicui.

Nocere

Obesse

Fraudi & damno esse } alicui.

Calamitatem esse

In fraudem inducere

Detrimento afficere

Alicuius rationibus aduersari

Officere alicui

Iniuria exagitare

De commodis alicuius detrahere

Nocumento esse.

Hurtfull, dangerous, or noysome.

Noxius

Perniciosus

Incommodus

Calamitosus

Periculofus

Damnosus

Exitiosus

Pestilens

Alicuius bono repugnans.

Hurt

Hurt, or endamaged.

Læsus.
Damno affectus.
Incommodatus.
Naufragium patiens.
Nocumentum passus.
Calamitate affectus.
Attritus.

To Hurt, or to throw downe.

Deijcere
Diruere
Prosternere
Solo æquare
Demoliri
Deturbare

} quid.

A Hurly burly, commotion.

Tumultus.
Turba.
Commotio.
Seditio.
Motus tragicus.

*To Hurrie, haste, flocke to
a place.*

Certatim concurrere ad.
Se effundere ad locum.
Pleno gradu ferri.
Consertim confluere.

An Husbandman, &c.

Agricola.
Rusticus.
Villicus.
Cukor agri.
Ex agris refectionus.

Rei rusticæ studiosus.
Qui rationem habet cum terra.

*To play the good Husband, to
be thrifte.*

Frugalitatem exercere.
Sux vtilitati seruire.
Homo rusticâ & incultâ parsi-
moniâ.
Esse rarum parsimoniz exem-
plum.
Bene rem gerere.

An Hypocrite or dissembler.

Hypocrita.
Disimulator.
Fingens & simulans quam non
habet sanctitatem.
Mentis & linguæ dissidiû alens.

*Hypocrisie or false dissi-
mulation.*

Ficta & vana dissimulatio.
Hypocrisia.
Falsa & hypocritica religio.
Nuda bonitatis simulatio.
Ficta sanctitas.
Laruata pietas.

To play the Hypocrite.

Simulatione vti.
Aliud agere, aliud simulare.
Inanem pictatis speciem præ se
ferre.
Fingere synceritatem.
Aliud loqui, aliud facitare.
Simulatione tegere suos mores.

I.

To larre or disagree.

Ehementer dissen-
tire.
In contraria studia
abrupi.

Perpetuas similitates alere.

Discrepare

Digladari

Dissidere

Dimicare

Contendere

Confligari

} inter se inui-
cem.

A larring or disagreeing, &c.

Dissensio.

Discordia.

Incenta inimicitia.

Simultas animorum.

Lites mutux.

Dissidium.

*An Idiot, or man of simple
understanding.*

Nullo iudicio præditus.

Fatius.

Omnium rerum rudis.

Ex opinione omnia æstimans.

Temere rebus omnibus assen-
tens.

Idle or lister, &c.

Otiosus.

Nihil agens.

Parum diligens.

Languidus.

Desidiosus.

A rebus gerendis vacans.

Defes.

Cessator.

Curam laboremque omnem re-
mittens.

Deditus otio.

Inertix indulgens.

Plane cessans.

Idleness or slothfulness.

Otium.

Inertia.

Desidia.

Oscitantia.

Negligentia.

Segnities.

Tarditas.

Socordia.

Acedia.

Languor.

Indiligentia.

To be Idle, lister, negligent.

Otiari.

Desidere.

Otio languere.

Cessatione uti.

Nihil agere.

Torpere.

Idolatrie.

Idolatria.

Idololatria
Cultus simulachrorum
Adoratio creaturarum
Idolomania.

*To be ignorant, or know no-
thing, &c.*

Nescire
Ignorare
Non cognoscere
Omnium rerum rudis esse
Ignarus
Imperitus
Inscientia } omnium rerum.

Ignorant or rude, &c.

Rudis & ignorans
Imperitus
Peregrinus & hospes
Nescius
Inscius
Barbarus
Præceptis destitutus
Nulla præditus cognitione.

*Ignorance, or unskilful-
ness.*

Ignorantia
Inscientia
Imperitia
Inscitia
Error.

Ignorantly or unwittingly.

Imprudenter
Ex inscitia
Ex ignorantia.

Ignoranter
Per errorem
Inscienter
Ex errore.

A jest or merry conceit.

Iocus
Bella ridendi materies
Scomma
Dictum breue
Facetix
Salsus sermo.

To jest, sport, board, &c.

Iocare
Verbis ludere
Iocose illudere
Facetijs uti.

*Ill, naught, or lewdly
disposed.*

Malus
Prauus
Improbos
Flagitiosus
Scelestus
Sceleratus
Impius
Deterrimus
Malis studijs addictus.

Ill favoured, or deformed.

Informis
Inuenustus
Ad aspectum foedus
Pulchritudinis expertus
Prauus
Distortissimus
Ad aspectum odiosus

Fœda

Fæda facie
 Aspectum deformem habens
 Vastus
 Squalidus
 Inelegans.

*An Illusion deceit, leger-
 demaine.*

Illusio
 Impositura
 Ludibrium
 Spectrum
 Præstigiæ
 Deceptio visus.

*Image, shape, or represen-
 tation*

Imago
 Forma
 Adumbratio
 Idæa
 Species
 Simulachrum
 Similitudo
 Representatio.

Imagination or thought.

Figmentum
 Cogitatio
 Sensa animi
 Cogitatum
 Opinatio
 Fictio
 Coniectura
 Commentum
 Inuentum.

*To imagine, plot, conceive, or
 devise.*

Fingere

Comminisci
 Excogitare
 Machinari
 Concipere } animo.
 Parturire }
 Designare }
 Fabricari }
 Inuenire } quid.
 Reperire }
 Proponere sibi.

Imagined, devised, pretended.
 Imaginarius
 Fictitius
 Commentitius
 Fucatus
 Simulatus
 Larvatus.

To imitate or to follow.

Imitari
 Æmulari
 Exprimere
 Authorem sequi aliquem.
 Se ad alicuius exemplum institu-
 ere & conformare.
 Ingredi vestigijs alicuius
 Eanti esse alicui quam simili-
 mum.

Immoderate or excessive.

Plus nimio
 Immoderatus
 Immodicus
 Redundans
 Nimius
 prodigus
 Effusus
 Insanus

Intemperans,
Effrenus
Nullum modum habens.

Immediately, forthwith.

Mox
Illico
Sine ullius rei interuentu
diuino
Nullo interposito spatio.

Immortal or everlasting.

Immortalis
Æternus
Non habens finem
Perpetuus
Perennis
Semper duratrus
Vetustatem non sentit.

*To immortalize, or to make
immortal.*

A silentio & interitu vindicare
Rei memoriam æterna laude
celebrare
Æternitati mandare
Memoriam alicuius consecra-
re

To impart unto, &c.

Communicare }
Impertire } alicui.
Aperire }
Participare quid cum aliquo
Patescere }
Indicare } quid alicui
Significare }
Explicare }
Participem facere

In sinum alicuius deponere
quid.

An Imperfection, or defect.

Defectus
Labes
Infirmitas
Imbecillitas
Nævus
Macula
Vitium
Lapsus
Error

*Imperious, stately, or
scornful.*

Imperiosus
Fastuosus
Vultuosus
Ambitiosus
Subiectionis impatiens
Omnibus insultandi cupidus
Tumidus
Alios nimium deprimens

Empire, Rule or Governance.

Imperium
Dominatus
Principatus
Monarchia
Ditio
Regnum
Suprematus
Præfectura
Regimen
Gubernatio suprema.

Impertinent or strange from.

Alienus & abhorrens ab eo
R quod

quod propositum est
 Extra rem
 Longius aberrans ab
 Ad rem nihil pertinens
 A causa quam maximè dissi-
 ctum
 Nullum locum habet in
 Rem omnino non attingit
 Nihil ad præsens institutum
 Ad rem nihil interest
 Ne minima societate cum re
 coniunctus.

*Impertinently, or wide from
 the purpose.*

Nihil ad rem
 Extra propositum
 Extra oleas
 Otiose
 Futiliter
 Absurdè

*To imply, or so intimate, dark-
 ly to signify.*

Subindicare
 Submouere
 Subobscurè significare
 Insinuare
 Ex parte patefacere.

*A matter of importance
 or weight, &c.*

Res } grauis
 } seria
 Magni sponderis
 } momenti
 Causa illustris
 Res auribus & expectatione
 digna

Negotium } grande
 } non contemnen-
 dum

*To importune, or to be earnest,
 with a man.*

Vegere } quem.
 Premere }
 Instare apud
 Multis verbis postulare ab ali-
 quo.

*To impose upon, or to impose upon a
 man a charge.*

Obtrudere
 Imponere } quid.
 Prescribere }
 Imperare }
 Dare } alicui } munus
 } procurati-
 onem,
 Tradere }
 Assignare } partes alicui
 Committere }
 Attribuire }

Impossibile.

Quod fieri non potest
 Plus quàm difficile
 Quod nullo labore potest ef-
 fici
 Difficultatem non superabilem
 res habet.

*To impoverish or beggar, to
 spoil or utterly ruin a
 man.*

Fortunis omnibus exuere
 Sedibus eruerè
 Bonis omnibus nudare

Minu-

Minuere opes alicuius
 Ad mendacitatem redigere
 Ere alieno { opprimere
                   { obruere.
 Debilitare incommodis
 Fortunis alicuius valdè incom-
     modare
 Nocumentum asserere alicui.

Imponere. shed.

Ad paupertatem reductus
 Attenuatus
 Penè exhaustus
 Omnibus penè fortunis eversus
 Attritus
 Multa detrimenta & damna pas-
     sus.

*An Impression in ones minde,
 a persuasion.*

Notio
 Impressiuncula
 Persuasio
 Consignatio in animo

*To leave an Impression in ones
 minde.*

Intimis infigere animorum sen-
     sibus
 Relinquere oculos in animo
 Animum permouere.

To Imprison or lay up a man,

A libero spiritu excludere
 In custodiam dare
 Vinculis alligare
 In carcerem conijcere

Custodia seipere
 In carcerem condere
 In custodia seruare
 Concatenare
 In vincula & tenebras abripere
 Peditibus devincire
 In carcerem { concludere
                   { includere
 Tenebris & vinculis mandare
 In compedes alligare.

*To Imprison or intrude in a
 mans minde.*

Imprimere }
 Infigere }
 Inferbere } in animo.
 Insculpere }
 Desigere }
 Impingere }
 Inferere }

Impudens or shamelesse, &c.

Impudens
 Petulans
 Ore durissimo
 Neque Deum nec hominem re-
     formidans
 Pudoris expertus
 Parum modestus
 Alienus à modestiâ
 Incredibili importunitate & au-
     daciâ
 In facinoribus gloriari
 Intolerabili petulantia
 Ad audendum proiectus
 Immodestus
 Armatus
 Modestæ fines transiens

R 2

Impu-

Impudency, sauciness, unshamefastness or malapertness.

Impudentia
Minimè erubescens audacia
Immodestia
Inuerecundia
Audacia
Nullius eximiationis pudor
Petulantia
Os
Pudoris abiectio.

Impudently, shamelessly, with a brazen face.

Sine rubore
Impudenter
Verecundia deposita
Petulantissimè
Ore durissimo
Inuerecundè
Absque omni pudore, & reuerentia
Immodestè.

Impunitie, liberty, or pardon from punishment.

Impunitas
Scelerum licentia
Supplicij absentia
Libertas vivendi ut velis
Immunitas
Nulla peccatis proposita poena.

To Impute or ascribe upon, &c.

Assignare }
Ascribere } quid alicui.
Attribuere }

Conferre quid in aliquem
Obijcere } quid alicui.
Imputare }
Authorem nominare aliquem.

A false Imputation or slander.

Translatio criminis
Calumina
Coniutium
Falsa criminatio
Mendacium
Iniusta accusatio
Contumelia
Confictum quiddam.

To Inable or strengthen, &c.

Vires alicui subministrare
Potentia instruere } aliquem.
Præsidij armare }
Vim & facultatem indere
Vires præbere alicui
Corroborare
Confirmare } aliquem.
Habilem } efficere.
Idoncum }
Parem }

Inability, or want of power.

Impotentia
Virium defectus
Infirmitas.

Inaugurated, entered, or solemnly invested into.

Inauguratus }
Admissus } in.
Initiatus }
Consecratus.

To Incense or promote.

Adiram accendere
 Irritare
 Exasperare
 Stomachum mouere alicui
 Verbis exagitare aliquem
 Prouocare aliquem ad
 Inflammare } furoribus.
 Incendere }

Incessantly, or continually.

Sine intermissione
 Continue
 Indies
 Nullo spatio interposito
 Perpetuo
 In horas
 Indefatigabiliter.

*To Incite, or to stirre vp vnto,
as prouoke.*

Incitare
 Accendere
 Exuscitare
 Estimulare
 Acuere } ad.

An Inclination vnto.

Animi propensio ad
 Appetitus
 Impetus
 Inclination animi
 Inductio
 Appetitio
 Ductus
 Animi procliuus.

To Incline, or be disposed vnto.

Rapi
 Trahi
 Duci
 Vehi
 Ferri
 Propendere
 Disponi. } ad.

To Incline a man vnto.

Animos
 Mentis } ad quid { attrahere
 Flectere } inducere
 Inclinare } callicere
 Mouere } voluntatem ad.

Inclined, bent or prone vnto.

Propendens
 Propensus
 Procliuus
 Promptus
 Pronus
 Flexibilis
 Natus
 Præceps
 Paratus } ad.

Inclinable vnto.

Naturaliter propendens ad
 Procliuus } ad.
 Comparatus }
 Inclilians se ad.

*Incomparable, or not to bee
parallel.*

Incomparabilis

R 3

Non

Non habet partem
Sine socio
Plane singularis.

An Inconvenience or hindrance.

Incommodum
Molestia
Malum
Fraus.

Inconvenient for.

Incommodus
Alienissimus alicuius rationi-
bus
Noxus.

To Incourage a man or hearten.

Alacritatem alicui injicere
Animare
Incitare
Adhortari
Impellere
Præmijs invitare
Pretio allicere.

To Increase or grow in a matter.

Adolescere
Crescere
Augeri
Cumulari
Progressus magnos facere
Prouchi.

To Increase, add to, or to enlarge.

Augere
Multiplicare
Duplicare
Accessionem adiungere

Ingeminare } rem aliquam.
Amplificare }
Dilatare
Pleniorum facere
Fœnerari
Proiendere
Propagare.

Increase or augmentation.

Augmentum
Fortus
Incrementum
Accessio
Multiplicatio
Amplificatio
Additio
Dilatatio.

Incurable, that cannot be healed.

Insanabilis
Immedicabilis
Nulla ratione ad sanitatem res
conuertere potest.
Nullam curationem recipit.

Indifferent or means between both.

Nulli parti addictus
Æquus
Iustus
Rectus
Medius
In neutram partem propensus
Iuris æquabilitatem seruans
Incorruptus
In neutram partem propensior
Neque dependens nec propen-
dens.

Indifferently, or with respect of persons.

Adempto discrimine
Citra personarum respectum
Ex æquo
Sepolito partium studio
Nullâ partium diffidentium injuria
Nullo discrimine.

Indignation, wrath, displeasure.

Ira
Indignatio
Furor
Stomachus
Excandescencia
Offensa
Vindictæ cupiditas.

An Indignity, or horrible abuse.

Horrendum facinus
Intolleranda iniuria
Gravissima Offensio
Indignissima alicuius persona
contumelia
Seculus inexcusabile.

Indirectly, or by unlawful means.

Illicitis modis
Inconcessis vijs
Malis artibus
Obliquis rationibus
Iniuste
Per fraudem & iniuriam

Industry or diligence.

Industria
Diligentia
Opera
Studium
Contentio animi
Labor
Solertia
Sedulitas
Cura.

A man industrious or painful.

Laboriosus
Maximè industrius
Nunquam otiosus
Semper in opere
Assiduè aliquid agens
Nullum tempus infructuosè
transmittens.

Infallible or undoubted.

Exploratus
Certus
Minimè dubius
Testatus
Expressus
Constat
Liquet
Iplissimus.

Infallibly, undoubtedly or manifestly.

Procul dubio
Certò
Testatè
Liquido
Plane
Manifeste

R 4

Eviden.

Evidenter
Perspicuè.

*A man infamous, or
ignominious.*

Infamis
Turpissimus
Malè audiens
Graui & diuturna flagrans in-
famia
Infamiam æternatò subiens
In magna infamia versatus
Varias reprehensiones subiens.

To Infect or defile.

Inficere	}	quid.
Contaminare		
Polluere		
Inquinare		
Commaculare		
Labe aspergere		
Maculis imbuere		
Vitiare		
Tingere.		

Infectious, or contagious.

Contagiosus
Pestilens
Venenosus
Luridus
Contactu nocens
Labe sua inficiens
Virofus.

*An Infection, taint or
pollution.*

Lates
Contagio

Lues
Infectio
Pestis
Venenum.

Inferior to a man.

Infimi ordinis	
Imperium concedit ei	
Minoris autoritatis	
Inferior alicui	
Cadens	} alicui
Succumbens	
Impar alicui	
Secundus	} ab aliquo.
Tertius	

*An Infirmitie, weakness, want
imperfection.*

Infirmitas
Labes
Offensiuicula
Animi morbus
Imbecillitas
Nævus

To informe a man of, &c.

Docere aliquem	
Certiozem facere	
Nuntiare	} quid alicui
Declarare	
Exponere	
Renuntiare	
Edisserere	
Facere vt quis intelligat	
Operam dare vt quis sciat.	

*Ingendred, implanted or
bred in, &c.*

Innatus
Ingenitus

In-

Ingeneratus
Initus
Insculptus
Inditus
Inscriptus.

*An inhabitant or dweller in,
or Citizen.*

Iocola
Civis
Indigena
Habitator
Inquilinus
Colonus.

To Inhabit a place.

Incolere locum

Verfari

Habitare

Sedem ponere

Immorari

Domicilium exercere

Affixus esse loco.

} in loco.

Inhabited, or populous, peopled.

Frequens populis

Celeberrimus

Populosus

Multitudine habitantium re-
fertus

Incolis completus

Habitatoribus densissimus.

To Inherit, &c.

Possidere

Tenere

Hereditario iure habere quid.

Occupare

Percipere

} rem.
}
} quid.

Frui } aliqua re.
Potiri }

Inheritance, or, &c.

Hereditas

Patrimonium

Prædium à parentibus reli-
ctum.

Possessio

Terre

Agri

Ædificia.

Injurious to a man.

Iniurius

Iniquus

Noxius

Grauis

Importunus

Damnoscus

Indignum aliquo

Infame

Ignominiosum.

} alicui

Injudiciously.

Nullo iudicio adhibito

Nullo delectu

Temerè

Imprudenter

Inspicienter.

To do a man injury.

Iniuriam inferre alicui

Lædere quem

Nocere

Incommodare

Iniuste agere cum.

} alicui.

*To give an insight of a
matter.*

Subnotatum mittere
Insurrare in aurem
Submoneri quem
Subindicare alicui
Tenuissimam significationem
dare
Significare
Subobscurè ostendere.

Innocent or harmless.

Innocens
Integer
Parus
Neminem lædens
Singulari innocentia prædica-
tus
Nullus iniuriæ sibi conscius
Nullo scelere astrictus
Incorruptus
Inviolatæ fidei
A scelere abhorrens
Nulli nocens
Vir sanctissimus.

Innocently, harmlessly.

Innocenter
Innoxie
Inculpabiliter
Sine cuiusquam iniuria.

*An Inn or lodging place
for Guests.*

Hospitium
Diversorium
Taberna
Pandochium

Viatorum receptaculum.

Innumerable or infinite.

Innumerabilis
Infinitus
Ingens multitudo
Incredibilis
Multiplex.

*An Insight into a matter, a
knowledge of, a
skill in.*

Inspectio
Cognitio
Notitia
Peritia
Scientia rei.

*To Inspire, instill or infuse
into a man.*

Inspirare
Instillare
Imprimere
Infundere
Inscribere
Insignare
Indere
Suggerere
Dictare

} quid.

*Inspiration, instinction
or motion.*

Instinctus
Motus
Impulsus
Instarus
Inspiratio
Suggestio
Dictatio

By

By divine inspiration.

Divinitus

Divino } motu
          } inflatu.

Inspiratione.

To inquire into, &c.

Inquirere

Investigare

Indagare

Inspicere diligenter

Aliùs penetrare

In rem introspicere

Cognoscere } quid.

Rymari

Scrutari

*To Inquire or ask of a
man.*

Querere

Percontari

Sciscitari

Rogare

Consulere aliquem

Alicuius sententiam exquirere.

*An Inquisition or search
into.*

Inquisitio

Investigatio

Indagatio

Exagitatio rei

Inspectio

Examinatio

Scrutatio.

To Install or to settle.

Collocare

Confirmare

Stabilire

Corroborare

Imponere

Constituere

Inaugurari

} quem.

*Instantly, incontinently,
forthwith.*

E Vestigio

Extemplo

Cursim

Continuè

Quam celebrimè

Illicò.

*To Instruct, to teach, or
train up.*

Docere

Edocere

Instituere

Præceptis instruere

Perpolire

Erudire

Expolire

Informare

Ad humanitatem fingere.

An Instructor or teacher.

Præceptor

Doctor

Pedagogus

Institutor

Magister

Instructor

Formator puerorum.

In-

Instruction or Doctrine.

Institutio
Doctrina
Documentum
Præceptum
Disciplina
Præceptio
Eruditio
Catechesis
Ars.

*To Insult, triumph over, or
overthrow a man.*

Gloriosè contemnere
Impunè illudere aliquem
Insolenti fastidio insectari
Iacentem conculcare
Ferocire aduersus quem
Humilibus insultare
Superbus esse in contumelijs
Fastidiosè despiciere.

*An Insurrection, commotion,
tumult.*

Seditio
Tumultus
Coitio
Motus
Concitatio populi.

An Intelligent or spirit.

Index
Inquisitor
Speculator
Explorator
Observator
Nuntius
Emissarius.

*To give a man Intelligence,
or notice of.*

Certiozem facere
Narrare
Nuntiare } quid alicui.
Indicare }
Dicere alicui, quid factum sit
Non celare quem.

Intemperate or voruly.

Intemperans
Impotens
Efrænatus
Indomitus
Intractabilis
Terminos suos transiens
Qui sui modum non habet
Luxuriosus.

To intend or purpose.

Statuere
Decernere
Deliberatum in animo habere
Sibi proponere
Velle
Ante oculos statuere.

To Intend, or aime at a matter.

Sequi
Animum referre ad
Tanquam ad metam eniti
Sibi proponere } quid.
Spectare }
Sibi subijcere }
Intendere }
Consilia dirigere ad
Moliri quid

Cogita.

Cogitationes referre ad
Agere quid.

Intent or intension.

Mens
Scopus
Sententia
Propositum
Consilium
Animus
Intentio

Intention, scope or meaning.

Mens
Sensus
Sententia
Intelligentia
Propositum
Finiis
Scopus
Meta
Consilium
Intentio.

To Interpret or open, &c.

Interpretari
Exponere
Explicare
Planum facere
Definiendo explicare
Explanare interpretando
Sensum eruere
Evoluere
Enucleare.

An Interpretation or exposition.

Interpretatio

Expositio
Explanatio
Commentario
Explicatio
Commentarius
Explicatus

*To Intermingle in a matter, to make
himselfe busy in it.*

Se rei immiscere
Se temerè ingerere in
Se interponere
Se adclionem præbere.

To Interrupt, disturbe, or hinder.

Interpellare
Interrubare
Interloqui } alicui.
Obstrepere }
Loquentem impedire
Non sinere quem pervenire quo
vult
Reclamare alicui.

Intolerable or badness.

Minus ferendum
Intolerandum
Miserum & indignum
Superbum, & non ferendum
Nimis injurium
Quod quis sustinere nequit.

An Introduction vnto.

Aditus
Præparatio
Rudimentum
Ingressus
Proœmium

Exor-

Exordium
Initium.

An Intricate or difficult matter, &c.

Latens
Tartuosa
Ardua
Numero Platonis obscurior
Lumen doct. namq; deliderans
Explicatu difficilis
Obscuritate inuolutus
Sensum præteruolans
Res ardua.

An Intricate, confuse, or difficult matter.

Flexuosa } res.
Impedita }
Inuoluta }
Cognitionem habet perdifficilem

To Inmate or assault.

Inuadere
Impetum facere } in locum.
Irruere }
Adoriri
Incurfionem facere
Attentare } terram.
Vi occupare }
Infilire in aliquem
Ferro & igni grassare in locum

An Invasion or invade into a place.

Incurfio }
Impressio } in locum.
Irruptio }
Incurfus }

Violentus ingressus.

To inuent or find out, &c.

Excogitare
Inuenire
Ex sese comminisci
Suo ingenio fabricari
Artifex } reisse.
Inuentor }
Machinari.

Invention or wits.

Indoles
Acumen
Vis ingenij
Excogitandi facultas
Intelligendi subtilitas
Solertia
Inueniendi virtus.

Invincible or unconquerable, &c.

Inviolabilis
Inuictus
Inexpugnabilis
Foelix & fortunatus
Infractus
Indomabilis
Insuperabilis
In bello semper foelix.

*Invincible, or that which is not
or cannot be seen.*

Non aspectabilis
Inconspicuus
Oculis non obiectus
In aspectum non cadens
Ab oculis remotus

Inwardly.

Intimè

Peni-

Penitissimè
Intrinfecus
Internè.

Inward, secret, or close.

Intimus
Intestinus
Internus
Intrinfecus
Inherens
Inclusus intus
Institus.

Inward with a man, or familiar with, &c.

Ab alicuius intimis consilijis
Arcanorum alicuius conscius
Intima familiaritate coniunctus
Copulatissimus
Omnes necessitudines habens.

Joy or gladness, &c.

Gaudium
Lætitia
Voluptas
Delectatio
Iucunditas
Hilaritas
Animi erectio
Consolatio.

To joy or glad a man.

Aliquem gaudio maximo cumulare
Maximâ lætitiâ aliquem asficere
Iucunditatem asferre
Exhilarare

Voluptate perfundere
Omnem metum adimere alicui.

Joyfull, merry, or glad.

Letus
Hilaris
Gaudio cumularus
Plausu triumphans
Hilaritate perfusus
Gratè abundus
Alacer
Exhilaratus
In magnâ lætitiâ coniectus

To be joyfull or glad, &c.

Gaudere
Gaudio exultare
Lætitia { efferri.
          { gesture.
Lætari
Triumphare
Ridere
Frontem explicare

To take joy or pleasure in a matter.

Valde delectare in
Magnâ iucunditatem percipere ex
Lætari re
Voluptatem haurire ex re.

To joyne together, or unite, &c.

Couingere
Copulare
Conglutinare
Confociare
Connectere

Colli.

Colligare
Coniugare
Vnire,

A journey, or voyage.

Iter
Profectio
Abitus
Discessus
Vix susceptio
Itinerarium

To journey or travell.

Iter facere
Expeditionem suscipere
Proficisci aliquo
Dare se in viam
Viam capessere
Contendere ad.

*The Issue and point of the
controversie.*

vi ~~apripit~~
Continens } rei
Firmamentum }
Caput }
Cardo } causæ
Summa }
Euentus rei.

*To Iudge or determine
matter, &c.*

Iudicare
Definire
Secare
Componere } lites
Finire }
Dissolvere }
Distrahere }

Decidere de.

Iudgements or discretion,

Iudicium
Ratio
Prudentia
Intelligentia
Delectus diiudicandi.

*Iudicium, or skillfull in discern-
ing a thing, &c.*

Summo iudicio præstans
Iudicio excellens
Iudicio eruditissimus
Peracris iudicij
Rectè valens iudicare
Criticus
Magna in rebus omnibus in-
telligentia
Homo inprimis acutus.

A Iudge.

Iudex
Arbiter
Decretor
Qui vitæ & necis habet pote-
statem
Iudicij pronunciator

A Iustice of Peace.

Iustitiæ antistes
Irenarcha
Curator Pacis
Tribunus plebis
Iustitiæ administrator
Æquitatis Minister
Censor morum
Qui exercet iudicium in causis
minoribus.

*To Iustifie, warrant or to
make good.*

Præstare
Comprobare } quid.
Confirmare }
Complere } promissam.
Re exequi }

A Iust or upright man.

Iustus.
Perhonestus.
Integer.
Æquus.
Iuris æquabilitatem seruans.
Ab iniuria remotissimus
Homo æquisimus.

To deale Iustly or purely.

Iuste & sincere agere.

Suum cuique tribuere.
Iustitiam exercere.
Iuris æquabilitatem seruare.
Ad legum trutinam omnia examinare.
Ius & leges administrare.

*To Iustifie a man, or to clear,
or quit.*

Purgare
Absolvere } aliquem.
Defendere }
Innocentem pronunciare.
Culpam dimouere.
Criminis suspicionem ab aliquo amoliri.
A criminis accusatione liberare.

K.

*One Kept Prisoner or a
Captus.*

Aptius.
Vinctus.
Seruus.

Mancipium.
In vincula & tenebras coniectus.
Incarceratus.

In custodia detentus.

To Keep nourish, maintain.

Alere
Sustentare } quem
Nutrire }
Victum præbere.

To Keepe close or conceale.

Celare.

S

Ab-

Abscondere

Tegere

Tacere

Silere

Silentio inuoluere

Supprimere quid.

*To Keepe the House or to keep
at home, &c.*

Se domi continere.

Abdere

Foris non discedere

Lucem non aspicere

Publico carere

Se domi includere

Se domesticis parietibus tege-
re.

To Keep companie with.

Consuetudinem
habere

Versari

Multum esse

Coniunctissime
vivere

Comitari aliquem

Raro discedere ab.

*To Keepe or hold back a
man from, &c.*

Arcere

Prohibere } aliquem.

Excludere }

Detinere quid a quo.

*To Keep, save, or to preserve
a man.*

Seruare

Conseruare,

} quid.

A malis vindicare

E periculis eripere

Tutari

Protegere } quem.

*To Keepe backe, keepe off award,
preuent.*

Prohibere

Arcere

Auertere

Repellere

Propulsare

Summuere

} quid ab.

A Keeper or preseruer.

Custos

Saluator

Seruator

Vindex

Salutis auctor.

To Kill or slay, &c.

Vitam alicui eripere.

Ad perniciem vocare

Contrucidare

Occidere

Perimere

Interficere

Vita priuare

Confodere

Vita exuere

E medio tollere

Obtruncare

Enecare

Extinguere

Communi luce priuare.

} quem.

Killed, or slaine.

Vita priuans,

Occisus

Occisus
 Contrucidatus
 Interfectus
 Extinctus
 Ex hominum numero eiectus.
 Ex rerum natura sublatu
 Ex naturæ finibus exterminatus.
 Cæsus.
 Peremptus
 E medio sublatu
 Iugulatus
 Confusus.

A Killing or slaying, a murdering or massacring.

Contrucidatio.
 Occisio.
 Mactatio.
 Homicidium.
 Clades.
 Cædes.
 Internecio.
 Lanicina.

Kinne to, allied or of affinity with.

Maximis affinitatis & propinquitatis vinculis coniunctus cum.
 Communione sanguinis coniunctus.
 Propinquus
 Cognatus
 Necessary } *aliqui.*
 Affinis
 Sanguine coniunctissimus.
 Arcta propinquitate attingens aliquem.

Eodem cognationis propinquitatis iure coniunctus.
 Eiusdem stirpis.

Kind to, or benevolent, and beneficial unto.

Benignus.
 Humanus.
 Beneficus.
 Liberalis.
 Optimè de omnibus morens.
 Studens cui.
 Indulgens cui.
 Liberalissime complectens.
 Omni humanitate comprehendens quem.

To deal kindly with.

Magna humanitate completi.
 Beneficè gerere cum quo.
 Omnia studia & officia in aliquè conferre.
 Beneficijs & liberalitate profequi.
 Omnia signa benevolentix impertire alicui.

Kindness, or courtesy.

Humanitas.
 Benignitas.
 Candor.
 Beneficentia.
 Amicitia.
 Indulgentia.

Kinred or affinity, &c.

Cognatio.

§ 3

Affini.

Affinitas.
Sanguinis propinquitas.
Coniunctio sanguinis & communio.
Necessitudo generis.
Ab eadem stirpe & familia origo.

To Kindle or stirre up, &c.

Accendere.
Inflammaré.
Excitare.
Concitare.
Cohortatione incitare.
Erigere
Animare } aliquem.
Acuere }

A Kind sort, suite, distinct substance.

Genus.
Species.
Distinctio.
Differentia.
Forma.
Discrimen.

Kindly, courteously.

Benignè.
Indulgentér.
Comiter.
Humanissimè.
Peramicè.
Liberaliter.
Blandè.

A King, Prince, or chiefe Ruler.

Reg.

Monarcha.
Summus dominus.
Regium dominatum habens.
Imperium in omnes habens.
Summus imperij moderator.
Imperator.

A Kingdome or Empire

Regnum.
Monarchia.
Imperium.
Ditio.
Principatus.
Dominatus.

Kingly, or beferming the Majesty of a King.

&c.

Regius.
E dignitate regis
Magnificus.
Regificus.
Imperatorius.
Augustus.
Splendidus.

To Kisse, buffe,

Exosculari.
Suaviare.
Labia labijs premere.

A Kisse.

Nebulo.
Homo } nequam
          } prauus
          } improbus
Subdulus impostor.
Insignitè improbus.
Insigni scelere & audacia.

To Kneele to.

Genu flectere.

Genu flexo venerari.

To Know or understand.

Vsu doctrinaque percipere.

Intelligere

Tenere

Callere

Probe nosse

Percipere

Cognoscere

Scientia comprehendere.

Pernoscere.

Comprehensum } habere.

Cognitum

Ingenio consequi.

Scientia & cognitione comprehendere.

Known well, &c.

Cognitus.

Notus.

Illustris.

Pervulgatus.

Perspectus.

Decantatus.

In omnium ore celebris.

Non obscurus.

To make Known, to notify &c.

Illustrare.

In lucem proferre.

Divulgare.

Notum facere.

In medium producere.

Prædicare quid.

In vulgus dissipare.

Patefacere } quid.
Disseminare }*Knowledge or understanding.*

Intelligentia.

Notitia.

Scientia.

Iudicium.

Peritia.

Doctrina.

Cognitio.

Ars.

*To give a man Know-
ledge, &c.*

Significare

Nunciare

Declarare

Indicare

Facere ut quis sciat.

Certiozem aliquem facere.

Renuntiare.

*To be Known bruted, or pub-
lished abroad.*

Divulgari.

Innotescere.

Percrebescere.

Non latere.

Ad scientiam pervenire.

To Knock, strike, beat.

Ferire.

Contundere.

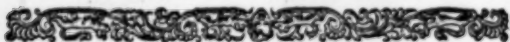
Pulsare.

Percutere.

Fustigare.

S 3

L₂

L.

*To Labour or travell in his
vocation or calling
&c.*

IN suo munere om-
nem diligentiam ad-
hibere.
Res suas non indili-
genter tractare.
In suis rebus & negotijs gnavi-
titer ac strenue operam na-
uare.
Res suas agere.
Spartam quam nactus est exor-
nare.

Labour, travell or industrie.

Opera.
Labor.
Diligentia.
Industria.
Conatus
Sedulitas.
Molitus.
Sudor.
Contentio.

*A Labourer, exquisite or stu-
dious speech, &c.*

Elaboratum industria.
Res multum diuque cogitata.

Elucubrata oratio.
Exquisita dictio.
Multis vigilijs & laboribus con-
fecta res.
Perfectum ingenio.

*To labour in vaine, or to no
purpose.*

Frustra elaborare.
Operam male collocare.
Studium inutiliter consumere.
Inanem laborem suscipere.
Operam & oleum perdere.
Omnes industriae fructus per-
dere.

*To Labour or doe his endeavour,
or to labour vehemently.*

Elaborare.
Eniti sedulo.
Omnem laborem adhibere.
Omnem diligentiam praestare.
Omnem operam nauare.
In opere non cessare.
Nullum punctum temporis ne-
gotijs vacuum relinquere.
Omnes nervos & industriam
adhibere.
Sudare
Vigilare } in re aliqua.
Excubare }

Negli-

Negligentiæ offensionem vitare.

A Laborious & painefull man, &c.

Industrius.
Diligens.
Laboriosus.
Gnaus.
Sedulus.
Assiduus.
Operi suo intentus.
Semper aliquid agens.

To Labour, toile, or to take paines.

Labores {
    suscipere.
    exantlare.
    excipere.
    adhibere.

Omnes labores leues existimat.
Omnem vitæ cursum in labore corporis & animi contentione consumere.
Strenuè operi incumbere.
Omniæ nauare operam.
Magnis vitam traducere laboribus.

A Labourer.

Laborator.
Operator.
Artifex.
Mechanicus.

Laboriously or painfully.

Laboriose.
Industriè.
Operose.

Perdiligenter.

To Lack, want or miss, &c.

Carere.
Destitui.
Priuari.
Egere.
Desiderare } quid.
Requirere }
Penuria } rei premi.
Inopia }

Lack of things necessary.

Egestas.
Indigentia.
Penuria.
Inopia.
Paupertas.

To Lament or bewaile a thing, to mourne, &c.

Deplorare }
Dellere }
Plangere } quem quid.
Lugere }
Lamentari }
Dolere }
Gemere }
Plorare }
Contristari }
Ejulare }
Ægre } ferre quid.
Dolenter }

Lamentation or sorrow.

Lamentatio.
Luctus.
Lachrymæ.

Ploratus.
Planctus.
Querela.
Gemitus.

Lamentable or wofull.

Luctuosus.
Lamentabilis.
Flebilis.
Lugubris.
Lachrymabilis.
Miserabilis.
Miserrimus.
Tristis.
Ad cogitationem sensumque lugubre.

Lame.

Mutilus.
Mancus.
Clausus.
Impotens ad cursum.
Minime integer membris.

Lameneſſe.

Claudicatio.
Membrorum impotentia.
Defectus & partium.
Debilitas & corporearum.

A Land or Region.

Terra.
Gens.
Regio.
Prouincia.
Natio.

To Land in a place.

Attingere.

Appellere } ad locum.
Pervenire }
Portum ingredi
Portum tenere.

*Lands, remenewes or diuine,
posſeſſion or patrimo-
nis, &c.*

Reditus.
Prædium.
Patrimonium.
Agri.
Latifundium.
Terra.
Hæreditas.
Aruum.
Poſſeſſio locorum.

*Large, ample or plenty-
full, &c.*

Amplus.
Multiplex.
Copioſus.
Vberriſus.
Fuſus.
Prolixus.
Magnus.
Multus.

Largely or bountie, &c.

Largitio.
Nimia liberalitas.
Magnificencia.
Profuſa benignitas.
Beneficentia.
Sumptuum magnitudo.

Largely, or in many wordes.

Paulò fuſius.

Pluri.

Plurimis verbis.

Fuse.

Copiose

Rhetorice.

Ample.

Fulissime.

Longo sermone.

Incredibili rerum varietate & copia.

Large, vide spatiosus.

Amplus.

Lexus.

Spatiosus.

Capacissimus.

Patentissimus.

Longò lateque diffusus.

Mixæ amplitudynis.

To speak Latine very exactly.

Latinissime loqui.

Latinæ linguæ elegantiam nulli concedit.

Perbene Latine loquitur.

Verbis valde Latinis.

Animi sententiam exprimit.

To lavish or to waste.

Profundere.

Patrimonium dissipare.

Largitiones maximas facere.

Male perdere.

In res leues & invtiles erogare.

Decoquere.

Dispergere.

Lavishment, waste, or prodigality.

Profusio.

Prodigalitas.

Rei familiaris dissipatio.

Luxuria.

Suæ pecuniæ in res inanes erogatio.

Invtiles & infani sumptus.

Lavish of, or wasteful.

Profusus.

Prodigus.

Nepos.

Nihil sibi suisque reservans.

Fundum non habens.

Immodicus dissipator.

To laugh at, to scoff at.

Pro delectamento habere.

Deridere.

Illudere.

Risu prosequi.

Sublannare.

To last, continue, endure.

Durare.

Permanere.

Diuturnitatem induere.

Firmitatem

Constantiam } habere.

Perstare.

Lastly, or to conclude.

Postremò.

Ultimò.

Denique.

In summa.

Ne longius progrediar.

Extremò.

Lastly,

La ely, or not long subsistence.

Nuper.
Recentis.
Modo.
Non ita pridem.
Recenti memoria.
Paucis abhinc diebus.

*A breaker or transgressor of
Laws, &c.*

A legibus recedens.
Iuris hostis.
Omnis ordinis & institutorum
contemptor.
Legum violator & perruptor.
Legis transgressor.
Ordinis perturbator.
In leges sceleratus.

A Law, Statute or Ordinance.

Lex.
Decretum.
Edictum.
Institutum.
Scriptum.
Præscriptum.
Placitum.
Sanctio.
Constitutio.
Senatus consultum.

*To sue a man at the Law, or
go to Law with &c.*

Iudicio } { postulare } cum.
Iure } { cōtendere }
Lege experiri cum aliquo.

Lite, iudicio persequi.
Litē intendere alicui.
Diem dicere alicui.
Litibus agere.
Iudicio certare.

To make Lawes &c.

Leges { ferre.
ponere.
sanctare.
conscribere.

Iura constituere.
Instituta condere.

Against Law or right.

Contra omnium iura & consuetudines.
Contra omne fas,
Iuri sinistus,
Iuri inimicus.

Iniquum.
Iniustum.
Legibus prohibitum.
Inconcessum.

Lawfull or rightfull, &c.

Iustus.
Concessus.
Licitus.
Legitimus.
Æquus.
Legibus receptus.
Lege sancitus.

*Lawless, or a contemner of
all Lawes.*

A legibus recedens.
Legum omnium contemptor.
Ius & fas omne negligens.
Legum reictor.

Legum repagula perfringens.

A Lawyer or Counsellor.

Causarum patronus.

Legis peritus.

Cognitor causæ.

Iuris professor.

Causidicus.

Leguleius.

Iuris consultus.

Actor causarum.

Laudable, praise-worthy.

Laudabile.

Laudem habens.

Cum laude coniunctum.

Prædicabile.

Gloriosum.

To lay up safely or surety, &c.

Reponere.

Aceruare.

Repositum habere.

Sanctissime conservare.

Referuare.

In scriniis includere.

Recondere.

Coacervare.

Lazie, lister, idle.

Desidia

Otio } torpens.

Inertia languescens.

Oscitans.

Desidio deditus.

Lentus.

Ignavus.

Piger.

A labore abhorrens.

Laziness, slothfulness.

Languor.

Desidia.

Oscitantia.

Pigrities.

Socordia.

Segnities.

Ignavia.

Indiligentia.

Lazily, listerily.

Languidè.

Oscitanter.

Ignavè.

Desidiose.

Torpidè.

Segniter.

To lead, or guide a man to

Dirigere } aliquem ad.

Ducere } aliquem ad.

Præire alicui } ad rem.

Prælucere } ad rem.

Viam demonstrare.

Præcursor esse alicuius ad.

A Leader or guide, a Captain.

Dux.

Imperator.

Ductor.

Præcursor.

Præuius.

Lucem facemque alicui præferens.

A Leaguer or Confederate.

Fœderatus.

Socius.

Eiusdem pactionis particeps.

In

In societate nascitur.
 Coniuratus.
 Mutuo consensu & sacramento
 deuinctus.

A League or confederacie.

Fœdus.
 Consideratio.
 Pactio.
 Confociatio.
 Concordia stipulatio.
 Conuentio pacis.

To make a League or truce.

Pactionem conficere.

Fœdus { pungere }
 { inire } cum.
 { instituere }

Societatem contrahere cum
 quo

To Leane or depend upon.

Niti.
 Inniti.
 Inhxere.
 Pendere.
 Confugere } ad alicuius
 Sese conferre } præsidia.
 Fundari }
 Fulciri } re aliqua.

*Very learned, or a great Cleark
 or Schollar. &c.*

Eruditus.
 Literatus.
 Scientiâ florens.
 Præclare doctus.
 Præstantissimus artifex.
 Homo politus de schola.

Doctrinâ ornatissimus.
 Artium & linguarum præsidia
 instructissimus.
 Omni liberali eruditione orna-
 tissimus.
 Omnibus disciplinis excoltus.
 Præclare, eximie literis perpo-
 litus, & magnopere erudi-
 tus.
 Præclara eruditione & doctrina
 ornatus.

Learnedly or exquisitely.

Eruditè.
 Exquisitè.
 Perdoctè.
 Artificiose.
 Politè.
 Subtiliter.
 Perficienter.
 Peregregrè.
 Perliteratè.
 Limatè.
 Artificiose.

*Learning, or good literature,
 skill, knowledge or
 science.*

Doctrina.
 Eruditio.
 Ars.
 Scientia.
 Politior humanitas.
 Literæ.
 Intelligentia.
 Rerum humanarum diuinarum-
 que cognitio.
 Disciplina.

*To Learn or conceive a thing,
or the knowledge.*

of, &c.

Addiscere.
Imbibere.
Exurgere.
Comprehendere.
Discere.
Haurire.
Peripere.
Prouchi in cognitionem rei.

A Learner or petty Scholar.

Neophytus.
Litterarum alumnus.
Discens.
Tyro.
Scholaster.

At Leisure.

Vacuus negotijs.
Otio affluens.
Summam facultatem vacui &
liberi temporis habens.
Liber & solutus opere.

*Leisure, idle, or spare
time.*

Orium.
Vacui & liberi temporis facultas.
Vacatio à serijs negotijs.
Succisus.
Subcecius.
Sepositum tempus.
Quies à negotijs.

Leisurely or when a man conueniently may.

Otiöse.

Cum fructus otij datur.

Ex intervallo
Cum vacat quis
Horis surreptijs
Peropportune.

To Leave, fail or forsake.

Destituere.
Derelinquere
Deficere
Orbum nudumque esse pati
Discedere ab

To Leave off, or to end.

Intermittere
Desistere
Cessare
Finem facere
Superfedere
Omittere quid
Ad exitum rei peruenire.

Leave, a grant, or licence.

Copia
Venia
Licentia
Potestas
Facultas
Concessio
Permissio.

*To give one Leave, or licence
to doe.*

Permittere alicui vt.
Facile pati vt.
Veniā largiri.
Potestatem facere.
Facultatem concedere.
Licentiam dare.

To

To Let or hinder, &c.

Viam alicui obstruere

Aduersarij

Obitare

Resistere

Detinere

Impedire

Intercepere

Remorari

Retardare

Distinere

Magna impedimenta obijcere cui.

Magnas difficultates opponere.

Deterrere ab

Reprimere

A Let or hinderance.

Impedimentum.

Obstaculum

Remora

Auocamentum

Interpellatio

Disturbatio.

To write Letters

Tabulas conficere

Epistolam componere.

Literas

} exarare.

} scribere.

} contexere.

To Lend to a man.

Mutuo dare

Commodare } alicui

Pecuniam alicui credere

Ad tempus tradere

Accommodare. } cui

Vsum rei permittere.

Vtendum concedere.

Dare in vsum.

To Lend unto a man, To permit him the use of a thing for a time.

Mutuare.

Mutuo dare.

Commodare

Vtendum dare.

Fenori exponere.

Length or continuance of time.

Longinquitas temporis.

Cursus.

Diuturnitas.

Progressus ætatis.

Spatium.

To lengthen, or to draw out, or make long.

Extendere

Pro lucere

Propagare

Continuare

Perpetuare

Protendere

} quid

To lessen or extenuate.

Minuere.

Extenuare.

Aliquid dirimere de

Elcuare

Mitigare.

Aliquid } detrachere } de re

Abijcere } } decerpere

Prosternere } quid

A Lesson or Instruction, a document or precept.

Documentum.

Doctrina

Præceptio

Præceptum

Observatio

Collectio

Thesis.

Lewde, naughty, or wicked.

Nefarius

Nequissimus

Scelestus

Vile turpitudinis mancipium

Contaminatus

Omni flagitiorum genere inquinatus.

Flagitiosus

Homo deterrimus.

Nequam

Perditus

Impudicus

Improbis

Homo plenus flagitij & sceleris.

Flagitijs coopertus & contaminatus.

Ad omne facinus mancipatus.

Cupiditatibus suis serviens

Fordissimam vitam agens

Intemperans.

Lewdness or naughtiness.

Improbitas

Prauitas

Impietas

Nequitia

Impunitas

Viciositas

Turpitud.

Lewd'y, or wickedly, &c.

Praue

Scelerate

Impie

Flagitiose

Tette

Nefarie

Impudice

Intemperanter

Libidinose

Impue.

Liable or subject unto.

Propositus ad casu.

Expositus

Subiacens

Obnoxius

Obiacens

Subiectus

Minime } rurus } re
          } securus }

Obiacens.

A Liar, or an untruth Speaker.

Mendax

Homo vanus

Falsiloquus

Fabulator

Mendaci s affuetus

Homo insigni vanitate

Confictor

Cōfictor } mendaciorum.

Ex mendacijs confictus.

Splen;

Splendidè 2 mentiens
Prodigiôsè

A Libell or innective.

Innectiva.
Famofus libellus.
Contumeliofus Rhyfmus.
Charta dentata.

Liberal or frank hearted.

Liberalis
Largus.
Beneficus.
Benignus.
Hofpitalis.
Beneficijs omnes obligans.
Liberalitatis thefauros aperiens.
Muneribus ornans.
Beneficijs homines fibi adiungens.
Prolixâ & beneficâ naturâ.
Quamplurimum ftudij, officij,
& liberalitatis conferre.
Inftrumentum bonitatis in divitijs quærens.
Plurimum benignitatis conferens.

Liberalitie or bountifulneffe.

Liberalitas.
Beneficentia.
Munificentia.
Largitio.
Benignitas.
Hofpitalitas.

Liberally, frankly.

Liberaliter.

Beneficè.
Prolixè.
Munificè.
Opulentè.

Libertie, freedom, enlargement.

Libertas.
Laxatio.
Laxitas.
Licentia.
Manumiffio.
Surfum attollere.
In fublime tollere.
Frigere.
Sublecuare.

A Licence or difpenfation.

Dimiffio.
Conceffio.
Facultas.
Licentia.
Libertas.
Privilegium.
Copia.
Potestas.

Licentiously, loofly.

Licentiofè.
Diffolutè.
Intemperanter.
Luxuriofè.
Prodig.

Licentiousneffe, or overmuch libertie.

Nimia licentia.
Immoderata libertas.
Luxus.

Per

Permissio quid vis faciendi
Prodigalitas
Intemperantia.

*To licence a man or authorize,
or suffer to have
licence,*

Licentiam dare
Permittere
Autoritate sua incitare
Imperio armare
Potestatem alicui facere vt
Privilegio munire
Facultatem rei alicuius dare.

Licentious or dissolute, &c.

Voluptate omnia metiens
Dissolutus
Licentiosus
Luxuriosus
Perditus
Flagitiosus
Mollis & voluptuarius
Vitijs cumulatissimus
Suo vivens modo
Animo morem gerens
Voluptatibus totus deditus.

To lighten or mitigate, &c.

Allevare
Mitigare
Lenire
Molere
Conspicere
Minuere
Mollire
Consolari
Temperare.

To lighten or make bright,

Illustrare
Illuminare
Sua claritate tenebras expelle-
re
Explanare
Lucem dare rebus
Interpretatione sua rem perspi-
cuam reddere.

Light or shining, &c.

Lux
Splendor
Lumen
Fulgor
Claritas
Coruscatio.

Light headed or vain.

Leuculus
Vagus
Inconstans
Mutabilis
Nihil habens gravitatis
Nimium credulus
Vsura falsi gaudii fruens
Leuem auditionem pro re com-
perta habens
Varius.

Light some or bright, &c.

Illustris
Splendidus
Clarus
Illuminatus
Minime obscurus.

Light, or easiest to be borne.

Levis

T

Ponticu

Portatynon unerosus.

*To bring to light, to discover, or
to make manifest.*

Indicare

Illustrare } quid.

Patefacere }

Oculis exponere

Prodere.

To give light or shine to.

Illucere

Illuminare

Luce collustrare

Splendorem afferre

Irradiare.

*To enter to light, to be known or
discovered.*

In lucem prodire

Innotescere

Elucescere

Foris exire.

Lightly, brightly.

Lucide

Splendide

Illuminate

Perspicue

Minime obscure

Clare.

Alie or untruth, &c.

Mendacium

Falsum

Commentum

Fingmentum

Vanitas

Fabula.

Invenum factum.

*Lying, or that which is
untrue.*

Mendacis iniquatus

Mendax

Falsus

E nentitus

Fallax

Falsiloquus

Vanus

Decipiens

A veritate alienissimus.

*To lie or feign, to cogge or
fable, &c.*

Mentiri

Falsum dicere.

Mendacia { excogitare.
commisisci.

Ex se fingere

Vanitatem orationis adhibere.

Palam falsa asseverare

Rem commentitiam afferre

Fabulari.

*To like or affect, to ac-
cept.*

Illu gratia accipere

Approbare

Animum adijcere

Amplecti

Animi inclinatione in aliquem
propendere.*By a generall liking or
consent.*Plausu & approbatione omni-
um.

Mag-

Magno omnium assensu
Magna hominum acclamatione
& approbatione
Omnium testimonio & iudicio
Omnium ordinum assensionibus.

To be Like unto, or resemble.

Quam maxime accedere ad
Similitudinem alicuius referre
vel gerere
Referre aliquem
Proximam cognationem habere cum aliquo.

Like unto, or similitude.

Similitudo
Cognatio
Imitatio
Representatio
Proportio
Congruentia
Paritas } nonnulla
Aequalitas }

Likely, or probable.

Verisimilis
Vero proximus
Probabilis
Credibilis.

Like unto, or in like manner.

Pariter
Consimiliter
Eodem plane modo
Ad eundem modum
Ad eandem rationem

Liking or good acceptance.

Approbatio
Comprobatio
Candida interpretatio
Beneuola acceptio.

*A Limit, or more
a bound.*

Limes
Terminus
Finis
Modus
Meta
Pomerium.

Limited, or determinate.

Terminus septus
Certis regionibus definitus
Finibus quibusdam contentus
Terminatus
Regionibus quibusdam circumscriptus
Modificatus.

*To Limit, restrain, or
bound.*

Conditiones praescribere
Definire
Moderari } aliquem.
Frangere
Modum imponere
Intra cancellos coercere
In gyrum ducere
Praestituere Limites alicui
Determinare
Spatiis includere
Terminum praescribere.

T 2

Lik

Like unto, or resembling.

Similis.

Cognitionem habens cum.

Accedens proxime ad.

Similitudinem habens cum.

Referens

Repræsentans } quem.

Ptæ se ferens }

To Linger or deferre.

Procrastinare.

Rem differre.

Producere.

In aliud tempus reiicere.

Lente rem agere.

A Lingering or delaying.

Mora.

Procrastinatio.

Cunctatio.

Protractio temporis.

Lenta progressio.

Lingering or delaying.

Mora.

Procrastinatio.

Cunctatio.

Protractio

Protractio } temporis.

Dilatio

Lenta progressio.

To Listen or hearken unto.

Attendere & auscultare quem.

Aures præbere } rei.

Aures arrigere }

Attente bonaque cum venia au-
dire.

Auidissimis auribus animaduer-
tere.

Cum magna audiendi expecta-
tione considerare.

Animis adesse.

Mentem adhibere.

*Lisless, unwilling, back-
ward unto.*

Lentus

Piger

Tardus

Aversus ad.

Little, small, slender.

Paruus.

Parvulus.

Exiguus.

Minutus.

Modicus.

Little or small, &c.

Exiguus.

Tantulus.

Paruus.

Minutus.

Exilis.

Modicus.

Pertenuis.

*Litigious or in contraver-
sie, &c.*

In controuersia posita res.

dubia.

Lis } ambigua.

Res } suspensa.

obscura.

In iure vario.

Controuersijs implicata res.

In

In causis & disceptationibus
versata.

By Little and little.

Paulatim.
Sensim.
Pedetentim.
Gradatim.
Minutatim.
Lente.
Frustratim.
Tarde.
Modicis progressionibus.

*To Live a life or to
be, &c.*

Spiritum e loco ducere.
Vivere.
In viuis esse.
Vtura lucis frui.
Spirare.
Vitam agere.
In terris morari.
Existere.

Alive or in life, &c.

Vivens & valens.
In rerum natura.
In vita manens.
Salvus.
Incolumis.
Spirans.
Existens.
Vividus.
Spirabilis.

*Likelihood, inheritance, patrimo-
nie or livelyhood, &c.*

Patrimonium.

Hereditas.
Possessio.
Præsidium.
A parentibus relictæ agri.
Latifundium.

Lively, lusty, frolicke.

Viuax.
Vegetus.
Alacris.
Ferox.
Iocundus.

Lofely or flately, &c.

Excelsus.
Altus.
Sublimis.
Tumidus.
Superbus.
Elato animo.
Fastidiosus.
Exaggerato animo.
Omnes alios præ se contem-
nens.

Lofiness or hautiness.

Sublimitas.
Altitudo animi.
Exaggeratus animus.
Elatio.
Immoderatus spiritus.
Tumidus spiritus.
Superbia.

Look or countenance.

Vultus.
Facies.
Frons.
Aspectus.

T 3

Persona

persona
Oculorum obtusus.

To Look upon, &c.

Aspicere
Intueri
Spectare
Oculus contemplari
Omni mente intueri
Oculus defigere
Oculis observare quid
Susplicere in aliquem.

To Loath, & fiast, & fallow.

Fastidire
Abijcere rei cupiditatem
Reijcere
Abhorrere à re
Aversari
Athenissimum animum a re habere.

Loathsome or distastful.

Odiosus
Molestus
Ingratus
Insuperbus
Fastidium pariens alicui
Fastidiosus.

To Lodge a man.

Hospitio excipere
Tecto & recipere
Lecto & recipere
Diversorum suppeditare alicui.

A good Logician.

Optimus logicus

Præstantissimus Dialecticus
Disserendi acumine excellens
Disputandi scientissimus.

Long ago, &c.

Iam pridem
Olim apud seculum prius
Antiquitus

Multis { diebus } abhinc
          { annis } elapsis
          { mensibus }

Iamdudum
Præteritis temporibus.

Lofy or hasty.

Elatus
Tumidus
Fastuosus
Superbus
Turgidus
Elatos } { spiritus ha-
Exaggeratos } { bens.
Insolens in pecunia

Lofely haughty, proudly.

Elate
Ambitiose
Superbe
Insolenter
Alto } animo,
Excelsis }
Fastuose.

To Long for, or so desire.

Desiderare
Expetere
Exoptare
Anhelare
Concupiscere

Sum-

Summe cupere
Ex desiderio rei laborare
Incredibili studio rei flagrare.

Lordly, vide statly, or lefig.

Imperiosus
Dominandi cupidus
Exaggerato animo
Erecto
Alo } animo
Excelsa }

To lose or forg. &c.

Amittere
Perdere
Iacturam facere
Naufragium rei facere
Dispendium subire
Privari
Nudari } rebus.
Spoliari }

Loosely or licentiously.

Perdite
Dissolute
Luxuriose.
Paulo liberius
Negligenter
Incompo si te
Indecore
Estrinate
Molliter
Effeminate.

Loose or hinderance.

Damnum
Iactura
Detrimentum
Læsis

Naufragium
Acerbitas
Calamitas
Incommodum
Makum
Dispendium.

*To sustain or suffer detriment
and loss.*

Damnapati
Calamitates } subire.
                  } sustinere.
Incommodis affici
Naufragium facere.

Lordship, power, dominion.

Dominatus
Principatus
Dirio
Authoritas
Potestas
Imperium

Loyal, trusty.

Fidelis
Singulari fide in quem officio.
sus
Obsequium præstans
Cum eo in tenebris micare di-
gitis licet.

Love or good will, &c.

Amor
Benevolentia
Charitas
Animi propensio
Approbatio
Studium
Affectus animi singularis.

To Love or favour.

Vehementissimè amare
Summa pietate & fide dilige-
re.

Vnicè diligere.

In delicijs habere

Adamare.

Ex omnibus plurima diligere

Omni studio complecti.

Omni charitate conpacher-
dere

Charum habere

Fide & animo singulari esse in
quem

Benevolentia prosequi.

Leaving or kind, &c.

Amans

Blandus

Humanus

Benignus.

Indulgens

Dulcis

Suavis

Officiosus

Beneficijs affabilis.

*Tender or amiable, worthy
of love.*

Amabilis

Amore dignissimus.

Vultu gratiofo

Vultu gratiam iniens

Facie & moribus benevolentia-
am concilians.

Ad aspectum venustus

Incredibiles amores excilians
fui

Blandus

Suavis

Gratus aspicì

To Loiter or to be idle.

Cessare

Languescere

Nihil agere

Desidiè se dare

Otiari

Tempus inaniter consumere.

Loitering or idleness.

Pigritia

Segnitias

Inertia

Otium

Desidia

Langnor.

Cessatio.

Luckily, happily.

Fausse

Feliciter

Ex animi sententiâ

Auspicare.

Lust, or wanton desire.

Libido

Turpis cupiditas

Fæda voluptatis appetitio.

Concupiscentia } } æstus libi-

Venerius ardor } } dinis.

Appetitio inhonestior.

*To lust after, or vehemently
desire.*

Concupiscere

Ardere rei libidine

Anhelare ad

Suspirare

Suspirare ad
Inflammati animo persequi.

To Lurk or hide, &c.

Se occultare
Latitare

Conspectum hominum fugere
Abdere se

Lucem ^{fugere}
Evitare.

Se parietum præsidio tueri
Delitescere.

M

*Made of, or compounded,
&c.*

Actus
Compositus
Coagmentatus
Constat

Fictus

Mixtus

Confectus

Effectus.

Made of franticke

Ratione priuatus

Insanus

Furiosus

Rabiosus

Non mentis compos

Mente captus.

Effertus immanitate

Vecors

Furiis agitatus ardentibus

Impetu furens

In furorem impulsus.

In apertum erumpens furo-
rem.

Atra bile exagitatus

Manifesta agitatus phrenesi.

Madness or furiousness.

Amentia

Furor

Dementia

Mentis alienatio

Rabies

Insania

Vecordia

Extasis mentis

Delirium.

*To be made, enraged, to
be besides him-
selfe.*

Furoris tardis exagitari

Furere

Insanire

Mania laborare

Mente catere

A recta ratione deficere.

T.

To make a man madde.

De statu mentis dimouere
De mentis statu derubare
Ad insaniam redigere
A mentia afficere
In furorem vertere.

*To be a Magistrate or bear
rule.*

Magistratum gerere
Præflic } populo.
Præfici }
Habere imperium in populum.

A Magistrate or Officer, &c.

Rector
Administrator }
Gubernator } Reip.
Præses }
Magistratus }

*Magistracy, rule, or autho-
rity.*

Præfectura
Auctoritas
Magistratus
Imperium
Dignitas
Populi regimen
Eminentia.

To magnify, extoll, praise.

Extollere
Beatum prædicare.
Altius tollere dicendo
Laudibus in Cælum efferre
Decorare } laudibus.
Exornare }

Mirabilis ornare
In laudes alicuius spatium & ex-
currere.

*Majesty, royalty, magni-
ficence.*

Majestas
Dignitatis splendor
Magnificentia præcellentiſſima
amplitudo.

To maim, hurt, or mangle.

Mutilare
Delumbare }
Truncare }
Curtare }
Comminuere } quem.
Vulnerare }
Sauciare }
Violare }
Debilitare }

*Maimed or defecious,
mangled.*

Mutilus
Curtus
Claudicans
Delumbatus
Imperfectus
Partibus non expletus.

To make much of, or esteem.

Plurimis existimare
In deliciis habere
Amplecti maximo amore
Fouere
Plurimum indulgere alicui.

*To Maintain, or defend
a man.*

Tutari
Sustentare } quem.
Fulcire
Defendere.
Patrocinare alicui
Vindicare.

To Make or indite a matter.

Instituere
Facere
Contextere } orationem.
Componere
Formare
Inuicere } epistolam.
Fingere
Excogitare

Maintenance or allowance.

Præsidium
Stipendium
Certa pecunia
Redditus
Prouentus
Victus pretium
Omnia ad tuendam vitam ne-
cessaria
Victus quotidianus.

*To maintain, nourish, or to
give one meat, drink,
apparel.*

Alere
Nutrire
Sumptus necessarios suppeditare

Victum } sufficere }
          } præbere }

Subministrare res naturæ ne-
cessarias
Sustentare
Suppeditare quæ ad victum sa-
uis sunt.

*Maintenance or defence,
upholding.*

Defensio
Tutio
Patrocinium
Propugnatio
Assertio.

Malicious, saucy, impudent.

Impudens
Fetulus
Procax
Contumeliosus
Pulchro audacior.

A Malefactor, &c.

Maleficus
Reus
Noxius
Facinorosus
Legum violator
Nocens
Sceleratus
Malorum artifex
Scelerum author.

To Malice, to owe ill will, &c.

Malè cogitare alicui
Simulacra gerere aduersus ali-
quem.

Male-

Maleuolo animo esse in aliquem

Virulentus
Acerbus
Teterrimus } in aliquem.
Acerbè penitusque odisse
Scelus alicui cogitare.

Malicious or spitefull.

Invidus
Lividus
Maleuolus
Malè cogitans
Ad nocendum promptus
Odio imbutus acerbo
Summam nocendi voluntatem habens
Acerbissimo (in aliquem) percitus odio
Implacabili odio
Malo animo in salutem alicuius
Iracundiâ obstinatus
Sempiternas inimicitias habens
Suas iniurias vehementer persequens.

Malice, grudge, ill-will.

Malitia
Malevolentia
Simultas
Latens } odium.
Inclusum
Improbitas
Nocendi cupiditas
Inimicitia
Eructatio cordis

Maliciously, spitefully.

Malitiose
Virulente
Odiose
Inimice
Infeste.

A Manner, form, fashion.

Modus
Forma
Ratio
Mos
Ordo
Consuetudo.

To Mangle or deform.

Mancare
Mutilare
Delumbare
Deformare
Dissecare
Detruncare.

To play the Man, or be courageous, &c.

Fortiter rem gerere
Se fortem declarare
Fortitudinem præstare
Metum deponere
Viriliter agere
Strenuè pugnare
Se virum præbere.

Manfull or stout, &c.

Virilis
Strenuus
Fortis
Magnanimus.

Maximi

Maximi animi.
Nullo metu perterritus.
Imperterritus.
Inuictus.
Virtute & fortitudine præstans.
Animosus.

Manfully or valiantly.

Viriliter.
Animose.
Gnauiter.
Fortiter.
Strenue
Virtutum fortem decet.
Generose.
Præfenti animo.

Manhood or prowess.

Fortitudo.
Animi magnitudo.
Virilitas.
Generositas.
Virtus.
Animus inuictus.

*In, or after an excellent
manner.*

Excellenter.
Egregie.
Singulari ratione.
Non vulgariter.
Præclare.

*Manifestly, evidently, ma-
nifestly.*

Manifeste.
Aperte.
Evidenter.
Liquide.

Expresse.
Notabiliter.
Non obscure.

Manifest or plain, &c.

Sole clarior.
Res pro se loquitur.
Clarus.
Manifestus.
Inter omnes constat.
Omnibus perspicuus.
Evidens.
Luculentus.
Omnibus notus.
Compertus.
Testatissimus.
Liquidus.
Cognitus.
Apertus.
Assensu omnium concessum:
Ante oculos positus.
Expressus.
Illustris.

To make Manifest, or explain.

Explanare.
Expedire.
Illustrare.
Dilucidiorera rem facere.
Tenebras discutere.
Lucem afferre rei.
Illuminare rem.

Manifest or plentiful.

Multiplex.
Varius.
Infinitam habens varietatem.
Copiosus.
Multifarius.

Apun-

Abundans
Immensa } res.
Infinita }
Copiosa res.

As the should Manner.

More apud veteres recepto
Ad pritorum consuetudinem
Antiquo ritu.

Manners or behav'our.

Moris
Vitz ratio
Viuendi } consuetudo
disciplina.
Vitz modus.
vitz habitus.

A Manner or fashion.

Modus
Ratio
Mos
Consuetudo
Disciplina
Ritus

To Mark out, or appoint vizio.

Designare }
Destinare } ad.
Describere }
Constituere }

To mark or observe, &c.

Notare
Obseruare
Animaduertere
Perpendere
Reparare secum
Acie mentis dispicere
Quam maxima diligentia ani-

maduertere.

To Mar, or corrupt.

Corrumperere
Deprauare
Inficere
Peruertere
Inquinare
Deformare
Decolorare
Deteriorem facere
Perdere.

A Mark or note, &c.

Nota
Signum
Character
Testimonium
Indiciom
Impressio
Stigma

Markable, or memorable.

Obseruatione dignissimum
Memorabilis
Insignis ad memoriam
Notandus
Animaduertendus
Res ad laudem prædicabilis
Notatione & laude dignum
Magna res & quæstionis digna.

To Marry, &c.

Ducere uxorem
Nubere viro
Matrimonium } trahere vel
contrahere.
Connubia iungere
In uxorem accipere
Nexu matrimonio coniungi
Copulare.

Mari-

Marriage or wedlock.

Nuptiæ
Coniugium
Matrimonium
Connubium
Viri & mulieris copulatio
Coniugatorum conditio.

A Martial man or a valiant warlike person.

Vir bellicosus
Vulissimus in bello
Ad rem militarem aptissimus.
Præstantiam animi in bellis ostendens
Inuictus bellator
Mitari laude excellens
In acie illustris
Bellicæ disciplinæ peritissimus.

To Massacre.

Atrocissime tollere
Enecare & iugulare
Summo scelere & extinguere.
Per insidias & vim perimere
Obtuncare
contra omnes leges diuinæ & humanas aliquem mactare
E finibus humanæ naturæ exterminare
Viam innocentibus adimere
Indignissima vita priuare.

A Massacre or murder.

Laniena
Cædes

Immissio percussorum
Internecio
Strages

A Matter or business.

Res
Negotium
Occupatio
Exercitium
Onus
Obiectum.

A difficult or doubtful matter.

Magnæ deliberationis
Res anceps
Dubia
Incerta
Magnæ molis
Multi negotij
Multæ disquisitionis.

A Matter or argument to write on.

Materies
Thesis
Argumentum
Thema
Quæstio
Obiectum.

To Match a man, or to be equal unto.

In societatem laudum venire
Exæquare quem.
Par
Æquipollens & alicui.
Esse & socius.
confor.
Exæquare se cum quo.

Match.

Materiali esse che por.

pose.

Ad rem facit
 proposito congruens
 Ad rem permagni interest
 Ad causam maxime spectat
 Cum initio congruit
 Rem maxime attingit
 Est e visceribus causæ
 Cum causa maxime est coniunctum.

A. At axioma, rule, or principle, a sentence proposed, &c.

Axioma
 propositio
 Thesis
 Pronuntiatum
 Enuntiatum
 Regula.

To Meditate or study upon.

Commentari
 Meditari
 Contemplari
 Speculari
 Ponderare
 Animo complecti
 Cogitatione complecti
 In attentissima cogitatione ponere
 Animo pertractare quid.
 Studere alicui rei.

Meditation or study.

Commentatio
 Meditatio
 Studium

Consideratio
 Contemplatio
 Speculatio
 Mentis agitatio.

A premeditated speech, labour, red or much thought on.

Accurata
 Premeditata } oratio.
 Elaborata }
 Elucubrata }
 Magno studio adornata concio

Cogitatio } dictio.
 Exacta }

To keep a mean.

Modum tenere
 Mediocritatem retinere
 Medium non transire.

A mean, measure, or mediocrity.

Modus
 Mediocritas
 Moderatio
 Temperamentum
 Mensura
 Restrictio.

By good means.

Licite
 Honeste
 Bonis artibus
 Concessis medijs.

A meek, or gentle person.

A similitudinis reliquijs remotissimus.

Homo

Homo mitissimus
 Mansuetus
 Placidus
 Lenis & remissus
 Minimè acerbus
 Nihil ad eius mansuetudinem
 addi potest
 Moribus facillimis
 Iniuriarum patientissimus
 Homo naturâ lenissimus.

Meane, or indifferent, &c.

Vulgaris
 Tolerabilis
 Medius
 Vnus è multis
 Inter summos & infimos inter-
 iectus
 Medium locum obtinens
 In tertijs & quartis consistens
 In vulgari disciplina institutus
 Inferiore ordine.

*To Meane or intend ill
 vno.*

Fericulum intendere alicui
 Mala contra aliquem molui
 Alicui insidiari
 Male } cogitare alicui.
 Scelus }
 Animo inimicissimo esse in ali-
 quem.

*A Meane or homely, or son
 of quality, or
 state, &c.*

Tenuioris ordinis homo
 Terræ filius

Nulla maiorum dignitate com-
 mendatus
 Nullum penè locum obtinens
 Nullius honoris, & nominis
 Inferioris conditionis
 Minoris autoritatis.

Meanely, simply, or homely.

Vulgariter
 Tenuiter
 Non adeò politè
 Minus ornate
 Minime polite & eleganter
 Mediocriter
 Vtunque
 Crasse
 Exiliter
 Planius & rudiùs
 Non eruditissime
 Inornate
 Vulgariter.

Meaning or sense, &c.

Sensus
 Intelligentia
 Significatio
 Mens
 Interpretatio
 Dianois
 Sententia
 Vis.

*Meanes, helps, furtherance, mi-
 nistry or service.*

Opera
 Studium
 Auxilium
 Subsidium

V

Fa-

Facultas
Administratio
Adminiculum
Ministerium,

To Measure or wēn.

Metiri
Ponderare
Pendere
Librare
Expendere
Lancibus imponere
Trutinâ iudicare

Measure or proportion.

Modus
Portio
Mensura
Quantitas
Proportio
Symmetria
Ratio
Dimensio.

To mean or vnderstand.

Intelligere	}	quid.
Significare		
Sentire		
Velle		
Spectare		
Intendere		
Collimare ad		quid.

*To tell, or to shew his minde
or meaning.*

Dicere quæ in mentem sibi ve-
niant
Mentem suam interpretari

Indicare voluntatem
Expl. care consilium suum
Quid sibi videtur promanare
Animi causa { exprimere
                          & enuntiare
Animi notionem quemadmo-
dum sentit, loqui.

Meat or nourishment, &c.

Alimentum
Nutrimentum
Esca
Cibus
Victus
Annonæ
Cibaria.

*Abusiua medler in cyber
mens mactera.*

Curiosus rerum alienarum
Irrumpens in alienum officium
Se alienis rebus { immiscens
                          ingerens
                          implicans
Ea curans quæ ad se nihil per-
tinent
Falcem in alienam messem mit-
tens

To meddle with, or in a matter.

Se implicare negotio
Curare
Rationem habere cum
Rei satagere
Se interponere rei.

Mecken-ffe, humility.

Manufactudo

Hu-

Humilitas
 Submissio animi
 Candor
 Lenitas
 Facilitas
 Placabilitas.

A memoriall of, a token, &c.

Momumentum
 Insigne
 Pignus
 Indicium
 Vestigium
 Nota.

Memorie or remembrance.

Memoria
 Recordatio
 Reminiscencia
 Custodia rerum in animo ex au-
 ditu vel lectione perceptarum
 Lecturum & auditarum rerum
 tenacitas.

To keepe in memorie or to remember.

Memorie mandare
 Animo custodire
 Probè meminisse
 Non pati ex animo excidere.

A memorable or notable matter.

Ad memoriam insignis
 Memorabilis
 Aureis inscribendum literis
 Cognitu valde necessarium
 Mentione } dignissimus.
 Scriptione }

Mentione dignissimum
 Digna res quâ seriè meditemur
 Ad cognoscendū non illiberale
 Omnium testimonio commen-
 data res.

*Mention of, or speaking of a
 matter, &c.*

Mentio
 Vsurpatione
 Sermo
 Oratio
 Colloquium } de.

To make mention of a matter.

Commemorare quid
 Vsurpare memoriam rei
 Sermonem habere de
 Referre quid
 Crebro vsurpare sermone
 In ore habere.

Meet, fit for, or congruable.

Idoneus
 Aptus
 Congruens
 Accommodatus
 Conformatus
 Factus } ad rem.
 Fictus }

Meter or verse, &c.

Oratio vincita
 Sermo ligatus
 Carmen
 Poema
 Numerus
 Rhythmus.

To meete one in the way.

Obuiare alicui
Convenire quem
Occurrere alicui
Concurrere alicui
Obviam esse
Obviam prodire.

Mercifull, or full of compassion.

Clemens
Exorabilis
Misericors
Ignoscentior
Misericordiam tribuens alijs
Molli animo, ad deponendum
offensionem
Plenus clementia & mansuetu-
dine.

To shew mercie or favour unto.

Seſcicem, & lenem alicui præ-
bere
Commiseratione alicuius mis-
erie, commoueri
Misericordiam prosequi aliquem
Offensionem præterire.

Mercifulnesse or piasie, &c.

Misericordia
Commiseratio
Indulgentia
Lenitas
Clementia
Bonitas
Placabilitas
Ignoscentia.

*Unmercifull or without pittie or
compassion, &c.*

Casus alienos sine dolore intus
Fere pectore
Inexorabilis
Inclemens
Implacabilis
Immani crudelitate
Truculentus
Nullum locum misericordiae re-
linquens
Miserorum fortunas vehemen-
tissime insectans.

To bee merrie or glad.

Lætari
Exultare
Gaudere
Gaudia maxima percipere
Ridere
Frontem exporrigere
Recreari animo.

Merrie or glad, &c.

Hilaris
Lætus
A dolore vacuus
Animo quieto & soluto
Festivus
Gaudio perfusus
Recreatus.

*Merrie conceited, or full of
pleasants jests, &c.*

Facetus
Leporibus ac facetijs præstans
Homo summa suavitatem
Maximo dicendi lepore excellens
Salsus

Salsus
Perurbanus
Argutus
Festivus
Lepidus
Argutius plenus.

Meruisse, or concised pleasantly.

Hilaritas
Festivitas
Lepos
Vibranitas
Facetiae
Sal.

A Merchant.

Mercator
Negotiator
Qui mercimonium exercet
Emptor
Vendax.

Mercifully.

Clementer
Indulgenter
Misericorditer
Benignè
Propitiè
Condolenter.

To make merry, to cheer a man.

Gaudio explere
A tristitia deducere
Exhilarare quem
Iucunditatem asserre alicui
Lætitia afficere
Ad certam fiduciam concipiendam erigere
Risum mouere alicui

Merrily pleasantly.

Hilariter
Iocosè
Festiuè
Salsè
Facere
Lepide.

To marvel at, to wonder at.

Admirari
Admiratione prosequi
Obstupescere ad
Attonitus intueri
Rei consideratione percelli.

A message or errand.

Nuntius
Legatio
Mandatum
Præceptum
Rei enarratio.

A messenger, &c.

Nuptius
Tabellarius
Prodromus
Legatus
Internuntius
Cursor.

To do his message, or errand.

Exponere quæ in mandatis habet
Imperata fideliter exponere
Quæ iussit herus, verè expromere.

A method, order or way.

Via
Methodus
Ratio

V 3

Disciplina

Disciplina
Ordo.

Methodically or orderly.

Methodicè
Partitè
Artificiose
Dialectice & Rhetoricè
Via & ordine
Distinctè
Non perturbato ordine.

Might, power, or strength

Vis
Potentia
Virtus
Facultas
Robur
Authoritatis magnitudo.

Mighty or powerfully.

Potens
Numine valens
Dynastes
Numen terrenum
Satrapas
Dominatione pollens
Valentissimus
Vir florentissimus
Homo summæ potentix, magnæ
cognitionis & clientelæ
Pollens.

To be mighty, or of power.

Vim obtinere
Viribus valere
Principatum obtinere
Inter alios eminere
Summa potentia

Authoritate } pollere.
Potestate }
Magnam habere dominationem
Multa habere in potestate
Suo arbitrio omnia dispensare.

Milde or meek, &c.

Mitis
Mansuetus
Facilimus
Placabilis
Tractabilis
Humanus
Comis.

Mildness or meekness.

Lenitas
Mansuetudo
Humanitas
Affabilitas
Comitas
Facilitas
Flexibilitas.

The mind, sense, meaning.

Mens
Scopus
Intentio
Sententia
Sensus
Vis

} loci.

To mind or please a matter.

Animum } intendere in
Cogitationem } rem.
Toto animo & mente in rem in-
cumbere
Studere rei

Ani-

Animum {applicare } ad.
                   {conuertere }

Omni cura versari in re
 Attentius cogitare quid
 Omni cogitatione pertractare
 In cogitatione rei desigi
 Se maxime applicare ad.

The mind or understanding.

Mens
 Intellectus
 Intelligentia
 Animus
 Anima.

To keep in mind, or to keep, &c.

In animo custodire
 Memoria tenere
 Imprimere
 Consignare
 Probe meminisse
 Recordari.

Mindfull of, &c.

Memor
 Sæpius cogitans de
 In animo semper habens
 Sollicitus de re
 Meditans rem.

*To open his mind, or speak his
 mind or meaning, &c.*

Occulta mentis suæ aperire
 Sensa & consilia mentis verbis
 explicare
 Exprimere quod sentit
 Opinionem suam proferre
 Expromere quid sentit

Mentis cogitata enuntiare.

A Minister, or Preacher.

Minister
 Pæco
 Sacrarum Scripturarum inter-
 pres
 Verbi Dei enunciator
 Verbi interpret
 Antistes
 Sacer orator
 Religionis magister.

Ministry, means, or service.

Opera
 Beneficium
 Ministerium
 Auxilium
 Subsidium
 Medium.

*A Miracle, or work about the
 power of nature.*

Signum
 Miraculum
 Prodigium
 Virtus
 Ostentum
 Factum rei creatæ
 Vires prorsus excedens.

To do a miracle.

Signum edere
 Operari ea quæ creaturæ vires
 excedunt
 Miraculum facere
 Prodigium producere.

Mirah, or gladness of mind.

Lætitia

Diffusio animi
Hilaritas
Iucunditas
Oblectatio
Gaudium
Animi recreatio.

A Mischief, or evil, &c.

Scelus
Facinus horrendum
Malefactum
Flagitium
Malum
Prauitas.

Mischievous or wicked, &c.

Improbissimus
Maleficus
Infestus bonis omnibus
Scelestus
Pestis
Nefarius
Detestabilis, & odiosus
Maleficio & scelere pascens sese
Inexpiabiles fraudes concipi-
ens
Furore & audacia plenus
Incendarius
Prauus
Sceleratus
Facinorosus
Scelere ac furore inflammatus
Artifex malorum
Humano generi inimicus.

Mischievously, villainously.

Sceleratè
Nocendi animo
Scelestè

Nefariè
Facinorosè
Virulentè.

To Mischief.

Aliorum ac res est, accipere
Perversè interpretari
In contrarium sensum rapere
Detorquere verba
Perperam intelligere.

*A Miserable, cruel, or
miggardly person.*

Parcus
Tenax
Sordidus
Illiberalis
Ad dandum restrictus
Admirator pecuniae
Corrasor pecuniarum
Nimis exigue & exiliter
Ad calculos reuocans amicitia-
am.

Miserie, or calamitie

Miseria
Ærumna
Calamitas
Difficultas
Infortunium
Res aduersæ
Rerum asperitas.

Miserable, or distressed, &c.

Miterrimus
Infelix
Infortunatus
Afflictus
Calamitosus

Ærum-

*Ærumnosus**Perditus**Omni rerum præsidio destitutus**In miserrima conditione vivens**Magnis cladibus expōitus**Omnibus miserijs oppressus**Omnes acerbitates, doloresque perferens**In magnos luctus detrusus**To misinform a Man, &c.**Falsa alicui narrare**Mendacia insinquare**Falsa suggerere cui**Aliter quam res est alicui significare**Falsa alicui nuntiare**Malè docere quem.**To mislike or misprove.**Improbare**Damnare**Reprehendere**Vituperandum putare**Arguere**Offendi in re aliqua**Aversari.**To Mislead, seduce, or pervert a man.**Seducere**In fraudem impellere**Errore incitare**A virtute detorquere**Ad mala consilia traducere**Errores alicui infundere**A Misliking of a man or matter.**Improbatio**Displacencia**Aversatio**Fastidium**Reiectio**Tædium.*

} rei.

*To Misplace or set out of order.**Trāicere**Transponere**Ordinem invertere**In alieno loco collocare**Perturbare methodum.**To Mispend or waste, &c.**Malè collocare**Inutiliter profundere**Disipare**Inaniter contererere**Frustra consumere**Luxuriosè prodigere.**To Misuse or abuse a man.**Dignitatem alicuius violare**Malè tractare quem**Contumeliosissimè accipere**Indignè lædere**Maledictis vexare**Iniurijs magnis afficere.**One greatly misfed.**Desideratus à suis**Tristissimum sui desiderium relinquens**Cuius memoria est posteris charissima**Acen.*

Acerbissimo fletu } defletus.
Multis lachrymis }

*To misinterpret, to wrest, or
to misconstrue.*

Perverse interpretari
Sensu omisso in nudis verbis
insistere

Verba detorquere

Verba inflectere

A verbis sententiam loci vel au-
toris abducere

Mente & consilio scriptoris
neglecto verbis & litteris ha-
rere.

*To miss of his expectation, to
be disappointed. }*

Spe frustrari

Conatibus } excidere.
Expectatione }

Eludi.

To misuse a man. ;

Male tractare

Malis infestare

Lædere

Vexare

Iniuriose tractare.

To mistake or misconstrue a man.

Errare de verbis alicuius

Male interpretari

Falsum & alienum sensum affin-
gere verbis

Non satis iuste interpretari
quid

Aliter accipere quam intendi-
tur

To mitigate or qualify.

Mollire

Lenire

Mitigare

Temperare

Moderari

Alleuare

Aspergere

Sopire

Extenuare

Minuere.

Mixture or confusion.

Immixtio

Commixtio

Confusio

Perturbatio

Ordinis inuersio.

To mock or deride, &c.

Deridere

Deludere

Irrisione excipere

Risui habere

Iridere

Ludibrio habere

Illudere

Scurriliter & dicaciter violare.

Subfannare

Medium digitum alicui osten-
dere.

Mocking or derision, &c.

Derisio

Illusio

Ludificatio

Subfannatio

Ludibrium

To moderate or qualify.

Moderari
Temperare
Minuere
Demulcere
Mitigare
Sopire,

Moderately or temperately.

Modicè
Moderatè
Temperatè
Modestè
Frugaliter
Verecundè
Sobriè.

*A Moderator or Judge in dis-
putation, &c.*

Moderator
Temperator
Iudex
Præses
Arbiter.

*A moderator or modest per-
son, &c.*

Vir temperans
Vir permolestus
Sese submisso gerens
Prudentissimus
Homo singulari pudore
Samma honestate præditus
Multorum sermonum expertus
Sobrius
Modestus.

*To molest a man, or discom-
fort him, &c.*

Molestia afficere
Sollicitum habere
Molestiam creare
Quietum esse non pati
Negotium exhibere
Vexare
Insectare
Iscentem virgere
Inquietare.

Of moment, or of importance, &c.

Res { grauis.
          { levis.
Magni momenti
Multiponderis
Memorabile
Res minimè levis
Illustris causa.

A monstrous matter, &c.

Portentum
Res { noua
          { inaudita
          { intoleranda
Prodigium
Non terendum
Noui exempli
Ostento similis, prodigiosus.

*A monster or misshapen
person.*

Monstrum
Homo deformis
Vastus

Por-

Portentofus } homo.
Prodigiollus }

Monie, coine, filner.

Pecunia
Argentum
Nummus
Peculium
Aurum
Æa
Numus.

Motion, or affection.

Motus
Affectus
Appetitus
Impetus animi
Passio animi
Perpeffio.

To move on: so, or persuade, &c.

Permonere
Inducere
Persuadere
Impellere
Instigare
Stimulare
Incitare

} aliquem ad.

*To move affection, or power-
fully to persuade,*

Commouere } affectus.
Perturbare }
Dicendi faces admouere
Aculeos in animis audientium
relinquere
In quemcunque } trahere.
velut affectum } deducere.

Incendere } animi motus.
Inflammarè }
Animos hominum permiscere.

To mourn or be heavy.

Moerere
In luctu & sordibus iacere
Dolere
Gemere
Lachrymare
Se demittere
Animum despondere
Animum morori dedere
Contristare quem
Se gemitibus conficere
Suam conditionem deplorare.

To mourn for, or lament.

Lugere
Deslere } quid.
Lamentari }
Deplorare
Lachrymis prosequi
Ingemiscendo desiderare.

*Mourning, heaviness, sadness
or sorrowfulness.*

Luctus
Gemitus
Dolor
Moestitia
Lamentatio
Ægritudo
Tristitia
Solicitudo
Cura.

Mourn-

Mournefull, sad, or heavie.

Lugubris
Lamentabilis
Tristis
Mæstus
Deplorandus
Miserandus
Animo perturbatus.

To mourne, so be heavie or sad.

Morere
Alis suspirijs dolere
Torus a dolore occupari
Ingeuiscere
Se Luctu macerare
Sordidari.

A mortified, or a regenerate person.

Seiunctus à mundi contagione
Renatus
Regeneratus
Innouatus.

*Mortall, fraile, subiect to death,
of short continuance.*

Mortalis
Fragilis
Momentaneus
Caducus
Ineritum sensurus
Fluxus.

To mortifie his will or affection.

Animi libidines refecare
Labes animi repellere
Morti dedere vitiositates

Domitas habere cupiditates
Coercere se
Appetitus suos reprimere
Suos impetus subiugare.

Mortall, or deadly.

Capitalis
Funestus
Fatalis
Mortifer
Perniciosus
Exitiosus.

The multitude, or common people.

Plebs
Populus
Multitudo
Cætus
Turba
Hominum communitas
Vulgus.

*Before a great multitude, or
openly before an au-
dience, &c.*

Magnâ hominum frequentiâ
Palam & publicè
Multis audientibus
In magno hominum conuentu
In summâ audientium coronâ
In magna hominum coronâ.

To multiply, or encrease.

Adaugere
Cumulare
Multiplicare
Addere

Accessit.

Accessionem adiungere rei
Exaggerare
Propagare.

A murderer.

Homicida
Parricida
Percussor
Occisor
Lanius
Interfeſtor
Sicarius.

To murder or massacre.

Contrucidare
Interficere
Perimere
Enecare
Maſtare
Ad perniciem vocare
Vita priuare indigniſſimè
Vitam alicui eripere
E naturæ finibus exterminare
Iugulare
Occidere.

A muſician.

Cenſor ſonorum
Muſicus.

Murder or massacre.

Cædes
Strages
Homicidium
Laniæna
Internecio
Trucidatio
Occiſio
Iugulatio hominum

Sanguinis innocentis effuſio.

To mutmur or grudge, to repine.

Murmurare
Muſſitare
Fremere
Obgriunire alicui.

A murmuring or grudging.

Murmuratio
Fremitus
Querela
Suſurrus.

To muſe, or think ſeriouſly upon a matter.

Acrius & attentius cogitare de
Ruminari
Meditari
Conſiderare
Apud animum proponere
Ponderare
Perpendere
Secum reputare
Examinare

A muſician, a profeſſor of muſick, or practitioner in.

Muſicus
Symphoniacus
Cantor
Tibicen
Aulædus
Profeſſor canendi
Sonorum artifex.

*To cast a mist before a
man's eyes.*

Caliginem oculis obijcere
Nubem offundere
Præstringere
Fallaci specie fallere
Dementare
Illudere.

} oculos.

*To Muster or to leade
an Army.*

Contrahere copias
Cogere milites
Delectum facere.

Centuriare
Conscribere milites
Censere.

*A Myſſicall or very intri-
cate matter, &c.*

Res multiplex & obscura.
Altius quàm quisque ſuſcipere
poſſeſt
Longè ab imperitorum intelli-
gentiâ ſenſuque diſiunctum.
Res multi laboris
Hominum ſenſum præteruo-
lans.
Maius quiddam quàm ut ho-
minis ſenſu & cogitatione
comprehendi poſſit.

N.

*To Name or call by ones
name, &c.*

Ocare
Nomine appellare
Nuncupare
Nomine inſignire

Nominare
Verbo notare
Nomen indere

*In good Name, ſayre or
reputation.*

Laudibus illuſtris

Gloria maximè excellens
Bene paſſim audiens
Exiſtimatione præſtans
Præclarum nomen habens
Omnium ſermone celebratus.

*A good Name, or good
report.*

Exiſtimatio
Laus
Celebritas
Præclara fama
Nomen bonum

Laudis

Laudis possessio
Gloria.

A Name, term, or title.

Nomen
Vocabulum
Appellatio
Titulus
Inscriptio.

A Nation, or Country.

Natio
Gens
Terra
Regio
Tractus us
Prouincia
Clima.

Nativity, or birth, &c.

Ortus
Origo
Natiuitas
Generatio
In lucem productio
Procreatio.

*Naturall, sincere, not
counterfeited*

Natiuus
Ingenuus
Germanus
Simplex
Syncerus
Naturalis
Genuinus
Verus
Minime fictus

*Narrow, straight, or com-
prised in small
rooms.*

Angustus
Arctus
Finibus exiguis contentus
Minime spatiosus.

Naughtily, lewdly, badly,

Nequiter
Improbe
Praue,
Scelerate
Perfide
Flagitiose.

*Naughty, wicked, or
lewd, &c.*

Improbis
Impurus
Peruersus
Sceleratus
Flagitiosus
Facinorosus
Inquinatus
Malis, prauisque studijs deditus
Nequissimus, siue deterrimus.

*Naughtiness or vicious dis-
position, &c.*

Improbitas
Malitia
Peruersitas
Nequitia
Impuritas
Prauitas
Malus habitus
Vitiolitas

Need,

Neat, neat, fine.

Mundus
Elegans
Concinuus
Politus
Purus
Terfus
Limatus
Venustus
Scitus
Compositus.

Nearly, finely.

Elegantè
Limatè
Venustè
Terfè
Concinne
Politè
Scitè.

Necessarie, of necessarie use.

Necessarius
Peropus ad.
Quo facile carere non possumus.
Vitz necessitatibus seruiens
Perutilis.

Need, want, or wantie.

Inopia
Penuria
Indigencia
Difficultas
Egestas
Absentia rerum necessariorum.

Needfull, behovefull, or necessary.

Necessarius
Opus indeclinabile
Valde conueniens
Maxime consentaneus
Valde pertinet ad.
Vehementer ad rationes alicuius
conducens.
Valde ^{requiritur} _{desideratur} ad rem.

Needless, or that may be well spared.

Minime necessarius
Superuacaneus
Inanis
Nullius loci & vsus
Otiosus
Nequaquam requiritur ad.
Nugatorius
Ad rem minus pertinet

Needie or poore, &c.

Spoliatissimus
Egentissimus
Inops
Pauperrimus
Tenuissimus
Ad inopiam deductus
Parce & duriter viuens.

To need or to want.

Egere
Carere
Indigere
Destitui
Desiderare

} re.

X

Opus

Opus habere.

Nere or nigh unto, &c.

Proximus

Vicus

Propinquus

Affinis

Contiguus

Proxime accedens ad.

Non procul diffitus.

*To draw nere or ap-
proch.*

Propius accedere

Appropinquare

Initare

In proximo esse

In vicino esse

Imminere

*Negligently, carelessly or
slackly, &c.*

Negligenter

Remisse

Indiligenter

Languide

Oscitanter

Leuiter

Lente

Frigide

Perfunctorie

Dissolute

Otiose.

Negligent or careless.

Negligens

Remissus

Indiligens

Iners

Laborem refugiens

Socors

Omnem diligentiam remit-
tens.

Nulla industria commendatus

Minus sollicitus de.

Labi in suetus

Ignauus.

Negligence or carelessness.

Negligentia

Indiligentia

Incuria

Oscitantia

Segnitias

Torpor

Remissio.

*To neglect, foreflow, not to
care for.*

Negligere

Posthabere } quid.

Non curare }

Curam rei abicere

Nullam curam suscipere

Minime laborare de

Auocare cognitionem à ra.

Neglectui habere.

A Neighbour or borderer.

Vicus

Proximus

Propinquus

Contiguus

Iuxta nostras ædes habitans.

A Neuter, or of no side.

Neutarum partium.

Nullis partibus fauens
Homo medius
Sibi sibi sapiens
Neutri parti assentiens
Nullarum partium.

New, late, fresh.

Novus
Recens
Mihime antiquus
Novitius
Nuperus.

*News, or tidings of things
not formerly known or
heard of.*

Nova orum.
Nuntius
Rumor
Rerum gestarum relatio
Fama rerum inauditarum.

New fangled in his attire.

Vestes subinde varians
Peregrinos habitus imitans
Indumenta identidem mutans.

New, delicate or effeminate.

Delicatus
Mollis
Effeminatus.
Voluptuarius
Voluptatibus liquefactus
Fastidiosus
Muliebris
Mollitudini indulgens.
Fluens delicijs
Liquefcens.

Paulo ad voluptates propen-
sior.

Duritie
Laboris } impatientissimus.
Inedix }

Nicely or effeminately.

Delicate
Molliter
Effeminate
Voluptuarie
Muliebriter
Disolute
Remulle.

Niceness or delicacy.

Delicies
Mollities
Fastidium
Contemptus laborum & duri-
tiei.
Animi & verborum liquefa-
ctio.

*A Niggard or miserably,
a miser.*

Parcus
Sordidus
Suttenax
Miser
Immani avaritia restrictus
Illoberalis
Pecuniarum corrosor
Sibi tantum natus
Omnes sumptus vitans.

*Niggardly or oversparingly, co-
uctously, miserly*

Parce.

X 2

Exig 3

Exiguè
Avarè
Sordidè
Illiberaliter
Tenuiter
Restrictè
Miserè

*Niggard, inesse, or overmuch
sparing.*

Tenacitas
Illiberalitas
Nimia parsimonia.
Sordes
Nimia ad dandum restrictio.

*Nights, bordering too
farre off.*

Propinquus
Vicinus
Finitimus
Adiacens.

*Nimble, or quick-silver
headed.*

Versatili ingenio
Perspicacissimus
Oculatissimus
Acerrimo iudicio
Linceus
Argus.

*To Nip, touch the quicks,
so gauls.*

Pungere
Mordere
Vrere
Vellicare
Lacerare

} quem.

Aculeos in animo relinquere.

*To Nip in the head, to suppress
betimes.*

Nascens malum opprimere.
In herba extinguere
Principijs obsta e
Mature occurrere rei.

*Noble in virtue or calling, no-
ble in exploits,*

Augustus
Nobilissimus
Illustrissimus
Splendidissimus
Præstantissimus
Clarissimus
Egregius
Summus
Maxime admirandus.

*Noble in birth or nobly
descended.*

Illustri genere
Claro loco natus
Exhonorata stirpe generatus
E nobili familia ortus
Ex splendidissima familia natus,
vel editus.
Splendore, nobilitatis excel-
lens.
Antiqua nobilitate illustris
Domi vir nobilis.

*Nobles, Peeres, or
States,*

Purpurati
Magnates.

Primores

Primores.
 Heroes.
 Ordines Regni.
 proceres.
 Patres } regionis.
 Numina }

Neyfome, hurtfull, contagious.

Nocens
 Noxius
 Pestilens
 Contagiosus
 perniciosus
 Calamitosus } cui.

For the Name, or of purpose.

De industriâ.
 Deditâ operâ.
 Meditatô.
 Cogitatô.
 Ex professo.
 Ex compoſito.
 Quæſito.

*To be Notable, famous, or
 excellent, &c.*

Elucere.
 Eminere.
 Maximè excellere.
 Enitere.
 primas partes obtinere.
 In magnâ gloriâ & honore
 eſſe.
 Suâ præſtantiâ alios longe ſu-
 perare.

Notable or excellent, &c.

Inſignis.

Illuſtris.
 Excellens.
 præſtabilis.
 Egregius.
 prædicabilis.
 Memorabilis.
 Admirabilis.
 Summus.

Notably or excellently.

Eximiè.
 Præclarè.
 Inſigniter.
 Exquiſitè.
 Egregiè, vt nihil ſupra.
 Summè.
 Splendidè.
 Elaboratè.
 Admirabiliter.

*To Note, or take a view of,
 to mark, &c.*

Advertere
 Obſervare
 Notare
 perlustrare
 Diſquirere } quid.
 Mente oculiſque circumſpice-
 re.
 Animadvertere.
 Conſiderare.

*A Notary, Scrivener, or
 a Scribe.*

Amanuenſis.
 Scriba.
 Librarius.
 Scriptor.
 Tabellarius.

Descriptior.
Tabularius.

*A note, collection or
lesson.*

Documentum.
Inditutio.
Obersutio.
Præceptio.
Animadversio.
Notatio.
Nota.

*To notifie, or to give notice
and knowledge of.*

Certiozem facere.
Indicare alicui.
Renuntiare } cui.
Significare }
Patefacere.

*To note or to set downe
in a booke.*

In commentarios conijcere.

In { tabulas } reterre,
In { album } }

In codice inscribere.

In libro describere.

Lueris } tradere.
} mandare.

Chartis consignare.

*Notorious, publick, or
manifest.*

Omniū sermone pervulga-
tus.

Abcondi nequit.

Palam est.

Notus.

Manifestus.

In omnium ore.

Sole clarior.

Palam & publice divulgatus.

Notabilis.

Insignis.

Nemini obscurus.

Pro confessio habetur.

*To nourish or feede,
&c.*

Nutrire

Alere

Sustentare } quem.

Fouere

Educare

Alimentum præbere.

Cibos suppeditare alicui.

*Nourture, education, or good
bringing up.*

Educatio.

Institutio.

Morum informario.

Disciplina liberalis.

*Nourishment, foode, or
victuals.*

Nutrimētum.

Cibus.

Esca.

Alimentum.

Victus.

Pabulum.

Ea quæ vitam alunt & susten-
tant.

Cibaria.

*To noyse, or publish
abroad,*

In vulgus enuntiare.
Divulgare.
Efferre.
Longè latèque disseminare.
Prædicare in omni cœtu.
Eliminare.
Disipare.
Foras proferre.

*Noysome or hurtfull
unto,*

Exitiosus
Inimicissimus
Noxius
perniciosus
Infestus
Pestilens
Nocentissimus
Damnosus
Incommodus
Adversissimus

} alicui.

*A novice, a Pupil, a young
Scholar.*

Tyro.
Neophytus.
Mus tantum initiatus,
Literis tinctus.
Inceptor.

*To nourture, traine up,
educate.*

Erudire,

Instituere.
Informare.
Præceptis excolere.
Sub disciplina continere.
Mores formare.

To nullifie or abrogata,

Abrogare
Antiquare
Delere
Rescindere
Irritum reddere
Tollere
Insectum reddere
Abolere

} quid.

*Numberlesse, or uncount-
table.*

Certo numero nequit compre-
hendi
Innumerabilis.
Infinitus.

*To number or reckon so,
amongst.*

Annumerare.
Accensere.
Aggregare ad.
Referre.
Ascribere } in numerum.
Recipere }

*A number or multi-
tude of.*

Multitudo:
Numerus.
Frequentia.

X 4

Turba.

Turba,
Copia,
Abundantia,
V.s.
Affluentia.

*To Number, count, recite, re-
hearse, or reckon, &c.*

Numerare.

Commemorare.
Recensere.
Inire numerum.
Recitare.
Ad memoriam reuocare.
Iterare.
Nominare.
Suis appellationib⁹ distinguere.
Nomenclaturam exercere.

O.

*To take a religious Oath, or protest
by the nam^e of God.*

Iureiurando asserere.
Deum contestare.
Iestem aduocare.
Religiose affirmare.
Affirmare iureiurando.
Iuramentis suscipere.

*To take a man's Oath, or to
swear him.*

Adiurare quem.
Iuramentum suscipere ab ali-
quo.
Iurciurando in sua verba adi-
gere.
Imp^onerere alicui iusurandum.

Obedience or duetie,

Obedientia.
Oseruantia.
Reuerentia.
Obsequium.

Officium.
Subiectio.
Fides.
Imperatorum effectio.
Iugi susceptio.

*Obediens, subiect, dutifull, ob-
sequens vno, &c.*

Obsequens.
Obediens.
Dicto audiens.
Se imperio submittens.
Iussis obtemperans superio-
rum.
Iugum suscipiens.
Imperata prastans.
Moriger.
Colens & diligens magistra-
rum.
Se officij regionibus conti-
nens.
Alicuius nutum intuens.

To

*To Obey, or yeelde to ones
command,*

Morem gerere }
Parere } alicui.
Obtemperare }
Placita exequi.
Obsequi. }
Obsecundare } alicui.
Obedire }
Imperata præstare.
Mandata perficere.
Auscultare magistro.
Alicuius auctoritatem vereri.
Obsequium præstare alicui.

*To yppraid a man with, or to
cast into his teeth.*

Commemorare data beneficia.
Exprobrare } quid alicui.
Obijcere }
Contumeliæ causa.
In memoriam alicui reducere.

*An Obligation, bond or
bill.*

Obligatio
Nexus.
Syngraphe.
Chirographum.
Auctoramentum.
Stipulatio.
Nouæ Tabulæ.

An Observation, or experiment.

Experimentum.
Observatio.
Animaduersio.
Documentum.

Doctrina.
Præceptio.
Admonitum.

Obscure, or darke, or intricate.

Difficilis explicatu.
Latens.
Obscurus.
Inuolutus.
Auditus.
perinconditus.
Tectus.
perarduum demonstratu.
In tenebris & caligine iacens.

To Obseruare, or keepe, &c.

Obseruare.
Custodire.
Seruare.
Obsequi.
Non violare }
Non transgredi. } legem.
Obire mandata.

*To Obseruare, marke, watch, to
præ into.*

Obseruare.
Notare.
Animaduerrere.
Acrius inquirere in quem.
Inspicere in.
Rimari.
Recognoscere.

Worthy Observation.

Memorabilis.
Maximè considerandum.
Inprimis animaduertendum.
Audiendus.

Dili-

Diligenti consideratione dignus.

Notandus.

Obstinate or wilful in his opinion or error, &c.

Obstinatus.

Pertinax.

Suæ sententiæ addictus.

Opinaster.

Opiniolissimus homo.

Suæ opinioni consecratus.

Obfirmatus } in opinione.

Obduratus

Pugnacissimè adamas sententias defendens.

Refractarius.

To Obtain, compass, or come by.

Consequi.

Indipisci.

Comprehendere.

Sortiri.

Obtinere.

Peruenire ad rem.

Adipisci quod petit.

Nancisci.

Assequi.

To give Offer, or to minister an occasion.

Aperire aditum.

Occasionem } offerre.
                  } ministrare.

Materiam offerre.

Ansam dare.

Aditum patefacere ad.

To take an Occasion.

Non sinere dilabi occasionem.
Facultatem rei non prætermittere.

Ansam auidè arripere.

Sequi temporis opportunitatem.

Opportunitatem non negligere.

Vti occasionibus.

To Omit, or let slip an occasion.

Occasionem negligere.

Rei benè gerendæ facultatem prætermittere.

Opportunitatem prætermittere.

To seek for an Occasion.

Captare occasionem.

Insidiari temporibus.

Expectare temporibus.

Obseruare opportunitatem.

Occasion or opportunity.

Occasio.

Facultas.

Causa.

Ansa.

Locus.

Tempus idoneum.

Opportunitas.

An Occupation or trade, &c.

Artificium.

Studium.

Art.

Ars.
Vitz institutum.
Viuentia.
Vitz genus.
Scientia.
Ars mechanica.

To Occupy, hold or possess, &c.

Tenere.
Possidere.
Habere.
Occupare.
Frui.
Percepere.

Occupied or busied in a matter.

Exercitatus.
Occupatus.
Versatus.
Exercitus.
Vehementer vexatus.
Distentus.

Odious or hateful, &c.

Odiosus
Invisus } alicui.
Inuidiosus }
Odio omnium pressus.
Magnas inimicitias suspiciens.
Offensissimus.
Omnibus perinvisus.
Inuidiosissimus apud omnes.
Infestis oculis ab omnibus spectatus.

To make odious.

Odio subijcere.

Inuidiam conflare alicui.
In contemptum adducere.

An Offence or fault, &c.

Offensa.
Culpa.
Scandalum.
Delictum.
Vitium.
Erratum.
Iniuria.
Peccatum.

To Offer his duties or service.

Officium præbere cui.
suum studium deferre.
Operam alicui polliceri.
Fidem & laborem exponere.
Ministerium suum alicui exhibere.
Esse alicui deditissimus.

To Offend or displease one, &c.

Offendere.
Ad iram accendere.
Exasperare.
Stomachum alicui mouere.
Vehementer commouere.
Irritare.
Iratorem facere.
Alienare alicuius voluntatem.
Insensum reddere.

To Offend, or commit a terrible offence.

Nefarium scelus concipere.
Se scelere obstringere.

Scelus

Scelus nefasque patrare.
 Flagitiosissimè facere.
 Fœdus admittere.
 Nefarium scelus perpetrare.

*To be Offended or angry
 at, &c.*

Succensere
 Indignari
 Irasci
 Stomachari
 Offendi
 Incandescere
 Molestè ferre.

An Offender, a trespasser.

Maleficus.
 Peccator.
 Designator flagitij.
 Culpræ affinis.
 Delinquens.
 Reus.
 Facinorosus.

Offensive or scandalous to.

Offensionem } afferrens.
 } pariens.
 Odiosus
 Molestus
 Vehementer
 displicens.

*An Office, charge, employ-
 ment.*

Præfectura.
 Munus.
 procuratio.
 Functio.
 Administratio.

Curatio.

To put a man in an Office.

Provinciam mandare alicui.
 Curatorem constituere.
 Onus imponere alicui.
 Muneri præficere quem.

*An Officer, Sergeant, Minister
 or servant.*

Satelles.
 Minister.
 Famulus.
 Ministrator.
 Affectator.
 Lictor.
 Stator.

An Office or duties.

Officium.
 Munus.
 Functio.
 Pars.
 Provincia.
 Procuratio.
 Præfectura.

*To bear Office in the Com-
 mon-wealth.*

Magistratum gerere.
 Honoribus perfungi.
 Munera Recip. obire.
 In Rep. illustris esse.
 Ad Remp. accedere.
 Rempubicam attingere.
 Munij in Rep. fungi.

Officious or ductifull.

Officiosus.

Ob-

Observantiâ plenus
 Diligentissimus.
 Ad nutum expeditus
 Sedulus
 Ad nutum præsto
 Deditissimus
 Alicui consecratissimus
 In fide & officio permanens.

An Offspring, or generation.

Progenies
 Soboles
 Propago
 postentas
 propagatio
 Incrementum
 Proles.

Of sires, or estfoones.

Sæpenumero
 Idemdem
 Frequenter
 Crebro
 Quàm creberrime
 Non raro
 Multis temporibus
 Non bis, aut semel
 Centies
 Millies
 Infinities.

Old, ancient.

Antiquus
 Priscus
 Non novus
 Vetus
 Senex
 Canus

Old age, or gray-head, &c.

Canities
 Senectus
 Ætas ingranescens.
 Affecta ætas
 Senium
 Ultima vitæ fabula
 Longæuitas
 Extremitas vitæ.

*Old greatly stricken in yeeres, or
 veris aged, &c.*

Homo summâ senectute.
 Longius ætate prouectus
 Canus
 Annis oblitus } senex.
 Decrepitus
 Senio confectus
 Extremam vitæ partem agens.
 Ingrauescens ætate
 Natu grandis
 Ætate præcipitata
 Senectute affectus.

*In Old time, anciently, long
 agoe, or in time past.*

Antiquitus
 Olim
 Seculis superioribus
 Superiore memoriâ
 Patrum memoriâ
 Primitus
 Iampridem.

*An omission, or letting passe
 of a thing.*

Omissio

Neg-

Neglectio
Prætermissio
Præteritio

Omnipotent, almighty.

Inexhausta }
Infinita } potentia.
Omnipotens
Qui nuu omnia conficit.

To omit or pass by, &c.

Ne suspitione attingere
Omittere
Prætermittere
Missum facere
Ne omnino attingere
Silentio præterire
Inuoluere silentio
Suppressere
In præteritis relinquere.

*To Open, reveal, or deplore,
vinctur.*

Aperire
Patefacere
Indicare } veras causas.
Recludere }
Exponere } quid.
Explanare }
Enarrare }

An Opening or declaring.

Explicatio
Expositio
Declaratio
Illustratio
Reuelatio
Enarratio
Euolutio

*Openly or publicly in the sight
of, &c.*

In conuentu
In luce populi
Palam & aperte
Palam & publice
Omnibus instantibus & au-
dientibus.
In propatulo.
Fama & scientia omnium.

Open, plain, manifest.

Perspicuus
Omnibus notus
Non Potest negari
Manifestus
Sole }
Chrystallo } Clarior.
Illustris }

Opinative or concited.

Opinafter
Sux sententix nimium conse-
cratus.
Nimium sibi placens,
Pertinax
Sui admirator
Sua opinione sapientissimus.

*To have a good Opinion of a
man, &c.*

Honestam habere opinionem
Omni honore dignum iudica-
re.
Bene existimare de.
Commodè sentire de.
Magna suspicari de.
Omnia ampla & diuina ab ali-
quo

quo expectare.
Nihil humile & vulgare cogitare de.
Iustitiæ alicuius summam habere opinionem.

To have a hard or ill opinion of a man.

Contumelia & odio dignum aliquem putare.
Malè existimare de.
Suo iudicio improbare
Testimonio suo condemnare
Vilem & ignobilem iudicare.

An Opinion or conceit.

Opinio
Animi notio
Imbecilla assensio
Existimatio
Animi conceptus
Coniectura
Probabilis affirmatio.
Placitum.

My Opinion is, thus I think.

Mea sic fert opinio
Sic statuo
Iudico
Arbitror
Existimo

To take the opportunity, Vide Occasus.

Opportunity or Occasion.

Occasio
Ansa rei gerendæ
Opportunitas

Tempus idoneum.
Facultas
Exoptatissimum tempus
Tempestivitas
Locus
Facultas rei agendæ.

Opposite, or contrary unto,

Aduersus
Contrarius
Inimicus
Infestus
Dissimilimus
Oppositus
Insensibilis

} cui.

To Oppose himself against.

Aduersari
Sese opponere
Sese obicere
Intercedere
Obluctari
Obniti
Reclamare
Reluctari

} alicui.

} alicui.

To Oppress or wrong.

Dominatu & potentia opprimere.
Violare
Conculcare
Iniuriôsè tractare
Affligere
Calamitati esse
Potentia sua circumuenire
Vidominari
Duriores conditiones imponere
alicui
Oneribus opprimere aliquem.

Oppress.

Oppression or tyranny.

Crudelitas
 Tyrannis
 Oppressio
 Summa iniuria
 Violenta damnatio
 Dominatus nimius
 Potentix abusus
 Iniuria.

An Oppressor, grinder, extortioner.

Qui aliena violenter inuadit.
 Fœnerator acerbissimus
 Exactor
 Iniuriosus in pauperes
 Grassator
 Vexator
 Oppressor
 Raptor.

A brave eloquent and learned Oration.

Oratio	{	compta.
		composita.
		ornamentis abundans,
		ornata.
		erudita.
		perelegans.
		splendida.
		copiosa.
		illustris.
		polita.

An Orator, pleader of causes.

Rhetor,

Orator

Actor causarum
 Exornator rerum
 Eloquentix Antistes

To make an Oration.

Orationem habere,
 instituire.
 Dictionem parere.
 Concionari
 Concionem habere
 Sermonem longiorem instituire.
 Perorare.

To Ordain, appoint or impose.

Instituere
 Ordinare
 Ponere
 Prescribere
 Assignare
 Præstituere
 Imponere
 Imperare

} quid alicui.

Ordained, appointed, deputed vno.

Destinatus
 Comparatus
 Designatus
 Constitutus
 Præfinitus.

} a.l.

An Ordinance, or Law.

Præscriptum
 Institutum
 Sanctio
 Lex.

Decree.

Decretum
Edictum
Statutum.

Ordinary or usual.

Consuetus
Vicitatus
Frequens
Quondianus
In communi usu
Creber.

*To order, digest, dispose, or to
set in order.*

Ordinare
In ordinem reducere
In loco suo collocare
Disponere
Digerere
Transcribere in certos ordines.

*It is so ordered and pro-
vided.*

Ira constitutum est.
provisum est.
Cautum }
Eo perductum est.

*An orderly, modest person, of
good government.*

Vita & moribus recte constitu-
tus
In omni actione compositissi-
mus
Legum præscriptis obsequens.
Se nihil indignum committens
pure, eleganter, & splendide vi-
tam agens.

An order or course.

Ratio
Disciplina
Institutum
Mos
Modus
Lex
Via.

An order or custom.

Consuetudo
Mos
Institutum
Ritus.

To take Order that.

Curare	} vt fiat vel non fiat.
providere	
Efficere	
Comparare	
Operam dare	
Elaborare	
Contendere	
Eo rem redigere	

An order or method.

Via
Ratio
Disciplina
Series
Consequentia
Ordo
Methodus
Dispositio & collocatio.

Orderly or methodically.

Partiter
Distincte
Y

Apte

Aptè & ordine
Distributè
Consequenter
Via & disciplina
Ratione & disciplina
Dialectice
Ordine minime perturbato.

An ornament of the Common-wealth, &c.

Ornamentum
Lumen
Decus
Splendor
Dignitas & gemma
Splendidum sydus
Gloria
Gemma

Originally.

Primitus
In principio primo
A prima origine
In initio
Primo ortu.

*To overthrow, invade, or
spoil a Country.*

Incurſionibus vaſtare
Diripere
Populæri
Inuadere
Occupare.

*To overthrow himſelf, to be
overcome, or to
erre.*

Deſipere
Ex errore peccare

Labi
Delinquere
Periculoſe errare
Impudèter agere.

To Overcome or vanquiſh.

Superare
Vincere
In fugam conijcere
Frangere
Manu & ferro opprimere
Expugnare
Sternere
Obterere
Perdomare

hostes.

An Overſight or fault, &c.

Errarum
Lapſus
Offenſio
Delictum
Titubatio
Deſectus
Imprudentia.

An Overthrow or ruine.

Clades
Calus
Ruina
Strages
Calamitas
Occaſus
Oppreſſio.

To Overthrow in warre.

Prælio proſtigare
Bello fundere
Acie vincere
Fugare

Clades

Cladem asserre.
Victoriam obtinere de.
Manna & ferro opprimere.
Ad deditionem cogere.

*An Overseer or one that hath the
chief inspection of, &c.*

Præfectus.
Recognitor.
Curator.
Monitor.
Inspector.
Dispensator.

To Overseer or view.

Summâ curâ ac diligentia re-
cognoscere.
Penitus introspicere.
Procurare.
Præfici operi.
Ruisere.
Dispensare.

To Overwhelm or to oppress.

Opprimere
Pessundare
Prosternere
Conculcare
Conterere
Obruere

} qucm.

To Overfury a man.

Imperitare alicui.
Dominari alicui.
Temporibus plus valere.
Potestate & gratia superare.

Authoritate & amicitia frangere
Gratia & opibus opprimere.
Luminibus alicuius officere.

*To Overthrow or destroy a
house.*

Euertere.
Destruere.
Demoliri.
Vastare.
Deturbare.
Solo æquare.
Diruere.
Prosternere.
Pessundare.
Excindere.

*To Outface a man, or to beat
him down.*

Sua potentia opprimere.
Falsissime persuadere.
Impudentissime contradicere.
Vere dicentem fide priuare.

Outragiously, furiously.

Impotenter.
Furiöse.
Tyrannice.
Immaniter.
Intolerabiliter.

Outlandish or foreign.

Exoticus.
Peregrinus.
Transmarinus.
Aduentitius.
Ab exteris petitus vel assumptus.

Ontragioms or furious, &c.

Furore ac amentia plenus.
 Iracundia & stomacho incandes-
 cens.
 Furens.
 Impotens.
 Immanis.
 Atrox.
 Scelere præceps.
 Effrenatus.

To Owne, or to possesse.
 Pro suo vindicare.

Tenere.
 Possidere.
 In sua potestate habere.

*To Owne to, or be indebted
 unto, &c.*

Debere alicui.
 In nominibus alicuius esse.
 In ære alieno esse.
 Pecunias grandes creditas ha-
 bere.

P.

To Pacifie or to quiet, &c.

Ab omni contentione re-
 uocare.
 Ex inimicitijs in gratias
 vocare.

Vacare
 Mitigare
 Discordem sopire
 Lenire
 Mollire
 Mitio rem reddere
 Pacificare.
 Deinire.
 Placatum efficere.

} hominem.

Paine, labour or industrie.

Opera.
 Labor.
 Sudor.
 Studium.
 Industria.
 Diligentia.
 Sedulitas.

Paine, griefe or smart.

Dolor.
 Ægritudo.
 Acerbitas.
 Cruciatu.

Angor.

Angor.
Molestia.
Difficultas.

Painfull or laborious.

Industrius.
Laboriosus.
Assiduus in opere.
Indefessus.
Impiger.
Diligentissimus omnium.
Homo summi laboris.
Homo singulari industria.
Inuictum se à laboribus præstans.
In opere suo nunquam cessare.

Painfull or grievous.

Dolendus.
Calamitosus.
Ærumnosus.
Grauis.
Vellicans.
Fodicans.
Acerbus.
Amarus.

Painfully, laboriously, industriously.

Summo studio.
Maximâ industriâ
Laboriose.
Operose.
Elaborate.
Summa curâ.

Tangis, fits, torments.

Tormenta.
Cruciatus.

Dolores.
Morfus.
Acerbitas.

To pardon or forgive.

Condonare
Ignoscere } alicui.
Remittere }
Omne ultionis consilium penitus abicere.
Absolvere
Concedere } alicui.
Veniam tribuere }
Indulgere }

A pardon or forgiveness.

Venia.
Vindictæ ommissio.
Condonatio.
Ignoscentia.
Absolutio.
Pænæ remissio.
Obliuio iniuriarum.
Supplicij relaxatio.
Indulgentia.

Parentage or Gentrie, race, or lineage.

Genus.
Familia honestior.
Natalium splendor.
Generis præstantia.
Stemma.
Gens.
Stirps.
Origo.

Partiall or vnjust.

Iniquus.
Partium studio abductus.

Y 3

In.

Iniustus
Partibus fauens
Nummarius vir
Æquitatem legis transiens
Partium studiosus.

To part, divide, distribute.

Diuidere
Secare
Partire
Distribueret
Tribuere in partes.

To take part with one, to be on his side.

Stare à partibus alicuius
Se cum aliquo coniungere
Transire ad partes alicuius.

Partially, or with respect of person.

Inique
Intuitu personæ non causæ
Aspectu personarum
Nimis in alteram partem incli-
nando.

Particularly.

Speciatim
Particulatim
Singulatim
Membratim
Per partes
Diuisim
Separatim.

To take in good part.

Grato & beneculo animo ac-
cipere

Perhumaniter accipere
In optimam partem interpre-
tari
Cum summa voluptate ample-
cti
Bene suscipere
Rectè bonique consulere
Cum summa approbatione su-
mere.

Partaker of, or endowed with,

Particeps	} rei.
Præditus	
Compos	
Confors	
Non expers	} re
Ornatus	
Locupletus	
Cumulatus	

*A partner or partaker with a
man in a purpose.*

Omnium consiliõrum societate
coniunctissimus

Confors	} alicuius
Socius	
Particeps	
Adiutor	
Fæderatus	
Coniuratus	

A man of good parts, &c.

Ornatissimus moribus
Optime à natura informatus
Optime animo & moribus con-
stitutus
Omnibus virtutum ornamentis
excultus

Opi.

Optimis studiis deditus
 Excellentissimis Dei muneri-
 bus decoratus
 Vir rarus & singularis.

Partiality or partiality.

Iniquitas
 Partium studium
 Injustitia
 Animi ad personas magis quam
 ad causæ æquitatem propen-
 sio
 Nummaria iustitia
 Venale iudicium.

To pass by, or to pass over.

Transire
 Præterire
 Cursum attingere
 Silentio obuiere
 Nullum verbum facere de
 Præteriti
 Omittere
 Prætermittere.

A passage, or way is, &c.

Transitio
 Aditus
 præmunio
 Occasio
 Præparatio
 Transitus.

*I pass not of it, I care
 not for it.*

Non curio illud
 Non moror
 Non laboro
 Non sollicitus sum 2de.
 Quid ad me attinet

A passion or affection.

Affectus
 Motu
 Perturbatio
 Perceptio
 Concitatio
 Commotio
 Appetitio

} animi.

A passionate person.

Prauiſſimis affectibus abreptus
 Affectibus indulgens
 Perturbationibus cedens
 Animi impotens.

Pass, or that is already gone.

Præteritus
 Antelapsus
 Retro actus
 Præterlapsus
 Factus
 Transactus.

Pastime or sport.

Ludus
 Animi relaxatio
 Spectacula
 Ridendi obiecta.

Patiently, Comfortably.

Æquo animo
 Patienter
 Toleranter
 Æquanimiter
 Sine querula & mullatione
 Longanimiter
 Æquo animo

placate
 placide
 Aptè
 Quiete
 Non repugnamter
 Quam leuissime
 Sedato animo.

patience or sufferance.

patientia
 Tolerantia
 Longanimitas
 perpassio
 patiens animus
 Sustinendo fortitudo.

patiently.

Æquo animo
 Remisse
 placate
 Quam leuissime
 Tacite.

*passethicall, or forcible to work
 upon the affections.*

Magnam vim ad pervincendum
 habens
 Flexanimus
 Voluntates impellens
 Mentes alliciens
 Ad persuadendum accommo-
 datus
 Lachrymas ab aliquo expri-
 mens
 In auditorum animis aculeos re-
 linquens
 Animos hominum pertractans
 Ad permouendum homines in-
 structus

Paratus orator

patient, or long suffering.

patiens
 Quietus
 Sedatus
 Constans
 Tranquillus
 Æquus, vel æquo animo
 Aduersis non succumbens
 Longanimus
 Tacitus
 Quam leuissime ferens.
 Callum dolore obducent
 Iniurias reticens
 Silens in malis
 Æquo animo aduersa tolerans
 Mala patientia deuorans
 Tacite ferens
 Dissimulans miseras
 Celans sua mala.

*A patronus or president, a
 Master, &c.*

Exemplum
 Exemplar
 Effigies
 Forma
 Typus
 Idæa
 Delineatio
 Descriptio.

*A patronus, or ambal-
 der of.*

patronus
 Defensor
 Benefactor
 Iniuriarum alicuius vindex.

Dolo

Dolorum punitor
Propugnator
Mæcenæ
Tutor
Sustentator

To patronize or protect, &c.

patrocinium alicuius suscipere
In fidem suscipere
Fide sustentare aliquem
A malo defendere
Auctoritate tueri
præsidio fulcire
Studio } tueri
Cura } fovere
Opibus } defendere
præsidij } munire.
In clientelam & fidem recipere.

*Patronage, defence, protection
of, &c.*

Patrocinium
Tutela
Defensio
In suam fidem receptio
Tutio
Præsidium.

To pause or deliberate.

Iudicium suspendere de
Assensionem cohibere
Spacium ad cogitandum sumere
Deliberare
Consultare
Meditari
Tempus ad res considerandas
adhibere.

*A pause, resting, or stay, for
a time.*

Mora
Intercaedo
Intermissio
Respiratio
Vacatio
Interuallum
Feriatio }
Cessatio } a re.

A pawn, pledge, gage.

Depositum
Pignus
Momentum
Commisum alicuius fidei
Obses.

To pay or to discharge.

Dissoluere
Expedire
Reddere
Numerare
Dependere } pecuniam.
Satisfacere debitoribus.

*To live in peace, to be at rest,
or take his ease.*

Molestia vacare
In summa tranquillitate vitam
traducere
In otio agere
Quiete frui
pacem cum omnibus colere
Omne tempus ætatis sine mole-
stia degere
Vivere animo quieto & tran-
quillo

Carere

Carere perturbatione.

Peace, quietness or concord.

Pax

Concordia

Tranquillas

Securitas

Requies litium & iurgiorum

Bellorum } silentium.

Litium }

Peaceable or quiet,

Pacatus

Quietus

Tranquillus

Vitam tranquille ac placide tra-
ducens

A litibus remotissimus

Pacis cupidissimus

Author pacis

Studiosus otij & rerum tran-
quillarum.

*Peers, or nobles of the
Land.*

Proceres

purpurati

Viri primarii

primores

Principes

Heroes

Ordines

Summates

Regni optimates

Summi regni viri.

Perish, from a L.

peruersissimi ingenii

Difficilimis moribus

Intractabilis

In sua natura obstinatus

In sua sententiâ obstinatus

Iracundus.

Pensive, heavy, sad.

Anxius

Agritudine implicatus

Tristis

Solicitus

Oppressus dolore

Mixtus.

The Common people.

Ignara plebecula

Imperita rusticitas

Vulgus

Turba miscellanea

Multitudo rudis.

To perceive or find out.

Notare

Percipere

Subintelligere

Colligere

Perfentiscere

Deprehendere

Animadvertere

Comperire

Advertere

Sentire

Ad intellectum rei pervenire.

Perfect or complete, &c.

Perfectus

Expletus

Absolutus

Omnes habens numeros

Consummatus

Ad fastigium perductus
 Maturus
 Maturitatem habens
 Nullam acceptionem habens
 Finitus.

To perfect or absolute.

Perficere
 Expolire
 Limare
 Explere
 Ad maturitatem perducere
 Ingenio excolere
 Ad extremum perducere
 Absolvere.

Perfectly, or thoroughly.

Penitus
 Ad amissim
 Accuratè
 Expletè
 Perfectè
 Consummatè
 Limatè.

*A performance of a
 matter.*

Confectio	} rei.
Consummatio	
Absolutio	
Executio	
Perscriptio	
Fastigij impositio	

To perplex a man.

Dubitationis scrupulum inijcere
 In difficultates conijcere.

To perform or discharge, &c.

Perficere
 Exequi
 Conficere
 Fungi munere
 Facere
 Opere complere.

Peremptory or rigorous.

Severus
 Inclemens
 Immisericors
 Immitis
 Implacabilis
 Districtus nimium
 Literam legis, non mentem legum latorum virgna.

Perilous or dangerous.

Calamitosus	} alicui.
Funestus	
Noxius	
Exitiosus	
Minitans	
Perniciosus	
Pestilens	
Inimicus	

To perish, miscarry, or come to naught.

Perire
 Corruere
 Emori
 Interire
 Extingui
 Intermori
 In medio spatio frangi

In

In cursu { obtrui.
dilabi.
penitus everti.

To permit or suffer, &c.

Permittere
Pati
Tolerare
Suâ bonâ cum veniâ præterire
Conniuentia præterire
Aliquantenus concedere
Districte non punire.

Permission or toleration.

Permissio
Indulgentia
Veniâ
Concessio
Conniuentia
Toleratio
Potestas aliquid faciendi.

Perplexed, distressed, at his wits end.

Quò se vertat non habens.
Nullo stabili loco consistens.
Non consilij locum habet nec
remedij copiam.
Non explicare potest quid factu
sit optimum.
In luto hæsitans.
Malis innolutus.
In maximas angustias prolapsus.
Animi dubius.
Curis implicitus.
Nihil fidu aut exploratum habet.

Persecution, trouble, tribulation.

Persecutio.
Perpressio.
Insectatio.
Insecutio.
Hostilis insectatio.

*A persecutor, an open enemy
or aduersarie.*

Insectator.
Persecutor.
Infectus alicui.
Hostili animo in quem.
Aperite inimicus.
Infectator.

To persecute or to trouble.

Insectari
Perlequi
Infectare
Affligere
Vexare
Torquere } quem.

Perplexed or in extremis.

Implicatus
Intricatus
In maximas angustias adductus
Quò se vertat non habens
Multis vndiq; periculis cinctus
Multis calamitatibus implicitus.

Perverted, corrupted, seduced.

A fide remotus.

Ad

Ad mala consilia traductus.
In superstitionem abductus.
A vera religione abalienatus.

To pervert or wrest Law.

Gratiâ inflectere
Potentia infringere
Ad deterio rem par-
tem conuertere
Pecuniâ adulterare
Vim legibus facere.

leges.

Persecution or trouble.

Persecutio.
Insectatio.
Vexatio.
Afflictio.
Exagitatio.
Crux.
Vis.

*To pervert or seduce a man, or to
bring into error.*

Seducere.
A vero abducere.
A pietate detorquere.
Erroribus inficere.
In errorem inducere.
Transuersum abripere.

*Persuasive, or forcible to
persuade.*

Aptus ad fidem faciendum.
Maxime valens ad persuadendū.
Ad fidem faciendum accommo-
datus.

*To persuade a man unto
a thing.*

Inducere.
Persuadere.
Quo vult inflectere.
Hortando efficere.
Inculcare.
Trahere in partes suas.
Quocunque vult impellere.
In suam sententiam adducere
aliquem.
Assensionem commouere.
Elicere.
Fidem facere.

*A persuasion, advising or
moving to.*

Persuasio.
Inductio.
Adhortatio.
Monitus.
Consilium.
Inuitatio.

A persuader or mover to.

Maximopere esse author alicui.
Author.
Hortator.
Incitator.
Persuasor.
Impulsor.
Causa efficiens.

*Philosophie, or the studie of
wisdom.*

Philosophia.
Sapientiz studium.

Naturæ

Naturæ { consideratio.
contemplatio.
investigatio.
Rerum naturalium studium.

Physick, or ministring of medicine unto.

Medicina.
Ars medica.
Curatio morborum.
Medendi facultas.
Remedia ægrotorum.

A Physician or a curer of diseases.

Medicus.
Curator morborum.
Artis medicæ professor.
Æsculapius.

To pill or pole the Common-wealth.

De reip. bonis adimere.
Sub iuris specie quid extorquere
Detrahere de publicis bonis.
Nudare rempub.
Quæstui habere rempub.
Diripere ciues.
Spoliare plebem.

A Pillar of the Common wealth.

In cuius vita nitimur.
Reipub. salus.
Specula.
Propugnaculum.
Columen.
Firmamentum.

Præsidium.
Sustentaculum.
Columna.

A Pillar, or pillar.

Prædator.
Extorcor.
Raptor.
Exactor.
Non habet legem, habet capaces manus.

To pine away.

Oblanguere.
Contabescere.
Mærore } confici.
Tabæ }
Lento morbo consumi.

To pine or to famish a man.

Fame conficere.
Enecare
Subtrahere } vitæ elementa.
Denegare }
Necessarijs vitæ præsidij priuare.
Rerum inopia consumere.

Pithia, or full of matter.

Pressus
Concisus
Compressione
rerum breuis
Argumentosus
Solidus
Nervosus
Succulentus

} sermo.

Oratio

Oratio nunquam redundans
Plena rerum oratio
Limata rerum & verborum tenuitate
Breui loquens.

pitibly, briefly, or soundly.

Concise
presse
Solide
Neruose
Argumentose
Breuissime, sed ad rem.
Limata.

pitilessly.

Immisericors
Sympathia carens
Calus alienos sine misericordia intuens
Benignitatem miseris claudens
Saxus.

pitifully, lamentably.

Misere
Lugubriter
Miserandum in modum
Lamentabiliter
Luctuose.

It is great pity, or a lamentable matter.

Valde dolendum est
Sine gemitu nemo recordari potest
perluctuosus.

To pitie, or bewaile, &c.

Misericordia prosequi
Vicem alicuius dolere
Illachrimare
Rebus aduersis alicuius dolere
Humanitate & misericordia moueri
Illachrymare rei.

Pity or compassion.

Misericordia
Commiseratio
Condolentia
Animi inductio ad succurrendum.

pitiful or merciful.

Misericors
Condolens
Misericordia commotus
Misericordia alios consequens
Sympathia alienorum malorum affectus.

Aptly or fitly to place.

Apte   & ad.
Accomodate }
Congruenter
perposite
Concinne.

A place or degree.

Gradus
Locus
Dignitas
præfectura

Ordo

Ordo
Titulus.

To place or settle in, &c.

Collocare
Constituere
Ponere
Stabilire
Confirmare

in loco.

*To plague a man, to do
him mischief.*

Calamitati esse } alicui.
Malo esse }

Calamitatem } importare
                      } immittere.

Vexare } quem.
Infestare }

Plurimis malis vexare.

Male mulctare
                      tractare.

Affligere malis.

The plague or pestilence.

Pestis
Pestilentia
Lues
Morbus epidemicus.

*A plague, evil, or mis-
chief.*

Pestis
Malum
Infortunium
Clades
Calamitas
Incommodum.

*Plaine, evident, or ex-
press.*

Perpicuus
Planus
Testatus
Illustris
Nulli obscurus
Constat
Liquet
Luculentus
Evidens
Expressus
Patens omnibus.
Dilucidus
Cuique perspectissimus.

*A plaine man without
craft or equivo-
cation.*

Simplicis veritatis amans
Veritati serviens
Ingenuus
Apertus
Fusco vacuus
Candidus
Antiquæ fidei
Ab astutijs & insidijs remotissi-
mus
Nihil vafre & malitiose agens
Sine dissimulatione.

*Plainely, manifestly, or e-
vidently.*

Perpicue
Plane
Evidenter
Clare
Luculente.

Explicatè
planissimè
Luculentissimè
Illuminatè
Apertè
Splendidè.

A plaine man, without dissimulation, open.

Homo simplex & apertus
Sine fraude & fūco
A fraudibus remotissimus
Animum in fronte habet
Non aliud dicit, aliud facit.
Minime dolosus
Ab arte simulandi alienissimus.

To make a matter plaine.

Distincte ac perspicue explicare
Maxime rem illustrare
Dilucidiorē facere
Lacem rei asserere
Planum facere
Explānare vberius
Exemplis apertam rem facere
Enucleare rem
Enodare.

*A plus forme of a thing,
a mould.*

Delineatio
Descripta ratio
Idea
Forma
Typus
Figura
Effigies
Totius structuræ informatio

Rei contruendę fabrica.

*To play, or to be silly or
idle, &c.*

Ludere
Nihil agere
Feriari a negotijs
Cessare
Laborem intermittere
Ad omnem animi remissionem
ludumque descendere.

*To give Schollars or boyes
leauers to play.*

Veniam ludendi dare
Dare vacationem studijs.
fortitudinem relaxandi animos
facere
Animi remissionem, ludumque
concedere.

Plausible, or pleasing.

Pompæ plenus
In vulgum gratus
Arridens oculis
placitus
Blandus
Commendatus multitudini
periuicundus aspectus.

*To plead causes or
manage.*

Discurrere
Agitare } causas.
Tractare }
In causis } versari
                  } elucere
                  } dominari.

Z

Ver-

Verfare }
Agere } causas.

*To please, or like
one well.*

Placere
Satisfacere
Arridere
Gratum facere
Adblandiri. } cui.

*Pleasant conceited, or full of
mirth, and merry
crankes.*

Iucundus
Perfacetus
Dulcis
Comicus
Scitus
Hilaris
Festivus
Lepidus
Urbanus
Salsus
Suavis
Iocosus.

Pleasant or delightsome.

Gratus
Iucundus
Dulcis
Mellitus
Amœnus
Blandus
Delectabilis
Suavissimus
Placitus
Exoptatus

Charus
Popularis
Omnium studijs exceptus.

*It pleaseth or seemeth
good to me.*

Visum est mihi
Decreui
Constitui
Mihi placuit
Nihil fuit mihi prius aut anti-
quius.

*Pleasing unto, contenting or
delighting.*

Placitus
Gratus
Iucundus
Acceptus
Plausibilis
Exoptatissimus
Nullam habet offensionem
Adblandiens. } cui.

*Pleasantly, merrily, con-
cededly.*

Salsè
Hilare
Facetè
Iocosè
Festiuè
Lepide
Urbanè.

*To doe a pleasure unto
a man.*

Inire gratiam ab aliquo
Beneficentia devincire
Beneficio ornare

Com-

Commoditatem adferre alicui
 Gratificari alicui
 Prodesse alicui
 Vtutis esse alicui.

To please a man or gratify.

Gratificari
 Obsequi
 Inferuire alicuius commodis
 Promereri aliquem
 Gratum facere alicui.

Pleasure or delight, &c.

Voluptas
 Blandimentum
 Delectatio
 Recreatio
 Lucunditas.

*A man wedded or given to his
 pleasure, voluptuous.*

Paras vascens voluptatibus
 Omnia voluptate metiens.
 Vndique suauitates conqui-
 rens.
 Amplexatus voluptates
 Leuissimam delectationem gra-
 uissimæ utilitati anteponeus.
 Omnia ad voluptatem refe-
 rens.
 Paulo ad voluptates propen-
 sior.
 Totum se voluptatibus tra-
 dens.
A pleasure or benefit.

Beneficium

Gratia
 Meritum
 Officium
 Ornamentum
 Commodum
 Acceptum munusculum
 Gratificatio.

*To give a matter, or to be useful
 about it.*

Rei satagere
 Attendere rem
 Toto studio incumbere in rem
 Animum rei adiungere
 Omnes curas conferre ad
 In re aliqua maximè elaborare.

Plenty full or abundant.

Copiosus
 Fusus
 Fœcundus
 Vberimus
 Amplus
 Affluens
 Abundans
 Cumulatus.

Plenty or store of, &c.

Abundantia
 Varietas
 Fœtus
 Congeries
 Vbertas
 Vis
 Copia
 Multitudo
 Cumulus

A plentiful or copious matter, or large field to, &c.

Infinita syua
Materiam præbens ad
Dicendi campus
Parens perlata
Materia copiosa
Infinitam habens varietatem
Res $\begin{cases} \text{immensa.} \\ \text{infinita.} \end{cases}$
Magnam orationis copiam sup-
peditans.
Subjectum amplissimum.

*Plentifully or copiously handled
and largely disputed
of, &c.*

Fusè	} disputatum.	
Copiosè		
Cumulatiùs		
Abundantiùs		} agitatum.
Amplissimè		} explicatum.
Vberiùs		} illustratum.
Pluribus		
Varie		

*The main points issued, or state
of the question.*

Caput
Rei summa
Res de qua ambigitur
Cardo negotij
Controversia ipsa
Punctum $\begin{cases} \text{causæ.} \\ \text{Contentio} \end{cases}$
Res in disceptationem cadens

*To perplex
Quæstio.*

A plot, traine, or conspiracie.

Stratagemata. g.
Machinatio
Conspiratio
Nefaria pactio
Insidie
Molitio
Perniciosum consilium
Insidiosum cogitatum.
Facinoris conceptio
Insidiosa attentatio
Clandestini sceleris consilio.

To plot, contrive, devise.

Agere inter se clanculum.
Consilium $\begin{cases} \text{inire.} \\ \text{cudere.} \end{cases}$
Miscere aliquid contra
Fingere
Concipere } quid.
Machinari }
Parturire }
Concinnare }

To plough or to eare the ground.

Arare $\begin{cases} \text{terram.} \\ \text{Colere} \end{cases}$
Subigere
Rationem habere cum terra
Agriculturnam exercere
Proscindere terram.

*A full point, period, stop, a full
distinction.*

Periodus

Plena

Plena comprehensio
Circuitus verborum
Circumscriptio sententiæ.

*To point to, or direct unto, to
show or demon-
strate.*

Digito demonstrare
Indicare
Commonstrare viam ad
Digitos ad fontes intendere.
Dirigere ad
Præcurrere alicui ad.

*To poison, or infect
by poison or ve-
nome, &c.*

Veneno inficere
Veneno vitam tollere
Virus alicui infundere
Toxico tingere
Aconito lædere.

Poisonfull, infectious.

Venenatus
Pestilens
Contagiosus
Viosus
Luridus.

*To pole, pill, or to play
the extortion-
ner.*

Exhaustire quem
Emungere pecuniâ
Quæstui habere tempus

Diripere
Vastare
Prædari
Exhaustire
Per alterius calamitatem bona
consequi
Ex populi oppressione ditescere.

} quem.

*To polish or perfect a
work.*

Excolere
Expolire
Exornare
Illustrare
Adornare
Vestire
Perficere
Arte limare
Ornare
Perpolire
Ad finem perducere
Splendidum facere
Splendorem rei accerere.

} opus.

Politically, cunningly.

Solenter
Prudenter
Scienter
Callidè
Astutè
Consultè
Sagaciter.

To pollute, defile or stain.

Conspurare
Contaminare
Polluere
Violare

Inquinare
Dehonestare
Functare
Labe aspergere
Commaculare
Maculare
Cruentare
Summâ turpitudine fœdare
Turpare
Incestare
Conscelerare.

Pollution, infection, or contagion.

Contagio
Contaminatio
Infectio
Inquinatio
Pestis
Lues
Labes.

Pollitic, or counsell.

Consilium
Prudentia
Calliditas
Humana sapientia
Politica disciplina
Astutia civilis
Solertia
Stratagema.

Politick, or prudent, &c.

Vir valdè callidus
Solors
Prudens
Ingeniosus
Commetis & stratagematibus
excellens

Homo astutus & occultus
Peritus ac consultus civilis po-
liticæ.
Altâ mente præditus
Versutus
Callidus.

To ponder, weigh, & to consider.

Ponderare
Expendere
Aestimare
Librare
Versare animo
Secum reputare
Secum cogitare
Diligenter commentari
Examipare.

*A populous place, or much inha-
bited and peopled.*

Frequens
Celebris
Populis refertus
Hominum confluentiâ nobilis.
Concurso hominum densissi-
mus.

Popular or plausible.

In vulgus gratus
Popularis
Arriens
Periucundum
Iactationem habens in foro.
Acclamationem inveniens.

A porch, gate, or entrance.

Porticus
Vestibulum
Aditus, &c.

Porta

Porta
Ianua
Limen.

*To posse, haste, or make speed,
to a place.*

Citato cursu ferri ad.
Equo calcaria admouere
Properare
Festinare
Veloce cursu contendere ad
Se proripere
Mouere se ocyùs
Maximam celeritatem adhi-
bere.

Poor, needy, or bare.

Rerum necessariorum inops
Nullius argenti scrupulum ha-
bens
Rerum omnium inopiâ labo-
rans
Vnde uiuat uix habens
Tenuissimus
Egenissimus
Miserrimus
Ad inopiam reductus
Exhaustus.
Mendicantem perpetuens
Pecunijs & agris destitutus
Indi in uiuens
Angustam rem familiarem ha-
bens
Suspensas maximè viuendi ra-
tiones habens.

*To make one poor, or to bring
to poverty.*

Ad inopiam redigere

Attenuare } quem.
Exhaurire }
Fortunis omnibus spoliare
Accidere fortunas alicuius.

*To grow poor, to decay in
his estate.*

Ad paupertatem decunire
Attenuari
Damna } pui
          } iustinare
Flores tissimas fortunas amitte-
tere.

Possession, or land, &c.

Terra
Prædium
Agri
Hæreditas
Patrimonium.

To possess, or enjoy.

Tenere
Occupare
Percipere
Possidere
Vsum finctum rei habere.

A Post, or speedy messenger.

Curfor
Hemerodromus
Emissarius
Pegasus.

*A Potentate or mighty man, a
Peer, or Lord, &c.*

Potentia præstans dominator
Dynastes
Natu valens

Authoritate pollens
Late dominans
Numen ter. cnum
Toti vicinix imperans.

*Power, or a poore and
necdy estate.*

Faupertas ~~Paup~~
Mendacitas
Indigentia
Inopia omnium rerum
Egestas
Tenuitas
Miseria
Infelicitas
Rei familiaris angustia.

*To the utmost of a mans
power.*

Quantum in quo est
Quantum ad quem pertinet
Pro virili parte
Omnia summa faciens.

Power or ability.

Vires
Facultas
Potentia
Efficientia. &c.
Copix. arum.

*In a mans power, or within the
compassse of his ability.*

In alicuius manu.
Potestate.

Penes quem
Alicui in integro.

Powerfully, or mightily.

Potenter.

Valide
Efficacissime
Magnis viribus.

*Power, rule, might, or
authoritie.*

Authoritas
Potestas
Imperium
Vis
Facultas
Potentia.

Powerfull or mightie.

Potens
Authoritate magnus
Summa potentia vir
Nutu omnia pene conficiens
Dominator magnus
Late imperitans
Omnes sui metuentissimos ha-
bens
Potentiam & principatum ha-
bens.

In ones power, or hand.

In alicuius manu
Integrum alicuius potestati re-
lictum
Penes aliquem
In alicuius viribus.

Practise, or exercise.

Exercitium
Vlus
Consuetudo
Experientia
Exercitatio
Frequentatio rei.

*To practise, or follow an Art,
to profess a science.*

Profiteri
Exercere } quid.
Facitare
Versari in
Sequi artem
Scientiam colere
Victum comparare ex studio.

*To practise against the life
and safety of, &c.*

De pernicie & interitu alicuius
cogitare
Concipere & meditari mala a-
licui
Scelus comminisci contra ali-
quem
Machinari alicui periculum &
perniciem
Omnia contra aliquem tentare
& experiri
Sanguinem alicuius aude sitire.

*Well practised, beaten, or scene
in a matter.*

Versatus
Agitatus } in re.
Exercitatus
Cognitus
perceptam } rem ha-
pertractatam } bere.

Praise or commendation.

Laus
Encomium
Elogium
Celebratio
Commendatio
prædicatio

Desirous of praise.

Laudis appetens
Gloriæ paulò audior
præclaræ existimationis homo
studiosus
Summe laudis cupidissimus
Gloriæ rumulosculos aucupans.

To praise or commend.

Elogijs ornare
Encomia alicuius prædicare
Celebrare
Laudare
Verbis in cælos efferre
Consulere laudi & existimationi
alicuius
Amplissimis & summis laudibus
efferre
Laudandi finem non facere
Omnia bona dicere de aliquo.

*Praise worthy, laudable, or
commendable.*

Laudes in se habens
Laude dignus
Omni prædicatione de-
dus
Ad laudem illustre
Laudabilis
prædicabilis
Encomijs omnibus ornandus
Maxime laudabile
Summe laudandus & prædi-
candus.

A prey, booty, or spoils.

Præda
Spolium

Manubiz

Manubiz
Pecuniz direptitiz.
Exuiiz.

*To prey upon a man, to robbe,
or spoile a man, &c.*

Diripere
Bonis spoliare
Fortunis nudare
Prædari
Exmanire
Deuorare

} aliquem.

*To pray, or make supplication
unto God, &c.*

Deo vota facere
Deum inuocare
Deo precari
Deo preces consecrare
Deo supplicare
Castis precibus Deum colere
Numen implorare.

*To pray, desire, or beseech
a man.*

Rogare
Orare
Obsecrare
Obtestari
Poscere

} aliquem.

Ab aliquo { petere
                  { contendere } quid
                  { postulare }

*To pray, or make intercession
for a man.*

Pro aliquo deprecari

Orare
Supplicare } pro aliquo.
Intercedere }
In alterius } petere, &
                  } gratiam } obsecrare.

*A prayer, request, or
petition.*

Petitio
Precatio
Oratio
Votum
Supplicatio
Obsecratio
Rogatio
Proscuthe.

*To grant or to yeeld to a mans
prayer, or request.*

Petenti annuere
Roganti sua petita conce-
dere
Supplicant non denegare
Voti compotem dimittere
Preces exaudire
Roganti alicuius indulgere
Adimplere desideria.

*To deny, or resist a mans
prayer, &c.*

Preces alicuius repudiare
Petitioni alicuius securim ini-
cere
Obsecrationem alicuius repel-
lere
Roganti obnuere
Se supplicanti durum & inexo-
rabilem præbere

*To obtaine by prayer, or
entreaty.*

Precibus impetrare
Orando }
Precariò } obtinere.
Prosperas preces concipere
Exorare quem.

To pray to God for a man.

Deprecari pro quo
Rogare }
Postulare } pro.
Intercedere }
Supplicare }
Vota concipere pro quo
Preces { adhibere } pro.
          { fundere }

A man giuen much to prayer.

Homo in oratione seruens & frequens
Assiduus numinis inuocator
In precibus totus
Sine intermissione orans
Homo precibus & orationibus
addictus
Indefessis precibus Deum Opt.
Max. colens
Diuinam opem quotidie implorans.

A prattler or talkative person.

Homo verbosus
Poulo loquacior
Garrulus
Verborum multitudine molestus

Dicax
Futillis
Linguax
Muluoquus.

To prate, or prattle.

Garrire
Ineptire
Effutire
Dicacitatem exercere
Confabulari
Inani loquacitate auditores offendere

A prattling, iangling, vaine talking.

Dicacitas
Garrulitas
Loquacitas
Futilitas
Verbositas.

*To preach or declare the will of
God, to set it downe.*

Concionari
Prædicare
Verbum Dei enuncire
Sacra mysteria interpretari
Sacras scripturas exponere
Doctores } officio fungi.
Theologi }
Sacre philosophari
Cælestis oratoris partes exequi.
Pro concione loqui.

*A Preacher, or interpreter of Gods
word, or holy Scriptures, &c.*

Concionator,
Præco

Præco
Theologus
Verbi Dei enunciator
Sacrae scripturae interpres
Prædicator
Sacerdotor.

A preface, or entrance.

Præfatio
Præmunition
Exordium
Proœminum
Præludium
Prologus.

To use a Preface.

Præfari
Præmunitionem vti
Proloqui
Præmittere aliquid.

To prefferre, or set before.

Anteponere } alicui.
Præferre }
Priores partes deferre
Præstantiorem iudicare
Primum locum attribuere
Palmam dare
Superiorem pronunciare.

To prefferre, to exalt or promote to honour.

Honores amplissimos habere.
Potestatem alicui committere
Authoritatem alicui attribuere
Ad altiorem locum attollere
Augere alicuius dignitatem
Beneficijs locupletare
Illustriorem aliquem facere.

Ornare
Nobilitare } aliquem.
Honestare }
Transferre in summam dignitatem.

Prebeminence or superiority.

Superiores partes
Principatus
Excellentia
Eminentia
Imperium
Dominatus
Prærogativa
Exuperantia
Primatus.

To prejudice, annoy, or to hurt a man.

Fraudi esse
In fraudem impellere
Nocere alicui
Impedire quem
Lædere.

To prepare, or provide, &c.

Parare
Providere
Adornare
Apparare
Instruere
Comparare
Reponere
Ad manū habere.

A preparation or entrance.

Aditus
Præparatio
Adornatio

Instru-

Instrumentum
Fundamentum
Præmunio
lanua.

Prepared, or furnished.

Instructus
Ornatus
Asmatus
Paratus
Munitus
Cumularus

} *præclare.*

A preposterous person.

Peruersus
Præposterus
Incompositus
Intractabilis
Inconcinuus
Absurdè agens
Ineptus.

*Preposterously, disorderly,
artlessly.*

Perturbatè
Præpostere
Inordinatè
Inconcinne
Absurdè
Inverso ordina.

*A prerogative, privilege, or a
special liberty.*

Prærogativa
Privilegium
Præcellentia

Immunitas
Singularis dignitas.

To prescribe, or to appoint

Præscribere
Iniungere
Imponere quid

} *alicui.*

*Presently, or incontinently,
forthwith, &c.*

E vestigio
Exemplò
In puncto temporis
Confestim
Statim
Sine mora
Quàm celerrimè
Momento temporis
Continuo.

To be present in a place:

Adesse
Versari

} *in loco.*

Coram accedere
Consistere
Non abesse a loco.

To preserve, or to keep safe.

Conseruare illud
Solpitare
Tutari
Saluum
Incolumem

} *quem.*
} *præstare.*

In tuto collocare
Malum auertere ab aliquo.

A pre-

A Preserver or Saviour.

Custos
 Servator
 Vindex
 Sospitator
 Salutis auctor
 Incolumitatis causa.

A President or paternal.

Exemplar
 Lumen
 Specimen
 Lampas
 Speculum
 Idæa
 Forma
 Typus

*To presume or to be over confident,
 to be too much credulous.*

Confidere
 Sibi præfidere.

Nimium sibi { tribuere
 sumere
 arrogare.

Plus nimio audere
 Polliceri sibi de aliquo plus
 quàm æquum est.
 Alius quàm oportet se attolle-
 re.

Presumption or arrogance.

Confidens.
 Arrogans
 Insolens
 Fastuosus

Supra vires quid tentans
 Elato animo
 Præfidens
 Nimis se effereus
 Se vnum suspiciens.

*Presumption or overmuch bold-
 ness, selfe hardinesse.*

Præfidentia
 Temeraria audacia
 Confidentia inanis
 Arrogantia
 Vana fiducia.

A Pretence or colour.

Species
 Simulatio
 Color
 Prætextus
 Forma
 Pallium
 Velum.

Pretence or counterfeit.

Simulatus
 Fictus
 Falsus
 Ementitus
 Fucatus
 Specie tantum
 Velatus
 Palliatus.

To prevaile with, &c.

Plurimum valere apud
 Pollere
 Maximum pondus habere
 Multum posse apud

Maxi-

Maximum momentum habere.

To pretend or make shew of.

Simulare
Præ se ferre
Ostentare
In causam asserere
Prætendere
Malam rem integumentis speciosis velare.
Fingere.

Pretia, feat, fine.

Concinhus
Scius
Elegans
Pulchellus
Elegantulus
Bellulus
Lepidus.

Precious, costly, sumptuous.

Præciosus
Sumptuosus
Magnificus
Summæ impensæ.

To prevent or take first, to come between him and home.

Præoccupare
Occurrere
Præuenire
Prætipere
Intercipere
Occupare

Anticipare
Antevertere
Præcidere
Antea eludere
Providendo vitare.

Pretensed, fore stalled.

Præuentus
Anteversus
Anticipatus
Elusus
Spe sua
Expectatione } frustratus.

To prick a man forward.

Incitare
Extimulare
Exacuere
Impellere
Vrgere
Instigare } quem ad.

Pride, or a regency.

Superbia
Arrogantia
Insolentia
Animi elatio
Aliorum despicientia
Fastidiosus animus
Fastus, us
Tumor
Magnifica sui opinio.

Principall or chiefa.

Præcipuus
Primarius
Princeps
Primum locum tenens
Principem locum tenens

Lumen

Lumen sui ordinis
 In primario loco
 Primus ordine
 Potissimus
 Præcipuus dignitate
 Regendæ civitatis dux
 Selectissimus
 Flos } populi
 Lumen }

To be principal, or chiefe.

Eminere
 Palmam sibi delatam habere
 Plurimum momenti habere
 Imperium obtinere in alios
 Præstantiâ dignitatis alios su-
 perare.

Principal, or chieft.

Præfentia
 Maximè
 Præcipuè
 Potissimum
 Supra omnia

*A Prince, or chiefe
 Governour.*

Princeps
 Magistratus
 Dominus omnium
 Moderator regni
 Imperator } totius Reipub-
 Dominator } licæ
 Eminentissimum in rep. locum
 obtinens

*Principalitie, or chiefe
 rule.*

Suprema autoritas

principatus
 Magistratus summus
 Imperium
 Dominatus
 Dicitio

*A principle, proposition, or
 maxima.*

Axioma
 propositio
 principium
 Theorema
 Fundamentum

*A print, mark, impression,
 stamp.*

Nora
 Vestigium
 Impressiuncula
 Typus
 Character.

To print books.

Excudere
 Imprimere
 prælo subijcere
 procudere
 Typis mandare

A prison, or layle, &c.

Cârcer
 Custodia
 Vincula
 Nervus
 Ergastulum
 Tenebræ.

*To cast into prison, or into
 layle.*

Vincire

Vincu-

Vinculis & custodiâ arcere aliquem.

Hominem constringere

In tenebras conijcere

Libero aere priuare

Carcere detinere

In ergastulum concludere.

A prisoner or captive.

Vinctus

Captiuus

Catenatus

Mancipatus

In vinculis detentus

In custodiâ retentus.

To deliver out of prison.

Ex carcere liberare

Ex angustiis educere

Ex ergastulo exinere

Ex custodiâ emittere

Leuare vinculis.

To price, estimate weigh.

Justa æstimatione perpendere

Justo pretio metiri

In tã trutina librare

Sua dignitate metiri

*To live privately or at home
a part.*

Includere se domi

Care: e publico.

Lucem non aspicere

Fugere homines

Odise celebrare

Recessum & solitudinem quaerere.

Vitam priuatam agere.

Domum se continere.

A cœtu & frequentia hominum se in solitudinem recipere.

Ab oculis hominum concedere.

Intra domesticos parietes quiescere.

*To keep him selfe trimast, or
out of sight.*

Captare tenebras

sustinere se in loco arcano.

Esse in loco occultiore

Se occultare

Se ab hominum oculis remouere.

Se parietum præsidio tueri.

Private, hidden, or secret.

Occultus

Arcanus

Clandestinus

Tacitus

Larens

Secretus

Tectus

Abconditus.

Privily or secretly.

Clandestine

Clanculum

Secreto

Clam

Tecte

Furtim

Latenter

Occulte

Nemine confisio.

A a

Private

*Præiudicium to a matter of con-
science, knowing and con-
senting to it.*

Conscius rei
Assensus
Non ignarus
Particeps consilij
A consilij
Socius
Adiutor.

*Probable, or like to be
true.*

Probabilis
Verisimilis
Simillimum veri
A vero non abhorrens.
Ad veritatis similitudinem pro-
pensior.
Non absurdus
Veritatis imaginem præ se fe-
rens.

*Probably, or with colour and
show of truth.*

Probabiliter
Verisimiliter
Non absurdus
Non procul à vero
Sub veri simulatione.

In process of time.

In productione temporis.
Progrediente ætate
In temporis progressionem
In temporis longinquitate
Spatio annorum
Plenitudine temporis.

Annorum accessione.
Ætatis successionem.

To proceed or flow from.

Dimanare
Profluere
Manare
Oriri
Nasci
Procedere
Proficisci
prodire
Efflorescere
Gigni.

ex.

*To proceed, or to go
forward.*

Procedere
progredi
Prouchi
Gradum facere
Progressionem habere
Cursum promouere ad.
Perger.

To proclaim, or publish.

Proclamare
Promulgare
Indicere
Prædicare.

quid.

To procure or obtain.

Obtinere
Consequi
Comparare
Nancisci
Acquirere
Adipisci

quid

Com.

Compos }
Particeps } esse rei.

Prodigall or wastfull.

Prodigus
Insurg luxurie
Effusor patrimonij
Intumptibus profusus
Omnia ad libidinem confe-
rens.
Pecuniam inaniter exhauriens.
Dissipator.

Prodigalitie, or wastfullnesse.

Prodigalitas
Effusio pecuniarum
Nimia largitio
Rerum suarum dissipatio
Profusissimus sumptus.

Prophane or irreligious.

Scelere religionem prosternens
& affligens.
Prophanus
Impius
Omni scelere pollutus.
Veræ religionis contemptor
Ab omni studio sanctitatis ab-
horrrens vel remotissimus
Sacrilegus
Omne vim ac potestatem
Dei redarguens.
Sine omni numinis metu & reue-
rentia.

Prophanesse or visions lining.

Epicurea }
Delicata } viuiendi ratio.

Veræ religionis contemptus.
Vitiolitas
Vitæ impuritas
Pietatis & probitatis contemp-
tus.
Nullus numinis metus

To prophane, abuse, unhallow.

Inexpiable scelere peruertere.
In profanum usum conuertere.

Irreligiose }
Sine reuerentia } tractare.
Violare }
Polluere } quid.
Contaminare }

*To profess or make open
show of.*

Præ se ferre
Profiteri
Prædicare
Non dissimulare
Operam rei dare
Omnibus notum facere
Apertè protestari

A profession, or trade.

Studium
Vitæ institutum
Ars
Propositum } viuiendi;
Via }
Vitæ curriculum
Artificium.

*A professor of true religion a
confessor.*

Professor Evangelicus.

Veritatis confessor
Christianus
Euangelicæ veritatis susceptor
Cultor Christi
Fidei Christianæ confessor & as-
sertor.

Profs or commoditie.

Vulitas
Fructus
Commodum
Lucrum
Questus
Compendium
Fœnus.

To profs or benefit a man.

Commodis omnibus aliquem
afficere.

Prodesse }
Commodare } cui.
Inferuire }
Adiumentum afferre }
Bono esse } alicui.
Vlui esse }
Vulitatem alicui communica-
re.

Commodis } alicuius consule-
Vulitatibus } re
Lucellum addere alicui
Emolumento } esse alicui.
Vulitati }
Conducere } alicuius ratio-
Expedire } nibus.

Profitable or commodious to.

Fructuosus
Salutaris
Quæstuosus.

Commodus
Magnas habet commoditates,
Conducēs }
Vtilis } alicuius comodis,
Aptus }
Magnas opportunitates habens
ad.
Maxime accommodatus ad.

*Profitable or to good
purpose*

Fructuose
Vtiliter
Commode
Opportune
Salutariter
Ad rem.

*A profe or demonstra-
tion of.*

Demonstratio
Argumentum
Declaratio
Documentum
Experimentum
Probatio
Specimen
Signum
Testimonium.

*A profound learned man, a
good Scholar,*

In omni iudicio elegantissi-
mus.
Doctrina & iudicio excellens.
Eruditionis laudibus ornatissi-
mus.
Omni doctrina eruditus
Literis instructissimus.

Vis summus in rerum maximarum scientijs.

To prognosticate, or to forecast.

Prædicare.

Prænuntiare.

Præsignificare.

Vaticinari.

Quod futurum est, diuinare.

A project, plot, design.

Consilium initum.

Machinatio.

Pactio.

Coniuratio.

Facinoris conceptio.

Ratio rei descripta.

Idea.

Propositum meditaturn.

To prolong, or deferre.

Procrastinare.

Disferre.

Reijcere.

In aliud tempus referre.

Prorogare.

Lentius procedere.

In dies protrahere.

A promise or covenant, a bargain, &c.

Promissum.

Pollicitatio.

Pactum.

Fœdus.

Fides.

Protestatio.

Votum.

To promise a thing to, &c.

Promittere.

Polliceri.

Proponere.

Offerre.

Verbis affirmare.

Se contestando alicui obligare.

To break promise, or to falsify his faith.

Violare fidem.

Promissa non seruare.

Promissis non stare.

Suam perfideam prodere.

Fidem fallere.

Pollicita non reddere.

To keep or perform his promises.

Exoluere

Perfoluere } promissa.

Præstare

Promissis non deesse.

Pactis

Conventis } stare.

Satisfacere promissis.

Reddere pollicita.

To promote or advance, &c.

Imperium alicui deferre.

Provehere.

Attollere.

Ampliozem ac illustriorem facere.

Ad honores aliquem perducere.

Honorem & gloriam alicuius amplificare.

In lucem euocare.

Ad dignitatem euocare.

Aliquem $\left\{ \begin{array}{l} \text{illustrare,} \\ \text{ornare.} \end{array} \right.$

Magistratum alicui committere.

In dignitate collocare.

Alicuius fortunam amplificare.

Locare in amplissimo gradu.

Ad summam dignitatem promouere.

Promotion or exaltation,

Dignitas.

Fortunæ amplificatio.

Locus altior & honestior.

Honor.

Amplitudo.

Præfectura.

Authoritas.

Sublimior conditio.

Ascensus honoris.

*To come to promotion,
or honour.*

Altius ascendere.

Maiorem dignitatem obtinere.

Altiorum gradum consequi.

Ad decus surgere.

Splendorem & auctoritatem consequi.

Ad honores amplissimos peruenire.

In superiore locum ascendere.

To prompt, or to suggest it.

Dictare $\left\{ \begin{array}{l} \text{quid.} \\ \text{Suggerere.} \end{array} \right.$

In mentem alicui iniicere.

Insufurrare.

Property, or quality, &c.

Qualitas.

Proprium.

Virtus.

Facultas.

Habitus.

Dos.

Proprietas.

Operatio animi.

Ingenium.

*Proper, fine, fine, fine,
vide Prety.*

*Proper or peculiar vno
a man.*

Proprius.

Inseparabile adiunctum.

Iurè pertinet ad.

In aliquem cadens.

peculiaris.

Maximè attingit rem.

Maximè coniunctum cum.

Inseparabile $\left\{ \begin{array}{l} \text{ab.} \\ \text{Indiuulsum} \end{array} \right.$

Maximè $\left\{ \begin{array}{l} \text{conueniens} \\ \text{congruens} \end{array} \right.$ alicui.

Proper.

*Proportionable to, agreeable,
answerable.*

Analogus } rei.
Conueniens }
Magnam habens conuenienti-
am cum.
Congruens } rei.
Consimilis }

To prophesie, or foretell, &c.

Prædicere }
prænunciare }
Augurari } quid.
Diuinare }
Varicinari }
præsignificare }
portendere }

Proportion or correspondencie.

Analogia.
Conuenientia.
proportio.
Similitudo.
Cognatio.
Congruentia.
Adaptatio.
Harmonia.

To prop, hold, or stay &c.

Falcire }
Sustentare } quid.
Sæminare }
Stabilire }
prohibere ne coruat.

*A Prophet, or one that doth fore-
tell a thing to come.*

Propheta.

Vates.

Fatidicus.

Rerum futurarum præmonstra-
tor.

Diuinæ voluntatis interpres.

A prop, stay, or undersetter.

Fulcrum.

Adminiculum.

Statumen.

Sustentaculum.

Atlas.

*To prorogue, or to cut off untill
another time.*

Prorogare }
protrahere } rem.
Reijcere }
Differre }
protrudere }

*To propound, or put forth, or
offer the view of.*

Proponere.

In medium proferre.

In lucem oculosque proferre.

producere.

Ante oculos ponere.

Oculis subijcere.

Expedire.

Sub aspectum subijcere.

A proposition or principle.

Axioma.

pronuntiatum.

propositio.

Gnome.

prothesis.

Thema

P incipium.

To prosecute, or handle a matter learnedly.

Electissimis verbis & grauissimis sententijs augere & ornare.

Variè & copiose amplificare.

politissime } pertractare.

Eruditissime }

Se artificem in causa aliquâ explicanda declarare.

To give prosperous success, to prosper, speed, bless.

Secundare } quid.

Fortunare }

prosperare }

Bene vertere.

prosperos successus tribuere.

Ad optatum exitum perducere.

To prosper, or to have good success, &c.

Prosperari.

Secundari.

Fæliciter sua negotia conficere.

Ex animi sententiâ omnia conficere.

Summâ fælicitate vti.

Ad arbitrium componere.

Successibus secundis vti.

Metam attingere.

Quò intendit, peruenire.

Sp. & optato euentu non frustrari.

In portum saluum peruenire.

Secundissime cursum tenere.

Quò velit peruenire.

Prosperous or Fortunate.

Felix.

Fortunatus.

Prosper.

Faustus.

Fæliciter ætatem agens.

Fortunatè & beatè viuens.

Omnia ad voluntatem affluentia habens.

Prosperity or well fare.

Prosperitas.

Res } secundæ.

} prosperæ.

Fælicitas.

Optimus rerum status.

Vitæ splendor.

Rerum omnium affluentia.

Status fortunæ prosper.

Vitæ status florentissimus.

Prosperously, or luckily.

Prosperè.

Fæliciter.

Optimè.

Recto iudicio.

Ex animi sententia.

Fortunate.

Secundè.

To prostrate himself before.

Corpus humi prosternere.

Stratus adorare.

Proicere se ante pedes alicuius.

In genus prouolui.

Se ad pedes proicere.

Ad pedes se demississime deuoluere vel abicere.

A protection, defence, or patronage.

Tutela.
Patrocinium.
Defensio.
præsidium.
propugnatio.
Munimentum.

To protect or patronize.

propugnare }
Defendere } quem.
protegere }
Tutari }

In suam fidem & tutelam recipere.

Sub clientelam suscipere.
Suâ autoritate communire.

To protest, or vehemently to affirm.

protestari.
Religiosè affirmare.
Assuerare.
Testificari.
Contestari.
Suo testimonio confirmare.
Dicitare.

A Protector, or a defender.

protector.
patronus.
Detensor.
propugnator.
Tutor.

Protestation, or affirmation.

protestatio.

Profectio.
Fidei suæ obstrictio.
Contestatio.
Affirmatio.
Dictatio.
Assueratio.

Proudly, presumptuously.

Superbè.
Arroganter.
Insolenter.
Tumidè.
Elatè.

To be proud, arrogant, or high minded.

Superbire.
Inolescere.
Fastu intumescere.
Cristas erigere.
Caput tollere ad cælum.
Superbam opinionem de se concipere.
Sumere spiritum.

Proud, or arrogantly minded, swelling.

Superbus.
Arrogans.
Insolens.
Elatus in potestate.
Inflatus.
Tumens.
Fastidiosus.
Turgidus.
Fastu intumescens.
Tumidus.
Vultuosus.

Proudly,

Proudly, arrogantly.

Superbè.
 Anoganter.
 Insolenter.
 Tunnidè.
 Fastuosè.
 Fastidiosè.

To prove by argument.

Argumentis euincere.
 Rationibus ostendere.
 Probare.
 Tueri.
 Confirmare rationis momen-
 tis.
 Disputando { probare.
                   { demonstrare.
 Persuadere verbis.
 Testimonijs euincere.
 Exemplis planum facere.

To prove or try, to examine.

Probare
 Explorare
 Exigere
 Examinare
 Spectare
 Excutere
 Ventilare } rem:

*A Proverb, or common speech
or saying.*

Tritum in sermone proverbi-
 um.
 Omnium in ore iactatum.
 In proverbij consuetudinem
 venit.
 Vulgari versu pronuntiatum.

*A Proverb, or olde saw, or
saying.*

Proverbium.
 Adagium.
 parœmia.
 Verus dictus.
 Diuerbium.

To Provide, or prepare, &c.

Præparare.
 In futuros } reponere,
                   } usus } adornare.
 Studiose & diligenter curare.
 Congerere.
 Conseruare.
 providere } sibi.
 prospicere }

To provide for, or to see unto.

Providere.
 Consulere.
 prospicere.
 Curam } rei habere.
 Rationem }
 Curare quid.

*Well provided or prepared in
a matter, &c.*

Paratus ad dicendum.
 Compositus }
 Armatus } ad.
 Instructus }
 probè meditatus.
 Scientia cumulatus.
 Refertus rebus ad.

By Gods goodnesse or providence.

Dei { auspicio.
       } providentia.

Diuini-

Diuinitus.
 Caelitus.
 Diuino beneficio
 Dei iuctu.
 Deo approbante & secundan-
 te.

Promission or preparation.

præparatio.
 Apparatus.
 Ornatus.
 Instrumentum.
 Choragium.
 Molitio magna.
 Coaceruatio rerum.

To provoke or anger, &c.

In furorem impellere.
 Ad iram incendere.
 Asperiores facere.
 Irritare.
 Alicui bilem mouere.
 Duriores & acerbiores red-
 dere.
 Lacessere.
 Verbis inflammare.
 Commouere hominem.
 Insensum reddere

A provocation to anger.

Irritatio.
 Prouocatio.
 Exasperatio.
 Incensio ad iram.
 Exacerbatio.

A provocation or allurement.

Illecebra.
 Inuitamentum.

Blandimentum.
 Incitamentum.
 Esca.
 Inescatio.
 Lenocinium.

*A Prouost or head of a College
 or house.*

Præses.
 Præfectus.
 Magister.
 Rector.

Prowesse, valour, manhood.

Virtus militaris.
 Virilitas.
 Fortitudo.
 Magnanimitas.
 Virtus inuicta.
 Strenuitas.

Prudent, or wise, &c.

Ocularus.
 Linceus.
 prudens.
 Cordatus.
 Sagax.
 prouidentissimus.
 Alta mente præditus.
 perspicax.
 Futuros casus longè ante mente
 sua præuidens.

To publish or divulge.

In vulgus efferre.
 In lucem emittere.
 Diuulgare.
 Hominum iudicijs exponere.
 prædicare.
 Enunciare.

in

In theatrum producere.
 Publici iuris facere.
 Disseminare.
 Foras proferre.
 In lucem, oculosque producere.
 Palam facere.

A publication or proclamation.

Promulgatio.
 Denuntiatio.
 Disseminatio.
 Prædicatio.
 Proclamatio.
 Edictum.
 Indictio.

Puffed up, proud, swelling.

Inflatus.
 Tumidus.
 Turgidus.
 Sui opinione elatus.
 Se efficiens.
 Intumescens.

Possant or mightie.

Præpotens.
 Pollens.
 Valens.
 Numen terrenum.
 Magnus.

To punish or correct.

Verberibus coercere.
 Punire
 Castigare } quem.
 Vindicare }
 Vicisci
 Stare in quem.

ri

Coercere supplicia.
 Indicijs molestare.
 Pœnis afficere.
 Ad perniciem vocare.
 Animadvertere in aliquem.
 Plectere.

Pœnas } irrogare.
 } infligere.

Asperis supplicijs reprimere
 quem.
 Legibus corrigere.
 Impunitum non dimittere.
 Supplicio improbos afficere.
 Nullam gratiam sceleri facere.

Punishment or correction.

Pœna.
 Supplicium.
 Castigatio.
 Animadversio.
 Ultio.
 Vindicatio.
 Vindicta.

*To suffer punishment, to smart
 for a matter.*

pœnas subire.
 Culpam luere.
 Supplicium pati.
 Cruciarum lustrare.

*To purchase, or to get, or
 come by.*

Acquirere
 Comparare } quid.
 parere }
 Nancisci }
 Consequi }
 peruenire ad.

Pars

*Pur, clean, undisfled,
Sincere.*

Purus
Syacrus
Incorruptus
Integer
Castus
Incontaminatus
A concretionē labis segrega-
tus.
Nulla concretionē mixtus.

To purge or cleave, &c.

Purgare
Expedire
Ex culpa eximere
Excusare
A crimine expedire.
Eluere
Expiare
Innocentem declarare.

To purpose, or determine to doe.

Decernere
Statuere
In animo } habere
Deliberatum }
Velle
Constituere
Animum inducere vt.
Secum cogitare.

*A purpose, resolution, or
meaning, &c.*

Propositum
Consilium
Institutum
Intentio
Scopus.

Voluntas
Deliberatio
Mens.

I am prepared or resolved to, &c.

Constitutum
Certum } est mihi.
Deliberatum }
Destinaui animo
Decrui
Statui
Nihil est mihi deliberatius
quam.
Me animo & cogitatione con-
uerto ad rem.

*To the purpose, or matters in
hands, &c.*

Ad rem
E visceribus rei, vel causę
Cum negotio quā maxime
coniunctus.
Proposito maxime seruicns.

Purposely, or for the sake.

Deditā operā
Consulo
Ex composito
Cogitato
Studio & iudicio
Destinato consilio.

To which purpose.

Huius loci & argumenti est.
Huc refertur
Eodem spectat
In eandem sententiam
Ad eundem exitum tendit
Quo annumeratur.

Besides

Besides the purpose.

Abhorrens à scopo
Extra rem & causam propo-
sitam.
Alienus à re
Nihil ad rem de qua queritur.

*Fitting his purpose, serving
his turne.*

Suo instituto accommodus
Causæ seruiens
Aptus suo proposito
Congruens ad id quod agitur
Ad vium rei comparatus
Opportunus ad.

To Put into, or adioyne.

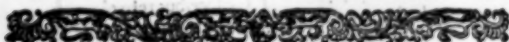
Adijcere.

Adiungere
Annectere
Addere
Subiungere
Apponere
Attexere
Appendere

} rei

*To put out of Office or
depose.*

Magistratu aliquem depellere.
A gubernaculis reipublicæ re-
pellere.
Potestatem eripere alicui
Loco mouere aliquem
Imperium abrogare cui.

Q.

To quaffe, or to carouse.

Quotire
Græco more bibere
Poculis cœtare
Poculare (alios) maioribus pocu-
lis.

To Quake or tremble.

Trepidare
Contremiscere
Exhorrescere
Mutu percelli.

*To qualifie, or modera-
te, &c.*

Minuere
Extenuare
Mitigare
Attemperare
Lenire
Mollire
Sedare
Sopire
Delinire.

} quid

*A man of mean Qualitie, of
no sort, or fashion.*

Homo paulo obscurior
Vnus è multis
Infimæ conditionis
Humillimæ sortis
De ima plebe
In nullo numero
Imi subscellij.

*A man of good Qualitie, or
a principall man,
&c.*

Homo selectissimus
Grauis
Insignis
Vir non infimi ordinis
Vir opibus & facultatibus præ-
ditus
Ornatissimus vir
Vir primariæ dignitatis.

To Quarrell or brawle.

Contendere
Concertare
Litigare
Expostulare
Rixas inter se habere
Digladiari
Colluctari } cum aliquo.
Mutuo

*Quarrelous, inquier or con-
tentionous, &c.*

Perpugnax
Contentiosus
Litigator
Querulus
Turbulentus
Calumniator.

Rixis & conditionibus stu-
dens.
Litigiosus.

*A Quarrell or conten-
tion, &c.*

Querela
Rixa
Certamen
Contentio
Dimicatio
Digladiatio
Calumnia

*To Quell, to subdue, or
overcome.*

Frangere
Domare
Supprimere
Profligare
Extinguere
Proterere

*To Quench, stime or cease
a thing.*

Extinguere
Sedare
Expellere
Depellere
Tollere

*A Question, or a de-
mand.*

Quæstio
Controuersia
Interrogatio
Quæsitum
Percontatio
Dubium

To move or put forth a
Question.

Quæstionem } afferre
                  } mouere.
Dubitationem proponere.
Litem mouere
Quid in percontando ponere
Inferre } quæstionem.
Facere }
Quærere ab aliquo, de.

Quiet, peaceable or
still.

Naturâ ad pacem & quietem
propositus.

Quierus
Pacatus
Otij & pacis studiosus
Homo maxime sedatus
Pace & otio gaudens
Contentionis hostis
A controuersijs remotissimus
Omnium perturbationum ex-
perts.
A litibus abhorrens
Tranquillus ac moderatus
Vitam quietam & otiosam se-
quens.
Placidus
Otium & tranquillitatem se-
quens.
Iniurias multas deuorans.

Quick, nimble, ready, not
to seek.

Agilis }
Expeditus } ad
Alacer }

Gnauius
Celer
Strenuus

Quietly, or peaceably, &c.

Quiete
Pacate
Tranquille
Sedate
Placide
Sine querela
Tacite
Sine admurmuratione

Quietness or peace, &c.

Quies
Tranquillitas
Otium
Pax
Securitas

To quiet, still or ap-
pease, &c.

Sedare
Compescere
Sopire
Placare
Mollire
Componere
Reconciliare
A contentione reuocare.

dissentientes.

A Question.

Quæstio
Percontatio
Interrogatio
Quæsitum
Postulatio
Erotema.

Quest.

Questionable, or doubtfull.

Controuersus
Ambiguus
Anceps
Dubius
Litigiosus
Sub iudice
Suspensus.

Quick, or swift, &c.

Cirus
Celer
Expeditus
VeloX
Volucris
Concitarus
Festinus
properans.

Quickly or speedily, &c.

Cito
Confestim
Statim
Subito
primo quoque tempore
Quam celerrime
Absque mora
E vestigio
Acturum
Expeditè
protenus.

*A Quere, or quiddity, a
subtlety.*

Subtilitas
Argutia
Quosum contentum

Acutum inuentum
Captio
Spina
Votum insidiæ

Verborum } laquei
rendiculæ
aucupia

Quickness, speediness.

Celeritas
Velocitas
Expediti
Festinatio
properatio.

Quaint, coy, or nice, &c.

Delicatus
Fastidiosus
Molliculus
Morosus
Curiosus
Omnium aliorum contemp-
tor
Dicatulus
Sibi nimium placens.

A Question or demand,

Quæstio
postularum
Interrogatio
Quæ situm
Erotema
problema
Controuersia.

*To Question with, or aske
of, &c.*

Quærerè ab aliquo.

B b

In

Interrogare } aliquem.
 Consulere }
 Exquirere }
 Percontari aliquem de
 In percontando ponere alicui
 Alicuius sententiam sciscitari.

To Quippe or saunt, &c.

Contumeliose notare
 Maledice vexare
 Aspere perstringere
 Petulanter insectari

Vellere
 Mordere }
 Pungere } hominem.
 Vellicare }

A Quippe or saunt, &c.

Conuictum
 Dictum breue
 Probrum
 Contumelia
 Maledictum.

R.

*To racke or to torment
 a man.*

Dhibere tormenta
 In quaestione ab-
 ripere
 Excruciare extre-
 me

Conijcere in equuleum
 Explorare tormentis
 Rem exquirere cruciatus.

To rage or storm, &c.

Furere
 Insanire

rabie compleri
 Intemperanter inuehi in ali-
 quem
 Omnia omnibus minari
 Bacchari
 Indignari
 Grauiissime commoueri
 Fremere
 Impotenter minari.

*The rabble or common
 people.*

Turba permixta
 Promiscuus cætus
 Fæx populi

Raging

*Raging, frantic, madde,
furious.*

Homo impotenti animo.
Furiosus.
Iracundiâ abreptus.
Furore percitus.
In obuios inuolans.
Rabiosus.
Amens.

*To Rail upon a man, or give
approbrious words,
&c.*

Ignominij confcindere aliquem
Lingua petulantissimâ confectari quem.
Aliquem verbis violare.
Grauiter inuehi in aliquem.
Maledicere alicui.
Conuictis exagitaré.
Declamare contra aliquem.
Indignissimâ contumeliâ lacerrare.
Maledicta congerere in aliquem.
Contumeliose lacerare.
Virus acerbissimâ euomere in aliquem.

*A Railer upon a man, or
one that taungeth,
&c.*

Conuictiator.
Maledicus.
Virulentus.
Insectator.
Obtrectator.

Contumeliosus exagitator.

A Railer, reviling, reproaching.

Inuectiua.
Insectatio.
Opprobrium.
Infamatio.

To Reign, or to beare rule.

Dominari.
Clauum imperij tenere.
Regno præesse.
Imperitare.
Principatum habere.

A Rare or singular man.

Omni rebus clarissimus ac ornatissimus vir.
Omnis memoriz facile princeps.
Singularis.
Rarus.
Diuino consilio ortus.
Summus.
Diuinitas.
In suo genere præstans.
Admirationem omnium mouens.
Eximius & inclytus.
Flos } populi.
Lumen }
Omni laudibus excellens.
Omni dignitate princeps.

Rare, scant, generous

Rarus.
Non communis.

B b 2

Non

Non omnibus obuius.
Vix comparabilis.
Non vulgaris.

Rarely or singularly.

Singulari ratione.
Exquisite.
Eximio artificio.
Admirabiliter.
Scientissime.
Peritissime.

Rash or undiscerning, &c.

In mala scienter ruens.
Nimis in agendo præceptis.
Improuidus.
Omnia stulte & incaute agit.
Ob leuem rem periculum adiens.

Impudens.
Temerarius.
Inconsultus.
Inconsideratus.
Prudentiæ vacuus.

Consilii inops & expertus.
Summæ dementiæ ac temeritatis.
Incogitans.
Non ratione & consilio, sed casu
& impetu omnia faciens.

Rashly or undiscernedly.

Temere.
Præpropere.
Præcipitanter.
Incogitanter.
Sine consilio.
Inconsulto.
Improuide.

Inopinatò.
Impetu animi magis quàm consilio
Leuissimis de causis.

*Rashness, undiscernedness, or
hastiness.*

Inconsiderantia.
Præcipitantia.
Imprudencia.
Incogitantia.
Temeritas.
Estranatus animi impetus.

*The Rash people, or the
rabble.*

Fex } populi.
Sentina }
Imperita multitudo.
Vulgus.
Infima plebs.
Scoria } populi.
Colluuius }

A Rascal, or vile knave.

Impuratus netulo.
Infamis flagitij.
Extreme flagitiosus.
Proiecta nequitia.
Nullū improbitatis genus prætermittens.

Longe improbißimus.
Impietatis artifex.
P. fidus } nebula.
Profligatus }
Homo vilis, infamis, sceleratus.

To Rate, chide.

Acerbe obiurgare.

Accr.

Acerbius inuehi in quem.
 Vehementius conſectari.
 Exagitare.
 Acriter perſtringere.
 Increpare.

Ready or prepared.

Promptus
 Paratus
 Expeditus.
 Accinctus.
 Præmunitus
 Adornatus
 Ad manum
 Armarus

} ad.

*A man of great Reading, or a
 man very greatly ſeene
 in reading.*

Multiplicis lectionis homo.
 In antiquorum ſcriptis verſa-
 tus.
 Antiquitatis omnia tenens.
 In veterum monumentis exerci-
 tiſſimus.
 Diligentiffimus antiquitatis in-
 ueſtigator.
 Antiquarius.

Minimè { hospes } in.
 { peregrinus }

Readily or promptly.

Prompte.
 Expedite.
 Parate.
 Celeriter.
 Memoriter.
 Mira celeritate.

Volubiliter.

To Reach unto.

Se exporrigere ad.
 Extendere } ad.
 Patere }
 Pertingere }
 Produci.

*A Kealm, Nation or king-
 dome.*

Regnum.
 Monarchia.
 Imperium.
 Principatus.
 Regius dominatus.
 Prouincia.
 Natio.

A Reason or argument.

Ratio.
 Argumentum.
 Probatio.
 Fides
 Demoſtratio.
 Medium.
 Inductio.

*Reasonable or partaker of
 reaſon.*

Rationis particeps.
 Intelligens.
 Intelligentiæ & mentis compos.
 Philoſophus.
 Iudicio valens.

*Reasonably or indifferently,
 ſo, &c.*

Tolerabiliter.

B b 3

Vt

Vtunque.
Non admodum bene.
Mediocriter.
Non contemnenda ratione.
Non pessime.

It is reason: b't, equal, iust.

Rationi est consentaneum.
Æquum
Honestum } est.
Iustum
Ius & æquitas postulat.

*To Reason together, to debate,
to argue the matter.*

Colloqui.
In vtramque partem disputare.
Vtrotroq; sermones habere.
Inter se disceptare.

*To Rebel against his Prince
or Country.*

Novas res moliri.
Sulceptum iugum excutere.
Seditiones mouere.
Rempubl. perturbare.
Ferre arma contra.
Solicitare populum ad defectionem.
Tumulum concitare.
Interitum reip. cogitare.
Male machinari patriæ.

A Rebel, or Traitor, &c.

Coniurator.
Seditiosus conspirator.
Patriæ hostis.
Patricida patriæ.

Apostata.
Transfuga.
Arma contra rempubl. sumens.
Perturbator reipublicæ.
Nefaria contra patriam committens.
Vtilitatem communem prodens
Alienus à repub.

Rebellious, or stubborn, &c.

Contumax.
Pertinax.
Obstinatus.
Iugum excitans.
Imperium omne aspernans.
Iussis repugnans.
Insurgens contra aliquem.

To play the Rebel or Traitor.

Perfide agere.
Iugum excutere.
Ad hostes deficere.
Prodere patriam.
Ab Imperio deciscere.
Nquis rebus studere.

*To Rebuke, snip or reprehend
a man.*

Increpare.
Aspere perstringere
Redarguere
Reprehendere
Accusare
Damnare
Criminari

} quem.

*A Rebuking, snibbing, checking.
Vituperatio.*

Obiur.

Obiurgatio
reprehensio
Incepcatio
Correpcio
Censura.

To recant or vsify.

palinodiam canere
tractare
receptui canere
Suz opiniononi renuntiare
Suz pristinæ opiniononi contra-
dicere

Mutare $\left\{ \begin{array}{l} mentem \\ rem. \end{array} \right.$

To receive or take, &c.

Accipere
Percipere
Colligere
Carpere
Delibare
In manus sumere
Amplecti

$\left. \vphantom{\begin{array}{l} Accipere \\ Percipere \\ Colligere \\ Carpere \\ Delibare \\ In manus sumere \\ Amplecti \end{array}} \right\} \text{quid,}$

A reckoning or an account.

ratio
Calculus
Computatio
Subductio
redditio rationis.

To reclaim a man.

Avitijs reuocare
A feritate ad bonam frugem
conuertere
A flagitijs reuocare
A delicto auocare

De animi prauitate deducere.

To recant, number vp.

Enumerare
recensere
recitare
Numerum rerum inire.

To record or register, &c.

Literis mandare
Scriptis prodere
Monumentis commendare
In annales, referre
Immortalitati commendare
Libris consignare
Chartis committere.

To recompence, &c.

Meritam debitamque gratiam a-
licui referre
Compensare
Pari mensura reddere
remunerare
Pensare
referre $\left. \vphantom{\begin{array}{l} Pensare \\ referre \\ respondere \\ respondere \\ reddere \end{array}} \right\} \text{quid alicui.}$
respondere
respondere beneficiis
reddere
Multis officiis cumulare
Satisfacere officiis.

A recompence or requital.

Compensatio
redditio
remuneratio
Beneficii retributio
Pensatio $\left\{ \begin{array}{l} \\ \\ \end{array} \right\} \text{officii,}$
recompensatio

To Reconcile or make atonement, to pacify, &c.

Reconciliare
In gratiam restituere
In veterem reducere
Ex inimicis amicos reddere
Animos offensos recolligere
Pacare
Omnem similitudinem tollere
Iniurias in gratiam commutare.

To Recover a loss, to regain it,

Sarcire } malum,
Expiare }
Detrimentum reconcinare
Iacturam redimere
Malum ad salutem convertere
Recuperare damnum.

To Recover one of sickness,

Releuari }
Recreari } de morbo.
Eundere }
Convalescere
Sanitatem recipere
Ex infirmo validus fieri
Recuperare valetudinem
E morbo subleuare.

To Requite or delight himself,

Animum relaxare
Animum ludis recreare
Se se colligere
A rebus gerendis vacare
Relaxare quid de contentioni-
bus
Se se dare incunditati

Ad omnem animi remissionem
Iudumque descendere

Reficere animum
Respirare à studijs
Acquiescere
Honestis oblectationibus sedare
Studiorum satietatem suavis-
simis exercitijs repellere
A laboribus quies
Animi relaxatio
Lusio

Respiratio à { studijs
serijs negotijs.
Studiorum intermissio
Cessatio
Oblectatio } animi.
Allevatio }
Curarum requies.

To Redeem,ransome, or to deliver from,

Redimere }
Eripere } ex.
In libertatem restituere
Redemptionem procurare
Liberare
Subtrahere } à.
Eximere }

To Redress or reform,

Medicinam asserere
Curare
Salutem asserere
Tollere
Remedium inuenire rei
Instaurare
Integrare
Reparare

A Redress or remedy, &c.

Remedium
Medicina
Curatio
Salus
Sanatio
Antidotus i. q.
Instauratio.

*To Referre a man or person
into,*

Referre
remittere } quem ad.
Amandare }
aclegare }
Ablegare }

To Reforme or amend.

Agras & labentes recip. partes
sanare
In antiquum statum restituere
Corrigere
Emendare
In melius mutare
reficere
Restituere
Instaurare
Repurgare
A corruptelis vindicare
Ad præstantiorem formam re-
ducere
Relaxare
Vitosas reipublicæ partes ex-
care
Lucem asferre ad
Reddere postlimiorem amissam.

Reformation or repair.

Instauratio

Correctio

In melius mutatio
Renouatio reipubl.
Repurgatio.

*A man well Reformed, bettered,
amended.*

In melius mutatus
Aprauitate reuocatus
Melior effectus
Ad saniozem mentem reductus
Renouatus
Renatus
Regenitus.

To Refraine or abstaine from.

Abstinere
Temperare } se à re.
Comprimere }
Sese continere }
Sustinere }
Se cohibere }
Suas cupiditates domare }
Nullam habere rationem cum
re
Vitare } rem.
Effugere }

*To Refraine ones fellowship or
company, &c.*

Alicuius societatem elicere
Se ab aliquo } separare
} sciungere.
Familiaritatem alicuius vitare
Ab aliquo abhorrere.

To

*To Refresh or recreate ones
minds, &c.*

Recreare }
Relaxare } animum.
Reficere }
recolligere } spiritus.
Confirmare }
Animum parumper à studijs ab-
ducere
Acquiescere parumper à curis
Molestiam à feucrioribus studiis
collectam ludis fugare.

A refuge or shelter for, &c.

Subterfugium
Asylum
Sanctuarium
receptus
Tutela
Præsidium
Portus
receptaculum.

To refute or grapple, &c.

Disputationis laqueis itretire
Subtilitate dicendi refellere
Cogere quem negare quid.
Confutare
Euincere
Disputationis laqueis irretitum
tenere
Argumentis euertere
Verberare
Convincere } aliquem.
Refellere }
Peruellere }
Figere aduersarium

Argumentorum copia obruere
Diluere
Vanitatis euincere.

A refutation or confutation.

refutatio
redargutio
Expugnatio } argumento-
Euctio } rum.
Falsitatis euictio.

To refuse, to doe, &c.

Grauate facere
recusare }
Detrectare }
Nefas ducere }
Abnegare } aliquid agere.
refugere }
Negare }
Nolle }

To refuse or reiect a thing.

Nolle
reijcere a se
repellere
Aspernari
recusare
auersari
Auertere
A se procul remouere.

*A refusal, putting off, or
reiection.*

reictio
recusatio
Auersatio
Detrectatio

repu-

Repudiatio.
Repulſio.

To Regard, or eſteem, &c.

Curare.
Multum æſtimare.
In pretio habere.
Plurimi facere.
Æſtimatione dignum putare.
Laudibus ornare.
Suo iudicio probare.

To have Regard or care of a thing, &c.

Rationem rei habere.
Summam curam & providentiam in re oſtendere.
Laborare } de,
Sollicitus eſſe }
Non negligere } rem.
Curare }

Not to Regard, or care for.

Non curare.
Contemnere.
Non laborare de.
Non morari quid.
Sulque deque habere.

A man not Regarded, or eſteemed.

Abiectus.
Homo æſtimationem nullam habens.
In nullo pretio.
Nullius authoritatis.
Contemptus.
Spreus.
Neglectus.

To Reſiſt, or record, &c.

Memoriæ mandare.
Literis credere.
Annalibus committere.
Monumentis prodere.
Literis celebrare.
In commentarijs ſcribere.
Monumentis exornare.
Libris conſignare.

Reſiſted or recorded, &c.

Monumentis traditum.
Literis conſignatum.
Poſteritati commendatum.
Scriptis proditum & explicatum.
In originibus.
In chartis.

To Rehearse or make mention.

Repetere
Commemorare
Recenſere
Reſerre
Enarrare
Enumerare
Ediſſerere
Iterare

} quid.

A Rehearsall or recitall of, &c.

Commemoratio.
Recitatio.
Repetitio.
Enumeratio.
Catalogus.
Mentio.
Particularis nominatio.
Iteratio.

To

*To Rejoyce, or to be merrily
laughly glad.*

Gaudere.
Exultare.
Affici voluptate.
Lætitia perfundi.
Gaudio cumulari.
Iucundari.
Triumphare.

A Rejoicing or congratulation.

Exultatio.
Lætitia.
Animi præ plausu, diffusio.
Gratulatio.
Animi alacritas.
Triumphus.

To Release, or ease of, &c.

Laxare	}	aliquem.
Expedire		
Liberare		
Dimittere		
Leuare		
Eximere		
Tenuiores ab iniurijs prohibere.		

To Release the afflicted.

Laboranti subsidium ostendere.	
Opem ferre.	
Subleuare	} perditos.
Recreare	
Afflictis fidem & dextram porrigere.	
Subuenire	} cui.
Succurrere	
Opitulari	

Indigentiam alicuius subleuare
Dextram porrigere afflictis.
Afflictos erigere.
Iacentes & spoliatos excitare.
Saluti esse calamitosos.

To Rely, or depend on a man.

Niti aliquo.
Ab aliquo pendere.
Ad præsidium alicuius consurgere.
Fiduciam collocare.
Spem omnem habere in quo.
Omnia ab aliquo expectare.

Relief or help, &c.

Subsidium.
Adiumentum.
Auxilium.
Leuatio.
Opitulatio.

Religious or godly devoted.

Cultum D-i & puram religionem suscipiens.
Religionem colens.
Digna Deo dicens & faciens.
Congruenter legibus diuinis viuens.
Singulari pietate ornatus.
In Deum maxime pius.

Religiously.

Religiose.
Pie.
Sancte.
Prout Christianum decet.

Religion,

Religion, or Gods service.

Religio.
Cultus Dei.
Virtus.
Sacra.
Sanctitas.
Rectus de Deo sensus.

It Remaineth, &c.

Supereſt.
Relinquitur.
Reſtat
Conſequitur.
Requiritur.
Proximum eſt vt.
Methodus & ordo poſtulat.

To Remaine or abide in a place, &c.

Habitare.
Manere.
Summi ſtatum retinere.
Durare.
Firmus eſſe.
Hære
Commorari } in loco.
Reſidere
Verſari

A Remedy or medicine.

Remedium.
Medicina.
Curatio.
Antidotus. ſ.g.
Pharmacum.
Alexipharmacum
Leuatio.

To Remedy or redreſſe.

Curare.
Sanare.
Leuatiōem inuenire rei.
Occurrere morbo.
Tollere.
Adhibere rei curationem.

To Remember or record, &c.

Rei memoriā excipere.
In memoriā tenere.
Recordari.
Meminiffe.
Imprimere in animo.
In memoriā { continere.
                              comprehendere.
                              habere.
Animo { complecti.
                              cuſtodire.
                              inſcriptum habere.
Non obliuiſci.

Remembrance, &c.

Memoria.
Recordatio.
Sensus viuus.
Reminiſcentia.
Mentio rei.

To put a man in Remembrance of.

Admonere } quem.
Commoneſcere }
Redigere } alicui in memoriā
Repocare }
Commouere } memoriā rei.
Reſfricare }

It cometh to my Remembrance,

Subit animum.
 Occurrit animo.
 Venit mihi in mentem.
 Succurrit mihi.
 Memoria repeto.

Remisse or slacke, &c.

Languidus.
 Negligens.
 Remissus.
 Indiligens.
 Segnis.
 Dissolutus.
 Rem negligenter agens.

*Remissensse, or slack-
ness, &c.*

Negligentia.
 Languor.
 Oscitantia.
 Socordia.
 Indiligentia.
 Incuria.

*To remove or withdraw one
from.*

Abducere }
 Abstrahere } aliquem.
 Deducere }
 Removere }
 Depellere }
 Amoliri } quid ab aliquo.
 Expellere }
 Auertere }

To Remove or sit to, &c.

Migrare.
 Secedere.
 Mutare solum.
 Alias sedes petere.
 Locum commutare.
 Ad alium locum se recipere.

*A Removing or a sitting to
another place.*

Migratio.
 Sedis translatio.
 Pristini domicilij desertio.
 Loci mutatio.

Remorse of conscience.

Morsus conscientie.
 Contractio anculæ animi.
 Stimulus }
 Sensus } male actorum.
 Agnitio }

To Rend or tear, &c.

Lacerare }
 Discindere } quid.
 Disfluere }
 Discerpere }
 Diuellere }
 Dilaniare }

A Rending or tearing, &c.

Laceratio.
 Discissio.
 Dilcerptio.
 Dilamatio.
 Divulsio.

To render or yield thanks.

Gratias { habere
agere
reddere

Se gratum præbere
Suam gratitudinem testari.

To renew or repair, &c.

renouare }
resuscire }
reparare }
restituere } quid.
recreare }
Instaurare }
restaurare }
reintegrare }
resuscitare }
Innouare }

Ad veterem formam restituere

A renewing or reformation.

renouatio
reintegratio
Instauratio
Reurgatio
Reparatio
Nouæ & melioris formæ inductio.

To Renounce or disclaim.

Abrenuntiare }
Abdicare }
Abijcere } quid.
Eurare }

In perpetuum abdicere
Nuntium rei remittere
Non agnoscere
Funditus repudiare
Abnegare.

A renouncing of.

Detestatio
Abrenuntiatio
Abiectio
Eiuratio
Abnegatio
Reiectio
Repudiatio
Auersatio.

Renowned or fame.

Splendor
Gloria
Celebritas
Nomen
Lumen
Nobilitas
Nominis claritas.

Renowned, noble, or excellent.

Orbem terrarum nominis sui
gloria implens
In luce & oculis omnium magnus
Nobilitatus
Perillustis
Factis illustis
Decantatus
Honoratus
Inclutus
In omnium ore excellens

Flo-

Florentissimus
 Celeberrimus
 Splendidissimus
 Fama & nomine excellens
 Ad laudem insignis
 Cuius fama & laus nunquam in-
 termoritur
 Ab omnibus celebratus
 Omni laude cumulatus.

*To Renowne, or ennoble a man, to
 gain him honour.*

Nobilitare } quem.
 Decorare }
 Gloriosum } reddere.
 Illustrem }
 Omni laude cumulare
 Splendorem alicui accersere.

*Rents, revenues, yearly
 commings in.*

Reditus, us
 Vectigal
 Agrorum merces
 Proventus
 Fructus annuus
 Locationis pretium.

To Repair, or redifit, &c.

Reedificare
 Reficere
 Reparare
 Refarcire
 Redintegrare
 Iterum construere
 Instaurare
 Ad antiquum statum reducere

In nouam formam producere
 Restaurare
 Rursus erigere.

*To make a Rent, departure or
 schisme, &c.*

Dissociare
 Diffidium facere inter
 Voluntates hominum distrahe-
 re
 Diuortium efficere
 In varias partes diuellere.

To Repell, or drive back, &c.

Repellere
 Auerrere
 Depellere } quid.
 Amoliri }
 Abigere }
 Fugare }
 Reuocare.

*Repentance, or amendment
 of life.*

Resipiscencia
 pœnitentia
 Male actæ vitæ in melius muta-
 tio
 Innouatio morum
 Regeneratio.

*To Report or tell, or noife
 abroad, &c.*

Diulgare
 Nuntiare
 prædicare } quid alicui.
 Declarare }
 Narrare }
 Referre }

Ali-

Aliquem certiorē facere.

To Repent or amend.

Respicere

Facili pœnitere

Sceleris pœnitere

Ante actam male vitam emendare

A vitijs emergere

Ad mentem venire

Se ab errore revocare

Se ad meliorem frugem recipere

Domitas habere libidines

Ad vitæ novitatem reparari

Exuere veterem nominem

Animi libes repellere

Melior evadere.

A report, fame, bruit.

Fama

Rumor

Nuntius

Sermo

Vox populi.

*To Represent or take upon him
the person, &c.*

Repræsentare

Præ se ferre

Personam sustinere

Vicariam operam præbere

Alicuius partes agere

Vice alicuius fungi.

*To Repress, or keep under
sinne, vice or naughty
tineffe.*

Reprimere impetus

Coercere

Ab impediendo & ledendo repellere

Compescere

Frænare

Cohibere

Restringere seditiones

Perdomare

Legibus & pœnis tenere

Scelera opprimere

Delicta reprimere

Impudentiæ ac levitati perditorum hominum resistere

Effrenatos moderari

Mœiam, modumque maleficijs constituere

Furentem petulantiam compescere.

To Represent, resemble, compare.

Repræsentare

Imitari

Effingere

Præ se ferre

Referre

Piæ accedere ad similitudinem alicuius.

Reproach or shame, &c.

Ignominia

Dedecus

Infamia

Probrum

Contumelia

Opprobrium.

A Reproof or check.

Accusatio

Cc

Re-

Reprehensio
Obiurgatio
Increpatio
Coargutio
Convictio.

*To reprehend or braid a man with,
to twist him with,*

Obijcere quid alicui
Exprobrare
Ignominiose notare
Traducere quem
Verborum crudelitate violare
Coniuliosis vocibus prosequi
Probris infectari.

To Reprove or check.

Coarguere	}	quem.
Improbare		
Reprehendere		
Notare		
Increpare		
Agitare		
Asperè perstringere		
Obiurgare		
Vituperare.		

To give a man the repulse, or deniall.

Repellere
Ignominiose dimittere
Expectatione frustrari
Re infecta quem dimittere
petitionem alicuius repudiare,

*In great reputation or
account.*

In oculis multitudinis

Omnibus dilectus & probatus.
Omnium laudibus & testimo-
niijs ornatus
Gratia & autoritate valens
Fama & nomine excellens
In sua Civitate magnus & clarus.
Amicitia & gloria florens
Virtute & opinione præstans
In magno honore, gratia & au-
thoritate.
Dignitate & æstimatione emi-
nens.

Reputation or credit, &c.

Exiitimatio
Fides
Gloria
Claritas
Splendor
Celebritas
Decus
Fama
Nomen
Commendatio
Autoritas.

Reputed or thought, &c.

Iudicatus
Exiitimatus
Putatus
Habitus
Appellatus
Nuncupatus
Numeratus.

To grant ones requests,

Concedere quid alicui
Alicuius postulationem explere
Vo-

Votis alicuius satisfacere
 Roganti non deesse
 Precibus alicuius indulgere
 Suppliciter rogantem non reij-
 cere.

Voti compotem reddere.

To Request or desire a thing.

Precibus efflagitare
 Finem rogandi non facere
 Obnixè rogare
 Mirum in modum petere
 Votis sollicitare aliquem
 Expetere
 Orare
 Desiderare.

A request, desire, demand.

Postulatio
 Petitio
 Præcatio
 Rogatio
 Oratio
 Obsecratio.

To obtain in request

Impetrare postulara
 Voto potiri
 Non frustra rogare
 Compos desiderij fieri.

*In request, in esteem or very well
 liked, and much desired.*

In pretio
 Omnibus probatus
 Auidissimis studiis exceptus
 Multum expetitus

Desideratus ab
 Venalis
 Emptorem facile reperiens.

*One of request, as of use, not
 desired.*

In nullo pretio
 Fastidijs adherescens
 Improbatus
 Illaudatus
 In nulla æstimatione
 Obsoletus.

*To require or demand of, so
 call for, &c.*

Requirere
 Postulare
 Exigere
 Reposcere
 Expetere ab aliquo
 Flagitare
 Desiderare.

} quid ab aliquo.

Requisite, needfull, or meet.

Conveniens
 Congruens
 Expediens
 Ad rem valdè pertinens
 Aptus
 Conducibile est
 Opus est
 Necessarius
 Requisitus.

To Requite or recompence.

Compensare
 Rependere
 Reddere
 Fœnerari beneficium

Remunerari
Honoribus, præmijs, & splendore decorare
Remetiri gratiam
Respondere beneficijs.

A Requital or recompence.

Compensatio
Remuneratio
Præmium beneficij
Redditio
Fœneratio
Re tributio } beneficij.

To Resemble, or to shadow forth, &c.

Adumbrare
Exprimere
Effingere
Referre
Imitari
Personam rei gerere.

To reserve or appoint unto.

Reservare
Saponere
Destinare
Describere
Designare
Addicere
Ordinare } quid ad.

To rest in a place, to subsist or abide, &c.

Residere
Commorari
Habitare
Hærere

Subsistere
Sedem habere in
Diutius versari
Conquiescere.

Residence or abiding, &c.

Commoratio
Habitatio
Mansio
Permansio
Hæsis
Mora
Præsentia } in loco.

To resigne or to give over his office.

Abdicare se munere
Discedere, à.
Loco cedere
Alij tradere
Transcribere in alterum
Dedere cui
Ad alium transferre.

To Resist or oppose himselfe against, &c.

Obnuntiare
Repugnare
Obstiterere
Obviam ire
Oblectari
Adversari
Obstare
Occurrere
Sese opponere
Reclamare
Obniti
Oppugnare
Repellere quæ } cui.

Resistance or opposition.

Oppositio
Contradictio
Repugnantia
Oppugnatio
Vis
Reclamatio
Impetus.

To resolve or persuade.

Edocere aliquem
Onnem dubitationem præscin-
dere alicui
Alapsum in errorem continere
Animum alicuius confirmare
Æstum & scrupulum eximere &
evellere ex animo alicuius
Fidem alicui facere.

*Resolved or satisfied of or in
a matter, &c.*

Certus
Edoctus
Sine ulla dubitatione confirma-
tus.
In certa sententia consistens
Certò edoctus
Minimè dubitans de
Planè credens
Stabili & certâ sententia
Fide rei alicuius niti.

*To Resolve, answer or satis-
fy a man.*

Large & distinctè respondere ad
interrogata
Querenti satisfacere
Consilij compotem dimittere
Errore liberare

Eximere scrupulum ex animo
Quietam reddere alicui consci-
entiam.

I am resolved or determined to.

Destinavi
In animo habeo
Certum
Deliberatum } est mihi.
Constitutum }
Planè in animum induxi
Meditatum } habeo.
Deliberatum }
Firmissimè statui
Decrevi
Est animus facere.

A resolution, purpose, persuasion.

Firmum propositum
Destinatio animi
Deliberatum consilium
Persuassissima voluntas
Inductio animi.

*To resolve questions, doubts,
controversies.*

Expedire } quæstiones.
Explicare }
Lites } decidere
          } dirimere
          } componere.
Ad dubia respondere
Definire controversias
Dissolvere res in quæstionem ad-
ductas
Enucleare } dubia.
Enodare }
Disceptare causas

Scirpos solvere
Nodos secare

To resort, flock, or repair unto

Confluere } ad.
Concurrere }
Frequentare
Convolare
Magno numero ferri ad
Sese aggregare ad
Celebrare locum
Densissime petere
Concursum facere ad.

Resort, or concurse, to a place, &c.

Concurfus }
Confluentia } ad locum,
Conuentus }
Irratio
Convolutio }

A place of great resort.

Locus celeberrimus
Populis frequens
Cium & aduenarum multitu-
dine nobilis.
Locus hominibus complutus
Nobilissimum emporium.

Respect or consideration.

Ratio
Respectus
Consideratio
Relatio
Causa
Nomen
Iuuentus.

*To respect, or have re-
gard of.*

Curare
Respicere
Laborare } de.
Sollicitus esse }
Præcipuam (rei) curam habere
Rationem ducere ei
Ser. o cogitare de re.

Respite, space, pause.

Mora
Interuallum
Intercapedo
Quies
Respiratio
Spatium.

*Rest, ease, quietness, of mind,
heart's ease.*

Securitas } animi.
Tranquillitas }
Quies a molestijs.
Orum }
P. x } animi.
Gaudium }

*To rest, or to be still, or
silent, &c.*

Conquiescere
Silere
Conticescere
A verbis abstinere
Linguam comprimere
Sibi silentium indicere
Nullam impatientiam ostende-
re.

Rest

Rest, or ease, &c.

Quies
 Otium
 Tranquillitas
 Portus
 A negotijs relaxatio
 Animi relaxatio
 Cessatio
 Securitas.

*To rest, sleep, or take
his ease.*

Quiescere
 Quietem } capere.
 Somnum }
 Dormire
 In somnum conijci
 Sensus exteriores sopore reficere.

A restitution, or restoration.

Restitutio
 Redhibitio
 Redditio.

To restore or deliver back.

Restituere
 Reddere
 Redhibere
 Remittere
 Reponere.

*To restrain, bridle, or hold
in check.*

Refrænare
 Cohibere
 Contundere
 Reprimere

Coercere

In officio & metu continere

Frangere } quid.

Impedire }

Licentiam eripere alicui

Ferores impetus reprimere.

To restrain his affections.

Motus animi

Appetitiones

Voluntatem

Libidines

coercere
 cohibere
 reprimere
 perdomare
 subiugare
 temperare
 moderari
 refrænare.

Reckless, careless, negligent.

Negligens

Incogitans

Aliud agens

Indiligens

Socors

Parum sollicitus de.

To return back, &c.

Redire

Sese referre

Recipere

Regredi

Remigrare

Reverti

Revolui

Revenire

} ad.

To reveal, discover, detect.

Iudicare

Patefacere

Prodere

} quid.

Detegere }
 Declarare } quid.
 Illustrare }
 In lucem producere.

*A revenge, or taking due
 punishment.*

Urio
 Vindicta
 Scleris vindictio
 Iusta punitio
 Anima auctoris in quem
 Redditio talionis.

To revenge or punish.

Vlscii
 Vindicare
 Readere talionem
 Reddere iniuriam
 Persequi
 Referre
 Iniurias reddere
 Reponere
 Vim vi repellere
 Punire }
 Plectere } quem.

A Revenger, or punisher.

Vindex
 Vltor
 Assessor }
 Persecutor } iniuræ:
 Punitor }

A Revenging, or paying home of.

Vindicta
 Urio
 Persecutio
 Pœnæ inflictio

Lex talionis
 Meritæ panæ.

Revenge, or honour.

Obsequantia
 Veneratio
 Obsequium
 Reuerentia
 Honor
 Obedientia

To Reuerence, or honour.

Cum admiratione honore dig-
 num putare
 Honorificè appellare
 Obseruare
 Reuereri
 Colere
 Venerari
 Asurgere
 Honoris causâ nominare
 Singulari studio colere
 Honorificentissimis verbis ap-
 pellare
 Omni obseruantia colere
 Honorem præfari alicui.

A Reuerend, or graue person.

Grauiissimus
 Veneratione & admiratione
 dignus
 Obseruandus
 In honore habitus
 Illustris memoriæ
 Virtutis & doctrinæ opinione
 præstans
 Suspiciens
 Admirandus
 Præstantissimus

Reue-

Reuerenda grauit. re.

Reuerently, gravely, soberly.

Reuerendè

Decenter

Grauiter

Officioſe

Cum dignitatè

Moratè

Cum grauitate

Compoſite.

Reuenue, or yearly profit.

Reditus

Vectigal

Fructus

Census

Prouentus

Annuerſarium ſtipendium

Pactio annuæ pecuniæ

Emolumentum agrorum.

*A man of great reuenues, lands,
commings in.*

Amplius habens reditus

Locuples

Prædijs

Agris

Latifundijs

} ditiffimus.

To reuile, or reproach, &c.

Contumelioſè accipere

Maledicè inſectari.

Carpere.

Offendere

Contumelijs vexare

Maledictis inſequi

Infamiâ notare aliquem

Contumeliarû aculeos emittere

} exiſtimationem
} alicuius.

Conuiuijs

ꝑroſcindere

ꝑconuellere

Acerrimis verbis inſectari

Magnâ verborum libertate in
aliquem inuehi

Crudelitate verborum violare

Nominibus criminofis appella-
re

Maledicta in aliquem conijcere

Turpitudinem alicui obijcere

Conuiuiari cui.

A reuiling, or reproaching.

Inſectatio

Calumnia

Maledictum

Obtrectatio

Infamatio

Maledictio

Conuiuiatio.

*To reuine, or put life into, or
animate a man.*

Animare

Iacentem animum erigere

In ſpem impellere

Languentem incitare

Animum addere

Spiritus afferre

Metum adimere alicui

Maximam confidentiam pare-
re alicui.

} alicui.

To reuolt fall, or depart from.

Deſiſcere

Recedere

Deſicere

Deſteſcere

Se auertere ab aliquo

} ab aliquo.

Auer.

Avertere se retrorsum
Transfugere ad hostes.

A reward or guerdon, &c.

Praemium
Remuneratio
Merces
Compensatio
Munus
Pretium
Honor.

To reward, or requite.

Merita praemia persolvere ali-
cui
Remunerari aliquem
Praemijs officere
Virtuti honores debitos persol-
vere
Mercedem ad aliquem defer-
re
Praemijs & splendore decora-
re
Adferre mercedem cui.

*A Rhetorician, or a very
eloquent man.*

Maximè excellenti suavitare,
Homo diuinus in dicendo
Omnes dicendi artificio facile
vincens
Ornate dicens
Disertus
Ornatus in dicendo
Dicendo suavis & ornatus
Multum in dicendo valens
Praestantissimus dicendi arti-
fex
Perfector dicendi & magister.

*To play the Rhetorician, to
flaunt, &c.*

Rhetoricari
Varie, ornate, copiose dicere
Ad omnem amplificationem ex-
currere
Fuse tractare
Exornare rem.

*Rhetorically, Flauntingly,
oratorially.*

Rhetorice
Oratorie
Ornate
Profluenter
Diserte
Polite
Eloquenter
Ornatissimis verbis & crebris
sententijs
Summa dicendi varietate & ele-
gantia.

Rich or wealthy, &c.

Copijs omnibus circumfluens
Ditissimus
Opulentus
Pecuniosus
Opibus florens
Fortunatus
Copiosus
Diuitijs abundans
Pecunijs beatissimus
Vitæ commodis abundans
Copijs opibusque affluens
Contra paupertatem paratus &
ornatus.

To grow rich or thrive.

Ad maximas opes peruenire.

Rem

Rem reperire
 Pecuniam colligere
 Rem bonis & honestis rationibus
 agere
 Patrimonium amplificare
 Congere e opes
 Magnas comoditates consequi.

Riches, or substance.

Bona
 Diuitiæ
 Opes
 Florentissimæ fortunæ
 Opulentia
 Copiæ
 Fortunæ amplissimæ
 Commodorum abundantia
 Thesaurus
 Rerum affluentia
 Censur
 Abundantia fortunatum

Rise, frequent, common.

Frequens
 Peruulgatus
 Communis
 Vbiq; obuius
 Minime rarus
 Peruulgatus.

To rise, spoils, or robbe

Spoliare
 Diripere
 Bonis exuere
 Deprædare quem
 Pecunijs priuare
 Exinanire
 Bona per vim auferre
 Facultatibus nudare

Excussum } dimittere.
 Exhaustum }
 Emungere pecunijs
 Bonis euertere.

Rights, or lawfull, &c.

Rectus
 Iustus
 Concessus
 Legitimus
 Æquus
 Cum legibus congruus
 Sanctus.

Rightly, or equally.

Rectè
 Iustè
 Integre
 Æquè
 Legitimè.

Rigorous, or austere.

In puero indo rigidus & seuerus
 Austerus
 Nimis asper
 In supplicio crudelis
 Ad imperium naturæ acerbita-
 rem adiungens.

*Rigor, cruelty, extre-
 mitie.*

Summum ius
 Asperitas
 Austeritas
 Iniquitas
 Rigida animaduersio in
 quem.

Rios

Rat, waffesfuln ffe, prodigality.

Luxus. us.
Luxuries
Profusio opum
Dissipatio bonorum
Intemperantia
Prodigalitas.

Ristons.

Luxuriosus
Intemperans
Profusus
Prodigus
Omnia consumens.

A ringleader of mischief or badnes.

Omniem malorum culpam sustinens
Sceleris nefarii princeps
Improbatus præceptor

Flagit. orum { princeps.
Scelerum { author.
                  { signifer.

Seditionis fax

Patriæ { procella.
          { turbo.

Architectus mali
Impulsor aliorum ad
Scelerum font. sapiens
Facies nequitæ præferens
Malorum artifex.

To rippe up.

Alius petere
Exordium
Commemorare
Ab initio repetere
Singulatim enumerare,

A Roage, runnagate, or a vagrant person.

Erro
Vagus
In nulla sede certa consistens
Circumcellio
Transfuga
Stigmaticus.

To robbe or spoile.

Diripere bona
Spoliare
Deprædare
Exaurire
Exinanire
Per scelus adimere
Piraticam exercere
Fortunas ali- vexare.
cui 2 diripere.

A robber of the common wealth.

Prædo
Depeculator
Latro
Hirudo
Expilator
Euerriculum
Sacrilegus
Direptor
Compilerator
Populator

} Reipub.

To robbe the common wealth.

Questui habere remp.
Detrimenta reip. inferre.

Remp.

Rempul { compilare.
 Oppida { spoliare.
 Ex bonis publicis prædā facere.
 Ciues nudos & deformatos relinquare
 In bona inuadere reip.

Royally or Princely, &c.

Regius
 Magnificus
 Splendidus
 Heroicus
 Principe non indignus
 Augustus
 Imperatorius
 Amplissimus
 Pretiosissimus.

Roundly, nimbly, readily.

Rotundè
 Promptè
 Expeditè
 Celeriter
 Volubiliter.

*To root out, or utterly to
 extinguish, &c.*

Eradicare
 Excindere
 Extirpare
 Euellere
 Funditus tollere
 Extinguere
 Omnem improbitatem extin-
 quere & delere
 Non pati diutius
 Abolere.

To take down, or destroy.

Altas radices agere
 Altius terræ inherere
 Altissimis de huius radicibus
 Penitus { insidere.
 { imprimi.

*Rude, unlearned, or unskil-
 ful.*

Rudis
 Incultus
 Ignarus
 Imperitus
 Incondito sermone utens
 Inquinatè & spurcè loquens
 Barbarè peregrineq; loquens
 Omnia ornamenta negligens
 Institutione nulla præditus
 Indisertus
 Inelegans
 Impolitus
 Minime politus aut elegans
 Ab omni sermonis elegantia ab-
 horrens
 Humanioris disciplinae expertus
 Vastè & hiulcè loquens.

*Rude, or unskilful, or without
 education.*

Rusticus
 Agrestis
 Malè moratus
 Impolitus } moribus.
 Inconditis }
 Incultus
 Inurbanus
 Inhumanus
 Agrestis.

Rudely

Rudely, homely or unskilfully.

Impolitè
Indolè
Rusticè
Ineleganter
Incomptè
Inurbanè
Crassa Vineruà
Nulla arte
Nullo artificio.

A rudiment or beginning.

Rudimentum
Tyrocinium
Elementum
Principium
Aditu.
Preludium
Initiatio
Catechesis.

*A Russian, a lewd, dissolute, or
swaggering person.*

Discinctus nepos
Vnguento } inadens.
Mero }
Comatus
Homo intemperans & dissolutus
Dissolutus.

Ruine, destruction or confusion.

Interitus
Pernicies
Exitum
Eversio
Clades

Vastitas
Fatale infortunium.

Ruinous or fallen in decay.

Ruinofus
Vitium faciens
Casus proximus
Fragilis
Corruiturus
Breui collapsura
Malè materiatus
Infirmus
Valdè exesce xdes.

*To come to ruine, or de-
struction.*

Occidere
Labare
Perire
Extingui
In exitum ruere.

*To ruinate, waste, make
desolate.*

Vastare
Diuere
Subvertere
Solo xquare
Prosternere
Depopulari
Exscindere
Funditus tollere.

} locum.

*To compass, or work ones
ruine.*

Exitum conficere alicui
Interitum asserre alicui

Per.

Perniciem creare.

A rule or precept.

Præceptum
Instituto
Lex
Præscriptum
Institutum
Præceptio
Canon.

To rule or govern.

Regere
Gubernare
Moderari
Temperare
Imperare
Præesse
Præsidere } populo.

Rule, or authority, &c.

Imperium
Potestas
Dominatio
Autoritas
Regimen
Præfectura
Eminentia.

A Ruler or Governour.

Gubernator
Rector
Præses
Præfectus
Reip. procurator
Administrator
Temperator
Moderator
Rerum moderator } Reipublicæ.

Populi } magister
          } rector
Magister.

*To turn or to go
abroad.*

Divulgare
Disseminare
Notum facere
Prædicare
In vulgum edere
Dissipare
Omnibus enarrare
Omnibus patefacere.

To turn or make speed.

Currere
Aduolare
Properare
Festinare } ad locum.
Suum à pernicitate vi
se proripere
Summam celeritatem adhibere.

To turn into danger.

Incurrere
Irruere
Præcipitare
Irrumpere } in
In apertam perniciem incur-
re

Sibi } periculum } creare
          } pericula } accersere.

A Run-gate, a Land-leaper.

Transfuga
erro
Qui nullum certum habet

Habi-

habitandi locum

Vagus.

A Running at a race.

Curriculum

Stadij decursio

Contentio de cursus velocitate.

Palestricum certamen.

*Rusticall, clownish, or without
education, &c.*

Rudis.

Rusticus.

Agrestis.

Imperitus.

Omnis humanitatis expertus.

Agrestibus institutus prorsus vi-
uens.

Inurbanus.

Vide plura in *Rude*.*Ruthfull, lamentable.*

Dolendus.

Intollerabile ad dimittendum
animum.

Luctuosus

Lugubris

Trullis

Ad dolorem acerbus.

Lamentabilis.

Rustically or rudely spoken.

Inconditis verbis

Rusticè

Inhumanitèr

Barbarè

Incultè

Crassè

Non limatè

Non exquisitè

dictum.

factum.

dictum.

*To rustle, or brane
it out.*

Sese ostentare

Vires suas nimium explicare

Sese insolentius efferre

Fulgere in vestibus

Gladijs volitare

Se suspicere, omnesque alios
despicere :

S.

To Sack, or spoile.

Xinanire quem

Spoliare

Bonis denudare

Diripere

Compilare

Exhaustire bonis

Nihil reliqui facere.

Sad or heavy, &c.

Mœstus

Tristis

Tristis
Afflictus
Suspendus
Anxius
Sollicitus } animo
Demissus }
Sordidatus.
Sollicitudine fractus
In tristitia } traxitus.
} permanens.

Sadness or heaviness.

Mæstitia
Tristitia
Dolor
Luctus
Animi molestia
Aegritudo
Anxietas.
Demissio animi
Contractio animi.

To make sad, to grieve, or to afflict.

Dolore afficere
Perturbare
Aegritudine afficere
Tristitiam in aliquo generare.
Acerbitatem asserre alicui
Sollicitum habere
Mærore percellere.

Safe or preserved from.

Tutus } a malo.
Incolumis }
Præsidij sepius.

A periculo procul.
In portu nauigans
Illæsus
Contra mala munitus.

Safety or preservation.

Salus
Conseruatio
Columen
Incolumitas
Quies
Tranquillitas
Securitas.

To satisfy or pay, &c.

Disfoluere
Expedire
Satisfacere } pecuniam.
Dpendere }
Perfoluere }
Se ex ære alieno liberare.
Reddere } mutuo accepta.
Restituere }

To satisfy ones desire.

Petitioni concedere
Rogatus satisfacere
Exaudire preces alicuius.
Postulationem alicuius exple-
re.
Desiderio alicuius gratificari.
Se facilem obsecranti præbe-
re.

*To Satisfie, please, or content
a man.*

Satisfacere }
Perplacere } alicui.
Voti compotem dimittere.
D d Ex

Expectationem }
 Desiderium } explere.

To salute or to greet.

Consalutare }
 Alloqui } quem
 Compellere }
 Amicissimè se mutuè amplexa-
 ri.
 Salutem accipere & reddere
 Blandè & humanissimè appella-
 re.

Savage, cruel or barbarous.

Ferus
 Agrestis
 Crudelis
 Sylvestris
 Sævus
 Importunus
 Truculentus
 Immanis
 Immanis
 Barbarus
 Omnis humanitatis expertus.

*Salutiferous or cruel wic-
 kedness, &c.*

Sylvestris natura
 Immanitas
 Importunitas
 Feritas
 Inhumanitas
 Scimitia.

To Salve or cure, &c.

Curare
 Sanare
 Mederici.

Medicinam afferre rei.
 Ad sanitatem convertere.

A Salve or medicine, &c.

Medicina
 Pharmacum
 Remedium
 Medicamentum
 Antidotus
 Alexipharmacum.

To Save or preserve, &c.

Auxilio conservare }
 Defendere } quem
 Tueri }
 Saluum præstare }
 Ab aliquo mala depellere }
 Exitio liberare }
 Salutem expedire }
 Salurem dare }
 Recreare à calamitatibus }
 A servitute vindicare }
 Saluum conservare }
 A miseriarum sensu liberare }
 A calamitatibus prohibere }
 Saluti esse alicui }
 Saluum in portu collocare.

Salving, or wholesome, &c.

Salutaris
 Sospitans
 Conservans
 Prosper
 Vitam afferens.
 Mala } depellens.
 } auertens.
 Benignus.

A Saviour or preserver of, &c.

Servator.

Con-

Conseruator
Vindex libertatis
Patriæ salutaris assertor.
Pater 2
Parens 3 patriæ.
Depulsor malorum
Seruitutis auersor.

Sauourie.

Sapore tinctus
Solidus
Succulentus
Palato adblandiens
Salutaris.

Sauie, or malepart.

Impudens
Petulans
Procax
Nimia audaciâ
Audaciâ singulari
Intemperantis linguæ
Inuerecundus
Confidenter improbus.

*Sauily, unmannerly,
imprudently.*

Petulanter
Proterue
Impudenter
Contumeliose
Procaciter
Inuerecunde.

To Say or to speak.

Loqui
Dictitare
Prædicare.

Pronuntiare
Affirmare
Asserere
Constantissimè asseuerare de.

A Saying or sentence.

Sententia
Dictum
Apothegma
Axioma
Pronuntiatum
Gnome.

Scarcely, or hardly.

Vix, & ne vix quidem
Propemodum
A Egrè
Difficulter

Want or Scarceness.

Penuria
Inopia
Indigentia
Paupertas
Caritas
Difficultas
Raritas
Sterilitas
Minima copia
Exiguus rerum prouentus
Exiguus numerus.

*To Scatter or disperse.**Ec.*

Dispergere
Disipare
Fundere
Disicere
Distrahere.

D d 2

In

In fugam conijcere.
Disgregare.

Scandalous, or offensive.

Offensionem præbens.
Grauis
Molestus
Offendiculum præbens.
Odiosus.
Offensæ plenus.
Fastidiosus.

A Schole, &c.

Schola.
Ludus.
Gymnasium.
Literarum curriculum.
Musarum domicilium.
Officina sapientiæ.
Umbraculum studiosorum.

A Scholler or Student, &c.

Scholasticus.
Literarum alumnus.
Studiosus.
Tiro literarius.
Discens.
Discipulus.
Homo deschola.
Disciplinæ alumnus.
Doctrinæ cultor.
Speculatiuam vitam agens.
Professor literarum.

A Schoolmaster.

Præceptor.
Pueritiæ formator.

Doctor
Magister
Institutor
Pædagogus.

Scholæ

moderator.
gubernator.

To Schole or instruct.

Docere
Instruere
Erudire
Informare
Fingere
Literis expolire
Præceptis imbucere
Instituere

quem,

To set to Schoole or learning.

Alere in literis.
Præceptoribus instituendum tradere.
Destinare ad musas.
Doctoribus erudiendum committere.

To Scander, vide scander.

To goe to Schoole, or be a student.

Frequentare scholam.
Opam dare literis
Vix præceptore
Versari in Musarum studijs.
Grammaticæ disciplinæ alumnus esse.

A Science, Art or Trade.

Ars,

Scientia

Scientia.
Artificium.
Studium.
Certum vitæ genus.

To Scoffe at a man.

Iridere.
Disterijs illudere.
Scommatis incessere.
Ludere in quem.
Iocari in hominem.
Illudere } quem.
Falsè deridere }

*A Sconce, Casile or
Hold.*

Propugnaculum.
Castellum.
Munimentum.
Asylum.
Vallatus locus.
Locus septus & munitus.

To Scourge or whippe.

Verberare }
Flagellare } quem.
Multare }
Flagris cœercere }
Virgis afficere }
Plagis onerare }

*To Scoure, cleanse,
furbish.*

Purgare.
Detergere.
Emundare.
Nitorem conciliare.
Splendorem accersere rei.

The Scope, drift or purpose

Propositum.
Institutum.
Mens.
Intentio.
Sententia.
Vis.
Consilium.

Scornefull, or disdainfull.

Fastidiosus.
Delicatus.
Aliorum contemptor.
Fastuosus.
Derisor.
Aliorum iudicium aspernans.
Sui tantum admirator.

To Scorne, deride, or contemne.

Fastidire.
Cauillis excipere.
Deridere.
Facile contemnere.
Ludificari.
Pro ludibrio habere.
Aversari } aliquos.
Reijecere }

*To Scourge, chastise, beate,
or whippe.*

Castigare }
Corrigere } quem.
Flagellare }
Verberare }
Cedere }
Verberibus animaduerrere in
quem.

Dd 3

A Scribe, or Secretary.

Scriba.
 Librarius.
 Tabularius.
 Amauentis.
 Scriptor.
 Bibliographus.
 Actuarius.
 Subsecutor verborum dictantis.

Scrutulous, precise, or superstitious.

Suspensus animo.
 In dubio.
 Anceps.
 Religiosculus.
 Curiosulus.
 Superstitiosulus.

To see, view, or behold.

Cernere.
 Oculis perustrare.
 Aspectu sentire.
 Contemplari.
 Spectare.
 Speculari.
 Intueri.
 Considerare.

A notable Sea-man.

Vir maximis rebus exercitissimus.
 Rerum nauticarum peritissimus.
 Maiorum negotiorum scientissimus.
 In nauigando spectatissimus.

To Seize upon a man's goods, &c.

Alienas possessiones vi usurpare.

In { bona } } alicuius { inuadere
       diuiti- }   }   } inuolare.
       as   }   }   } impetum
                   }   }   } facere.

In fortunas alicuius irrumperere.
 Aliena bona in suam potestatem redigere.
 Res alienas usurpans.

Season, or fit opportunity.

Occasio.
 Oportunitas.
 Locus.
 Idonum tempus.
 Hora exoptatissima.
 Ansa rei bene rei gerendæ.
 Apta tempestas rei.

To season with, or to temper.

Imbuere.
 Temperare.
 Miscere.
 Condire.
 Delinire.

In due season, seasonably.

Oportune.
 Ipso tempore.
 Peroptato.
 Optime.
 Tempestiue.
 Percommodè.
 Aequissimo tempore.

Seasonable, or in good time.

Opportunus.
 Tempestivus.
 Exoptatus.
 Maturus.
 Ad tempus aptum.

A search or inquisition.

Indagatio.
 Inuestigatio.
 Inquisitio.
 Exploratio.
 Examinatio.
 Inspectio.

To Search, or Sift.

Inuestigare.
 Inquirere.
 Explorare.
 Indagare.
 Scrutari.
 Quem sagacissimè odorari.
 Inpicere.

Secrets, or hidden, &c.

Arcanus.
 Absconditus.
 Abditus.
 Retrusus.
 Tectus.
 Abstrusus.
 Clandestinus.
 Opertus.
 Occultus.

A Secret or mystery.

Secretum.
 Arcanum.

Mysterium.
 Res abdita & perincondita.
 Absconditum quiddam.

Secrecy, silence.

Silentium.
 Taciturnitas.
 Secreti tenacitas.

*To keepe secret, to hide, or
conceale.*

Celare
 Silentio suppressere
 Clausum tenere
 Tacitum asseruare
 Conticescere de. } quid

Secretly or closely, &c.

Clim.
 Clandestinè.
 Occultè.
 Absconditè.
 Secreto.
 Tectè.
 Latenter.
 Ex occulto.
 Furtim.

Security, safety, well-fare.

Securitas.
 Salus.
 Incolumitas.
 Malorum vacuitas.
 Tranquillitas.
 Felicitas.

Sedition, &c.

Seditio.
 Coniuratio.
 Tumulus.

Dd 4

Bellum

Bellum civile.
Diffidium,
Motus.
Discordia civilis.
Intellinum bellum.

Seditious, &c.

Seditiosus.
Rerum nouandarum studiosus.
Magnarum tragediarum exci-
tator.
Coniurator.
Factionum concitator.
Turbulentus.
Multitudinem inflammans ad
bellum.
Publicam pacem violans.

To Seduce, or bring into error

A vero abducere.
Peruertere.
Animos superstitione implere.
Malis studijs & doctrinis homi-
num animos euertere.
In absurdas & falsas opiniones
inducere.

To See, behold, view, discern.

Videre.	}	quid.
Cernere.		
Aspicere.		
Oculis obire.		
Aspectu percipere.		
Contueri.		
Conspicari.		

To Seek for.

Inquirere.
Consectari.

Indagare.

Seldom, or rarely.

Infrequenter.
Parce.
Minus saepe.
Raro.
Magnis adhibitis intervallis.

Selfwilled or opinative.

Suae opinioni addictus.
Opinaster.
Nimium bene de se sentiens.
Pertinax.
Suae praestantiae admirator.
Suam sapientiam omnibus alijs
auteponens.

A Seller.

Venditor.
Vendax.
Institor.
Negoriorator.
Nundinator.
Mercator.
Propola.

To sell away, or to alienate.

Diuendere	}	quid.
Distrahere		
Transferre ab alijs.		
Nummo addicere.		
Pecunia commutare.		
A se abalienare		

Seemely, decent, comely.

Decus.
Decorus.
Venuſtu.

Viendus.
Spectabilis.

To send for a man,

Accersere
Accire
Aliunde abdu- } aliquem.
cere.
Advocare

To send away packing,

Ablegare.
Amandare.
Religare.
Ignominiose dimittere.
Turpiter dimittere.
In exilium mittere.

Senectesse, or sottish, &c.

Rationis experts.
Stupidus.
Absurdus.
Absonus.
Brutus.
Sensus experts.
Plumbeus.
Fatuus.

The Sense or meaning,

Sensus.
Mens.
Sententia
Intelligentia.
Notio.
Significatio.

Sensible,

Sub sensus cadens.
Perspicuus.

Perceptibilis.
Evidens.

*Sensual or given alto-
gether to his plea-
sure.*

Cupiditatibus serviens.
Voluptatis mancipium.
Luxuriosus.
Voluptuarius.
Libidinosus.
Venercus.
Omnia ad voluptatem refe-
rens.

Sensualitie, or beastliness.

Mollities.
Vita voluptuaria.
Luxus.
Libido.

*A Sentence, or wise
saying.*

Apophthegma.
Adagium.
Prouerbium.
Gnome.
Sententia.
Diuinum axioma.
Dictum memorabile.

To Separate from, &c.

Seponere.
Sciungere.
Disparare
Segregare. } quid.
Divellere.
Disiungere.
Discindere.

Per-

Secernere.
Discernere.

A Separation, &c.

Separatio.
Segregatio.
Seuinctio.
Seclusio.
Disclusio.

To Search or sift out.

Peruestigare.
Periscutari.
Acutissimè indagare.
Anxiè perquirere.
Expiscari.
Diligenter inquirere.
Odorati quam sagacissimè.
Explorare.
E tenebris eruere.
Investigare.
Inquirere.

A Sermon, or speech to the people.

Concio.
Sermo.
Oratio.
Homilia.
Adhortatio.
Explicatio sacra.

To make a Sermon or speech.

Concionem habere.
Evangelizare.
Dei verbum prædicare.
Concionari.
Ex verbo Dei adhortari.
Scripturas interpretari.

*To hear, or to be present at
a Sermon.*

Homilix interesse.
Audire } concionem.
Attendere }
Ab ore concionatoris pendere.

A Servant or an attendant.

Famulus.
Affecta.
Affectator.
Minister.
Comes.
Mancipium.
Pedissequus.
Cliens.
Seruitum.

*To Serve or stand upon a
man.*

Ad nutum alicuius expectare.
Comitari.
Affectari.
Colere.
Se totum alicui addicere.
Se totum ad arbitrium alicuius
componere.
Operam navare.
Servire }
Famulari } alicui.
Ministrare }
Operam dare }
Dicare se cui.

*To Serve God, or to
worship.*

Deum colere.

Se totum Deo addicere.
 Horrere diuinum numen.
 Iehouam debito & sincero cultu adorare.
 Puram & iustam Deo venerationem præstare.
 Deo seruire.
 Deum venerari & inuocare.
 Diuinum cultum Deo tribuere.
 Summâ religione Deum colere.
 Res diuinas facere.

To Serve, or do notable service to.

Egregiam operam nauare.
 Viti } esse alicui.
 Vilitati }
 Partes ei attributas præclare peragere.
 Officium utile præstare.

To serve, or be serviceable to, &c.

Nurum alicuius intueri.
 Deseruire } alicui.
 Famulari }
 Operam alicui } { nauare.
 cui } { præstare.
 Diligenter colere & obseruare aliquem.
 Ad arbitrium alicuius se totum fingere & accommodare.

The Service of God, or Religion.

Cultus Dei.

Religio.
 Forma Deum adorandi.
 Sacra.
 Diuini cultus mysteria & cæremonie.
 Diuini numinis adoratio & invocatio.
 Pietas.

Service or attendance.

Opera.
 Seruitium.
 Ministerium.
 Obsequium.
 Officium.
 Obseruantia.
 Cultus.

Servicable, or dutifully vnto.

Officiosus.
 Obsequiosus.
 Nurum alicuius obseruans.
 In omni officio elegantissimus.
 Fidele obsequium alicui præstans.
 Omnem operam & studium nauans alicui.
 Ad omnes operas promptus.

Serving vnto, tending to.

Vtilis }
 Aptus } rei.
 Opportunus }
 Ad vsum } comparatus.
 accommodatus.
 destinatus.

Set,

*Set, folemnely, fixed, or
dinarie.*

Status.
Fixus.
Pactus.
Definitus.
Certus.
Præstitutus.
Præscriptus.
Determinatus.
Peculiaris.
Præfinitus.

*To Set downe, ascribe,
declare.*

Describere }
Proponere }
Notare } quid,
Exprimere }
Explicare }
Tractare }

To Set to Schoole, &c.

Ad literas destinare.
Doctoribus perpoliendū com-
mittere.
Musarum studijs aliquem con-
secrare.
In disciplinam tradere.

To Set on worke.

Onus alicui imponere.
Opere exercere.
Faciendum alicui locare.
Occupare quem.

*To Set forth, beautifie, or com-
mend a matter.*

Illustrare.

Ornare
Commendare } rem.
Expolire }
Exornare }
Decus & dignitatem adju-
re.
Splendorem causæ accersere.
Suauitatem afferre rei.

To Set or place, &c.

Collocare.
Disponere.
Ordinare.
Digerere.
Constituere.

To Settle, or establish.

Corroborare }
Confirmare }
Stabilire } quid.
Sancire. }
Figere }
Fundare }
Componere }

Set ed or established, &c.

Confirmatus.
Corroboratus.
Præbè fundatus.
Stabilitus.
Inveteratus.
Compositus.
Constitutus.
Disciplinâ designatus.
Firmitudinem habens.

*Shamelesse or brazen
faced.*

Impudens.

Ore

Ore durissimo.
 Petulans
 Perfrixæ frontis
 Alienus à modestia
 Immodestus
 Inuerecundus
 Sine omni metu & reuerentia
 Ad nullum facinus erubescens.

- Shame or reproach, etc.

Dedecus.
 Opprobrium
 Ignominia
 Contumelia
 Pudor
 Probrum
 Conuitium.

To Shadow forth, etc.

Adumbrare
 Præ se ferre
 Depingere
 Delineare
 Representare
 Penecillo describere.
 Lineis & coloribus illustrare.

Shame fast, modest, bashful.

Pudens
 Pudicus
 Modestus
 Rubicundus
 Alienus ab impudentia

Shamefull, disgracefull
vnos.

Contumeliosus
 Ignominiosus
 Turpis.

Indecorus
 Inhonestus
 Infamis
 Ad existimationem alicuius for-
 didus.

To Shake or move, etc.

Quatere
 Concutere
 Agitare
 Labefactare
 Commouere
 Conueller
 Fundamenta labefactare.

To shame or disgrace.

Ignomini se notare
 Dedecore afficere
 Infamiam alicui aspergere
 Notam infamix inurere alicui
 Contumeliose tractare
 Dehonestare.

Sharpe-sighted, etc.

Acutus
 Ingeniosus
 Solers
 Argutus
 Perspicax
 Acute videns in causis.
 Ingenium in promptu habet
 Celerrime res oblatas percipi-
 ens.

*Sharply, wittily or sub-
 tly.*

Acutè
 Subuliter
 Eruditè.

Dis-

Dialecticè
Ingeniosè
Argutè
Callidè.

Generally, distinctly apart.

Separatim
Distinctè
Scorsim
Diuisim
Sigillarim
Disiunctè.

Seueritie, sharpnesse, rigor

Seueritas
Districtio
Austeritas
Asperitas
Rigor
Acerbitas in puniendo.

A shelter or defence.

Defensio
Patrocinium
Ditio
Tutela
Asylum
Perfugium
Column
Latibulum
Sanctuarium.

To shelter succour or defend.

Tutari
Defendere
Authoritate tueri
In suam fidem & clientelam suscipere.

Protegere
Receptum tutum præbere alicui.

To shewde ouer, or defend, vide shelter.

To shew or declare, etc.

Demonstrare
Declarare
Ostendere
Explicare
Edisserere
Exponere
Narrare quid alicui.

A Shew or flourish.

Pompa
Ostentatio
Prælusio
Spectaculum
Species inanis.

To shew or bring forth, to utter or open, etc.

Edere
Profundere
Ostendere
Explicare
Procreare
Parere
Germinare.

To make a shew of, to pretend.

Simulare
Præ se ferre
Prætendere.

In defensionem suam asserre.
 Profiteri
 Prosestari.

A Shift or evasion, etc.

Latebra
 Effugium
 Subterfugium
 Diuerticulum
 Elabendi via
 Fraus

*To use, or seek shifts, evasions
 flaring holes.*

Mera effugia querere
 In omnes facies, & species se
 vertere.
 Reperire rimas
 Ad fraudes se convertere.

*To Shine forth or ap-
 pear, etc.*

Elucere
 Enitere
 Clarere
 Resplendescere
 Effulgere
 Lumen efferre suum.

Short, or brief, etc.

Brevis
 Concisus
 Contractior
 Angustus
 Compressus
 Paucioribus verbis expressus.
 Paucis verbis comprehensus.

Shortness or brevity.

Breuitas.

Compendium
 Contractio
 Rerum compressio
 Concisa rerum complexio
 Verborum paucitas.

*To shorten or abridge a
 matter, etc.*

Ratione & distributione sub vno
 aspectu ponere.
 Coarctare
 In vnum locum colligere
 In paruum & angustum locum
 concludere.
 Breui comprehendere
 Contrahere

*Shortly, compendiously, or in
 few words.*

Summatim
 Strictè
 Angustè
 Compressè
 Paucis verbis
 Breuiter
 Compendiosè
 Non multis verbis.

*Shortly or within few
 dayes.*

Breui
 Propediem
 Paucis diebus
 Breui temporis curriculo.
 Exiguo spatio.

*To shunne, decline, or
 avoid.*

Vitare.

Effu.

Effugero
 Eludere
 Declinare
 Amoliri
 Præcauere
 Auertere

} quid.

A shunning or declining.

Fuga
 Declinatio
 Aversio
 Euitatio
 Cautio

To shut out, to barre out.

Excludere.
 Aditum præcludere cui.
 Pessulum foribus obdere.
 Aditu prohibere.
 Ab ingressu arcere.

To be sicke or ill at ease.

Ægritudine corporis opprimi.
 Sanitate carere.
 Ægrotare
 Decumbere.
 Morbo laborare.
 Contrahere morbum.
 Languere
 Ægrotationibus varijs affligi.

Sicke or sickness, etc.

Infirmâ & imbecillâ valetudine.
 Morbis affectus
 In morbum lapsus
 Lecto decumbens

Morbis tentatus.
 Grauiſſimè æger
 Ægritudine corporis laborans
 Malè habens
 Periculose ægotans
 Ad morbos propensus
 Nullâ penè valetudine.
 Languidus
 Valetudinarius.

Sickness or disease, etc.

Ægritudo
 Morbus
 Corporis offensio
 Perdita } valetudo.
 Aduersa }
 Languor & debilitas corporis
 Valetudinis infirmitas.

To sigh, sobbe, or growe.

Ingemiscere.
 Vehementer dolere
 Contristari
 Contrahere animum
 Dolere
 Mærere
 Suspirare.

To sift, hole, search out.

Disquirere
 Sagaciter odorari
 Exquirere
 Expiscari
 Eruere
 Excutere
 Pericrutari
 Elicere
 Explorare

} quid

Subti-

Subtilius inspicere
Anxie rimari
Paulo penitus indagare
Curiose disquirere.

Sightly, goodly, comely.

Ad speciem splendidus & illu-
stris
Visendus
Spectabilis
Speciosus
Ad aspectum venustus
Dignus spectari
Decorus
Pulchritudine conspicuus
Oculis gratissimus.

Significant, emphaticall.

peculiarem emphasin habet.
Notabilis
Observatione dignissimus
Significantissimus.

Sighes, sobes or groans.

Gemitus
Singultus
Suspiria
Planctus
Interne sollicitudines.

In Sight or before ones eyes.

palam & aperte
palam & publice
Omnibus inspectantibus
In conventu & in luce populi
In proptulo
In conspectu
Omnibus conscijs.

*To Signifie, or to shew before
hand, so foretell.*

Significare
Declarare
protendere
prædicere
Divinare
prænuntiare
Omniari
Indicium rei edere.

Signification or meaning.

Sensus
Sententia
Significatio
Vis
Mens
Notio,

Signe, or token of, &c.

Monumentum
Signum
Significatio
Specimen
Nota
Indicium
Testificatio.

Simple, or without composition.

Simplex
Compositionis expertus
Uniformis
Indivisus
Purius generis
Nulli rei alij mixtus
Minime concretus.

*Simplicity, or shallowness of
understanding.*

Simplicitas
Et

Et.

Iudicij inopia
 Hebetior ad intelligendum sensus
 Tarditas ingenij
 Ruditas.

To be Silent or mute.

Silere
 Conticescere
 Nullum verbum facere de
 Orationem non attingere
 Silentio præterire
 Obmutescere
 Tacitum relinquere
 Elinguis esse.

Simple, or void of craft.

Candidus
 Simplex
 Apertus
 Sine fūco
 Homo antiquus
 A simulandi arte remotissimus
 Incallidus
 Omnibus fidem habens.

Simple, or of means apprehension or wisdom.

Minus consilij habens
 Experientie expertus
 Inopia iudicij laborans
 Angusto sensu
 Simplex
 Nulla indole
 Labilis memoriae
 Nullus acuminis.

Simple, or plain dealing.

Candor

Simplicitas
 Ingenuitas
 Apertum pectus
 Integritas.

Sincere, ingenuous, upright or undissembled.

Minime dissimulatus.
 Sincerus
 Liquidus
 Germanus
 Purus
 Genuinus
 Incorruptus
 Ingenuus
 Sanctus
 Solidus
 Minime fucatus
 Expressus
 Honestus
 Integer
 Ab omni mixtione segregatus.

Sincerely, incorruptly.

Sincere
 Pure
 Integre
 Incorrupte
 Ingenue
 Caste
 Sancte
 Religiose
 Incontaminate
 Sine fraude & fūco.

Singular, or excellent, without peers.

Singularis

Inter omnes excellens.
 Summus.
 Divinus.
 Quantivis prætij.
 Vnicus.
 Præstantissimus.
 Nullum habens socium.
 Ad omnia summa natus.
 In omnibus rebus præcellenti-
 simus.
 In suo genere princeps.
 Vir omni existimatione ornatif-
 simus.
 Maxime rarus.
 Reipub. { luminare,
               { sydus.
               { gemma.

Singularly, or notably.

Politissime.
 Eximie.
 Summe.
 Admirabiliter.
 Excellenter.
 Egregie.
 Exquisite.
 Peritissime.
 Ultra expectationem.
 Cum summo artificio.

To Sing.

Canere.
 Psallere.
 Cantare.
 Modulari.
 Vocem ad modos attemperare.

To Sing or offend.

Peccare.

Delinquere.
 Culpam committere.
 Offendere.
 Legem Dei violare.
 Errare.
 Labi.
 Praue agere.

*Sinner, or the breach of God's
 Lawes.*

Peccatum.
 Delictum.
 Vitium.
 Offensa.
 Transgressio.

*Sinfull or wicked;
 &c.*

Nefarius.
 Viciosus.
 Facinorosus.
 Sceleratus.
 Contaminatissimus.
 Criminosus.
 Malignus.

*Senseless or without
 fault.*

Absque omni peccati admixti-
 one.
 Inculpatus.
 Irreprehensibilis.
 Ne tantillum offendens.
 Incontaminatus.
 Impollutus.

A peccato { peccatus
                   { immunis.

Ec

*A sinner, offender, or a trans-
gressor of Gods comman-
dments,*

Peccator.
Legis diuinæ violator.
Culpræ reus.
Delinquens.
Transgressor.

Skilfull, in prync-

Perite.
Artificiose,
Scienter.
Intelligenter,
Solerter.
Eleganter.

*A Skirmish, or combat
fight.*

Certamen,
Dimicatio,
Prælium.
Concertatio,
Conflictus,
Pugna.
Velitatio.

*To Skirmish or combat
with, &c.*

Contendere
Dimicare } cum
Præliari }
Velitari }
In certamen descendere cum
aliquo.
Decernere armis cum.

Manum conferre.
Decertare } cum aliquo.
Conflictari }

*Skilfull in a matter, or very
well versed in, &c.*

Exercitatus.
Bene peritus } rei.
Gnarus }
Probe versatus.
Callidus.
Sciens.
Optime callens rem.
Exercitatusissimus.

*Skil or cunning,
&c.*

Arts.
Scientia.
Peritia.
Intelligentia.
Doctrina.
Cognitio.
Accuratio.
Vis.
Artificium.
Iudicium.
Exquisita perfectio.

*Slacke, remisse or back-
ward, &c.*

Remissus.
Languidus.
Tardus.
Indiligens.
Lentus.
Supinus.
Oscitans.
Aversus.

Neg-

Negligens.

Slackenisse, negligence.

Remissio
Indiligentia
Languor
Socordia
Negligentia
Olcitantia
Tarditas.

Slackly.

Remisse
Negligenter
Languide
Olcitanter
Indiligenter
Tarde
Lente.

*To Slander, or lay false imputations
upon a man.*

Maledice aliquem excipere
Famam alicuius lacerare
Criminari
Incesto ore lacerare quem
De gloria alicuius detrahere
Obtrectare cui
Infamare contumelijs
Calumnijs deformare
Falso & inique loqui de
Laudes alicuius obterere
Falsa alicui obijcere
Coniuria maxima alicui facere
Maledicta temere in aliquem
conijcere
Infamia quædam de aliquo dis-
sipare

Crimen in aliquem confinge-
re

Aliquem iniuste } criminari
calumniari.

A Slandering, or false accusation.

Contumelia
Coniutium
Probrum
Detractio
Maledicentia
Falsa criminatio
Oblocutio
Falsorū obiectio.

*Slanderos or ignominious**vno, &c.*

Contumeliosus
Ignominiosus }
Iurpe } cui.
Inhonestus }
Infamis }
Indecorus.

A Slanderer of a man.

Coniutator
Calumniator
Criminum confector
Obtrectator
Detractor
Vituperator
Criminator iniustus.

*Slaughter, Murder, or
Massacre.*

Cædes
Strages
Homicidium

Ec 3

La-

Laniena
Clades
Occisio
Internecio
Mactatio hominis.

Slauish, or basely minded, &c.

Angustum animum habens
Abiecto
Ieiuno
Pusillo
Exili
Seruili } animo.
In res humiles omnem cogitationem conjiciens
Ne micam fortitudinis & heroicæ virtutis habens.

To Slay, kill, or murder.

Occidere
Contrucidare
Interficere
Perimere
Excommunicare
Hominem exterminare
E finibus humanæ vitæ ejicere
E numero viuentium excludere.

A Slave, vassal, bondman.

Mancipium
Verna
Captiuis
Seruus vilissimus
Alieni arbitrij
Alienæ tyrannidi
subiectus.

To bring into Slavery or bondage.

Seruitute subigere
Libertate priuare
Seruituti addicere
In seruitutem mancipare
Imponere seruitutem alicui.

To Sleep or take his rest.

Dormire
Quieti sese dare
Requiescere
Sese somno recreare
Conquiescere
Lecto se reficere
Prolabi in somnum.

Sly, close, cunning.

Vaser
Callidus
Lucidiosus
Fraudem artificiose tegens
Tectus dissimulato
Vulpino ingenio
Occultis moribus præditus.

Sliely, driely.

Callide
Dissimulante
Fraudente
Insidiosè
Tecte.

Sloshfulness, idleness.

Pigritia
Socordia
Ignauia
Orium
Desidia

Torpor
Oscitantia.

*To be Slow, or take leisure
enough.*

Lente procedere

Tardiores habere progressus

Cunctari

Moram adhibere

Lentis uti progressibus.

Smart, ach, paine,

Dolor

Cruciatu

Acerbitas

Vivus ægritudinis sensus

Pæna.

*To Smart for a matter, to suf-
fer for it.*

Pænas luere

Gravi supplicio expiare

Suæ nequitæ pænas dare

Suo malo redimere quid.

*A Smatterer or bungler in a
matter.*

Dolator

Hospes

Peregrinus

Bajulus

Inexercitatus

Rudis

Tyro

Neophytus.

Small or little,

parvus

Exiguus

Minutus

Exilis

Angustus

Modicus

Pertenuis.

To Smell, or sent.

Olere

Saporem percipere

Naribus haurire

Olfactum iudicare

Odorari.

To Smell sweet.

Redolere

Suavitatem effundere

Gratum odorem emittere

Odorem efflare

Fragrare

Naribus adblandiri.

Smelling sweet, &c.

Suavis

Odoratus

Redolens

Fragrans

Naribus adblandiens.

To Smite, strike, or beat.

Cædere

Percutere

Ferire

Manus iniicere in aliquem

Vim inferre

Verberare

Contundere pugnis

percellere

Vulnerare.

E e 4

A Snare

A Snare, gin, trap.

Laqueus
Tendicula
Insidiae
Dolus.

Snappish, waspish.

Mordax
Dicax
Irritabilis
Asper
Iracundus
Contumeliosus
Acerbus.

To Smite, check, or rebuke.

Aspere perstringere
Incepere
Inuehi in aliquem
Reprehendere
Verbis castigare
Coarguere
Obiurgare
Criminari
Exagitare.

} quem.

A Sober, or temperate man.

Vir sobrius
Temperans
Modestus
Verecundus
pudens
In omnibus vitae partibus moderatus & abstinens
A libidine & cupiditatibus remotissimus.

Sobriety, temperance.

Sobrietas
Temperantia
Frugalitas
Modestia
Modus in dictis, factis, vestitu.

Sociable, fellowlike, a good companion.

Suauissimus conuiCTOR
Coniunctionis } appetens.
Societatis }
Se hominibus aggregans
Ad vitae consuetudinem accommodatissimus
Socialis

To Sojourn, or abide in a place.

Conuiuere
Requiescere } cum aliquo.
Commorari }
Subsistere
Sedem habere in loco
Mansionem in loco facere
permanere } in } vrbe
peregrinari } } gente.

Solemnly, religiously, with great pompe and obseruance, to keepe, and obserue.

Summa religione colere
Solenni ritu consecrare
Memoriam rei sancte renouare
Cum pompa & iustis ceremoniis celebrare
Reuerenter obseruare.

To live Solitary, &c.

Certus hominum relinquere
Hominum conspectum fugere
Frequen-

Frequentiam hominum vitare
A negotijs, quodam animi studio abhorre-
re

Recessum querere

Odisse celebritatem

Latitare

Ab hominum societate se remouere

Solitary, or void of company, alone.

Solus & sine hominum societate

Hominum vicinitate carens

Ab omnibus derelictus

Solarius

Sibi viuens

Sine amicis & conuictoribus.

A Solitary place.

Secessus

Solitudo

Locus ab arbitris remotus

Semotus } angulus.

Obscurus }

Locus } incultus
solitarius.

To Solace or comfort, &c.

Consolari

Recreare

Mærorem alleuare

Luctus mitigare consolando

Frigere } iacentes.

Excitare }

Leuare luctum mitius

Magna solatia dare alicui

Expectatione bonarum rerum erigere

Luctum remouere

Oratione delinire.

Solace or comfort.

Consolatio

Doloris alleuatio

Malorum remedium

Iucunda ægræ mentis recreatio

Lenimentum miseriarum.

To be Solitary, or to sequester himself from company.

Domum se continere

Publico carere

Lucem non aspicere

Ab omni societate facessere

Solus esse

Cætus hominum relinquere

Se in tenebras addere

Vitare hominum frequentiam

Ab hominum conspectu sese remouere

Hominum commercia fugere

A consuetudine hominum longius diffugere.

A Song, or dittie.

Canticum

Cantilena

Oda

Carmen

Psalmus.

A Soldier, or he that trades and spends his life in the warres.

Miles

Armatus

Bellator

Militiæ merens

In castris viuens

Bellicosus.

To Sooth vp, or to flatter.

Assentari }
Adulari } alicui.
Blandiri }
Omnia assentari
Blanditijs alicuius beneuolen-
tiam captare
Assentatiunculis gratiam aucu-
pari
Falsis exornare laudibus
Omnia ad voluntatem alterius
loqui.

Sophisticall, cavelling, wrangling.

Sophisticus
Fallax
Tortuosus
Perplexus
Ambiguus
Captiosus

*To be sorry for a man, so pity,
or lament his case.*

Deplorare alicuius vicem
Mærete alicuius incommodis
Ægritudinem capere ex alienis
malis.

Sorrow or griefe, &c.

Dolor
Ægritudo
Mæstitia
Solicitudo
Molestia
Acerbitas
Anxietas

Sorrowfull, or sensive, &c.

Tristis

Mæstus
Sollicitus
Anxius
In sordibus & mærore iacens
Ægritudine confectus
Molestia affectus
Gemebundus.

To be sorrowfull, or heavy.

Dolere
Ægritudine affici
Se mærore tradere
Contristari
Ingemiscere
Plangere
Lamentari.

To make sorrowfull.

Serenitati nubem inducere
Ægritudine afficere
Tristitiam asserre alicui.

To make Sorrowfull, or heavy.

Contristare
Dolore afficere
Angere
Sollicitū habere
In magnam tristitiam conijcere
Mæstum reddere
Fodicae } hominem.
Angere }

Sensible, or sensible.

Stupidus
Hebes
Saxeus
Plumbeus
Fatuus
Sensus expers.

Nihil

Nihil intelligens.

Sovereign, or that doth effectively cure.

Salutaris.

Efficax.

Medendi vim habens.

Sovereign, or chiefe.

Summus.

Principium tenens.

Supremus.

Princeps.

Maximus.

Imperium & ius in omnes habens.

Summus magistratus.

Rerum potens.

Plane omnium dominus.

Reip. centrum.

Summā auctoritatē.

Vitæ necisque potestatem habens.

Facile princeps.

Imperio prædens.

Reliquis omnibus magistratibus imperans.

Altissimum & maxime excellentem locum in repub. tenens.

Nullum habens parem aut æqualem.

Sovereignty, or supremacy.

Suprema potestas.

Principatus.

Summa rerum.

Dominatus.

Regia potestas.
Imperium.

A Soldier, or Warrior, &c.

Miles.

Armiger.

Castra sequens.

Bellator.

Armatus.

Militiæ professor.

Imperator.

Soldier-like, or valiant,

Militaris.

Bellicosus.

Perpugnax.

Vir in armis strenuus.

Armis valens.

In pugnis excellens.

Fortis in prælio.

Animo acri & præsentī.

Virtute & fortitudine præstans.

Sound, wholesome, healthy.

Sanus.

Saluber, bris.

Salutaris.

Sanitatem afferens.

Solidus.

Beneficus.

Sour, sharpe, or unsweet.

Acerbus.

Acer.

Austerus.

Insuavis gustui.

Sour,

Spare, time, leisure.

Spacium.

Tempus.

Intervalum temporis.

Orium.

Horæ succisus.

*Sparing, frugal, thrifty, a
good husband.*

Frugalis.

Parcè sumptum faciens.

Nihil temere profundens.

Modico apparatu victuque contentus.

Sumptibus detrahens.

Parcens rerum dispensator.

To Spare, or bear with, &c.

Parcere } alicui.

Indulgere }

Impunitum dimittere.

Leniter & remisse tractare.

Fauere alicui.

Sparing, or a niggard, &c.

Restrictus ad dandum.

Parcus.

Durus

Parce & duriter se habens.

Parce & restrictè vivens.

Suarum rerum tenax.

Sordidus.

Illiberalis.

Speech, or talk, &c.

Colloquium.

Sermo.

Fama.

Rumor.

Prædicatio.

Collocutio.

To Speak, or use talk.

Verba } facere.
          } habere.

Sermonem instituere.

Loqui.

Disserere.

Eloqui.

Dicere.

Oratione uti.

Oratione complere.

To Speak or utter his mind.

Plane significare quid vult.

Esfundere quæ sentit.

Animi sensa explicare.

Sententiam exponere.

Cogitata animi proloqui.

Mentis consilia exponere.

Dicendo expedire.

Dicere quid sibi videtur.

Suam sententiam asserere.

Suam voluntatem significare.

*To speak elegantly, or finely, to
speak trimly, &c.*

Attice dicere.

Eleganter & illuminate loqui.

Eloquentiâ cæteris antecellere.

Diuinitus } dicere.

Enucleare }

Eloquentia florere.

Pure & bene Latine loqui.

Speech, talk, conference.

Sermo.

Oratio.

Oratio.
Locutio.
Loquela.
Colloquium.

Speciall, or particular.

Specialis.
Particularis.
Priuatus.
Singularis.
Strictus.
Minus generalis.
Ad paucos pertinens.
Vniuersali contrarius.

*To make speed, to use
expedition.*

Festinare.
Tarditatem vitare.
Maximam celeritatem adhibere.
Maturare.
Properare.
Talaria, vel alas induere.

*To speed well, to have good
success.*

Propositum assequi.
Feliciter omnia conficere.
Voto potiri.
Industriæ fructus percipere.
Peruenire ad id quod cupit.

*Speedily, or with expediti-
on.*

Admirabili celeritate.
Velociter.
Quam ocyssimè.
Celerius opinione.

Festinanter.
Incunctanter.
Quam primum.

*To spend, or waste in
vaine, &c.*

Prodigere
Effundere
Consumere
Dissipare
Decoque

} quid.

A Spie or intelligencer.

Catafcopus.
Obferuator.
Speculator.
Excubitor.
Nuntius.
Index.
Explorator.
Emissarius.
Emissicius.

To Spie, mark, or obserue.

Obferuare.
Animaduertere.
Notare.
Inquirendo inuenire.
Inspicere.
Curiosis oculis contemplari.
Lustrare.

Spighfull or enuious.

Inuidus & malevolus.
Alicui iniquissimus.
Malevolentia suffusus.
Infestus.
Acerbus in contumelijs.
Amarulentus.

Con-

Contumeliosus.
Virulentus.
Vindictæ cupidus.
Omnibus viribus aliquem op-
pugnant.
Caninus.
Insensibilissimus.
Arripiens quamvis lædendi oc-
casionem.

Spitefully.

Maluole.
Virulente.
Nocendi animo.
Acerbe.
Malitiose.
Iniuriose.
Contumeliose.

*To Spoil, spoile, marre,
corrupt.*

Depravare.
Pervertere.
Inficere.
Corrumpere.
Perdere.
Inquinare.
Contaminare.

To Spoile or waste, to rage.

Vastare.
Evertere.
Dissipare.
Diripere.
Solo æquare.
Diruere.
Excindere.
Disturbare.

Spoile or bootie, &c.

Præda.
Spolium.
Exuvie.
Res captæ.
Rapinæ.
Manubiæ.
Raptrum.

Sport or pastime, &c.

Ludus.
Animi relaxatio.
Ludicrum.
Spectaculum.
Iucunditas.

To minge Sport or play.

Dare se ad ludendum.
Spectaculis & ludis teneri.
Totum se voluptatibus tradere.
Se iucunditati dare.

*To Sport, or to recreate
himselfe.*

Laxare animum.
Dare intervallum animo.
Animum à molestiis parumper
abducere.
Respirare } à studiis gravio-
Quiescere } ribus.
Dare se iucunditati.
Fessum ingenium oblectare.
Ad omnem animi remissionem,
ludumque descendere.

Sportfull, or full of play.

Ludibundus.
Iocabundus.

Ludis

Lulis deditus.

A spot or blemish, &c.

Labes

Nævus

Macula

Menda

Contaminatio.

Spotted, or blemished.

Contaminatus

Maculatus

Labe infectus

Maculis imbutus

Nævis aspersus

Stigmaticus.

*To spread abroad, or
disseminate.*

Disipare

Disseminare

Late diffundere

Omnibus notum facere

Proferre

Enunciare

In vulgus edere.

A spreading abroad.

Expansio

Explicatio

Dilatatio

Dissentio

Dispersio.

To spring or grows forth.

Pullulare

Exerescere

Germinare

Efflorescere

Exurgere

Exoriri

Sese exercere

Nasci.

*A spring, original or be-
ginning.*

Origo

Ortus

Initium

Fundamentum

Radix

Seminarium

Fons.

To spurn at.

Calcitrare

Calcibus impetere

Conculcare

Pedibus terere

Pessundare

Calcibus insultare.

*To stabbe or runne a man
through, &c.*

Transfigere pugione quem

Confodere

Ferro traicere

Perfodere

Transmittere

Transadigere

Gladio penetrare

To stagger, reel.

Titubare,

Nu-

Nutare
Vacillare
Inconstanter incedere.

A stay, prop, defence.

Fulcrum
Statumen
Sustentaculum
Adminiculum
Firmamentum
Column
Præsidium
Propugnaculum
Atlas.

To stay or let a man from, &c.

Impedire quo minus
Remorari
Retardare
Repellere ab instituto
prohibere
Arcere
Reprimere
Detinere
Coercere

aliquem ne.

Stayed, settled or constant.

Constans
Firmus in proposito
Sui semper similis
In vetere sententia permanens.
Immobilis.

A Staine or spot.

Labes
Macula

Menda
Lues
Nævus
Contagio.

To Staine, spot or defile.

polluere
Contaminare
Inficere
Labem aspergere
Maculam imprimere
Sordibus inquinare
Impura contagione violare.

cui.

*Stately, lordly, ambitious,
proud.*

Ambitiosus
Magnificentiùs se gerit quam
pro conditione
Tumido } animo.
Elato }
Sublimes spiritus gerens
Imperiosus
Alto } animo.
Vasto }
Infra se positos contemnens.

A State or condition, &c.

Status
Modus
Conditio
Vitz genus
Ordo.

*A Settled, well ordered or flourishing
state of the Common wealth.*

Spientissime & moderatissime
con-

constituta respub.
 Concoris Reipubl. status.
 Leges diligentissimè sancitæ.
 Præclarè fundata respub.

*To plot or practise against the
 State, &c.*

Machinari	} quid contr.
Cogitare	
Fabricari	
Meditari	
Parare	
Moliri	
Parturire	
Parere	

States, Peeres, or Nobles.

Purpurati,
 Proceres,
 Primates,
 Optimates,
 Viri regni primarii.

*An excellent Statesman, or one
 that tends eth the good
 of the Common-
 Wealth.*

Vir in procuratione ciuitatis e-
 gregius.
 Communis salutis studiosissimus.
 Natalis soli commodis egre-
 giè consulens.
 Pestis & vastitatis depulsor.
 Bene de omnibus promeritus.
 Beneficus & salutaris patriæ.
 Reipublicæ tuendæ periculissi-
 mus.
 Plebem valdè amplectens.

Salutem publicam rebus omni-
 bus anteponens.

In omni voluntate quod ratio-
 nes Reipublicæ ferunt, expe-
 ctans.

Egregiam operam reipublicæ
 navans.

Fidem & animum singularem
 habens in temp.

Communi utilitati inserviens.

A statute, decret, or Law.

Lex.

Statutum.

Constitutio.

Decretum.

Scitum.

Edictum.

Institutum.

Sanctio.

Præscriptum.

To stirre up so.

Excitare.

Impellere.

Incendere.

Acuere.

Instigare.

Existimulare.

Alicuius animum acuere.

*A Steward or disposer, a
 Bailiff.*

Procurator.

Dispensator.

Dicætes.

Curator.

Rerum alicuius administrator.

Ff

Con-

Conduſ
Oeconomus
Villicus.

*A Stout man, or a man full
of valour or courage.*

Strenuus
Fortis
Robuſtus, ac incredibili animi
robore ſeptus
Nullo metu perterritus
Animo alto & excelſo
Animi magnitudinem ad rem
afferens

Potens
Virtute præſtans
Animo inſtracto
Maximi animi
Nullius vim pertimeſcens.
Magnanimus
Virilis
Nervofus
Valens
Virium firmitate præſtans.

Stoutly or valiently.

Strenuè
Impigrè
Audaçter
Animosè
Fortiter
Viriliter.

A Stock, lineage, gentry.

Genus.
Stirps
Proſapia
Locus

Stemma
Familia.

Store, plenty, abundance.

Copia
Abundantia
Affluentia
Vberitas
Multitudo
Vis
Varietas
Mugnus proventus.

*Stoutneſſe of mind, courage,
valour.*

Fortitudo
Inuicta vis
Præſtantia
Magnitudo
Altitudo
Virilitas
Strenuitas

} animi.

A Stranger or forainer, &c.

Peregrinus
Alienigena
Aduena
Hoſpes
Alienus
Extraneus
Inquilinus

To Steale, ſiſch, purloine.

Furari
Furtum facere
Viuerè ex raptò
Surripere aliena
Bonis alienis manus afferre.

Clas

Clam subducere.

Stinking, unsweet, unsavourie,

Tetrum odorem exhalat.

Fætidus.

O. ens hircum.

Inluavis.

Nares offendens.

Selfish, stable, firme.

Stabilis.

Immobilis.

Firmus.

Certus.

Constans.

To sting or cease.

Supprimere

Compescere

Finire

Extinguere

Sedare

Tollere

} malum.

To sting.

Mordere.

Aculeos emittere.

Pungere.

Venenata lingua inficere.

A strange or prodigious monster, smooth.

Prodigium.

Portentum.

Inusitatum.

Maximè rarum.

Insolens.

Sine exemplo.

Inauditus.

Insolitus.

Strange countries, &c.

Peregrinæ terra.

Extær nationes.

Remotæ gentes.

Transmarinæ regiones.

Disiunctissimæ oræ.

To stray or erre, &c.

Errare.

Labi.

Falli.

Decipi.

In errores magnos induci.

Hallucinari.

*Strange or new, mirabile, or
felseome scene.*

Mirabilis.

Insolitus.

Inauditus.

Prodigiosus.

Inusitatus.

Fidem superans.

Novus.

Rarus.

Inprimis est admirabilis.

Mirabiles affectus habens.

*Strangely, or after an un-
usual sort.*

Novo exemplo.

Sine exemplo.

Prodigiosè.

Inusitato more.

Extra ordinem.

Ff 2

To

To be in a straight, or distressed.

Coarctari.
In angustia versari.
In biuio esse.
Nesciens quo se vertat.
Anceps animi.
In extremas difficultates con-
iectus.
In summo discrimine.

Straight or narrow.

Angustus.
Minimè laxus.
Strictus.
Parum spatiosus.
Exilis.
Arctus.

Strife or contention, &c.

Lis.
Contentio.
Concertatio.
Litigatio.
Iurgium.
Rixa.
Altercatio.

*To stray, wander, or to turn
out of the way.*

A viâ aberrare.
Deflectere.
Exorbitare.
Errare.
Huc & illuc vagari.

A storm or tempest, &c.

Tempestas.

Procella.
Vis maior.
Cælum turbidum.
Cæli commotio.
Turbo.
Flatuum violentia.

*Storms, blustering, or tempestuous,
raging weather.*

Procellosus.
Tempestuosus.
Turbidus.
Ventosus.
Bacchans.
Furens.
Violentus.

Strength or might.

Robur.
Potentia.
Vires.
Fortitudo.
Nerui.

To strengthen or confirm.

Confirmare.
Munire.
Corroborare.
Stabilire.
Fortem efficere.
Vim addere alicui.

} quem.

To strike or smite.

Percutere.
Ferire.
Cedere.
Ludere.
Contundere.
Injicere manus alicui.

} quem.

Striç

Strict, or severe, hard.

Seuerus.
 Distriktus.
 Summo iure vtens.
 Durissimas leges imponens alicui.
 Rigidus.
 Nulli sceleri gratiam faciens.
 Nulla crimina impunita relinquens.

Strictly, precisely.

Distriktè.
 Præcisè.
 Normâ.
 Severè.
 Rigidè.
 Accerrimè iustitiæ.

Strife, debate, contention variance.

Lis.
 Contentio.
 Altercauo.
 Simultas.
 Alienatio animorum.

To Strike, smite or beat.

Percutere.
 Ferire.
 Verberare.
 Pulsare.
 Cædere.
 Plagis afficere.
 Plectere.

Strictness or vigor.

Summum ius.

Crudelitas.

Distriktæ legum executio.
 Sine gratia & æquitate punitio.
 Seuerum iudicium.

To strive or contend with.

Litigare
 Concertare
 Contendere
 Confluctari
 Colluctari

} cum aliquo.

To strive, or to do his utmost endeavour.

Quam maxinè eniri.
 Omnem adhibere industriam.
 Toto animi impetu elaborare.
 Omni studio incumbere.

A strong man, or a man of great might.

Viribus valens.
 Robore munitus.
 Egregie fortis.
 Nervosus.
 Ad labores impiger.
 Magnanimus.
 Strenuus.
 Virilis.
 Virium firmitate præstans.

A strong or stout hearted man, or a man of undaunted courage.

Robore inuictò.
 Inviolabili virtute.
 Non fracto animo.

Ff 3

Vigoe

Vigore animi præstans.
 Excellenti animo.
 Magna animi excellentia præditus.
 Stabili ac pararo animo.

Strongly or valiantly.

Viriliter.
 Robustè.
 Magnanimiter.
 Valdè.
 Firmè.
 Fortiter.
 Nervosè.

Stubborn or disobedient.

Obstinatus.
 Pertinax.
 Pervicax.
 Obfirmatus.
 Morosus.
 Recusans imperium.
 Relinquens & abiiciens obedientiam.
 Inflexibilis.
 Effrenis.
 Contumax.
 Minus alicui obsequens.
 Refractarius.

Stubbornly.

Obstinatè.
 Pertinaciter.
 Pervicaciter.
 Effrenatè.
 Obfirmatè.
 Morosè.
 Effrenè.
 Pugnaciter.

Stubbornly or obstinately.

Inobedientia.
 Contumacia.
 Pertinacia.
 Obstinacia.
 Pervicacia.
 Obfirmatio animi.

To lead a students life, or to spend his days in studie.

In studijs omne tempus consumere.
 In studijs conquirere.
 Ætatem in discendo consumere.
 Vitæ cursum in studiis conficere.
 Vitæ tabernacula in studiis collocare.
 Vitam in rebus contemplandis degere.
 Rationem cum musis semper habere.
 In suo studio nunquam cessare.
 Persequi sua studia.
 Omnino incumbere in studia doctrinæ.
 In literarum continuis studiis versari.
 Studia colere.
 Ingeniis studiis & artibus delectari.

Studie or meditation.

Commentatio.

Studia

Studia literarum.
Meditatio
Lucubratio
Animi exercitatio
Contemplatio
Speculatio.

*To Study, or to give himselfe
to his Bookes.*

Tempus legendo consumere
Cum multis rationem habere
Studijs suis obsequi
In studijs versari.
Se literis abdere
Mentem ad studia literarum
adiungere
Literis se involuere
Bonis artibus studere
Commentari
Ani num studijs adiungere
Studia præclara non intermit-
tere.
In explicandis rebus ætatem
contere
Vitam in rebus contemplandis
consumere.

A Student or Schollar.

Studiosus
Literarum cultor
Bonarum artium professor
Artium candidatus
Musarum amator.

A man much Studied.

Multis lucubrationibus com-
mentata res
Elaboratum } opus.
Elucubratum }

Perfectum ingenio
Elaboratum industria.
Res diu multumque meditata
Lucernam olens
Deliberata
Cogitata } res.
Diu adornata }

*Studious, or given to his
bookes.*

Studiosus
Literis addictus
Contemplationi vacans
Doctrinæ studijs intentus.
Semper aliquid legens aut com-
mentans.

To study some Art.

Arti studere
Animum ad artem aliquam ad-
iungere
Operam dare alicui scientiæ

*To study closely as his
bookes.*

Vecare studijs
Literis studere
Studijs incumbere
Se animo & cogitatione ad li-
teras conuertere
Artibus inservire
Animum referre ad studia
Abdere se in bibliothecam.

*Leading a Student life, or be-
ing a continuall
student.*

Totum se ad cognitionem re-
rum transferens

Ff 4

Spe-

Speculationi totus deditus.
 In bonis studiis totam tempus
 collocans.
 In studiis conquiescens.
 Bonarum literarum studiosus
 Vitæ tabernaculum in literis
 collocans.
 Musis addictus.
 Literarum studiosus.

To subdue, quell, or overcome.

Frangere.
 Subiugare.
 Expugnare.
 Subigere.
 Profligare.
 Dissipare.
 Sibi subijcere.
 Imperio coercere
 Perdomare.
 Consternare.

} quem.

*A true and obedient Subject,
 a good Subject, &c.*

Civis authoritati parens.
 Civis } imperio parens.
           } dicto audiens.
 Sub imperio.
 Sese imperio subijciens.
 In fide semper manens.
 Imperijs & potestatibus pa-
 rens.
 Modestus, & legum metuens.
 Imperio fidelissimus.
 Fidem rei pub. præstans.
 Pietatem patriæ præstans.
 Dominationi subiectus.
 Decretis magistratum parens.
 Potestati & imperio cedens.

Principum se subijciens impe-
 rio.

Legum metuentissimus.
 Authoritatibus deditus.
 Singulari in temp. & principem
 fide & officio.

Iuris præceptis obtemperans.
 Coniurationibus inimicissi-
 mus.

Accerrimus contra seditiones.
 Authoritatem verens.

Subiect, or liable to.

Obnoxius.
 Propositus.
 Obiacens.
 Expositus.
 Subiectus.
 Obiectus
 Vicinus.
 Proximus.
 Patens.

} malis.

*Subjection, conformitie,
 or assent.*

Subiectio
 Submissio.
 Observantia.
 Obedientia.
 Obsequium.
 Obsequij præstitio.

*A Subject, or one under com-
 mand, and obedient to
 authority.*

Civis.
 Subditus.
 Subiectus.
 Imperio parens.

Dominationi se submittens.

To Sumble at.

Cespitare
Offendere
Pedem impingere
Titubare.

} ad.

*To Submit or yield himselfe
to a man.*

Se ad ductum alicuius applica-
re.

Se alicui } emancipare.
              } dedere.
              } subijcere.
              } submittere.
              } permittere.
Se potestati alicuius tradere.

Substance, or goods.

Bona.
Opes.
Fiducias.
Fortunæ.
Suppellex.
Pecuniæ.
Theaurus.
Rerum abundantia.

*A Substantiall person, a man
of credit and force.*

Vir locupletissimus
Vir autoritate & virtute emi-
nens.
Fide dignus.
Spectatissimus.
Gravissimus.

Subtile or crafty.

Vascer.

Fallax.
Astutus.
Versutus.
Callidus.
Subdolis.
Solars.
Dolosus.
Versatilis ingenij.

*To have good successe,
or prosper.*

Metam attingere.
Laborum & vigiliarum mag-
num fructum capere.
Sine contentione adipisci quod
vult.
Ex labore magnam gratiam &
dignitatem colligere.
Labores magnâ gloriâ com-
pensare.
Nauare operam suam.
Ad optatos exitus perveni.
Fœlici exitu concludere.
Ex animi sententia conficere.
Ad arbitrium componere.
Ad fœlicem exitum perducere.
Omnia secunda & fœlicia ex-
petiri.

To have ill successe, &c.

Omnes industriz fructus per-
dere.
Re infecta discedere.
Exitiales exitus habere.
Nihil proficiens apud.
Despe excidere.
NiPil proficere.
Infœliciter rem gerere.

Exitus

Exitus miserabiles sortiri
 Parum succedere
 Successu carere.
 Nullum laboris fructum percipere
 Intæliciter rem gerere
 Adversa experiri omnia.

To Succour or relieve the miserable or distressed.

In rebus incommodis aliquem subleuare

In communi incendio subuenire

Subsidio } } esse.

Præsidio } }
 Opem ferre supplicibus
 Afflictos excitare

Auro } } falcire
 } } sustentare.

Mederi hominum incommodis.

Providere miserorum salutem
 Præsidio esse solitudini & inopie.

To give Success unto, or to prosper a work.

Successus rei tribuere

Benè vertere

Secundare

Fortunare

Fælicitare.

Ad optatos exitus provehere.

Succourless or without support.

Omni patrocínio exclusus.

Nullos habens amicos
 Ab omnibus derelictus
 Amicis nudus & destitutus
 Orbis
 Miserrimus
 Omnibus vitæ præsidij priuatus
 Solatijs orbatus.

To Sue a man at Law, to wage Law with him.

Litigare cum quo.

In ius vocare.

Postulare lege cum quo

Iudicio quem accersere

Intendere actionem alicui

Diem dicere.

Actionem instituere contra quem.

To become surety for a man, to give his word for him.

Spondere pro altero

Vadem se dare

Fidem suam interponere pro.

Nexus vinculis se obligare pro.

Sudden or unexpected.

Repentinus

Subitus

Insperatus

Inopinatus

Inexpectatus

Violentus

Improuisus

Præter spem eueniens.

Sud-

Suddenly or unlooked for.

Ex improviso.
 Inopinato.
 Sub.to.
 Præcipiti impetu.
 Ex insperato.
 Insperantibus hominibus.
 Puncto temporis.

To suffer or abide punishment.

Pati
 Sustinere
 Subire
 Tolerare
 Sentire
 Excipere
 Luere
 Perfoluere
 Expectiri

} pænas.
 } supplicium.
 } malum.

Sufficient for, &c.

Idoneus,
 Par.
 Congruens.
 Factus ad.
 Comparatus.
 Compositus.
 Sustinens quid.
 Facultate par ad.

*A Sufficient man or a
 grave person.*

Idoneus.
 Locupletissimus.
 Grauiissimus.
 Fide dignus.

Non pœnitendus.
 Spectatus.
 Ornatisissimus.

Sufficientie, or ability.

Sufficientia.
 Vires.
 Facultas.
 Vis.
 Satis præsidij ad benè viuendum.

Sufficiently.

Satis.
 Abundè.
 Satis multa de.
 Cumulatè.
 Copiosissimè.

The Summe or brieft of.

Compendium.
 Summa.
 Caput rei.
 Quod rem continet.
 Fundamentum.
 Firmamentum.
 Epitome.

To Summe or cite.

Citare.
 Denuntiare vt dicto die com-
 parear.
 Evocare.
 Diem dicere alicui.

To Swider, separate or diuide.

Separare,

Diui-

Dividere.
Dislociare.
Disfluere.
Distrahere.
Diuellere.
Disiungere.
Disgregare.

Superior of greater authority.

Superior	} dignitate.
Maior	
Excellentior	
Altior	
Excelsior	
Præstantior	

Superioritie.

Perfectiona.
Præminencia.
Præcellentia.
Principatus.
Dominatus.
Authoritas.

*Superfluous, too much
needless.*

Redundans.
Inanis.
Supervacaneus.
Inutilis.
Nimius.
Immoderatus.
Immodicus.
Satis superque.
Minus necessarius.
Nullius momenti.

*Superstitions, hereticall, erro-
neous, &c.*

Fædas religiones admittens.
Assertor falsorum dogmatum.
Anili superstitioni alligatus.
Superstitiosus.
Religiosus.
In erroribus educatus.
Hæreticus.
Depravatis opinionibus cum-
latus.
Animi labe in conscientia ha-
bens.
Superstitione contaminatus.
Prauitate opinionum imbutus.
Malas opiniones imbibens.
Anxijs superstitionibus imbutus.

*Superstition, scrupulositie or
Zeale in a false re-
ligion.*

Superstitio.	} cultus.
Electitius	
Fricitius	
Commentitius	
Falsus Deum colendi modus.	
Zelus prauus & hæreticus.	

To Supplicate for, to pray for, &c.

Rogare.
Intercedere.
Implorare auxilium.
Supplicare.
Deprecari.
Verbis supplicibus contendere
ab aliquo.

Pe-

Petere.

A Supplication or petition.

Supplicatio.

Intercessio.

Deprecatio.

Opis imploratio.

Petitio.

Precatio.

To Supply, or to make up.

Supplere defectum.

Addere quod deest.

Adiungere quod defecit.

Quod imminutum est, suis copijs resarcire.

Supposed or forged.

Falsò exiſtimatus.

Commentitijs.

Fictitijs.

Ementitis.

Puratus.

Falsus.

Mendax.

A realienissimus.

To support, uphold, defend.

Fulcire

Sustentare

Tueri

Defendere

Conseruare stantes.

} quem.

To suppress, quell, or to keep down.

Cohibere.

Coercere.

Supprimere.

Non pati manare longius.

Ne longius serpar prouidere.

Supremacie or Soueraigntie.

Summa rerum.

Dominatus regius.

Principatus.

Imperium in omnes.

Summa autoritas.

Suprema gubernatio.

Surfetting.

Crapula.

Cruditās.

Morbus ex immodica commensatione contractus.

Stomachi offensio & oppressio.

A Surmise or suspicion.

Suspiciuncula.

Coniectura.

Opinatio.

Cogitatio iniqua.

Sumptuously.

Magnificè.

Splendide.

Amplè.

Laute.

Apparatè.

Opipare.

To suppress, or to deter, to shrink.

Autumare.

Arbitrari.

Putare.

Suf-

Susplicari.
Cogitare.
Sentire.

Sure or certain of.

Certus.
Securus.
Minimè dubitans.
Confirmatus.
Testatum } quid habens.
Consignatum }

To Surmount or go beyond.

Maximè excellere alicui.
Suâ præstantiâ communè conditionem hominum superare.
Aliorum luminibus obstruere.
Maximo intervallo superare.
Multis gradibus alicui antecellere.
Palmam præripere.
Omnes æquales virtute, gloriâ, dignitate superare.
Cornicum oculos transfigere.

Sure, firme, certain.

Certus.
Stabilis.
Firmus.
Exploratus.

Surely, certainly.

Certò.
Proculdubio.
Enimvero.
Sanè.
Exploratè.

To surfeit upon meat.

Crapulam contrahere.
Nauseâ molestiam suscipere.
Hæsterna potatione oscitare.

Surely, imperiously.

Flatus } fastu.
Tumens }

To Surrender or yield up, &c.

Dedere.
Tradere.
Reddere.
Resignare:
Redhibere.
Ei vnde accepit, restituere.
Potestati alicuius permittere.

*To Swagger, or ruffe, or brave,
or bragge it out.*

Gladij volitare.
Bacchari.
Digladiari.
Licentiosè quid vis audens.
Licentiosius vitare.
Dei nomen sacrosanctum horrendis iuramentis contaminare.
Stricto gladio impetum facere in.
Intemperanter, flagitiosè, & nefarie vivere.

A Swaggerer or chitter.

Sicarius.
Gladiator,

Per-

• Percussor
Plurimarum palmarum gladiator
Discinctus nepos
Gladijs toto foro volitans
Licentiam } sibi assumens.
Impunitatem }

*To bear Sway, or rule.
mff.*

Valere
Vigere
Plurimum posse
Florere præcipue
Præcipuum locum habere
Præesse omnibus
Dominari
Maximam partem obtinere
Maximè pollere.

To Swame from, &c.

Degenerare.
Desciscere
Abire
Recedere
Deslectere
Variare

A Swarming from.

Digressio
Deflexio }
Recessio } a.
Aberratio }
Devatio }

*To Swear or to take
an oath.*

Consignare iuramento rem.
Deum testem assertionis inuocare.

Nomen Dei interponere
Religiosè iurare.

*To Swear rashly or to abuse
God's name and
Titles.*

Temere iurare
Deicrare
Blasphemare.
Ex praua consuetudine iurare.

Sweet or pleasant.

Dulcis.
Mellitus
Suavis
Gratus.
Delectabilis
Iucundus
Acceptus
Ablandiens.

Sweetness or pleasantness.

Suauitas
Lepos
Sal
Festiuitas
Vrbauitas.

*Of Sweet or gentle behaviour
comely gesture.*

Facillimis } moribus.
Mitissimis }

Suavis
Affabilis
In vitæ consuetudine suavis &
iucundus
Candidus
Tractabilis.

To

To Sweat toile, or labour.

Desudare
Evigilare
Elaborare
Elucubrare
Omnibus nervis contendere
Nihil non facere vt.

} in re.

To Sweeten or make sweet.

Iucunditate temperare
Suauitate perfundere
Admiscere aliquid condimenti
Amaritudinem minuire.

Swift or quick, flight.

Celer
Velox
Pernix
Volucer

Incitatus
Alatus
Cius.

Swiftnesse or quicknesse, speed.

Celeritas
Velocitas
Expeditio
Festinatio
Properatio
Pernicitas.

A Sword, or blade.

Gladius
Ensis
Mucro
Fecrum
Sica
Romphæa.

T.

To take or receive.

Accipere
Sumere
Arripere
Admittere
Amplecti
Particeps rei fieri.

Taken out of, or borrowed from.

Exhaustus
Aliunde derivatum.

Sumptus
Petitus
Desumptus
Expromptus
Decerptus
Arreptus
Expressus
Haustus
Delibatus.

} ex.

Talk or speech, &c.

Sermo

Col-

Collocutio
Oratio
Verba
Idioma.

To take away.

Auferre
Eripere
Tollere
Adimere

} rem ab aliquo.

To talk of a matter.

Sermones habere
Confabulari
Agere
Colloqui
Differere
Verba facere
Disputare
Communicare

} de re.

Talkative or babbling.

Loquax
Verbofus
Garrulus
Dicax
Multiloquus
Immodica loquacitate mole-
ftus.

Talkative eneffe, etc.

Loquacitas
Verbofitaſ
Garrulitas
Multiloquentia
Futilitas
Verborum redundantia.
Dicacitas.

*To talk or to conferre to-
gether.*

Colloqui

Sermones } ^{ſmifcere.}
                  } ^{exdere.}

Inter ſe ſermocinari
Audire & reddere voces
Communicare inter ſe.

A tale, a fable, a ſtoria.

Fabula
Commentum
Rumor incertus
Fictio
Falfa narratiuncula.

*To aſſe a man to t. vie
or ſtate.*

Morari quem
Detinere
Siftere
Retinere
Non pari abire.

*Tall, high of ſtature, emi-
nent.*

Prodigioſæ altitudinis
Altus
Editus
Eminens
Sublimis.

A taſke or exerciſe.

Penſum
Prouincia
Munus
Onus
Præſcriptum.

Gg

Te

To have a taste or smack of

Prælibare
Leuiter fingi
Præmoribus labris gustare.

*To tame, subdue or keep
in order.*

Domare
Subigere
Perdomare
Assuescere ad obsequium
A fera & agresti vita ad man-
suetudinem traducere,
Coercere
Cohibere
Mitem reddere.

Tamed or subdued.

Domitus
Subactus
Victus
Mansuefactus
Fractus
Subiugatus
Subiectus
Ab immanitate reuocatus.

To tarrie or wait for.

Expectare
Præstolari
Opperiri
Subsistere donec quis adueniat
Hæreꝝque ad egressum
Morari vel reditum alicuius.

*To tarrie or abide in a
place.*

In loco permanere.

In loco persistere

Hæreꝝ
Habitare
Residere
Immorari
Sedem habere in loco.

*To task or set a man on
work, &c.*

Describere
Disponere } alicui munus.
Assignare }
Attribuere } munus } alicui.
Imponere } prouinciam }
Tradere }

*To taste of only, or have a smat-
tering of, &c.*

Gustare
Delibare
Attingere tantum
Modicè redolere
Primis labris degustare quid.
Exiguam rei notitiam habens.

A taste or brieff.

Epitome
Synopsis
Compendium
Concisa narratio
Capita.

To taunt or to check.

Carpere
Conuiriari cui
Contumeliosis vocibus incesse-
re,
Petulantissimis verbis lædere
Alpere perstringere.

A saunt or check.

Conuitium
Contumelia
Probrum
Maledictum
Dictum breue
Ignominia.

Taught or instructed

Institucus
Edoctus
Eruditus
Informatus
Educatus
Expolitus
Initiatus

} in

To take, twist, censure

Reprehendere
Exagitaro
Vituperare
Aspere notare
Acriter insectari
Increpare
Acri censurâ animaduerttere in
quem.
Obijcere quid alicui.

To teach or instruct.

Instituere
Edocere
Informare
Erudire
Docere
Condore facere
Literis vestire
Initiari in.
Præceptis imbuer.

A teacher or instructor.

Doctor
Præceptor
Magister
Pædagogus.

To tease or to rend, &c.

Discindere
Conuellere
Discerpere
Dilaniare
Concerpere
Infrusta comminuer.

To be tedious.

Aures obrundere
Satietaem afferre
Nimis multa de re apertissimâ
Suâ prolixitate molestus esse
Suâ longitudine & loquacitate
defatigare auditores.

To tell or shew.

Referre
Narrare
Declarare
Exponere
Significare
Dicere
Indicare
Nuntiare.

Tedious, or irksome.

Prolixus
Molestus
Inuicundus.
Fastidium pariens
Paulò longior.

G g 4

Oti.

Otiſus in dicendo, & loquax.
 Faſtidium audiendi pariens.
 Verbis auditores obſundens.
 Nimius in aliquo genere.
 Longius prouectus quam audi-
 torum aures ferant.
 Inſuauiſſima ſua longitudine.
 Ingratus

To tell a man a thing.

Aperire
 Indicare
 Enarrare
 Significare
 Nuntiare
 Certiorem facere de.
 Mentionem facere de.

*Tediouſneſſe or prolixity,
 &c.*

Prolixitas
 Moleſtia
 Faſtidium
 Satietas
 Tædium
 Moleſtia loquacitas
 Nimietas.

Temperate or orderly.

Moderatus
 Exiſtimatione temperantiæ
 maximè florens.
 Temperatus Modeſtus
 Sobrius
 Inimicus luxui
 Homo minimè edax.

A Temple or Church.

Templum.

Sacrarium
 Sanctuarium
 Fanum
 Ædes iſ. f. g.
 Eccleſia
 A Edicula.

Temperance, moderation, &c.

Temperantia.
 Modeſtia
 Moderatio
 Continentia
 Abſtinentia
 Frugalitas.

To temper, or mixe with.

Temperate }
 Miſcere } cum re.
 Componere }
 Diluere cum
 Coniungere
 Copulare
 Mitigare
 Lenire
 Delinire.

A tempeſt or ſtorme, &c.

Tempeſtas.
 Procella
 Vis maior
 Iniuria cœli
 Ventus vehementiſſimus.

Tempeſtuouſ, &c.

Procellolus
 Tempeſtuouſus
 Turbidus
 Turbulentus
 Furens } cœlum.
 Commotus

Tem-

Temperately.

Temperatè.
Modicè.
Parcè.
Moderate.
Sobrie.
Frugaliter.
Iusto temperamento.

*Temporarie, transitorie, conti-
nuing but for a
time.*

Momentaneus.
Ad tempus durans.
Præsentis vitæ spatijs inclusus.
Brevis spatiij.
Temporaneus.
Fluxus.]

*To tempt or exge, or entise
a man.*

Solicitare
Illecibris inuitare } quem.
Tentare
Obijcere tentationes.
Exercere tentationibus.
Inescare.
Incitare ad.

Teachable, capable of.

Docilis.
Aprissimus ad artes percipien-
das.
Disciplinarum capax.
Habens indolem ad compre-
hendendum.
Ingeniosus.

*To tender a mans good
or profit, &c.*

Commodis alicuius consulere.
Alicuius utilitati inferuire.
De alicuius emolumentis pro-
spicere.
Opibus aliquem subleuare.
Alicuius scælicitatis rationem
summam habere.
Alicuius commodis inferuire.

Terrible or fearsfull, &c.

Horrendus.
Pertimescendus.
Horribilis.
Metuendus.
Minax.
Terribilis
Reformidandus.

*To terrifie or fear a
man.*

Terrere
Metupercellere.
Timorem alicui incurere.
Tremefacere.
Formidine aliquem opprime-
re.
Terrorem alicui iniicere.
Metum alicui iniicere.
Periculi maximæ metum asserre
alicui.
Terroribus vexare.

A Term or bound.

Terminus.
Fines.
Limes.

G g 3

Mo-

Modus.
Præfinitio.

A name or title, &c.

Appellatio.
Nuncupatio.
Vocabulum.
Titulus.
Nomen.
Inscriptio.

To testify or beare witnesse.

Affirmare.
Testari.
Testificari.
Assuerare.
Contestari.
Testimonium perhibere.
Iustum testimonium dare.

To be thankfull for a benefite.

Se gratum & memorem beneficii ostendere.
Grata me- & colens & merimoria
                    & usurpans & rum.
Agnosceret & prædicaret officium acceptum.
Grata commemoratione prædicare.
Beneficia clauo trabali figere.
Cumulatè gratias agere.

A theme or matter to write vpon, &c.

Thema.
Thesis.
Pronuntistum.
Progymnasma. n. g.
Dictatum.

Tenderly, dearly.

Vnicè.
Medullitùs.
Oculitùs.
Perindulgenter.
Extimè.
Singulariter.

Testie, sumissly, hard to please.

Expertà offensione diumpit amicitiam.
paulò iracundior.
Biliosus.
Homo difficilis.
Initabilis.
Morosus.

A Thief or Robber.

Fur.
Sacrilegus.
Latro.
Surreptor alieni.
prædo.
Raptor.
Compiler.
Per scelus & latrocinium viuens.

Theuing or silching.

Furax.
Alieni appetens.
Alienis bonis insidians.
Fortunas aliorum vexans.
Rapax.
Furtiuas manus habens.

To give, yeeld, or to render thanks to.

Se gratum ostendere.

Gratias

Gratias { agere
habere } alicui.
perfoluere }
Gratitudinem suam testatam
facere.
Grata memoriâ prosequi.
Agnoscere } beneficium.
Confiteri }
Recognoscere }

Th:ft, sh:uerie, felonie.

Furtum.
Latrocinium.
Surreptio.
Alieni ablatio.

*To take thought, or to be over-
much grieved for.*

Solicitudine oppressus esse.
Confici perturbationibus.
Gravem curam suscipere.
Occupari cogitationibus.
Animi ægritudinem alere.

*To bring into thraldome
or bondage.*

In servitutem redigere.
Libertate priuare.
Sub iugum mittere.
In turpissimam servitutem ad-
ducere.
In victoris manum reddere.
Adimere libertatem.

Thraldome, or bondage.

Servitus.
Captivitas.
Libertatis omisso.
Mancipiorum conditio.

Iugi impositio.

*Threatning; or terrible
words.*

Minæ.
Pœnarum denuntiationes.
Fulmina verborum.
Interminationes.
Intentatio malorum.

To threaten or menace.

Minari.
Malum alicui denuntiare.
Pœnas alicui intentare.
Terrere.
periculum proponere.
Intentare } } pœnas.
} } malum.

As thrifty man, or frugal, &c.

Ho...o } } frugalis.
} } parcus.
Rei familiaris providentissimus.
Sobrius & diligens.
Se intra rerum suarum fines
continens.
Rusticâ & inculcâ parsimoniâ.
Vesificans suo commodo.

Threatningly.

Minaciter.
Terrore proposito.
Terrificè.
Fulminantibus verbis.

To think good, &c.

Censui.
Placuit mihi.

Gg 4

Com-

Commodissimū visum est mihi.
 Decreui.
 Rectum & æquum putavi.
 Libentissimè volui.

A thought or imagination.

Conceptus animi.
 Figmentum cordis.
 Cogitatum.
 Sensus.
 Animi motus.
 Animi notio.

To think, deeme or suppose, &c.

Existimare.
 Putare.
 Censere.
 Iudicare.
 Arbitrari.
 Autumnare.
 Sentire.
 Ducere.
 Opinari.

To think upon, or meditate.

Speculare
 Commentari
 Cogitare
 Meditari
 Ruminare rem.

Mente } } pertractare.
 } } perpendere.

*To till the ground, or lead a
 Husbandmans life, &c.*

Colere.
 Exarare.

Rationem habere cum terrâ.
 Rusticam vitam agere.
 Ex fructibus terræ vivere.
 Ex agricultura victum comparare.

Timorous or fearful, &c.

Timidus.
 Formidolosus.
 Facile expauescens.
 In timore.
 Vmbra suam inaniter metuens.
 Abiecto } animo.
 Fracto }

*Full of good Husbandry,
 chastity, frugality.*

Rem bene gerens.
 Frugalis.
 Ab omni luxuria abhorrens.
 Rem diligenter conseruans & retinens.

To throw or to hurle down.

Solo æquare
 Subvertere
 Diruere
 Deicere
 Disturbare
 Prostrernere
 Demoliri
 Præcipitare

} domum.

*To thrust through with
 a sword, &c.*

Traicere.

Trans-

Transfigere.
Confodere.
Transmittere ensem.
penitrare in viscera.

In proceſſe of time.

Temporis } progressu.
              } ſucceſſu.
              } longinquitate.

Ævi diuturnitate.
Diebus ſuccedentibus.
Morâ
Spacio,

Time or ſpace, &c.

Tempus.
Spacium.
Progreſſus ætatis.
Hora.
Dierum interuallum.
Æuam.

Timely or ſeaſonably.

Tempeſtiuus.
Opportunus.
Exoptatiſſimus.
Temporibus ſuis contingens.
Commodus.
Exoptatus.
Maturus.

In times paſt.

Temporibus præteritis.
Multis retrò ſæculis.
Anteaçtis annis.
Olim.
Antiquitus.
Superioribus ætatibus.

In time to come.

Aliquando.
Tempore futuro.
Poſthac.
Poſteris diebus.

A Time-ſeruer.

ὑποτακτικός.
Omnium horarum homo.
Ad omnem occaſionem muta-
bilis.
Se ad tempus accommodans.
Seruiens tempori.
Tempeſtati cedens.

Tyrannical or cruel.

Homines omni crudelitate lace-
rans.
Tyrannus.
Potentiâ abutens ad aliorum
calamitatem.
Violentiâ & immanitate omnis
gerens.
Impotens dominator.
In cæde virorum corroboratus.

Titles of Honour.

Appellationes honorificæ.
Nomina inſignia.
Ornamentum }
Decora }
Tituli } honoris.
Inſignia }
Cognomenta }

A token or pledge of &c.

Signum.
Monimentum.
Teſtimonium.

Pignus.

Pignus.
Documentum,
Testificatio.

A token, signe, monument.

Signum.
Indicium.
Nota.
Argumentum.
Significatio.
Monumentum.

To tolerate or beare with.

Tolerare.
Perferre.
Sustinere.
Connuere ad.
Indulgere.
Permittere } quid alicui.
Gratificari }

Toleration, or permission.

Copia.
Venia.
Permissio.
Toleratio.
Licentia.
Libertas.
Indulgentia.

Toyes, or foolish trifles.

Nugæ.
Ineptiæ.
Nugamenta.
Ridicula.
Delirio. orum.
Res futes.
Crepundia.
Ludicra.
Nebulæ in pariete.

A toyling, or moyling.

Molitio.
Nullus molestiæ recusatio.
Molestia quotidiana.
Ærumna.
Labor immodicus.

To toyle or moyle, &c.

Magnos labores exantlare.
Insulare
Se laborando conficere.
Moliendo detragari.
Omnes nervos intendere.
Summe & assidue elaborare.

A tongue, Dialect, or language.

Lingua.
Dialectus.
Idiomata. n. g.
Vocis species.

Towardsly, or well zinen.

Optimis studiis deditus.
Optimè animatus.
Probus.
Honestissimis moribus prædi-
tus.
Ad virtutem factus & fictus.

Towardsness or good disposition.

Indoles.
Probitas.
Naturæ bonitas.
Virtus.
Ingenuitas.
Mores præstantissimi.

To torment or vex, &c.

Vexare
 infestare
 Malè habere
 Torquere
 Sollicitare
 Cruciare
 Vexere
 Distorquere
 Fodicare
 pungere
 Affligere
 Excarnificare
 Omni cruciatu affligere.

} quem.

Torments or pain, &c.

Pœna.
 Tormentum.
 Dolor.
 Cruciatu.
 Vexatio.
 Angor.
 Excarnificatio.

Tractable, pliable.

Mitis.
 Tractabilis.
 Sequax.
 Flexibilis.
 placidus.
 Mellitus.
 Lenis.

To trace, or to seek out.

Indagare
 Inuestigare
 Eruere
 Exquirere

} quid.

*Expiscari.**A trade, occupation or profession.*

Artificum.
 Professio.
 Studium.
 Vitæ institutum.
 Ars.
 Ratio viuendi.
 Via
 Cursus } vitæ.
 Vocatio }

To trade or occupy, &c.

Negotiari.
 Mercaturam exercere.
 Negotia tractare.
 Merces distrahere vel commutare.
 Ex rerum venditione & emptione viuere.

A trade or Handicraftsman.

Artifex.
 Opifex.
 Mechanicus.
 Manibus victitans.
 Artificio victum queritans.

To follow, tend upon, or ply his trade.

Rerum suarum sitagere.
 Vocationis officijs incumbere.
 Sua munia indefesso labore exercere.
 prouinciam, quam nactus est, exornare.

Suz

Suz arti seruire.

*Trafficke or trading of mer-
chandize.*

Negotiatio.

Mercatura.

Commercium.

Contractus.

Permutatio commoditatum.

*To haue trafficke or dealing
with.*

Commer-

cia

Rationes

Negotia

Negotiari.

Pacisci

Contrahere

} habere cum ali-
quo.

} cum aliquo.

*To traine or exercise in
learning.*

Instituere

Informare

Exercere

Ad humanitatem excolere.

Imbuere scientiâ.

Ingenue

Liberaliter

} in literis.

} educare.

As aaine or attendance.

Comitatus.

Satellitium.

Clientela.

Famulatus.

Caterua.

Turba.

Affectantium multitudo.

*Transitorie, mortall, tending
to death and ruine.*

Ad exiguum tempus duratu-
rus.

Fluxus.

Fragilis.

Cito transiens.

Evanidus.

Fugax.

Labilis.

In solido & firmo statu, perma-
nere nequit.

*To transgress, violate, break
Orders, Statutes,
Laws.*

Violare

Transgredi } leges.

Perfringere.

Instituta non seruare.

Præcepta non exequi.

Treason or treachery.

Proditio.

Insidix.

perfidia.

Coniuratio.

Læsa Maiestas.

To commit treason, &c.

Maiestatem } lædere.
                  } imminuere.

Coniurare contra.

prodere salutem alicuius.

Male } machinari } alicui.
      } cogitare }

Sceleratus } principem
esse in } patriam.

Regi

Regi infidiari.

*To intend or goe about
treason.*Coniurationem facere
Malè principi & patriz cogita-
re.Cladem Reipubl. moliri
Tendere infidias alicui*Treasonably, treacherously,
falsely.*

Proditoriè

Perfidè

Infidiolè

Nefariè

Sceleratè

Seditiolè

A Traitor, &c.

Proditor

Coniurator

Perduellio

Patriz hostis

Pestis

Infidiator

Regno inimicissimus

Perniciem merens de.

*To treat or discourse of a
matter.*

Agere

Loqui

Differere

Disputare

Philosophari

Rem } tractare.
SagittareInstituere sermonem de.
Habere concionem de.
Oratione complecti.*Transitorie, fleeting, un-
certaine.*

Fragilis

Caducus

Ruiturus

Momentaneus

Fluxus

Incertus

Labilis

Volubilis

In casu positus

Fugax

Euanesceus

Instabilis

Temporaneus

Mox casurus.

To transgresse, or break.

Transgredi

Præuaricari

Violare

Non observare

Transilire.

} quid.

*To tread under his
feet.*

Calcare

Pedibus } conculcare.
proterere,
virgere.

Prosternere.

To

*To travel into farre
Countreies.*

Proficisci }
Peregrinari } in.
Iter suscipere ad.
Professionem suscipere
Regiones barbaras obire
Moria transmittere.

Travell or labour.

Labor
Molestia
Industria
Animi contentio
Opera
Sudor
Operatio.

*To travell, or goe into a
place.*

Proficisci
Ire
Se conferre } ad.
Iter suscipere

To travaile, or iournie.

Iter habere
Viam capessere
Contendere
Domo proficisci
Peregrinari.

*To travaile, labour, or take
paines.*

Se laboribus exercere.
Nullam recusare molestiam
Labores maximos suscipere

Vigilijs }
Curis } se augere.

To treat of or handle, etc.

Agere }
Loqui } de.
Orationem } tractare.
                  } simplicare.
Rem aliquam } agitare.
                  } explicare.

A treatise or discourse, etc.

Enarratio
Tractatus
Disputatio
Dialogus
Colloquium
Explicatio

Treacherie.

Conspiratio contra Principis
dignitatem
Proditio
Insidiae.

Vide plura in Treason.

Trembling or feare, etc.

Tremor
Formido
Terror
Metus
Timor
Pavor.

*To tremble or quake for
feare.*

Cohorrescere
Contremiscere

Tre-

Trepidare
Perhorrescere
Frangi & debilitare
Formidine opprimi.

To trespass or offend.

Peccare
Delictum committere
Offendere
Culpam admittere
Delinquere.

A triall or prooffe, &c.

Probatio
Exploratio
Examen
Specimen
Documentum
Experimentum

To trie or prooffe, &c.

<p>Experiri Explorare Probare Examinare Excurere Pertentare Dignoscere Dijudicare Cognoscere de. Exigere ad lydium lapidem.</p>	}	quid.
---	---	-------

Tried or prooved, &c.

Probatus
Exploratus
Spectatus
Perspectus
Competus.

A trifling or light matter.

Res {	levissima.
	minutissima.
	tenuissima.
	nugatoria.

Tribulation, or affliction.

Afflictio
Aerumna
Perpessio
Angustia.
Molestia.

Tributarie.

Vestigialis
Tributorius
Pensionem solvens
Fructuarius.

Triflingly, vainly.

Nugatorie
Perfunctorie
Obiter
Tanquam in transcurso
Leviter
Otiose.

*To trifle, out, or to misspend
his time.*

Tempus eludere
Horas in nugis terere
Horas male collocare.

A Trifle or toy.

Nugamentum
Leue & contemnendum quiddam
Ludicrum
Ludibrium.

Nuga

Nugæ
 Bel'a adridendum materies.
 Res minuta
 Leuiculum quoddam.

To trifle or dally, &c.

Nugari
 Nihil agere
 Delicias facere
 Tergiversari cum.
 Eludere quem.

*To triumph over, or insult
 upon,*

Insultare aliorum miserijs
 Oppressos conculcare
 Calamitatem exprobrare alicui
 Iacentem premere
 Præcipitatum impellere
 Miseris illudere
 Gloriosè contemnere.

To trimme, or polish.

Polire
 Limare
 Concinnare
 Excolere
 Ornare
 Elucubrare
 Emendandi finem non facere
 Splendorem rei accersere.

*Troubled, greened, or afflicted
 in mind, and con-
 science.*

In perturbatione versatus
 Anxius
 Sollicitus } animo.

Angustijs implicatus
 Grauiissimis tentationibus exer-
 citus.
 Sensu peccatorum obrutus
 Vento tentationum abreptus

Trouble or molestation, &c.

Molestia
 Sollicitudo
 Negotium
 Perturbatio
 Vexatio.

To fall into great troubles.

In magnas calamitates incidere
 In miseria dilabi
 Multa subire pericula
 Non mediocrem sustinere mo-
 lestiam.
 Magnis malis inuolui.

To trouble, or to molest a man.

Infestare
 Vexare
 Sollicitum habere
 Sollicitare aliquem
 Torquere
 Molestiam exhibere
 Negotium facescere cui
 Magna molestia torquere
 Magnas difficultates asferre ali-
 cui.
 In discrimen inferre quem.
 Adimere animi tranquillitatem
 alicui.
 Inquietare.

Troublesome to the state.

Turbulentus.

Mo-

Molestus.
Seditiosus.
Inimicus reipub.
Periculosas cōtentiones faciens.
Labefactans reipub. statum.
Turbidus.
Inquietus.
Infestus.

Troublesome, or offensive to.

Multum habet molestiarum.
Exercet quem } ei.
Negotium facessit }

*To be in great trouble or
distress, &c.*

Periclitari.
Magna difficultate affici.
Omnes difficultates perpeti.
Vndique laborare.
Molestiis conflictari.

Trust or confidence.

Confidentia.
Fides.
Firma spes.
Animi acquiescentia.

*To put a man in Trust with
a thing.*

Tradere }
Commendare } quid alicuius
Credere } fidei.
Committere }
In fide alicuius deponere.
Alicuius custodiam permittere.
Deponere in sinum alicuius.

Alicuius fidei }
committere.
commendare.
credere.

Trustie or faithfull.

Fidei obseruantissimus.
Fidelis.
Firmus.
Spectatæ fidei.
Certus.
Exploratus.
Secreti tenax.
Singulari & incredibili fide;

Trustiness or fidelitie.

Fides.
Fidelitas.
Veritas.
Taciturnitas.
Promissorum & dictorum con-
stantia.

*To repose Trust or confidence in
a man.*

Spem in aliquo }
figere.
collocare.
constituere.
reponere.

Se committere alicuius fidei &
potestati.
Fiduciam habere in quo.
Niti aliquo.

To speak the Truth.

Vere & ex animo loqui.
Ab omni mendacio abstinere.
Veritatem enuntiare.
Nulla fraude aut circuitione uti.

H h

To

To deal truly, &c.

Vere & sincere agere cum
 Æquitatem colere
 Suum cuique reddere
 Iustitiam exercere
 Conuentibus } stare.
 Pactis }

True, certain, undoubted.

Verus
 Minime fictus
 Non simulatus
 Germanus
 Exploratus
 Sincerus
 Candidus
 Simplex
 Genuinus.

A good turn or benefit.

Beneficium
 Meritum
 Ben factum
 Gratia
 Munus.

By turns or course.

Vicissim
 Alternis vicibus
 Mutuo
 Alternatim
 Vicibus & intervallis.

Tumultuous or disordered.

Ab amicitia & fide deficiens
 Ab antiqua fidelitate & constantia desciscens
 Tumultuosus
 Factiosus
 Seditiosus
 Turbulentus.

To twist a man with.

Obijecere quid alicui
 Exprobrare
 Criminis loco commemorare
 quid alicui.

Tyrannical, &c.

Immisericors
 Imperiolus
 Incl-mens
 Torus
 Immanis tyrannus
 Potentia ad miserorum calamitatem abutens
 Immanitatem bellæ in hominis figura gerens
 Nimia severitate utens in subiectos.

A tyrant or one that valets by cruelty or usurpation.

Tyrannus
 Superbus } dominator.
 Violentus }
 Crudelis imperator
 Vexator subiectorum.

V.

*Vacancy, leasure, or spare
time.*

O Tium
Sepositum } tempus.
Societium }
Quies à molestijs
Laxatio à negotijs
Subseciuz horæ.

*A vagabond, rogue, or vagrant
person.*

Erro
Vagus
Transfuga
Qui certas nullas sedes habet.

Vaine or fabulous, &c.

Fictus
Falsus
Vanus
Commentitijs
Nugatorius
A vero alienus.

*A vaine, light, or phantasticall
fellow.*

Sine gravitate & constantia
Leues rumores pro rebus com-
pertis habens
Rebus scuibus studens.
Ad res inanes dilatus
Inanitates rerum consecrans.

Mutabilis.

In vaine or vainly.

Inutiliter
Frustra
Infructuose
Nullo fine
Irrito conatu
Nullo cum successu & fructu.

Vanity or folly, &c.

Vanitas
Stultitia
Ineptiæ
Inanitas
Futilitas
Leuitas
Insulgras.

Vaine glory, &c.

Inanis gloria
Laudis immodicus appetitus
Ambitio
Popularis auræ captatio
Plausus aucupatio
Ostentatio
Rumorum consecratio.

Vaine light or greedy of praise.

Inanis gloriæ cupidus
Auidior quam par est gloriæ
In summa inanitate versatus
Se prædicans arrogantius.

Hb z

Omnes

Omnes rumusculos gloriæ au-
cupans.
Leuissimæ multitudinis plausus
aucupans.
Imperatorum opinioni seruiens.

Value, price, or worth of a thing.

Pretium.
Æstimatio.
Dignitas.
Vfus.
Excellentia.
Licitatio.

To Value, rate, estimate.

Suo precio metiri.
Æstimare.
Censere.
Rei dignitatem exprimere.

Valiant, or puissant.

Strenuus.
Fortis.
Nullo metu territus.
Erecto animo.
Robustus.
Animosus.
Infracto animo.
Hostium aspectu non percussus.

Valiance or puissance.

Fortitudo.
Animi magnitudo singularis.
Firmitas.
Vis.
Præsentia.

Valiantly, or stoutly.

Strenue.

Fortiter.
Animose.
Viriliter.
Acriter.
Interrito vultu.

Valour, or courage.

Virtus.
Fortitudo.
Virilitas.
Animus inuictus.

Valorous, or valiant.

Fortis.
Strenuus.
Magnanimus.
Erecto animo.
Pugnâ clarus.
Intrepidus.

To Vanish away.

Euanescere.
Disparere.
In nihilum recidere.
Auolare.
In fumum abire.
Nusquam apparere.
Ad nihilum redigi.
Interire.
In nihilum conuerti.
Celeriter transuolare.

Vanitie, or vaine-glory.

Inanis gloria.
Immodicus landis appetitus.
Ostentatio.
Inanitas.
Stultia gloriolæ appetitio.

A Vagrant person, or vagabond, &c.

Exul.
Erro.
Vagus.
Incertas habens viuendi sedes.
Vagans.
Transfuga.

To Vanquish, or subdue, &c.

Fundere
Fugare
Profligare
Expugnare
Vincere
Depellere
Opprimere
Disipare
Deijcere
Extinguere
Delere
Superior esse aliquo.
Conterere
Frangere
Superior discedere.

hostes.

aliquem.

Variable, or changeable, &c.

Commutable.
Varius.
Lubricus.
Sui nunquam similis.
Leuis.
Inconstans.
Tortuosus.

Variableness, or change.

Instabilitas.
Varietas.

Inconstantia.
Leuitas.
Frequens commutatio.

To Vary from a man.

Deflectere
Degenerare
Recedere
Dissentire
Diffidere
Deficere

ab aliquo.

Variance, or contention, &c.

Discordia.
Dissensio.
Lis.
Factio.
Contentio.
Controuersia.
Iurgium.
Opinionum pugna.

To set at Variance, or make difference betweene.

Homines inter se committere.
Lites ferere inter.
Pacem dirimere.
Initas amicitias dissuere & dis-
scindere.
Contentiones accendere inter.

To Vary a sentence, to turne it diuers wayes.

Variè tractare.
Eandem rem commutatis verbis
& sententijs dicere.
Idem alijs & alijs verbis expli-
care.

Vnam rem multifariam expolire
& exornare.

*To be at variance amongſt
themſelves.*

Inter ſe diſſidere.
Digladiari.
Seduloſe inter ſe certare.

To vaunt or bragge.

Gloriari.
Nimium ſe efferre.
Inſoleſcere.
Verborum audaciâ exultare.
Suas vires oſtentare.

A vaunter or bragger.

Oſtentator.
Iaſtator.
Glorioſus Thraſo.
Sua: um virtutum prædicator.
Inſolens ſuarum virtutum & di-
uitiarum præco:

Vehement or earneſt, &c.

Vehemens.
Feruidus.
Acer.
Seriſus.
Ardens.
Concitatus.
Inflammator.

Vehemently or earneſtly,

Vehementer.
Serio.
Ardenter.
Incenſo ſtudio.

A varlet.

Nebulo.
Extremæ improbitatis.

Vengeance, or revenge, &c.

Vindicta.
Ultio.
Pæna.
Supplicium.
Animaduverſio.

To take vengeance on,

Vlciſci.
Vindicare.
Plectere.

Venterous, or bold, &c.

Audax.
Confidens.
Pericula nulla metuens.
In diſcrimina temere ſeſe conij-
ciens.
Præceps.
Se in medios hoſtes iniiciens.
Ultima experiri audens.
Se caſibus committens.

To venture or hazard.

Periclitari.
Diſcrimini obijcere.
Seſe caſui committere.
Se talis obijcere.
Fortunæ (ut loquuntur) permit-
tere.
Euentum experiri.
Diuinæ providentiæ commen-
dare.

A var

A ventring, or an hazarding.

Periclitatio
Tentatio
Experimentum
Alex iactus
Omnium casuum expectatio.

A verse or measured speech.

Versus
Carmen
Metrum
Numerosa oratio
Molos poeticum.

Very much, or greatly, &c.

Valde
Vehementer
Admodum
Perquam
Magnopere
Insigniter.

To verifie or affirme.

Affirmare
Assuerare
Asserere
Contestari
Iuramento confirmare
Suo testimonio probare.

Virtuous, or well gimen.

Optimis studiis deditus
Optime a natura informatus
Omnibus virtutibus expletus
Omni virtute praxtans
Ad percipiendam virtutem fa-
ctus

Omnibus virtutibus ornatus.

To make verses.

Versus conficere
Carmen componere
Metrum condere
Verba ad numeros reuocare.

To vex or torment, &c.

Miseriam & peribam alicuius
vitam reddere
Vexare
Inf stare
Fodicare
Molestia afficere
Exagitare
Vehementer torquere
Grauiter angere
Affligere
Vrere
Premere
Solicitare.

Vexation or tormenting.

Vexatio
Infestatio
Cruciatus
Molestia.

Vice or infection.

Vitium
Animi morbus
Animi labes
Pauitas
Vitiolitas
Anim offensiones
Morum contagio.

Victory or conquest, &c.

Victoria

Hh 4

Tri-

Triumphus
Trophæum
Palma
Hostium subiugatio.

Vglie, deformed, unsightly.

Vastus
Deformis
Turpis
Horridus } aspectu.
Teter
Fæde deformis
Invenustus.

Victorious or triumphant.

Inictus
In hostibus subigendis sælix
In præliis semper superior
Triumphabundus
Homo summa felicitate
Secundis utens præliis
Hostium domitor.

A view of, a sight, a prospect.

Synopsis
Gustus
Specimen
Compendium.

Villany, roguery.

Scelus
Nequitia
Prauitas
Fraus inexpiabilis
perfidia
Improbitas
Impietas
Infamia flagitia
Piaculare.

Vile, or of no account.

Vilis
Ignobilis
Nullius numeri
Contemptus
Inglorius
Inhonoratus
Nulla æstimatione dignus
Omnium infimus & sordidissimus.

Villanous, or most lewd.

post homines natos nequissimus
Scelus scelere cumulans
Singulari nequitia præditus
Fraudes inexpiabiles concipiens
Omium iudicio damnatus
Nulla vitæ parte turpitudinis
expers.

Villanously.

Fæde
Indigne
Turpiter
Scelerare
Nequiter
Perfide.

Vitiuous, or ill given.

In pravis rebus versatus
Vitiis nobilis
Vitiis excellens
Vitiosus
Criminosus
Impuris & improbis moribus
inquinatus.

procliuiis

Proclivis ad vitium
 Turpem vitam agens
 Vitijs flagitijsque conuictus
 Vitijs insignis
 Nulla vitæ parte turpitudinis ex-
 pers
 Indomitas & effrenatas cupidi-
 tates habens.

To deal violently with, &c.

Vim afferre
 Impetu percellere
 Irruere in aliquem
 Manus iniicere alicui
 Imperum facere in aliquem
 Minis rem efficere.

Violence, extremity, force.

Violentia
 Vis
 Summum ius
 Impetus
 Intolerabilis iniquitas.

To view or look upon.

Lustrare
 Contemplari
 Intueri
 Spectare
 Collustrare
 Vsurpare
 Considerare.

*Virtue or grace, a good habit
 of the mind, &c.*

Indoles
 Gratia

Rationis absolutio
 Verus sensus Dei timoris
 Animi præstantia
 Animi laudabilis habitus
 Perfecta & ad summum perdu-
 cta natura
 Præstans naturæ vis.

A virtuous man, &c.

Virtutis suæ lumen ostendens
 In cælum virtutis gradibus as-
 cendens
 Nihil in vita nisi præclarum fa-
 ciens.
 Virtutem colens
 Natus ad virtutem
 Optima natura ornatus.

Visible or assemblable.

Conspiciuus
 Sub aspectum cadens
 Aspectabilis
 Oculis expositus
 Subiectis sensibus
 Visibilis.

To visit or salute, &c.

Visere
 Salutare
 Visitare
 Consalutare
 Diuersi ad aliquem
 Salutem dare & accipere.

Unable to, or for.

Impar
 Ineptus ad
 Minime habilis ad
 Succumbens oneri

Neuti-

Neutiquam idoneus ad
Facultate non sustinens
Viribus deficiens ad.

Vnadvised, or rash.

Incogitans
Temerarius
Imprudens
Inconsultus
Sine ratione, causa & meditati-
one omnia agens.

Uncertainty.

Incertitudo
Inconstantia
Varietas
Mutabilitas
Vicissitudo
Fluxus status.

*Vnawares or unlooked
for, &c.*

Imprudenter
Inopinato
Ex improviso
Derepente
Inconsulto
Inexpectatus.

Vnblamable, &c.

Integer
Inculpatus
Innocens
A vitio purus
Non accusandus
A culpa immunis

Uncertaine, changeable, &c.

Incertus

Varius
Commutilis
Dubius
Ambiguus
Suspendus
Varias mutationes subeuns
Nullam habens constantiam
In utramque partem disputatus
Minime durabilis
Temporarius.

Vnchangeable,

Constans
Immutabilis
Certus
Irreducibilis
Nullam mutationem admi-
tens
Nullam habens vicissitudinem.

Vncharitable, spitefull, &c.

Charitatis expertus
Malitiosus
Virulentus
Invidus
Infestus
Malignus
Parum candidus
Malevolus
Caninus
Nihil in se candoris habens
Prompto ad nocendum animo.

Vnchaste, vnholiest, vncleane,

Impudicus
Obscenus
Inuerecundus
Flagitiosus

Libidinosus.
Incontinens.
Voluptatum mancipium.
Proclivis ad libidinem.
Voluptatis lenocinijs deditus.
Lascivie effeminatus.

Vincivill or rusticall, &c.

Rusticus.
Inhumanus.
Male moratus.
Inurbanus.
Agrestis.
Incommodis moribus.

Vincleane or lewd, &c.

Turpis.
Fædus.
Inquinatus.
Impurus.
Incontinens.
Libidinosus.
Protervus.
Spurcus.
Vitijs inquinatus.

Vincleanness or filthiness.

Turpitude.
Impuritas.
Fæditas.
Vitiolitas.
Inquinata vivendi ratio.

Vincemely or vnfemely.

Indecorus.
Turpis.
Inhonestus.
Indecens.
Fædus.

Parum dignus aliquo.
Ad dignitatem alicuius minus aptus.

*Vncomparable, without peer,
rare, singular.*

Incomparabilis.
Non habens parem.
Plane singularis.
Nullo exemplo æquiparandus.
Nullâ cæteris laudē relinquens.

Vnconscionable, &c.

Sine vilo numinis metu.
Qui labe habet in animo.
Venalem habens conscientiam.
Male sibi conscius.
Homo iniustus & impius.
Sine æquitate.
Opes per summum scelus ampli-
ficans.

Vnconstant, &c.

Paulo momento huc illuc im-
pulsus.
Ab instituto facile recedens.
Varius.
Inconstans.
In sententia non permanens.
Animi dubius.
Sibi non constans.
Levis.
Mutabilis.

*To undermine or practise
against, &c.*

Insidiosè facere contra.
Cuniculis oppugnare.

In-

Insidijs opprimere.
 Subruere.
 Insidias alicui tendere.
 Astu } tractare.
 Dolose }
 Retibus implicare.
 Subruere.
 Fortunis alicuius insidiari.
 Subdolis artibus aggredi aliquem.

Vincorrigible, desperate, gracelesse.

In quouis scelere pertinax & contumax.
 Non vlli studens commendationi.
 Pertinax in proposito.
 In nulla spe correctionis.

Vincourteous, or vngentle.

Inurbanus.
 Inhumanus.
 Asper.
 Agrestis.
 Illiberalis.

Vndefended.

Indefensus.
 Nullis praesidijs munitus.
 Desertus ab omnibus.

To Vnderstand, perceiue or comprehend.

Scire.
 Intelligere.
 Cognoscere.
 Sentire.
 Perspicere.
 Tenere.

Callere.
 Cognitum habere.
 Scientia comprehendere.
 Sensu percipere quid.
 Facultate consequi.
 Animo comprehensum habere
 Imbibere.

Vnderstanding or knowledge.

Scientia.
 Intelligentia.
 Notitia.
 Peritia.
 Ars.
 Solertia.
 Sensus.
 Cognitio.

An vnderstanding, perceiuing, iudgement, knowledge of.

Intelligentia	} rei.
Notitia	
Perceptio	
Animaduersio	
Cognitio	
Scientia	
Comprehensio rei	

Vndecided or vndetermined.

Subiudice lis est.
 Indecisus.
 In medio relictus.
 Non dijudicatus.

To Vndertake or enterprise.

In se suscipere.
 In se recipere.

Aggredi

Aggredi.
 Capessere.
 Tentare.
 Effectiorem rei spondere.
 Manum rei adiuuere.

An Vndertaking of a matter.

Susceptio.
 Aggressio.
 In se receptio rei.
 Sumptio rei in manus.

Vndefiled, vnsotted.

Incontaminatus.
 Nullis sordibus inquinatus.
 Incorruptus.
 Immaculatus.
 A contagione segregatus.
 Impollutus.

Vndiscreetly or vnadvisedly.

Temere.
 Casu.
 Repentino animi impetu.
 Imprudenter.
 Nullâ certâ causâ impulsus.
 Inscienter.
 Leuissime.

Vndiscreet or rash.

Imprudens.
 Inconsiderans.
 Consilij inops.
 Experts rationia.
 Temerarius.
 Inspiciens.
 Leuissimus.

Repentino animi impetu omnia
 faciens.

To Vndoe, or vsterly to spoile.

Conuellere rei statum.
 Cladibus euertere.
 Pestem & perniciem inferre.
 Rem { delere.
 { perdere.
 { extinguere.

To Vndoe, reuoke or abrogate.

Reuocare } aliquid.
 Retractare }
 Palinodiam canere.
 Sanctum abnegare.
 Abolere.
 Irritum facere.
 Infectum reddere.

*To Vndoe or deprive him of all
 his goods.*

Spoliare } { aliquem omnibus
 Priuare } { bonis.
 Bonis suis expellere }
 Rapinis { exhaurire } quem.
 { diripere }
 Nihil reliqui alicui faciens.
 Perdere }
 Affligere } hominem.
 Exinanire }

Vndone or having lost all.

Perditus.
 Ad mendicitatem redactus.
 Funditus periens.

Omnibus

Omnibus bonis spoliatus.
Bonis suis expulsus.
Egestate oppressus.

Undoubted or most certain.

Minime dubius.
Exploratus.
Certus.
Expressus.
Non dubitatus.
Valde perspicuus.
Abunde constans.

Undutiful.

In officio claudicans.
Officium pervertens.
Immoriger.
Parum officiosus.
Inhumanus.

Unfaithful, false.

Fidem fallens.
Perfidus.
Infidelis.
Parum firmus.
Fragilis.
Pactis non stans.
Contra pacta & conuenta faciens.

Unjust or a bad dealer.

Iniustus.
Iniquus.
A fide & iustitia discedens.
Alienis incommodis suum augens
Detrahens & eripiens alijs.
Malis artibus victum querrens.

Contra omne fas, & diuinam & humanam religionem faciens

Unfained or sincere.

Minime simulatus
Genuinus.
Germanus.
Sanctus.
Sincerus.
Incorruptus.
Verissimus.
Sanctissimus.

Unfainedly or sincerely.

Sine fuce & falsitate.
Vere.
Sincere.
Integre.
Ex animo.
Sancte.
Ex toto pectore.
Non simulate.
Sanctissime.

Unfit for a matter.

Ineptus } ad.
Inhabilis }
Parum idoneus.
Minime appositus ad.
Impar rei.
Rem non sustinens.

To unfold or lay open.

Explicare.
Exponere.
Evoluere.
Enodare.

Et tenebris eruere
 Vim rei explicare
 Enucleare
 In lucem proferre.

*Unfortunate or in great
 misery.*

Calamitatibus implicatus
 Extrema mala patiens
 Grauiſſimis malis conſtitutus
 Multis cladibus expoſitus
 In rebus agendis infelix
 Aerumnofus
 Miſerrimus
 Calamitoſiſſimus
 Ingenio natus ad miſeriam.

Unfolden or plaine.

Explicatus
 Euolurus
 Explanatus
 Expeditus
 Enodatus
 Perſpicuus.

Unſedly, &c.

Impius
 Dei & religionis contemptor
 In omne religione impius
 Sceleftus
 Improbus
 Sceleſtatus
 Omni impietate plenus.

Unhonest, &c.

Impure & flagitiſe viuens
 Nullo dedecore ſe abſtinens
 Impudica loquens.

Adiunctam habens turpitudi-
 nem

Minime honeſtus
 Impurus
 Turpis
 Fædus
 Inhonestus
 Incontinent
 In flagitijs verſatus
 Inhoneste vitam traducens
 Impure & improbe viuens.

Unhandſome.

Inconcinuus
 Incomptus
 Incompoſitus
 Indecorus
 Sordidus.

Unhappily, without ſucceſſe.

Infelicitè
 Non proſpere
 Inauſpicatè
 Infaulſe
 Infeliciſſimo euentu.

Unhonestly.

Inhonestè
 Indecore
 Obſcæne
 Fæde
 Turpiter
 Contaminate
 Improbe.

Unholy, profane, irreligious.

Maniſte impius
 Peccatiſſimus

Pie-

Pietatis sensu exutus
 Profanus
 Minimè religiosus.

To unite or ioine together.

Coniungere
 Copulare
 Deuincire
 Iugare
 Conglutinare
 Alligare
 Colligare
 Connectere.

*An vnion or coniunction
 of minds.*

Consociatio
 Copulatio
 Conuinctio
 Connectio
 Iugatio
 Voluntarium conspiratio
 Vnanimitas.

United or ioyned together.

Coniunctus
 Copulatus
 Conglutinatus
 Connexus
 Iugatus
 Consociatus
 Deuinctus.

Vnity or agreement, &c.

Animorum conspiratio
 Animorum coniunctio
 Concordia
 Consensus

Vnanimitas
 Idem sensus.

Vniuersall or generall, &c.

Oecumenius
 Generalis
 In omnes partes diffusus
 Communis
 Vniuersalis
 Ad omnes pertinens
 Sine limitatione
 Nullas habens definitas regio-
 nes.

*An Vniuersity or place where all
 kind of learning is taught pro-
 fessed, practised.*

Alteræ Athenæ
 Academia
 Locus liberalissimis studijs af-
 fluens
 Locus eruditissimis hominibus
 plenissimus
 Artium & linguarum asylum
 Arena Palladio.

*To set vnity betweene
 people.*

Concordiam constituere inter
 pacem inter dissidentes compo-
 nere
 Discordes conciliare
 Ex inimicijs reuocare in gra-
 tiam.

Unkind or churlish, &c.

Ingratus

In-

Immemor beneficij.
 Inhumanus.
 Inofficiosus.
 Importunus.
 Rusticanus.
 Agrestis.

Unkindness or churlishness.

Ingratitudo.
 Inhumanitas.
 Rusticitas.
 Illiberalitas.
 Asperitas.

Unknown, or hidden, &c.

Incognitus.
 Ignotus.
 Obscurus.
 Incompertus.
 Abditus.
 Involutus.
 Latens.
 A scientiâ remotus.

*Unjust, injurious, or hurtful
 to a man.*

Iniustus.
 Iniquus.
 Iniurius
 Incommodus.

Unlawful, &c.

Illicitus.
 Vetitus.
 Prohibitus.
 Contrarium iuri & legibus.
 Legibus contrarium.

Inconcessus.
 Legibus interdictus.

Unlawfully.

Modo non legitimo.
 Per nefas.
 Injustè.
 Illicitè.
 Iniquè.
 Malis artibus.

Unlearned or unskilful.

Indoctus.
 Rudis.
 Omnis humanitatis politioris
 expertus & ignarus.
 Literarum ignarus.
 Ineruditus.
 Hæsitans in maiorum institu-
 tis.
 Omnis eruditionis & humani-
 tatis inops.

Unlike or differing from.

Diffimilis.
 Dispar.
 Nullam habet cognationem
 cum.
 Dissimilissimus.
 Longè multumque ab aliquo
 distans.

Unperfect or unfinished.

Incohatus.
 Tantum institutus.
 Imperfectus.
 Nondum absolutus.
 Mancus.

Inapoliis.
Non consummatus.

Vnmannerly, vncivility.

Immodeste.
Petulanter.
Inhumanè.
Nulla modestiæ aut dignitatis
ratione habitâ.

Vnmeasurable or infinite.

Immensus.
Infinitus.
Immodicus.
Dici non potest quantus.
Inexplicabilis.
Vastus.

Vnmercifull.

Immiserecors.
Inclemens.
Crudelis.
Sævus.
Durus erga miseros.

Vnpleasant or harsh.

Austerus.
Acerbus.
Insuavis.
Ingratus.
Iucundus.
Amarus.
Odiosus.
Ab auribus abhorrens.

Vnorderly.

Inordinate.
Incompositè.
Temerè.

Permisit.
Confuse.
Perturbate.
Præpostere

Vnprofitable or vaine.

Inutilis.
Inanis.
Infructuosus.
Incommodus.
Vanus.
Irritus.
Nulli vsui inferuiens.

Vnprofitably or in vaine.

Infructuose.
Inutiliter.
Inaniter.
Vane.
Frustra.

Vnreadie, or vnprovided.

Imparatus.
Intermis.
Minime instructus ad.
Parum meditatus.
Non accinctus ad.
Incompositus.

Vnquiet or troublesome

Turbulentus.
Tumultuosus.
Factiosus.
Turbidus.
Seditiosus.
Pacis hostis.
Pugnax.
Inquietus.

Vagueness, or contention.

Discordia.
Contentio.
Seditio.
Tumultus.
Inimicitia.
Animorum distractio.
Lites.

Vanecessary or impertinent.

Ad rem nihil pertinens.
A re alienus.
Minimè necesse est.
Minus in usu necessarius.
Plus quam satis est.
Redundans.

Vnresolued, vnsettled or wavering.

Suspensus animo.
Non habens quod sequatur.
Varius.
Versans se huc & illuc.
Animu pendens.
Hærens in salebris.

Vnruly or vntemperate.

Intemperans.
Impotens.
Effrænatæ cupiditatibus.
Nitiu sibi præfidens.
Ferocitate exultans.
Effrænatus.

Vnseasonable, or out of due time.

Intempestiuus.
Inopportunus.

Tempore alienissimo.
Non apto tempore.

Vnsettled, not staid.

Inconstans.
Nihil certi reperiens in quo consistat.
Nihil cernens quo se applicet.
Instabilis.
Animo sæper dubio & suspensio.

Vnseemly or disgraceful to:

Indecorus.
Turpis.
Fœdus.
A dignitate alicuius alienum.
Homine indignum.
Inhonestus.
Contumeliosus.
Vituperandus.
Parum conueniens alicui

Vnseemly or vnseemly for a man.

Dignitas eius hoc non patitur.
Consumeliosus alicui
Præter honestatem.
Ad dignitatem ineptè & indecore.
Contra quàm conuenit.
Quod decus & honestas non patitur.
Indecorum.
Infame.
Ignominiosum.
Alienum a grauitate.
Indignissimum aliquo.

Ita

Va-

Vnselffull or raw in a matter.

Rudis.
Imperitus.
Ignarus.
Insciens.
Hospes 2 in re.
Peregrinus 3

Vnseparable, &c.

Indiuulsus.
Inseparabilis.
Immobilis.
Indiuisibilis.
Perpetuus.
Indiuiduo nexu coherens.
Firmus.

Vnspeakable, &c.

Dici non potest.
Incredibilis.
Inexplicabilis.
Inenarrabilis.
Omni sensu superior.
Quod verbis & oratione explicari non potest.

Vnsound in religion.

Mordicus tuens errores.
Prauus dogmatibus infectus.
Erroribus cumulatus.
In religionis negotio non orthodoxus.

Vnspotted, vndefiled.

Impollutus.
Incontaminatus.
Incorruptus.

Immaculatus.

Vnthankfull, or vnmindfull of a good turne.

Extreme ingratus.
Non agnoscens beneficia.
Malā gratiā benefactori reddens.

Vnthrifice, &c.

Malē rem gerens.
Malē suis rebus consulens.
Patrimonium negligens.
In re familiari dissolutus & negligens.
Inanes sumptus faciens.
Immemor suae utilitatis.

Vnthrifice, &c.

Dissipatio rei familiaris.
Prodigalitas.
Negligentia in rebus domesticis.
Suae utilitatis neglectus.

Vntoward, peruerse.

Proteruus.
Peruersus.
Prauus.

Vntrue or false, &c.

Falsus.
Fictus.
A vero alienus.
Mendax.
Vannus.

Vntruthie, false, perfidious.

Perfidus.

Parum

Parum fidus,
Infidelis.
Fidem nunquam colens.
Falsus.
Dolosus.

An untrush or a lie.

Mendacium.
Fasitas.
Figmentum.
Falsum.
Vanitas.

Vnsuall or seidome.

Inusitatus.
A consuetudine abhorrens.
Exoletus.
Insuetus.
In usu non est.
Insolens.
Insolitus.

Vnwelcome or grievous to.

Ingratus.
Minus acceptus.
Grauis.
Iniucundus.
Molestus.
Minimè desiderabilis.

Vnwillig or refusing.

Alieno impulsu.
Non proprio motu.
Invitus.
Coactus.
Repugnans.
Renitens.
Recusans.

Nolens.

Vnwilligly, &c.

Coactè.
Grauatè.
Repuganter.
Iniquo animo.
Alieno imperio impulsus.
Non sua sponte.
Invitè.
Contra voluntatem.

Vnwise or foolish.

Inspiciens.
Amens.
Stultus.
Futis.
Temerarius.
Stultitiæ suæ quam plurimos re-
stes colligens.

Vnwitting or vnwarie, &c.

Impudens.
Insciens.
Ignarus.
Inscius.
Temerarius.
Clam aliquo.
Ignorans.

Vnwittingly or rashly.

Imprudenter.
Inconsideratè.
Inscienter.
Temere.
Nullâ de causa.
Incogitanter.

Unwounded, or unaccustomed.

Inusitatus;
 Insolens.
 Insolitus.
 Præter consuetudinem.
 Maxime rarum.
 Infrequens.
 Inusuetus.

A vocation or calling, &c.

Vitæ institutum;
 Vivend via.
 Studium.
 Opificium.
 Vocatio.
 Artificium.
 Propositum vitæ.
 Vivendi genus.
 Distinctio ordinum.

To follow, or execute his vocation or calling.

Studium suum sequi.
 Fideliter munus suum obire.
 In suæ vitæ instituto.
 Omnem adhibere diligentiam.
 Rebus suis incumbere.

Void or destitute of, &c.

Vacuus.
 Nudus.
 Destitutus.
 Expers.
 Non particeps.
 Alienus.
 Remotus.

To make Void, or to nullify.

Inane } reddere.
 Irritum. }
 Rescindere.
 Abrogare.
 Conveller.
 Abolere.

Voluntarie, or of his own accord.

Volens.
 Non coactus.
 Suo motu.
 Suo arbitrio.
 Vitæ.
 Proprio ductu.
 Voluntarius.
 Sponte sua faciens quid.
 Alacri animi, propensione.

Voluntarily or willingly.

Sine vlla coactione.
 Sponte.
 Ierlibenter.
 Sine vlllo impulsu.
 Promptè.
 Propriæ voluntatis motu.
 Paratè quid agens.

To vow or dedicate a thing.

Dicare }
 Vouere }
 Consecrare }
 Offerre } quid alicui.
 Dedicare }
 Soleniter san- }
 ctèq; polliceri }

Nun-

Nuncupare quid alicui.

To vphold or maintain.

Tueri

Defendere

Fulcire

Sustentare

Patrocinari.

In statu conseruare.

Vpright; or vntainted, sincere.

Integer.

Incorruptus.

Honestus.

Sincerus.

Candidus.

Inviolatus.

Sine dolo & fūco.

Vir antiquæ fidei.

Sine labe & maculâ.

Vprightnesse, or integrity.

Integritas.

Innocentia.

Æquitas.

Candor.

Iustitia.

Aperta simplicitas.

Vprightly, insily.

Integrè.

Religiosè.

Sanctè.

Bona fide.

Iustè.

Inculpate.

An vprare, a tumult.

Morus.

Tumulus.

Seditio.

Concitatio plebis.

Rerum perturbatio.

An vprare, or one basely promoted.

Homo nouus.

Nullâ maiorum nobilitate commendatus.

Obscuris parentibus ortus.

Plebeius.

Terræ filius.

To vrg or follow a matter.

Premere.

Vrgere.

Prosequi.

Insistere.

Persequi.

Dicendo magnificè augere.

Inculcare.

Hære & habitare in.

To vse a thing, or vsurpe.

Adhibere.

Vsurpare.

Vti.

Assumere.

In manibus habere.

Tractare.

In consuetudinem trahere.

A vse or custome.

Mos.

Consuetudo.

Ritus.

Modus

Institutum.

Ratio.

In use or request.

In usu.

More receptus.

In usum abiit.

A multis usurpatus.

Frequentatus.

Ab omnibus { experitus.
desideratus.*Use, or practice.*

Vtus.

Consuetudo.

Exercitium.

Assiduitas

Facilitatio rei.

*Usefull, commodious, or profitable for.*In primis utilis { alicui.
In rem

Eximie utilitatis.

Valde ad usum rei pertinet.

Magnas opportunitates habet
ad.*Usefull or ordinary.*

Vsitatus.

Frequens.

Receptus.

In more positus.

Consuetus.

Communis.

Tritus.

Quotidianus.

Obsoletus.

Usually or ordinarily.

Vsitatè.

Plerumque.

Frequentè.

Vulgò

Vetere instituto.

More.

Vt solet fieri.

Sæpiusculè.

*To usurpe or encroach
upon.*

Usurpare.

Imminere.

Vi ereptum possidere.

In alienas possessiones irrumpere.

Vendicare injustè.

Alijs adimere, & suis vñibus ad-
jungere.

Impetum facere in rem.

*A man of good vñterance, or
having a ready
tongue.*

Lingua celeri & expedita.

Volubilis.

Profluens verbis.

Facilis & expeditus ad dicen-
dum.

Homo paratissimus verbis.

Vir effluens oreque præstans:

*To utter or speak,
&c.*

Eloqui.

Pronuntiare.

Verba emittere.

Proloqui.

Enuntiare.

Expromere.

Verba exprimere.

Vñte-

*Viterance or pronun-
tiation.*

Pronuntiatio.

Elocutio.

Actio.

Verborum prolatio.

Expedita loquendi facultas.

Dicendi potestas.

Linguae volubilitas.

Viterly, altogether.

Planè.

Penitus.

Omnino.

Prorsus.

Funditus.

Ex omni parte.

To doe his vitermost.

Omnia summa facere.

Nihil intentatum relinquere.

Tantum quantum potest eniti.

Quam maximè possit contende-
dere.

Omnes vires conferre.

Nullum studium prætermitte-
re.

Satagere.

Vulgar, or mean.

Vulgaris.

Vnus e multis.

Bajulus.

Pervagatus.

Nulli illustri laude commenda-
tus.

Leuiter ornatus.

*To seek to be vulgar or
popular.*

Popularem animum captare.

Gloriæ seruire.

A populi rumoribus pendere.

Iactationem in populo aucupari.

Auribus seruire.

VV.

Wages or hire.

Erces.

Pretium.

Pactum stipendium.

Premium definitum.

Operæ pretium laboris.

Manupretium.

To Wait for, &c.

Expectare.

Præstolari.

Opperi.

Spectare.

Alicuius

Alicuius aduentum obseruare.
Subsistere donec quis adve-
niat.

*To lie in wait or ambush
for, &c.*

Male alicui machinari.
Insidiari.
Dolum alicui meditari.
Obsidere aliquem.
Insidijs petere aliquem.

To wait upon or attend.

Comitari.
Insequi.
Notum alicuius obseruare.
Ad alicuius voluntatem suam
addicere.
Reducere & deducere domum.
Famulari alicui.
Quid sibi mandetur solícite ex-
pectare.

A Waie, path, cause,

Via.
Semita.
Trames, itis, hic.
Curriculum.
Callis hic.

To goe or infill in a Waie.

Viam ingredi.
Viam insistere.
Per viam incedere.

A Waightie matter.

Res { seria.
granis.
Negotium magni ponderis.
Momenta maxima habens ad.
Incredibilis rei magnitudo.

*Want, necessity or scarce-
ness, &c.*

Indigentia.
Paupertas.
Penuria.
Raritas.
Egestas.
Defectus.
Difficultas.

To Want or stand in need.

Indigere.
Inopiam laborare.
Difficultatibus premi.
Summam rerum inopia opprimi.
Deficiere.

*A Want or defect, an imper-
fection.*

Labes.
Macula.
Infirmitas.
Imbecillitas.
Nexus.
Vitium.

Wanton or lascivious.

Mollis.
Lascivus.
Libidinosus.
Voluptuarius.
Procax.
Incontinens.
Libidinibus inflammatus & su-
rens.
Luxuria & mollietie diffuens.

Wantonness or looseness.

Mollietia.

Lasci-

Lasciuies.
 Procacitas.
 Delicias libidinosas.
 Incontinentia.
 In amore & voluptate vitam col-
 locans.

To Wander abroad.

Domum non continere.
 Vagari.
 Oberrare.
 Pallari.
 Discursare.
 Huc & illuc ferri.

A Wanderer.

Vagus.
 Palabundus.
 Discursator.
 Oberrator.
 Certas sedes non habens.

To be Wanton, lasciuious.

Mollitie liquefcere.
 Luxuriâ diffuere.
 Luxuriare.
 Lasciuire.

Wantonly, lasciuiously.

Molliter.
 Lasciuè.
 Libidinosè.
 Effeminatè.

Wise or provident, &c.

In posterum providens.

Nihil nisi summo consilio &
 prudentiâ gerens.

Cautus.
 Prouidus.
 Consultus.
 Vitans insidias.
 Sapiens.
 Prudens.
 Sagax.
 Frugi vir.

Wariness or circumspection.

Cautio.
 Providentia.
 Prudentia.
 Consideratio.
 Consilium.
 Cogitantia.
 Diligens animadversio.

Warily or hard/silly.

Cautè.
 Circumspectè.
 Consideratè.
 Timidè.
 Providenter.
 Discretè.

To Ward, keep, defend.

Custodire
 Defendere } quem.
 Tutari
 Protegere.
 Arcere malum ab.
 Conservare.

To take Warning by.

Discere ex alieno malo.

Ex-

Exemplum capere ex.
Ex alienis pœnis fieri cautior.

To make Warre against, &c.

Ferro discernere contra.
Bellum gerere vel excitare.
Bello contendere contra aliquē.
Prælia agere cum.
Indicere bella.
Bellum suscipere contra.
Prælium committere contra.
Belligerari }
Præliari } cum aliquo.
Conflitari }

A Warlike man, or a most Valiant and Skilfull warrior, &c.

Bello serviens.
Militari laude excellens.
Rei militaris scientiā præcellens.
In acie illustris.
Perfectam belli gerendi scientiam callens.
Bellorum conficiendorum longè peritissimus.
Bellicarum rerum gnarus.
Intrepidè se in discrimen bellorum inferens.
Belli propugnaculum.
Consultus militiæ.
Belli expertus.

To warrant a man, or give him good security.

Ilanc confirmare quem.

Cautionem interponere.
Præstare nequis damnum patiatur.
Quod pollicetur, veritate efficere.
Securum reddere.

A Warrant, ground, foundation, testimony.

Fundamentum.
Mandatum.
Testimonium.
Firmamentum.
Autoritas.
Defensio.

To Waste or spend vainly.

Decoquere.
Absumere.
Dissipare fortunas.
Per luxū & libidinem exhaurire.
Malè perdere }
Exinanire }
Effundere } rem familiarem.
Consumere }
Disperdere }
In res inane erogare. }
Rem suam profundere.

To Waste, destroy, or bring to nought.

Vastare.
Populari.
Cladem inferre.
Excindere.
Perdere.

Destruere.
Conquassare.
Spoliare.
Labefactare.

A Waster or prodigall person.

Prodigus.
Profusus.
Nepos.
Decoctor.
In luxum effusus.
Homo luxuriâ singulari.
Omnia per luxuriam effundens.

To Wash, rense, cense.

Eluere
Perpurgare } quid.
Proluere
Extergere }

Wast, wast, not inhabited.

Vastus.
Incultus.
Inhabitabilis.
Desertus.
Vacuus incolis locus.
Solitarius.

Wastfulness, or prodigality.

Prodigalitas.
Effusio.
Luxuria.
Profusio.
Inconsulta largitio.
Rei familiaris dissipatio.

To Water or moisten.

Irrigare.
Humectare.
Aquis aspergere.
Madefacere.
Irrorare.
Aquâ perfundere.

Wauering, doubting, uncertaine

Nulli rei assentiens.
Fluctuans.
Animi pendens.
Dubitans.
Æstans animo.
Nisiciens quo se vertat.
Animo perplexo & dubio.
Anxius & suspensus.

To Waver, or be uncertaine in judgement.

Animi pendere.
Variè distrahi.
Implicatus teneri.
Fluctuare.
Nutare.
Non habere quod sequatur.
In ancipites sententias distrahi.
Multum diuque dubitare.
Assensionem sustinere.
Instabilis esse.

A Way or path, &c.

Via.
Callis.
Seminum.
Trames.
Diverticulum.

To Watch or ward, &c.

Vigilare.
 Excubare.
 Infomnes noctes peragere.
 Expectare.
 Perpetuum habere.
 Noctes diesque expectare.
 In } specula } esse.
   } excubijs }

Watchfull.

Vigilans.
 Vigil.
 Diligens.
 Infomnis.
 Somnum oculis non hauriens.
 Attentus & intentus ad.

Wake, feeble or without strength.

Debilis.
 Imbecillus.
 Infirmus.
 Invalidus.
 Fragilis.
 Eneruus.
 Ager.
 Languidus.
 Non satis habet firmitatis.
 Expugnatu facilis.
 Morbo confectus & afflictus.
 Viribus exhaustus.

Weaknesse, feeblenesse or frailnesse.

Infirmetas.
 Imbecilitas.
 Fragilitas.

Languor.
 Virium defectus.
 Valerudo.
 Debilitas.

To Weaken or enfeeble, &c.

Debilitare.
 Infirmare.
 Infringere.
 Divouere.
 Enervare.
 Labefactare.
 Extenuare.
 Affligere.
 Convellere.
 Exhaustire vires.
 Virtutis nervos incidere.
 Imbecillum tacere.
 Imminuere fortunam

Wealth or store, &c.

Opes.
 Opulentia.
 Divitiz.
 Fortunæ amplissima.
 Diutiarum }
                   } abundantiā,
 vel }
 Pecuniz }

The Common wealth.

Respublica.
 Communis salus.
 Politia.
 Regnum.
 Publicum commodum.

To get or winne Wealth.

Ad maximas opes pervenire.

Opes

Opes } { parare.
invenire.

Direfcere.

Rem facere.

*A notable Common-wealths
man, &c.*

Patriam innumeris beneficijs
obstringens & obligans.

In procuratione ciuitatis egre-
gius.

Communis salutis studiosus.

Pestis & vaftitatis depulfor.

Natalis foli commodis egregie
confulens.

Bene de vniuerfis promeritus.

Beneficus & falutaris patriæ.

Reipublicæ emolumenta fux v-
tilitati anteponere.

Regendæ Reip. fcientiffimus.

*To vnder the Common-
wealth,*

Perdere.

Cædibus vexare.

Evertere.

Excindere.

Reipubl opes delere.

Veftem & perniciem inferre
Reipubl.

Reipubl ftatum conuellere.

Exitio effe Reipub.

Everfam & extersam relinque-
re Rempubicam.

The Common-wealth,

Communitas populi.

Reipublica.

Communis falus,

Communitas.

Status ciuium.

Wealthy or rich,

Laura & copiofa habens patri-
monia.

Diues.

Opulentus

Florentiffimus.

Opibus florens.

In fortunæ abundantia viuens.

Pecuniofus.

Copijs locuples.

Omni rerum vbertate florens.

Omnibus copijs circumfluens.

Rebus omnibus abundans.

Pretiofas habens poffeffiones.

Bene nummatus.

A Weapon or toole, &c.

Telum.

Arma.

Inftumentum.

Gladius.

Ferrum.

To be Wearied of.

Tædio rei affici.

Rem fastidire.

Tædium rei concipere.

Sacietati rei affici.

To make Wearie, to tire out.

Defatigare.

Delaffare.

Tædium afferre alicui.

Ad languorem dare.

Laffitudine conficere.

Moleftiâ afficere.

T.

To weep, or shed tears.

Lachrymas effundere.
Dolore opprimi.
Flere.
Lamentari.
Ejulare.
Plangere.
Lachrymare.
Plorare.
Conclamare.
Mœrere.
Dolere.

A weeping or wailing.

Fletus.
Ejulus.
Lamentatio.
Lachrymæ.
Squalor.
Sordes.

Weighty, heavy.

Grauis.
Ponderosus.
Plumbeus.
Onerosus.
Minimè levis.

To weigh, ponder, or consider.

Ponderare.
Mente revoluere.
Expendere.
Observare.
Æstimare.
Secum reputare.
Accuratè considerare.

Animo agitare.

Attentiùs exanimare.
Diligenter animo versare.
Prudenter animadvertere.
Ante oculos proponere.
Cum animo se recordari.
Videre & penitùs perspicere.
Introspicere & cum animo versare.

To weigh, balance or poise.

Librare.
Trutinare.
Ponderare.
Metiri.
Libramine pensitare.

Welcome or acceptable.

Gratus.
Acceptus.
Plausibilis.
Iucundus.
Expectatissimus.
Desiderabilis.
Exoptatissimus.
Expetitus.

To welcome or entertain.

Hospitio excipere.
Adventum alicuius gratulari.
Alicuius præsentiam plausu excipere.
Tectio aliquem benignè recipere.
Hilari vultu alloqui.
Mensa, cibo, tectio dignari.

Well, finely or artistically.

Concinne.

Scitè.

Scitè.
 Eleganter.
 Artificiose.
 Affabre.
 Graphice.
 Bene.
 Rectè.
 Egregiè.
 Eximie.
 Præclarè.

Well or in good health.

Sanus.
 Incolumis.
 Integer.
 Aegritudinis expertus.
 Optime valens.
 Belle se habens.
 Corpore optime constitutus.

*A well wisher, or a willer of
 unto,*

Aliquem quàm ornatiissimè cupiens.
 Alicuius studiosus.
 A commodis alicuius non alienus.
 Fautor. } alicuius.
 Defensor }
 Consultum cupiens alicui.
 Bonam voluntatem erga aliquem proficiens.
 Benevolus.
 Animo beneuolo in aliquem.

To whet on, to stirre up.

Impellere ad agendum.
 Stimulos admovere.

Cupiditatem }
 Industriam } accendere.
 Calcaria adhibere.
 Inijcere alicui studium.
 Exuscitare animum ad.
 Motum asserere alicui.

To whippe or beat.

Cedere flagris.
 Verberare.
 Ictibus concutere.
 Flagris seuerè & acriter insequi.
 Verberationem dare.
 Virgâ & ferulâ coercere.
 Pugnis contundere.

To whisper in ones ears.

Insuffurrare.
 Inferere in aures.
 Vellicare aurem.
 Clam submouere.

*Wide, large of great extent or
 capacity.*

Patens.
 Laxus.
 Capax.
 Amplus.
 Spaciolus.
 Latus.

Wilde, savage, or untamed.

Ferus.
 Immanis.
 Agrestis.
 Immaris.
 Indomitus.

Kk

Ferox.

Ferox.

Tortus.

In montibus & sylvis dissipatus.

Effertatus.

A Wile, fisch, pollicie.

Technia.

Fabrica.

Stratagema.

Vaframentum.

Solertia.

Astutia.

Callidum consilium.

Wicked or mischievous.

In omni prauitate versatus.

Omni scelere contaminatus.

Furore & audaciâ instinctus

Omnium scelerum, flagitiorum-
que documentum.

Sceleratus.

Facinorosus.

Nequam.

Impius.

Improbis.

Maleficus.

Perditus.

Nefarius.

Wickedness or naughtiness.

Scelus.

Nequitia.

Indignitas.

Improbitas.

Prauitas.

Viciositas.

Impietas.

Impunitas.

Willing or voluntary.

Volens.

Non coactus aliqua vi.

Suo arbitrio

Sponte sua

Proprio dictu

Alacri animi propensione.

Non repugnanter.

Secundum alicuius voluntatem

Summa voluntate.

Voluntarius.

Suo motu.

Ultro.

Animo libenti.

Suo iudicio.

Promptè.

The Will, or desire.

Voluntas.

Desiderium.

Appetitus.

Facultas appetendi.

A man's last Will or Testament.

Ultima voluntas.

Testamentum

Legatio bonorum.

Willingness.

Alacritas.

Promptitudo.

Propensio.

Spontaneus motus.

Willing,

Wifull, obftinate, rebellious.

Honestis monitis non mouetur.

Rationes audire dedignatur.

Capito.

Obftinatus.

Peruicax.

Morofus.

Obfirmatus.

Inflexibilis.

Willingly.

Summa animi æquitate.

Non inuitus.

Paratiffimo animo.

Non repugnanter

Summa voluntate.

Perlibenter.

*A Wife, or bed or yokes
fellow.*

Coniux.

Vxor.

Marita.

Vitæ focia.

Confors thori.

To Wincke at, or to paffe by.

Dissimulatio silentio tegere.

Sine pœna dimittere.

Pœna non cœrere.

Conuenire ad.

Impunitum dimittere.

Prudent r pœterire.

Dissimulare.

Hallucinari.

Astutè celare.

In puniendo minus esse dissolutus.

Latebras dare.

*To Winne or procure good
will.*

Elicere

Conciliare

Inire

Caprare

Eblandiri

gratiam.

beneuolentiam.

In hominum gratiam influere.

Lucrifacere.

Insinuare se in hominum gratiam.

*To Winne, take, subdue,
conquer*

Capere.

Occupare.

Expugnare.

Diripere.

Vi inuadere in loca.

*To winde himfelfe into
ones fauour*

Se insinquare in familiaritatem.

Influere in sensus.

Inire gratiam ab aliquo.

Blanditijs fauorem demereri.

Wife or circumspici, &c.

Sapiens.

Prudens.

Prouides.

Sagax.

Intelligens.

Kk 2

Con.

Consulens.
 Perspicax.
 Solers.
 Oculatus.
 Cautus.
 Multi consilij.
 Consideratus.
 Vigilans.
 Multum in posterum prospici-
 ens.
 Sobrietatem colens.

Wisdom or prudence.

Sapientia.
 Prudentia.
 Consilium.
 Sagacitas.
 Intelligentia.
 Providentia.
 Cautio.
 Rerum diuinarum & humana-
 rum scientia.

Wisely or providently.

Sapienter.
 Providenter.
 Sagaciter.
 Prudenter.
 Intelligenter.
 Consultè.
 Consideratè.
 Solenter.
 Cautè.
 Consilio & iudicio.

To wish or long for.

Expectere.
 Desiderare.

Exoptare.
 Concupiscere.

Studio rei } } teneri.
 } } laborare.
 } } incensui.
 Omnibus votis exposcere.

desiderio } } flagrare.
 } } vri.

To wish or pray vnto &c.

Exoptare } } quid alicui.
 Precari } }
 Proprium velle alicui.
 Cupere
 Votis alicui delegare.

To wish well vnto a man.

Fauere alicui.
 De alicuius commodis, & orna-
 mentis sepe cogitare.
 De commodis alicuius labora-
 re.
 Optime velle alicui.
 Honori alicuius seruire.
 Consultum cupere alicui.
 Commodis & famæ alicuius in-
 seruire.
 Studioissimus esse alicuius.
 Omnia prospera & secunda ali-
 cui exoptare.
 Alicuius dignitati suffragari.
 Aliquem cupere quam amplif-
 simum.

A wish, or desire.

Votum.
 Desiderium.
 Optatum.

Exoptatio.
Precatio.
Expetitio.

To withdraw from, &c.

Abducere.
Avocare.
Deterrere.
Subducere.
Auellere.
Amouere.
Abstrahere.
Abripere.
Abalienare.
Deducere.

To withstand or resist.

Obluctari.
Obsistere.
Obniti.
Sese opponere.
Repugnare.
Resistere.
Refragari.
Adversari.

Witchcraft, Sorcery.

Magia.
Fascinatio.
Præstigiæ.
Sortilegium.
Incantatio.
Veneficium.

To wither, to decay.

Deflorescere.
Exarescere.
Decidere.
Præterire.

Transire.
Dilabi.
Fluere.

Wit or of a sharp apprehension.

Ingeniosus.
Peracutus.
Soters.
Sagax.
Subtilis.
Linceus.
Argo oculator.
Celeriter circumspiciens.
Ingenio acertimo.
Summo ingenio præditus.
Plurimum ingenio valens.
Ingenio multum cæteris hominibus præstans.
Homo acutus & exercitatus.
Præstantis ingenij vis.
Immortalitate dignum ingenium.
Lincio perspicacior.
Mentis acie pollens.
Ingenij laude florens.
Homo excellentissimo ingenio.
Homo quadam diuina ingenij celeritate.
Sapiens & alta mente præditus.
Prudentia clarus.
Consilio excellens.

Wit or capacity, &c.

Percipiendi celeritas.
Ingenium.
Acumen.

K k 3

Solertia.

Solertiz.
Indoles.
Subtilitas.
Argutiz.
Docilitas.
Ingenij acies.
Captus.
Mens.
Sensus.

To Witnesse or testify.

Affirmare
Protestari.
Assentire.
Asserere.
Testificari.
Testimonium perhibere rei.
Spa voce & testimonio confir-
mare.

Wittily or subtilly.

Acute.
Ingeniose.
Scite.
Vaire.
Collide.
Argute.
Solertez.

*In a wofull estate or most
miserable.*

In summo dolore positus.
Pessimus habens.
Miserimus.
Calamitosissimus.
Quod se vertat non habens.
Ærumnosissimus.
Multis calamitatibus implica-
tus.

Mœrore absorptus.

Witlesse, senselesse.

Vecors.
Mente carens.
Fatuus.
Ineptus.
Amens.
In excogitando stupidus.
Planissime stultus.

Woe or miserie, &c.

Calamitas.
Anxietas.
Angustia.
Miseria.
Mœstitia.
Ærumna.
Angor.
Luctus.
Dolor.

Humanish.

Effeminatus.
Mollis.
Parum virilis.
Delicatus.

A Wonder or strange matter.

Ostentum.
Portentum.
Prodigium.
Miraculosum quid.
Mirum.
Admirandum.
Monstrum.

Wonderfull or strange, &c.

Opinione major.

Ad.

Admirationem afferens.

Mirificus.

Admirabilis.

Stupendus.

Inusitatus.

Insolitus.

Rarus.

Portentosus.

Incredibilis.

Rari exemplo.

*To Wonder at, or have an ad-
miration,*

Stupefactus intueri.

In aliquo exclamare.

In aliquo exhorrescere.

Admirari.

Mirificè prædicare.

Susplicere.

Tanquam cælo dilapsus intu-
eri.

Stupefactus videri & hære.

In aliquo stupefcere.

*A Wondering at, a wonderment,
admiration or ra-
wishment.*

Admiratio.

Stupor.

Miraculum.

Raptus.

Attonitus intuitus rei.

*Wonderfully, admirably,
strangely.*

Mirificè.

Admirabiliter.

Incredibiliter.

Stupende

Ingenti cum stupore omnium.

Maximâ omnium admiratione.

A word, or speech uttered.

Verbum.

Vocabulum.

Dictum.

Sermo.

Sonus.

Vox.

Locutio.

Dictio.

To use, or to speak many words.

Verba facere.

Sermonem habere.

Differere de.

Philosophari de.

Multus esse in re aliqua.

The Word of God.

Verbum Dei.

Sacra Scriptura.

Oraculum Iehouæ.

Sacra Biblia.

Vox Dei.

Diuinus sermo.

Sacra dogmata Dei.

Lex Dei.

Babbling or full of words, &c.

Loquax.

Garrulus.

Linguax.

Verbosus.

Multiloquus.

Futilis.

In sermonibus multus & inep-
tus.

To Work, or to do wonders.

Miror effectus producere..

Prodigia } edere.

Signa } edere.

Miracula efficere.

A Worker or businesse, &c.

Opus.

Onus.

Negotium.

Actio

Operandi quid officium.

Operatio.

To Work upon a man.

Exercere quem.

Agere in quem.

Passionem imprimere.

Efficaciter permovere.

*An excellent piece of worke,**Notable workman-
ship.*

Singulare } artificium.

Exquisitum } artificium.

Admirabilis structura.

Opus elegans, perfectum, elabo-
ratum.

Incredibilis artificij.

To do good works.

Edere. } bona opera.

Efficere. } bona opera.

Fructus fidei proferre.

Luce factorum alijs præluere.

A Workman, a worker.

Artifex.

Opitex.

Operarius.

Mechanicus.

Laborator.

To fit a Work, to employ.

Exercere quem.

Solicitem habere.

Occupare.

Onus imponere alicui.

To Work or labour.

Operari.

Elaborare.

Sudare.

Invigilare.

Elucubrare.

Laborem adhibere.

A Worker or Author of, &c.

Author.

Effector.

Machinator.

Dux.

Princeps.

Architectus.

Inventor.

Commentator.

*Workmanlike, or artificially
done.*Singulari opere & artificio con-
fectum.

Affabre } factum.

Artificiose } factum.

Exquisita iudustria & solertia.

Politissime.

Elaborate.

Gra-

Graphicè.
Exquisite
Industriè.
Perite.

The World, &c.

Mundus
Orbis.
Tota rerum vniuersitas.
Rerum ratio vel natura.
Orbis terrarum.

In the World, &c.

In rerum vniuersitate.
In ratione rerum.
In terrarum orbe.
Sub luna.
In humanis rebus.
In vniuersa rerum fabrica.
In terrâ.
Sub cælo.

A notable Worldling.

Torus in augendo rem familia-
rem.
Inhians diuitijs.
Paulo ad rem attentior.
Reculis terrenis prorsus addi-
ctus.

Worldly, covetous, &c.

Avarus.
Parcus.
Omnia ad suam vtilitatem re-
ferens.
Avaritiam Religioni antepo-
nens.
Virtutem præmio metiens.

Sordidus.
Illiberalis.

To grow Worse and worse.

Proficere in peius.
Degenerare.
In deterius abire.
In peius prolabi.
A pietate degenerare.

The Worst of all.

Pessimus.
Deterrimus.
Inimus.
Vitiolissimus.

To make Worse.

Deteriorem rem facere.
Deprauare.
Corrumperere.
Pejorem reddere.

Worthiness, dignity, excellencie.

Dignitas.
Excellentia.
Præstantia.
Claritas.
Meritum.

A worthy man or of great use.

Muneribus Dei instructissimus.
Imprimis clarus vir.
Quantivis prætij.
Magna conditione dignus.
Omnibus animi ornamentis ex-
cultus.
Excellenti præstantia.
In suo genere perfectus.

In

In omni dignitate princeps.
 Omnibus rebus ornatissimus.
 In se omnem substantiam habens.
 Laudatissimus.

*Worthlesse, or of no price or
 esteeme.*

Nullius momenti & pretij.
 Nullum pondus habens.
 Reiectum & contemptum ab
 omnibus.
 Nullius dignitatis & usus.
 Inutilis.
 Minimè necessarius.
 Vilis.
 Contemptus.
 Nulla æstimatione dignus.
 Contemnendus.
 Sordidus.

A worshipfull person.

Vir summæ dignitatis, & orna-
 tissimus.
 Veneratione dignissimus.
 Colendissimus.
 Clarissimus.
 Splendidissimus.
 Vir magni splendore.
 Ex amplissima familia.
 Summæ gratiæ & authoritatis.

The worship of God, &c.

Cultus
 Veneratio
 Adoratio.
 Sacra.
 Dei Opt. Max. invocatio.

Dei

Religionis veræ negotium.
 Leitura sacra.
 Exercitium verbi, sacramento-
 rum, precum.

To Worship or serve God.

Deum colere sanctissimè,
 Diuinum cultum Deo tribuere.
 Auguste & sancte venerari.
 Diuinum numen adorare.
 Deo Opt. Maximo obsequi &
 obedire.
 Deo preces adhibere.
 Deum externa & interna ado-
 randi forma honorare.

To wound, hurt or maim.

Vulnerare.
 Sauciare.
 Plagis afficere.
 Plagam infligere.
 Mutulare.
 Lædere.
 Cruentare.
 Delumbare.
 Truncare.
 Plaga percellere.

A Wound, maim, or sore.

Vulnus.
 Cicatrix
 Vlcus.
 Læsis.

To wrangle or brawle.

Contendere.
 Altercari.
 Litigari.
 Pugnare verbis.

Verbis

Verbis digladiari.
Ætrem in litibus conterens.
Concertare.
Rixari.

A Wrangler or an unquiet man.

Altercator.
Litigiosus.
Rixator.
Rabula.
Homo controuersus natura.
Perpugnax homo.
Contentionis cupidior quàm
veritatis.
Pari inimicus.
Contentionis author.
Discordie fax.
Concitus ad iram.
Inquietus.

To VVrap, in fold, entangle.

Implicare.
Involuere.
Impedire.
Irretire.
Intricare.

Wrath or furie.

Ira inflammata.
Furor.
Incandescencia.
Indignatio.
Rabies.
Animi vehemens tempestas.

Wrathfull or furious.

Biliofus.
Forens.
Indignabundus.

Ira inflammatus.
Grauiter commotus.
Ira incandescens.
Iracundia elatus.

Wrathfully, angrily, furiously.

Iracundè.
Furenter.
Minachter.
Furioste.
Amentis ritu.

*To Wress, peruert, or to mis-
construe Lawes.*

Torquere.
Pervertere.
In alienum sensum inflectere.
Malè interpretari.
Falsa sententiam affingere rei.
Verba legis, non rem contestari.
Ad verba rem despectere, & con-
siliu & rationem legumla-
torum relinquere.
Depravare.

To Wressle or contend with a man.

Luctari
Contendere } cum.
Concertare }
Certamen habere cum aliquo.
Digladiari } cum.
Dimicare }
Se alicui opponere omnibus vi-
ribus.
Pugnare cum aliquo.

A Wressling with.

Concertatio.
Certamen.

Lucta.

Lucta.

Pugna.

Dimicatio.

A Wrestler, or he that contendeth with a man.

Luctator.

Colluctator.

Concertator.

Agonistes.

Wretched or miserable.

Calamitosus.

Ærumnosus.

Miser.

Afflictus.

Infortunatus.

In miseram fortunam dilapsus.

In miserimâ conditione vivens.

Omnibus malis afflictus.

In magnos luctus detrusus.

Magnas calamitates subiens.

Wretchedness, miserie, or distress.

Misericordia.

Ærumna.

Infortunium.

Calamitas.

Asperitas rerum.

Infelicitas.

Angustia.

Rerum difficultas.

To wrong or wrest from a man.

Exprimere

Vi obtinere

Extorquere

Tyrannicè eripere

Abradere

ab aliquo.

To write finely or elegantly.

Eleganter pingere.

Pulchrè pingere.

Scitissime literas exarare.

In scribendo excellere.

Elementa ornatè formare.

To write a letter or endite.

Literas { exarare
              { conscribere.

Epistolam contexere.

Literis committere.

Instituere Epistolam.

To commit to writing, to register or engross, to imprint.

Literis mandare.

Scriptis committere.

Monumentis prodere.

In album efferre.

Chartis consignare.

Æternitati commendare.

Typis imprimere.

Excudere.

Describere.

To wrong a man or doe him injury

Lædere.

Violare.

Opprimere.

Grauissimam injuriam inferre.

Incommodare alicuius fortunis.

Malefacere.

Iniuriòsè tractare aliquem.

Minuere alicuius commoda.

A wrong or injury.

Iniuria.

Damnum.

Incom-

Incommodum.

Læſio.

Nocumentum.

Maleficium.

Contumelia.

Wrongfully or unjuſtly.

Iniuſtè.

Tyrannicè.

Contra ius & leges.

Illicite.

Contra fas & auspicia.

Iniquè.

Nullo iure.

*To ſuffer iniurie or
Wrong.*

Iniuriam pati.

Contumelias perpeti.

Vim ſuſtinere.

Lædi

Violari.

Y.

*To Yeeld vnto or acknowledge
himſelfe inferiour.*

 Lium ſuperiorem agnos-
cere.

 Primas alicui concedere.

Se victum fateri.

Se ſubmittere.

Herbam dare alicui.

*To Yeeld, grant, or re-
gratiſie.*
 Concedere }
 Permittere } quid alicui.

Largiri

Dare

Tribuere } quid alicui

Cedere

Gratificari

Ad alicuius condiciones accedere.

Rogata alicui indulgere.

Voti compotem reddere.

To Yeeld vnto, or ſurrender to.

Dedere } quid alicui

Reddere }

Transmittere.

Dominum rei conſtituere.

Subjicere

Tradere

Submittere } alicui quid.

Relinquere }

*Of a Yeelding temper or diſ-
poſition, tractable.*

Tractabilis.

Exorabilis.

Precabilis.

Ad

Ad omnem ductum sequax.
Flexibilis.
Et commodatus ad parendum.
Docilis.

To Yield, or to send forth.

Proferre.
Profundere.
Emittere.
Progerminare.

Stricken in Years or aged.

Annosus.
Ætate confectus.
Canus.

Youth, or young age.

Iuventus.
Adolescentia.
Ætatis flos.
Primordium ætatis.
Iniens ætas.
Teneri anni.
Viuida ætas.
Pubertas.

Youthfull, or limely.

Iuuenilis.
Virens.
Ætate florens.
Iuueniliter exultans.
Lævis.
Integra ætate.
Vegetus.

Tong or of tender yeeres.

Tener.
Adolescens.
Ephorbus.

Iuuenis.
Florentissimus.
Peradolescens.
Minor ætate.
Nascens.
Non adultus.

*To Yoke, bridleg
curbe.*

Subiugare.
Reprimere.
Frænare.
In gyrum ducere.
Coercere.
Perdomare.
Autoritate frangere.
Limitibus circumscribere.

*Is Yoked or is grie-
uou to.*

Teder
Pœnitet.
Satieta afficit aliquem.
Molestum
Odiosum
Ingratum
Iniucundum

} est

Yrk some or tedious.

Insuavis
Molestus
Grauis
Ingratus
Iniucundus
Sarietatem & fasti-
dium afferens
Prolixus
Onerosus

} alicui

Yrk

Yrkameneffe, or tediusneffe.

Fastidium.
Moleſtia.

Sarictas.
Tædium.
Offenſio.
Inſuavis prolixitas.

Z.

Zealons in Gods ſervice.

Z N cultu Dei diligentif-
tiſſimus.
Feruentiſſimus Dei cul-
tor.

Omnes idololatriæ reliquias de-
teſtans.

Ardentiſſimo affectu Deum ve-
nerans.

In omnibus pietatis exercitijs
flagrantiffimus.

Zeale, or an holy indignation.

Zelus diuinus.

Ira ſancta.

Inflammatus animi motus.

Sacra indignatio.

Feruor animi.

Ardor

To bee Zealous after a thing.

Amore rei inflammari.

Studio rei incendi.

Rei cupiditate flagrare.

Zealouſly.

Feruentem.

Summo zelo.

Fragranti ſtudio.

Ἡ τοῦ Θεοῦ μὴν διὰ τὴν τιμὴν.

Et tuum digne τὴν τιμὴν τοῦ Θεοῦ.

LONDON,

Printed for *Iohn Bill.* 1618.